

KARTY ADRESOWE

ZABYTKI NIERUCHOME

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Pruszków

1. Nazwa

Budynek mieszkalny, d. ambulatorium z zespołu Zakładów
Napraw Taboru Kolejowego

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1897 r.

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 6

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

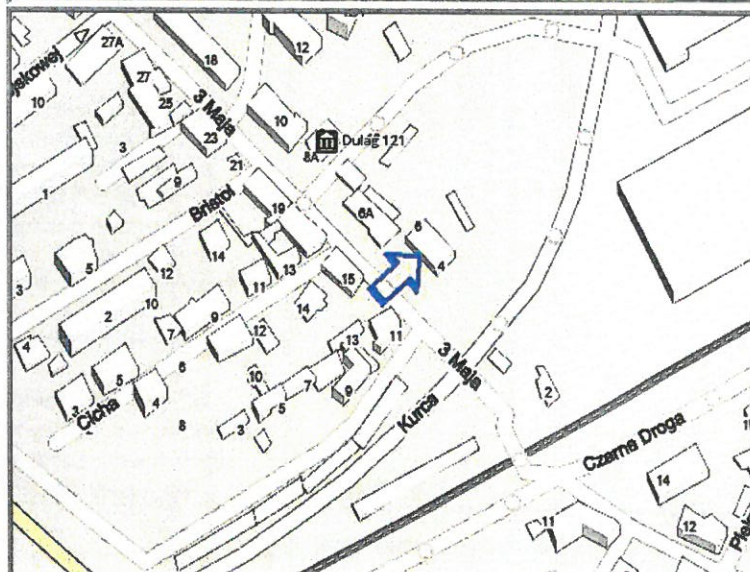
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony został ok. 1897 r. w pierwszej fazie realizacji kompleksu Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego z przeznaczeniem na mieszkania dla kadry technicznej zakładów. Po 1945 r. zmieniono funkcję obiektu przeznaczając go na potrzeby ambulatorium i przychodni zakładowej. Od początku lat 90-tych XX w. budynek ponownie pełni funkcje mieszkalne.

Budynek wolnostojący, cofnięty w stosunku do linii regulacyjnej ulicy i zwrócony do niej kalenicowo. Wzniesiony w oszczędnych, typowych dla architektury przemysłowej i ówczesnych domów robotniczych formach o elewacjach licowanych cegłą. Posiada zwartą, dwukondygnacyjną bryłę zamkniętą dachem dwuspadowym krytym papą. Elewacja zach. (przyuliczna) zróżnicowana centralnie usytuowanym dwuosiowym ryzalitem o szczytowym zamknięciu z okullusem ujętym dekoracyjnymi opaskami. Naroża elewacji i ryzalitu spięte lizenami. Gzyms wieńczący oraz kordonowy urozmaicone kroksztynami. Otwory okienne akcentowane odcinkowymi naczółkami. Elewacja wsch. zróżnicowana jednoosiowymi ryzalitami klatek schodowych o szczytowych zamknięciach. Elewacje szczytowe przebite małymi, półkoliście zakończonymi okienkami zgrupowanymi w pary.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
rozdzielnia energetyczna (13)

2. Czas powstania/uwagi

1929 r. - 1961 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

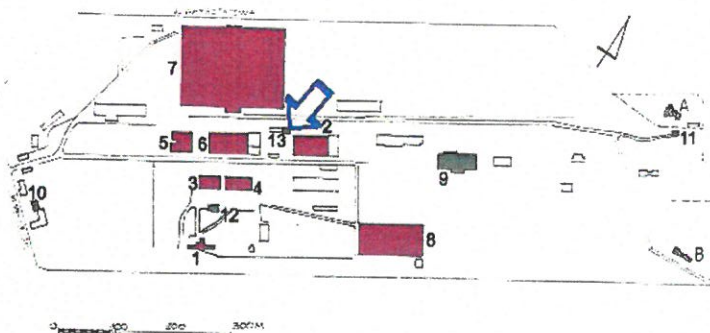
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał w 1929 r. na potrzeby przerabiania mechanizmów na nowy napęd, w 1961 do budynku został rozbudowany o dostawioną dobudówkę.

Budynek usytuowany w centrum zespołu, jednokondygnacyjny, na planie prostokąta z przybudówką od zach. Bryła nakryta dachem dwuspadowym z szerokimi okapami. Elewacje symetryczne, przeprute wysokimi oknami przemysłowymi zamkniętymi łukiem odcinkowym. Elewacje krótsze ze szczytem schodkowym i okulusem w zwieńczeniu. Ściany dekorowane lizenami i gzymsem podokiennym i koronującym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
modelarnia i malarnia (4)

2. Czas powstania/uwagi

1897 r. -1936 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

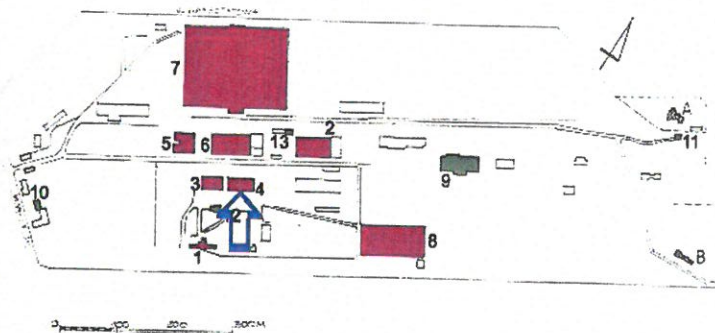
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Budynek odlewni należy do najstarszych, zachowanych budynków zakładowych z końca XIX w. przetrwał w całości przez I wojnę światową został rozbudowany w 1936 r. od str. płu. o jednokondygnacyjną dobudówkę. Kolejna przebudowa nastąpiła w po 1945 r., od str. zach. dobudowano parterową przybudówkę. Najstarsza część - południowa - ukształtowana jest w typowy dla arch. XIX w. stylu ceglanym z detalem, tworząc z innymi budynkami komplet. Dobudówka z l. 30-tych wykonana również w czerwonej cegle nie posiada detalu. Budynek usytuowany w części środkowej zespołu, wolnostojący, na planie wydłużonego prostokąta o dwóch członach: pld szerszym i płu. węższym. Bryła zwarta jednokondygnacyjna, nakryta dachem dwuspadowym z doświetleniem w postaci trzech świetlików. Elewacje podzielone lizenami na pola przeprute oknami przemysłowymi zamkniętymi łukiem odcinkowym, osadzone w blendach powtarzających kształt okien. Korpus wieńczy dekoracyjny krokwynowy gzyms koronujący, dekorowane są również wysunięte czoła krokwi dachowych. Ściany szczytowe dekorowane ceglanymi łukami nadwieszanymi oraz okulusami. Występujące na osi dwuskrzydłowe pierwotne wrota zastąpiono prostymi drzwiami stalowym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego - hala
napraw wagonów towar. (8)

2. Czas powstania/uwagi

1898 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

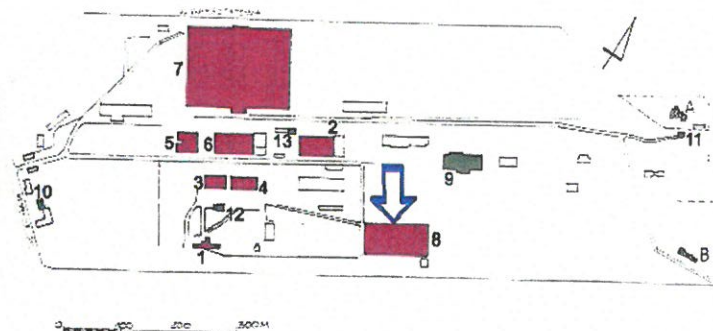
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Hala Napraw Wagonów Towarowych należy do najstarszej fazy budowy zakładów z 1898 r., zachowana w całości do czasu odzyskania niepodległości. W 1940 r. została nieznacznie przekształcona przez dobudowaną od pd. przybudówkę. Przetrwała wojnę, uruchomiona w 1946 r., w 1947 r. wymieniono drewniane stropy na żelbetowe. Hala nie uległa większym zmianom, pełniła swoją Funkcję do czasu upadłości zakładów.

Hala, usytuowana w części pd., w pierwszej linii zabudowań (na linii Budynku Dyrekcji). Bryła na planie prostokąta, dwuczłonowa: część pd. dwunawowa, jednokondygnacyjna, przykryta dachem kolebkowym, część pn. dwukondygnacyjna, nakryta dachem o niskim o małym nachyleniu połaci, doświetlonym rzędem świetlików. Elewacje wieloosiowe, dzielone lizenami na szereg prostokątnych modułów zamkniętych profilowanym gzymsem, przeprute dużymi oknami przemysłowymi zamkniętymi łukiem odcinkowym w blendach powtarzających wykrój okien. Elewacje części pn. na wys. kondygnacji przepruto prostokątnymi oknami, większe w parterze i mniejsze na piętrze.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

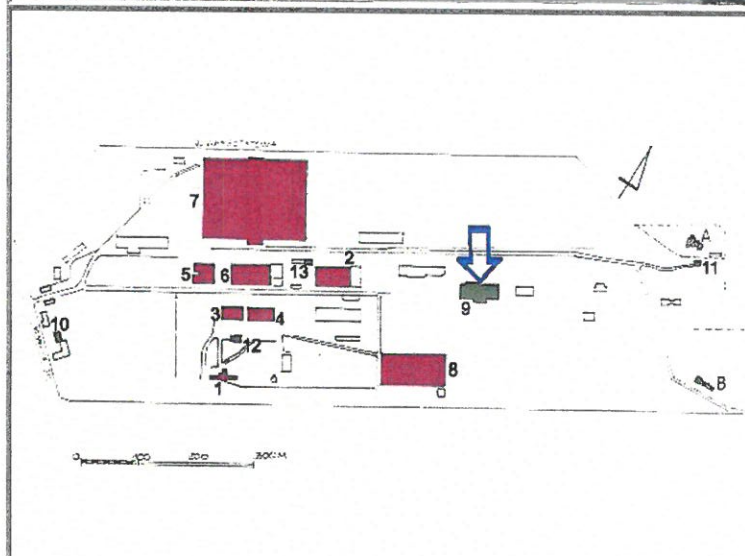
1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego - hala obróbki mechanicznej (9)

2. Czas powstania/uwagi

1930 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Hala powstała w drugiej fazie budowy zakładów, wykonana przez firmę Malinowski – Kielbasiński. Otrzymała formę arch. Funkcjonalnej lat okresu międzywojnia –eksponując konstrukcję z minimum dekoracji. W okresie działalności kilkakrotnie zmieniała swoją funkcję, W wyniku licznych przebudów straciła swój pierwotny wygląd, zachowany jedynie w części ptn. elewacji, kształtowanej w formach arch. Przemysłowej lat 30 – tych XX w. Hala usytuowana w części wschodniej zespołu, wzniesiona w konstrukcji mieszanej – szkielet żelbetowy wypełniony cegłą. Bryła na planie prostokąta z dobudówkami, składa się zasadniczo z czterech jednokondygnacyjnych części o zróżnicowanych wysokościach, nakryta dachami dwuspadowymi, niskimi i pulpitowymi z doświetleniem ze świetlików. Elewacje częściowo tynkowane, wieloosiowe, przeprute dużymi oknami przemysłowymi, w części zamurowane.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

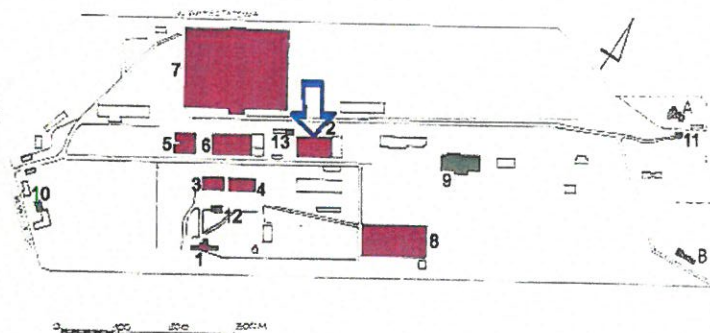
1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
kuźnia (2)

2. Czas powstania/uwagi

1929 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Kuźnia powstała podczas drugiego etapu rozbudowy zakładów (1927 – 1929) wzniesiona wg proj. Inż. Wiesława Świrczewskiego, była to jedna z większych inwestycji na terenie zakładów w ok. międzywojennym. Budynek przetrwał okres wojny bez większych zniszczeń, nadawał się do dalszej eksploatacji – pełnił swoją funkcję do czasu upadłości zakładów, obecnie użytkowany na funkcje produkcyjno-magazynowe.

Budynek usytuowany w części środkowej zespołu, wolnostojący, Bryła na planie prostokąta, jednokondygnacyjna, nakryta dachem dwuspadowym o małym nachyleniu połaci dachu, z doświetleniami w postaci wielkiego świetlika oraz odchodzących od niego szeregu małych świetlików. Konstrukcja stropodachu stalowa, kratownicowa wsparta na słupach kratownicowych, nitowanych. Elewacje symetryczne, przeprute dużymi oknami przemysłowymi, w 2/3 wys. znajdują się betonowe ślęminia i betonowe nadproże. W elewacji szczytowej na osi główne flankowane parami węższych otworów, na skrajach zlokalizowano okna zdobione historyzującym detalem w nadprożach, nad którymi znajdują się półkoliste blendy. Do elewacji przeciwległej dostawiono w I. 70 xx w. przybudówkę.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

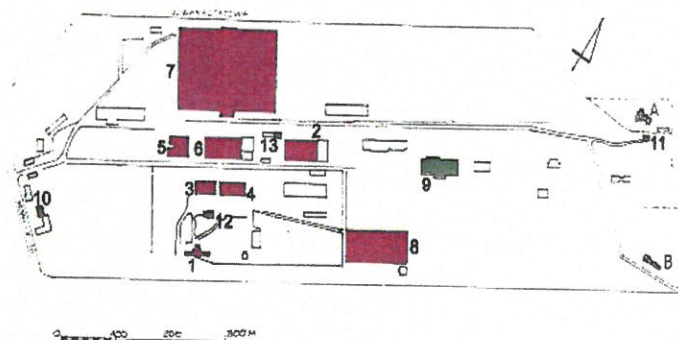
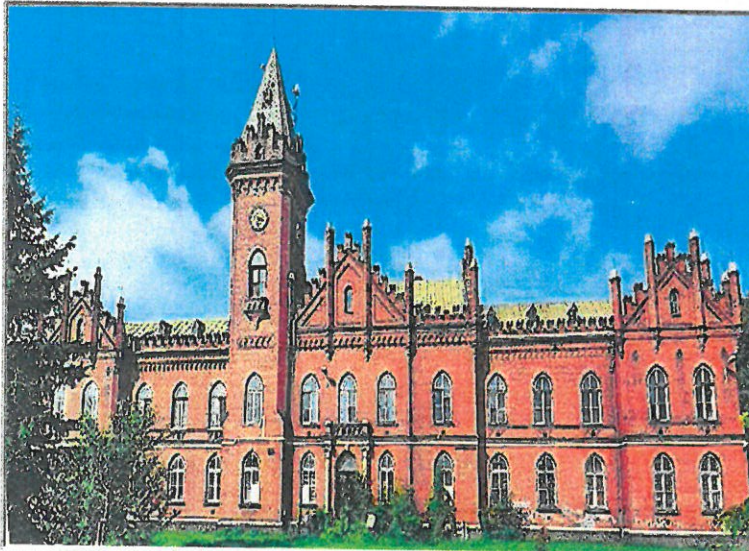
1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Zespół Taborów Naprawczych Taboru Kolejowego powstawał etapami od 1895 r. W 1899 r. powstały pierwsze budynki m.in. zarządu i malarni a w 1901 r. montowani parowozów i tendrownia, gdzie rozpoczęto pierwsze próby wprowadzenia elektrycznego napędu. Rozwój ten przerwały lata I wojny światowej, które doprowadziły zakłady do prawie całkowitej ruinacji (maszyny wywiezione zostały do Rosji). Po 1918 r. w dobrym stanie pozostał jedynie budynek zarządu, pozostałe musiały ulec w większości całkowitej odbudowie. Prace nad naprawą prowadzono już od poł. 1920 r. Hale połączone były ze sobą rozbudowywaną siatką torów kolejowych. Po wkroczeniu oddziałów Wehrmachtu 8 września 1939 r. teren zakładów został zaanektowany częściowo na obóz jeniecki, w 1941 r. w budynku papierni zorganizowano obóz karny dla Żydów. W większej części prowadzono nadal produkcję branżową i naprawy na potrzeby Rzeszy, rozbudowując istniejący stan o nowe budynki oraz wprowadzając nowy układ komunikacyjny np. nowa brama główna i dodanie jeszcze innych trzech wejść. W czasie powstania warszawskiego w zakładach założono obóz przejściowy dla mieszkańców Warszawy o nazwie „Durchgangslager 121 – Pruszków”. Po likwidacji okupacji niemieckiej przystąpiono do naprawy zniszczonego i zdewastowanego zespołu. W 1946 r. od uruchomiono halę napraw wagonów towarowych. Oprócz odbudowy budynków zniszczonych rozpoczęto dalszy proces rozbudowy zakładów. Do dziś zachowały się budynki z pierwszego etapu powstawania zakładów, a także z kolejnych etapów rozbudowy. Część obiektów w stanie dobrym, część wymaga renowacji.

Wykaz obiektów:

Budynki chronione w całości:

1. Budynek Dyrekcji
2. Kuźnia
3. Budynek Odlewni
4. Budynek Modelarni i Malarni
5. Obręczarnia
6. Hala Remontu Obrabiarek
7. Hala Napraw Wagonów Osobowych
9. Hala Obróbki Mechanicznej
8. Hala Napraw Wagonów Towarowych
10. Ambulatorium – obecnie bud. mieszkalny adres 3 Maja 6
11. Pompownia I
12. Pompownia II
13. Rozdzielnia Energetyczna.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół ZNTK - miejsce pamięci (14) - wieża strażnicza 3

2. Czas powstania/uwagi

1944 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

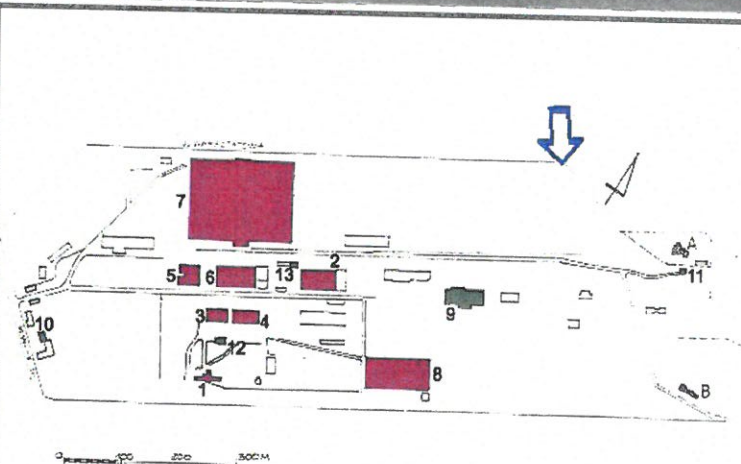
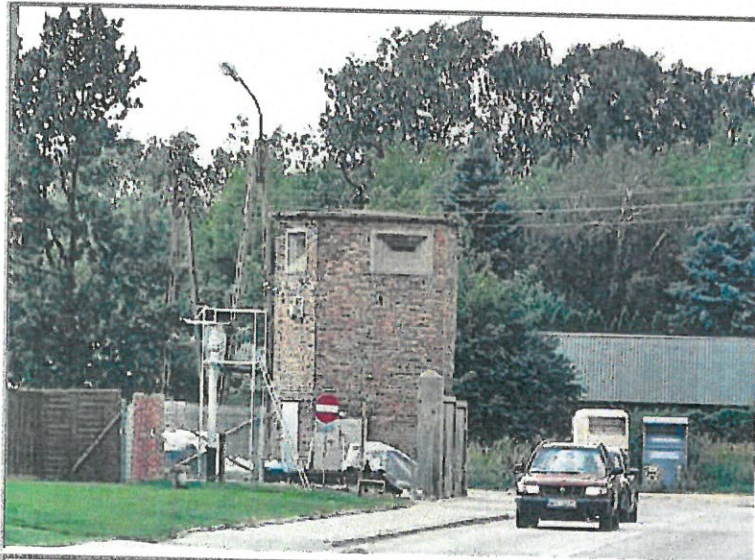
Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Po upadku Powstania Warszawskiego, teren ZNTK wykorzystany został przez Niemców jako obóz przejściowy dla mieszkańców Warszawy o nazwie „Durchgangslager 121 – Pruszków”. Reliktami obozu są trzy wieże strażnicze, elementy ogrodzenia w postaci zasieków z drutu kolczastego i latarnie oraz bocznicą kolejową.

Wieże strzelnicze, czworoboczne, licowane cegłą z betonowymi uskokowymi otworami strzelniczymi, zadaszone płaskim dachem, usytuowane są w linii muru ogrodzenia w części pn., zach. i pd – przy budynku Hali Napraw Wagonów Towarowych. Pomnik upamiętniający wydarzenie znajduje się w centrum zespołu przed budynkiem Hali napraw Wagonów Osobowych, składa się z zachowanych torów bocznic kolejowej i kompozycji głazów narzutowych z wyrytymi napisami upamiętniającymi poszczególne jednostki powstańcze oraz prostego krzyża brzoźowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół ZNTK - miejsce pamięci (14) - wieża strażnicza 1

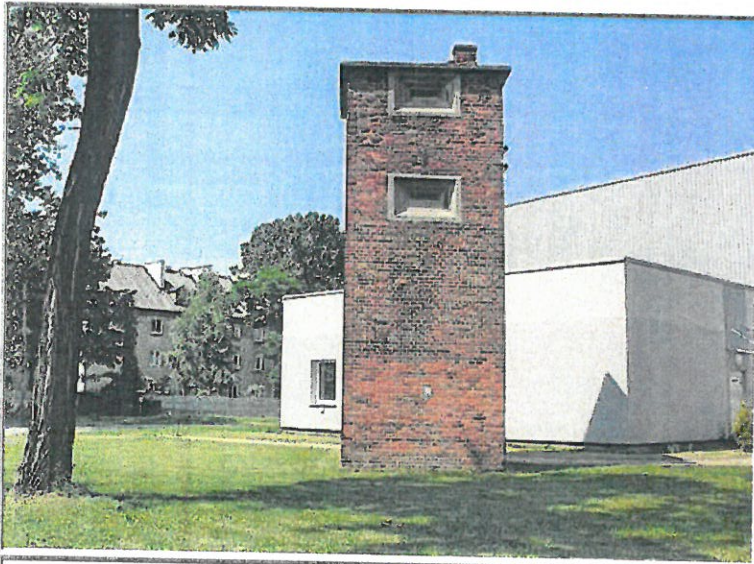
2. Czas powstania/uwagi

1944 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

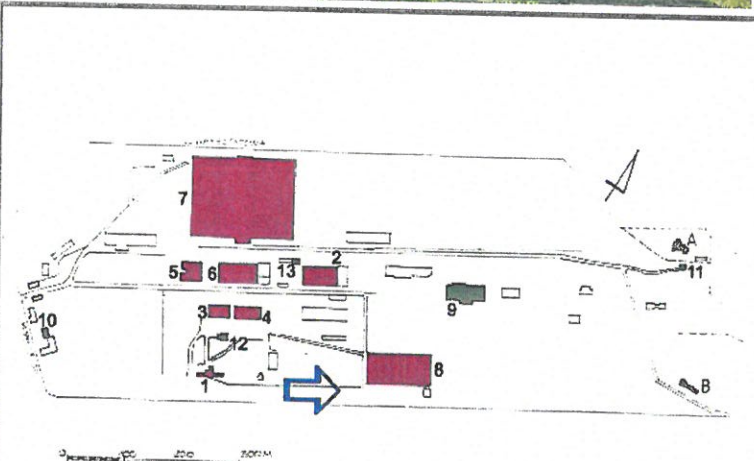
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Po upadku Powstania Warszawskiego, teren ZNTK wykorzystany został przez Niemców jako obóz przejściowy dla mieszkańców Warszawy o nazwie „Durchgangslager 121 – Pruszków”. Reliktami obozu są trzy wieże strażnicze, elementy ogrodzenia w postaci zasieków z drutu kolczastego i latarnie oraz bocznic kolejowa.

Wieże strzelnicze, czworoboczne, licowane cegłą z betonowymi uskokowymi otworami strzelniczymi, zadaszone płaskim dachem, usytuowane są w linii muru ogrodzenia w części pn., zach. i pd – przy budynku Hali Napraw Wagonów Towarowych. Pomnik upamiętniający wydarzenie znajduje się w centrum zespołu przed budynkiem Hali napraw Wagonów Osobowych, składa się z zachowanych torów bocznic kolejowej i kompozycji głazów narzutowych z wrytymi napisami upamiętniającymi poszczególne jednostki powstańcze oraz prostego krzyża brzoźowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
odlewnia (3)

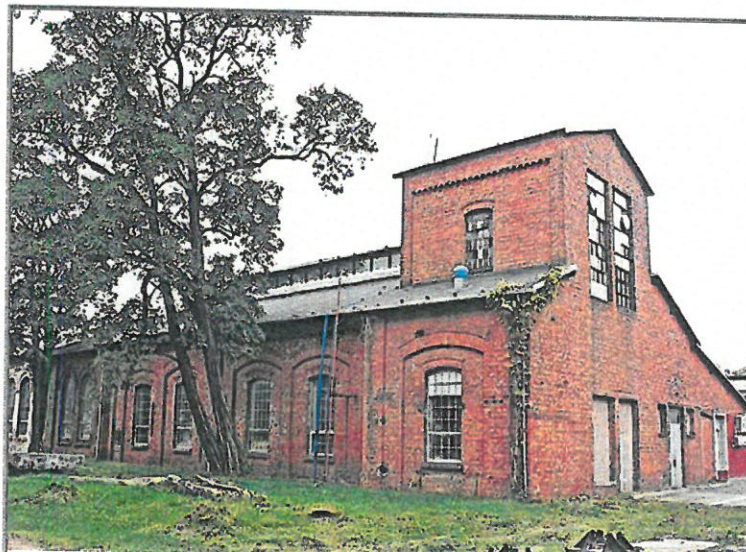
2. Czas powstania/uwagi

1929 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

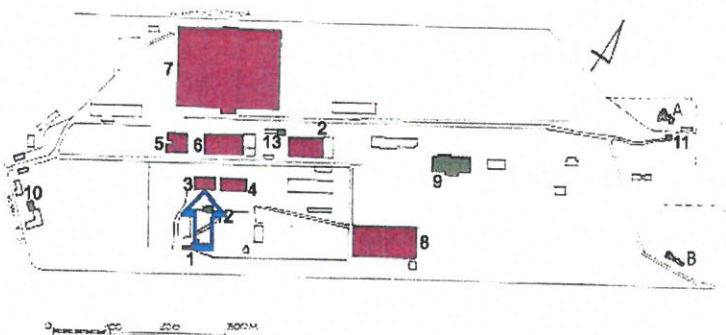
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Budynek odlewni wzniesiony razem z innymi podczas pierwszego etapu rozbudowy zakładów XIX/XX w. W czasie I wojny światowej poważnie uszkodzony, w latach 1926 – 1929 odbudowany i powiększony od str. płu. Kolejna przebudowa nastąpiła w l. 70.XX w. przebudowana część zach. Odlewania pracowała do końca lat 90 XX w. Budynek usytuowany w części środkowej zespołu, wolnostojący, na planie wydłużonego prostokąta. W części wsch. zachowana oryginalna forma budynku - jednokondygnacyjna z podniesioną częścią środkową o kolejną kondygnację, zadaszoną dachem dwuspadowym. W części zach. przebudowanej w l. 70 XX w. budynek dwukondygnacyjny, tynkowany, nakryty dachem dwuspadowym o małym nachyleniu połaci dachu. Część wschodnia posiada ściany przeprute dużymi oknami przemysłowymi, zamkniętymi łukiem odcinkowym, umieszczonych w płytkich wnękach powtarzających wykrój okna, przedzielone ceglanymi lizenami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
pompownia I (11)

2. Czas powstania/uwagi

1927 r. - 1929 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

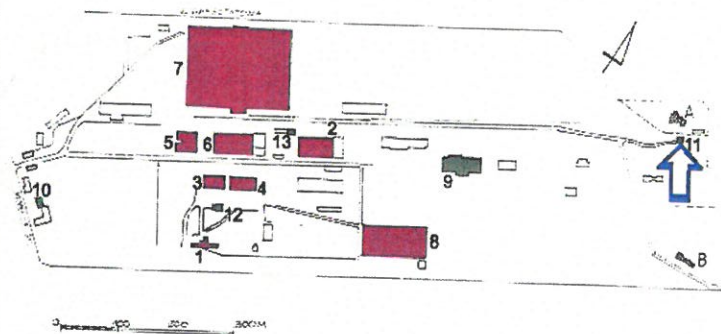
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek Pompowni I wraz z terenowym zbiornikiem wody czystej powstał w latach 1927 – 29 jako element założenia funkcjonalnego zakładów. Woda rozprowadzana była również na potrzeby okolicznych mieszkańców. W latach 80 XX w. została zmodernizowana – wymieniono urządzenia.

Budynek usytuowany na obrzeżu zespołu w części wsch., jednokondygnacyjny, na planie prostokąta z przedsionkiem od frontu. Bryła jednokondygnacyjna na wysokim cokole, z poddaszem, nakryta dachem dwuspadowym o małym kącie nachylenia. Ściany przeprute oknami prostokątnymi połączonymi betonowym gzymsem. Elewacja płd. z wejściem od przedsionka, szczyt tynkowany z małymi otworkami. Elewacje boczne przeprute oknami prostokątnymi oraz ponad nimi rzędem mniejszych okienek zasłoniętych metalowymi płytami. Elewacja tylna ślepa. Wnętrze jednoprzestrzenne mieści dwa zbiorniki hydroforowe (współczesne) oraz oryginalne, zachowane z 1929 r. urządzenia, do których należy piec węglowy oraz dwie sprężarki.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
pompownia II (12)

2. Czas powstania/uwagi

1895 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

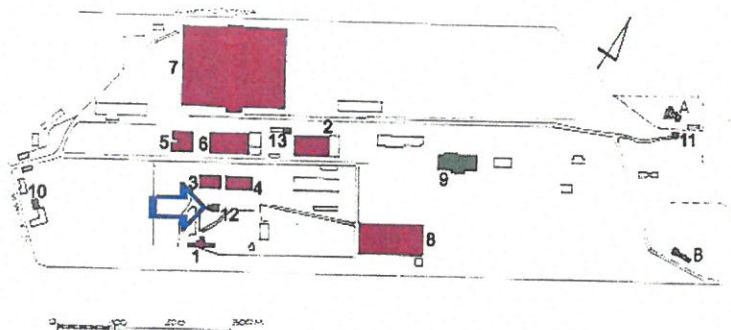
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek Pompowni II wraz z terenowym zbiornikiem wody czystej powstał w pierwszej fazie budowy zakładów. Początkowo woda wpompowywana była do zbiornika ze studni głębinowej na terenie zakładów, w 1905 r. urządzenia zmodernizowano stosując maszynę hydroforową. Po wojnie urządzenia te dale modernizowano, w Latach 60 XX w. we wnętrzu wydzielono pomieszczenie socjalne dla pracowników. Architektura pompowni jest charakterystyczna dla stylistyki z przełomu XIX i XX w.

Budynek usytuowany w centrum zespołu (za Budynkiem Dyrekcji), jednokondygnacyjny, na planie prostokąta z przybudówką. Bryła nakryta dachem czterospadowym. Od wschodu przylega do budynku betonowy zbiornik wodny, ukryty nasypem ziemnym. Od pd. zlokalizowano przybudówkę. Elewacje przeprute oknami prostokątnymi od frontu na osi prostokątne wejście flankowane oknami. Budynek w trakcie remontu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego - hala remontu obrabiarek (6)

2. Czas powstania/uwagi

1929 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

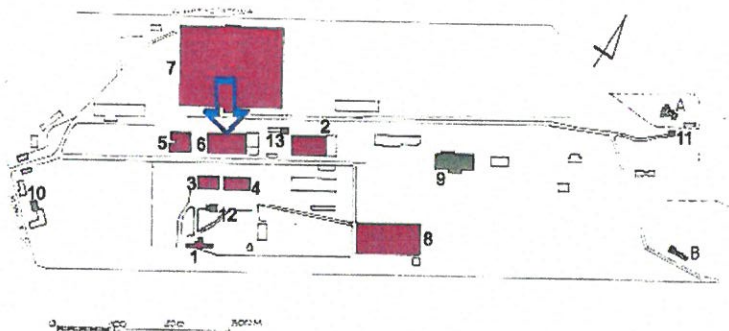
Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Hala Remontu Obrabiarek należy do budynków drugiej fazy budowy zakładów, zbudowana w 1929 r. Otrzymała formę arch. Funkcjonalnej lat okresu międzywojnia – eksponując konstrukcję z minimum dekoracji. Hala zatraciła nieco swój pierwotny wygląd na przełomie I. 70 i 80 XX w.

Budynek usytuowany w zach. części zespołu, na planie prostokąta. Bryła zwarta jednokondygnacyjna, nakryta dachem dwuspadowym o małym nachyleniu połaci dachu z doświetleniem w postaci trójkątnych świetlików, usytuowanych prostopadle do osi budynku. Elewacje symetryczne, przeprute prostokątnymi oknami przemysłowymi z betonowym nadprożem. Detal zredukowany do gzymsu koronującego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

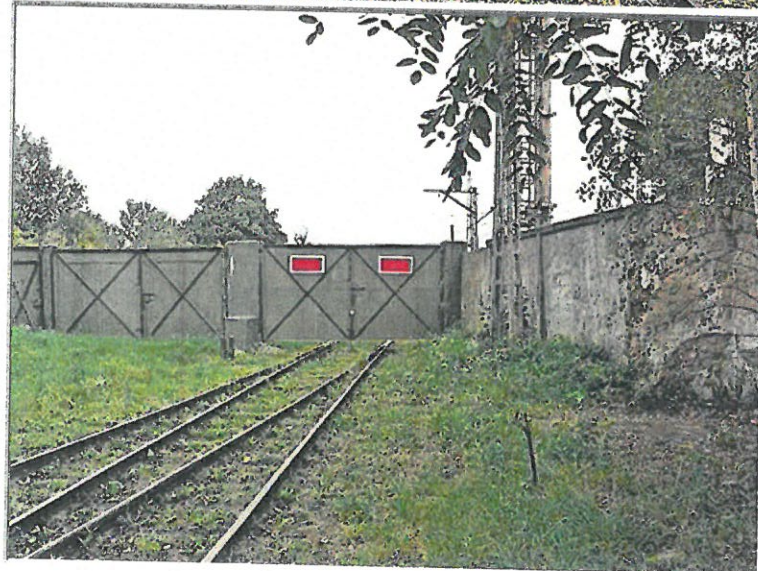
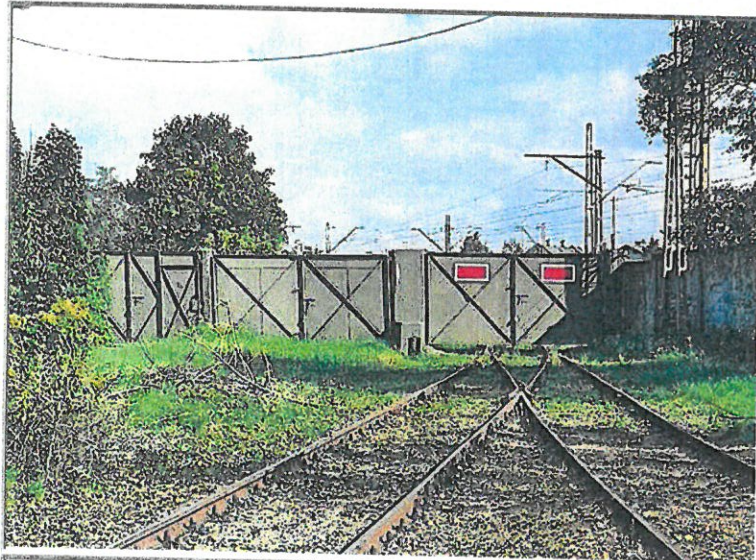
1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
brama wjazdowa z fragmentem murów

2. Czas powstania/uwagi

1944 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Po upadku Powstania Warszawskiego, teren ZNTK wykorzystany został przez Niemców jako obóz przejściowy dla mieszkańców Warszawy o nazwie „Durchgangslager 121 – Pruszków”. Przez bramę kolejową wjeżdżały transporty z wysiedlonymi mieszkańcami Warszawy

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
bunkier

2. Czas powstania/uwagi

1944 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

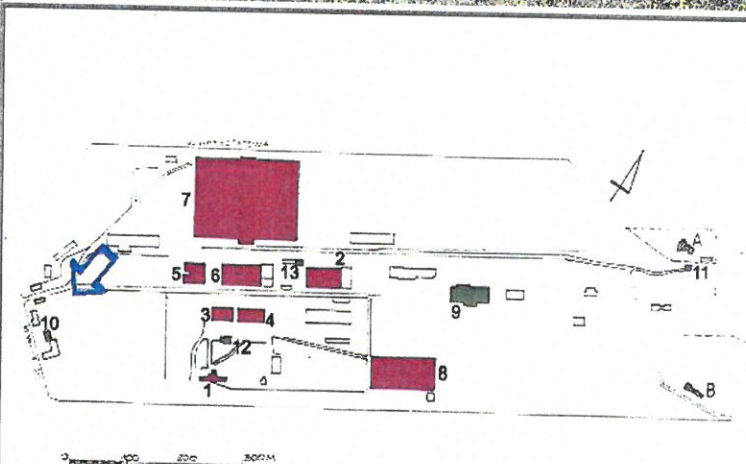
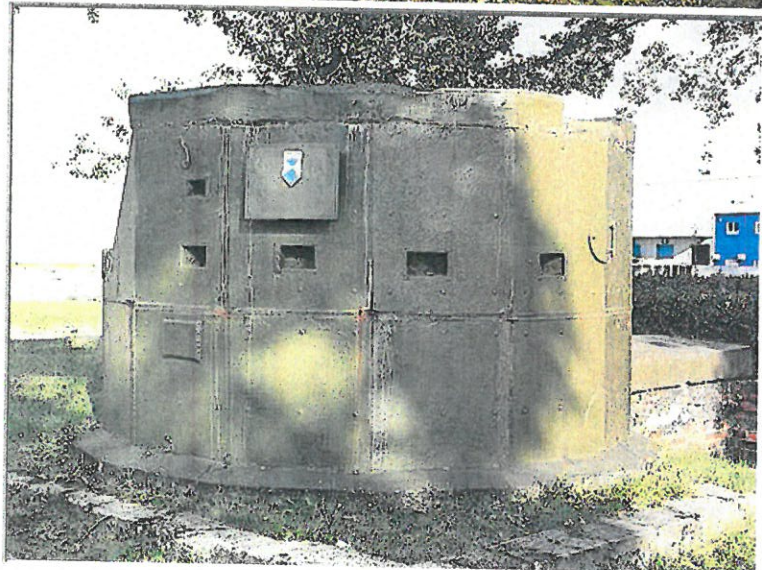
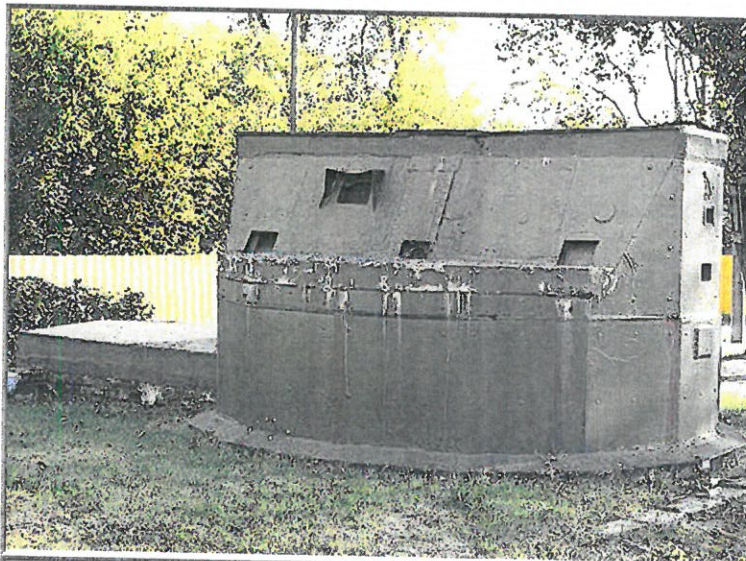
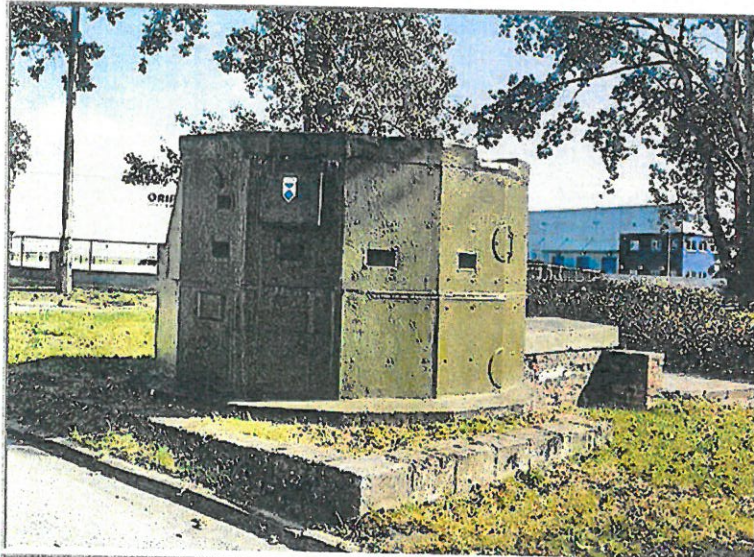
Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Po upadku Powstania Warszawskiego, teren ZNTK wykorzystany został przez Niemców jako obóz przejściowy dla mieszkańców Warszawy o nazwie „Durchgangslager 121 – Pruszków”. Reliktami obozu są trzy wieże strażnicze, bunkier, elementy ogrodzenia w postaci zasieków z drutu kolczastego i latarnie oraz bocznic kolejowa.

Bunkier

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół ZNTK - liniowy układ przestrz. obiektów (z ukł. komunikacyjnym i ciągów pieszych)

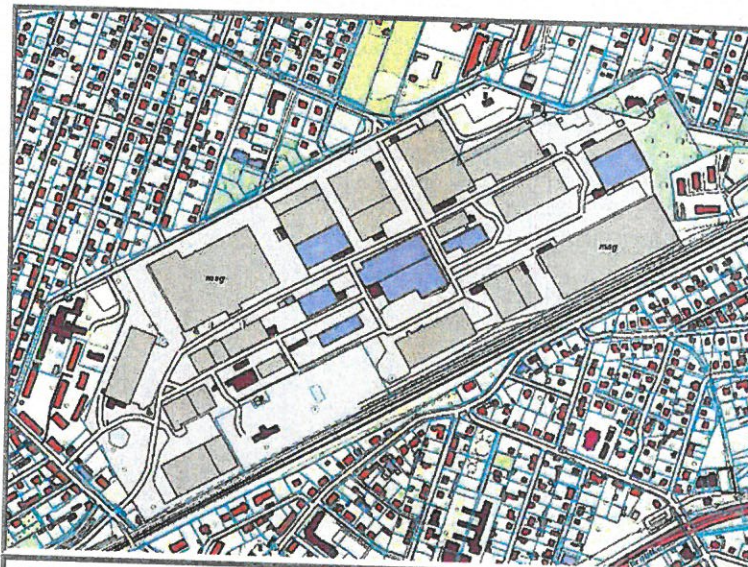
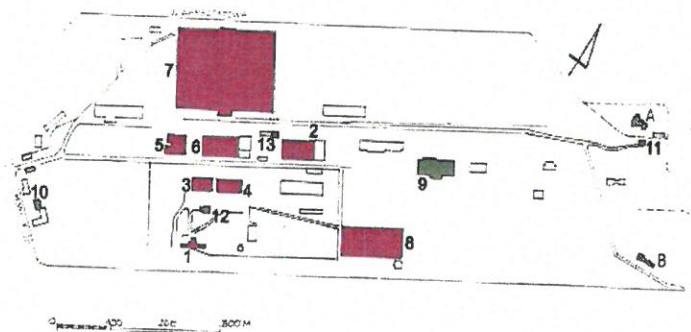
2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

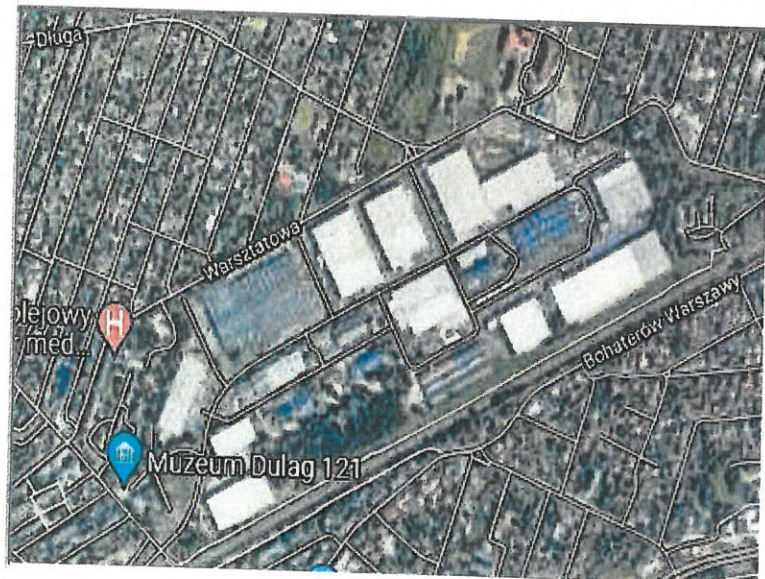
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Zespół Taborów Naprawczych Taboru Kolejowego powstawał etapami od 1895 r. W 1899 r. powstały pierwsze budynki m.in. zarządu i malarnia a w 1901 r. montownia parowozów i tendrownia, gdzie rozpoczęto pierwsze próby wprowadzenia elektrycznego napędu. Rozwój ten przerwały lata I wojny światowej, które doprowadziły zakłady do prawie całkowitej ruinacji (maszyny wywiezione zostały do Rosji). Po 1918 r. w dobrym stanie pozostał jedynie budynek zarządu, pozostałe musiały ulec w większości całkowitej odbudowie. Prace nad naprawą prowadzono już od poł. 1920 r. Hale połączone były ze sobą rozbudowywaną siatką torów kolejowych. Do dziś zachowały się budynki z pierwszego etapu powstawania zakładów, a także z kolejnych etapów rozbudowy. Budynki mają charakterystyczny liniowy układ przestrzenny wpisujący się w układ komunikacyjny i ciągów pieszych zespołu

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego - hala
napraw wagonów osob. (7)

2. Czas powstania/uwagi

1927 r. -1928 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

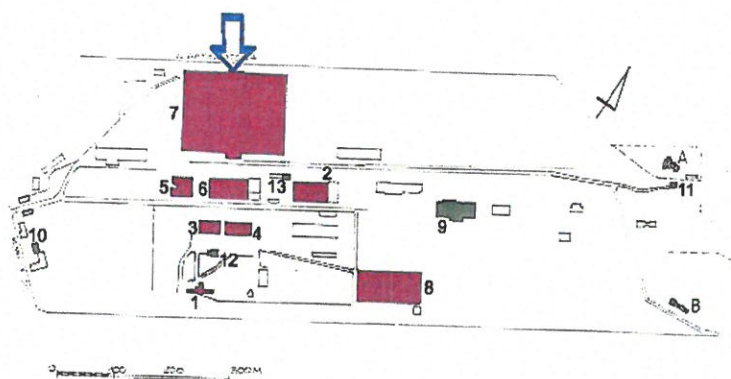
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Historia, opis, wartości

Hala Napraw Wagonów Osobowych powstała w drugiej fazie budowy zakładów, na miejscu rozebranego budynku tzw. „Szwajcarni”. Jest to największa zarazem budowla w zespole zakładów wykonana w latach 1927 – 1928, m.in. przez firmę Malinowski – Kiełbasiński. Otrzymała formę arch. funkcjonalnej lat okresu międzywojnia – eksponując konstrukcję z minimum dekoracji. Początkowo mieściła się tu lakiernia i wykańczalnia wagonów, dział napraw wagonów zorganizowano dopiero w 1935 r. W czasie wojny hale próbowano zburzyć ale te działania przerwał wybuch Powstania Warszawskiego. Później obiekty te wykorzystywano jako obóz przesiedleńczy dla wywożonych mieszkańców Warszawy – hala nr 5 została wówczas ogrodzona drutem kolczastym, służyła do segregacji. Po wojnie została wyremontowana jako pierwsza, mieściły się w niej już w 1945 r. biura zakładów oraz część hali przystosowano czasowo na parowozownię. Hala usytuowana w części pn. zespołu, wolnostojąca, o konstrukcji szkieletowej, żelbetowej, na planie zbliżonym do kwadratu z niewielkim aneksem od str. pld. jedno i dwukondygnacyjna, nakryta stropodachem o małym nachyleniu. Doświetlenia w dachu poprzez liczne świetliki. Elewacja wtórnie tynkowane, przeprute niemal w całości prostokątnymi oknami przemysłowymi, dzielonymi żelbetowymi słupkami na cztery pola oraz w części środkowej 14 dwuskrzydłowymi wrotami wjazdowymi dla remontowanych taborów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
obręczarnia (5)

2. Czas powstania/uwagi

1929 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

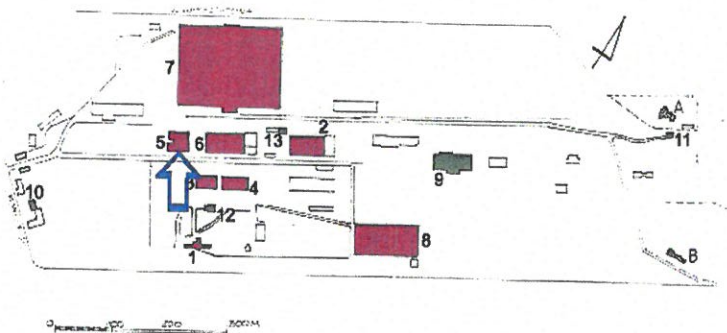
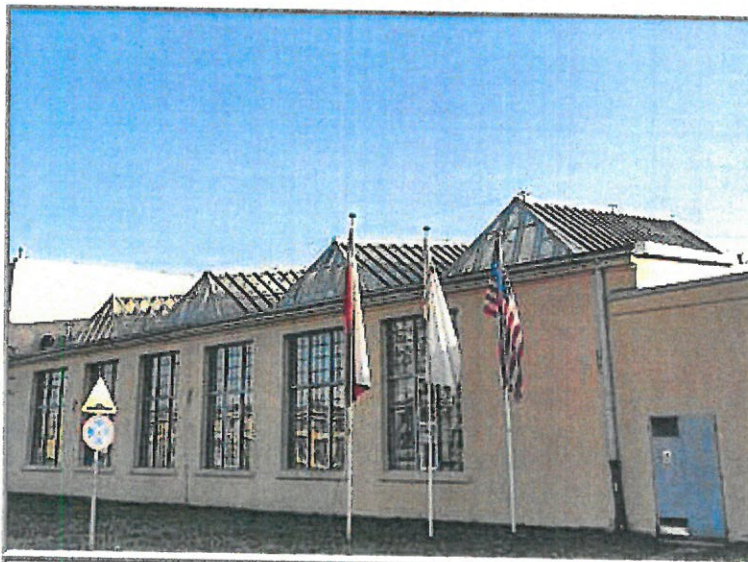
Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek odlewni należy do budynków drugiej fazy budowy zakładów, projekt przypisywany jest inż. Wiesławowi Świrczeńskiemu, wykonawstwo firma Malinowski – Kielbasiński. Otrzymał formę arch. Funkcjonalnej lat okresu międzywojnia – eksponując konstrukcję z minimum dekoracji. Hala straciła nieco swój pierwotny wygląd na przełomie I. 70 i 80 XX w. po dobudowaniu od zachodu przybudówek i łącznika z halą remontu obrabiarek. Budynek, usytuowany w części środkowej zespołu od str. zach., wolnostojący, wtórnie tynkowany, na planie zbliżonym do kwadratu. Bryła zwarta jednokondygnacyjna, nakryta dachem dwuspadowym o małym nachyleniu połaci dachu z doświetleniem w postaci czterech rzędów trójkątnych świetlików, usytuowanych prostopadle do osi budynku. Elewacje pld. i pln. symetryczne, przeprute prostokątnymi oknami przemysłowymi. Detal zredukowany do parapetu i gzymsu koronującego. Elewacja zachodnia i wschodnia przesłonięte częściowo dobudówkami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego -
budynek dyrekcji (1)

2. Czas powstania/uwagi

1899 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

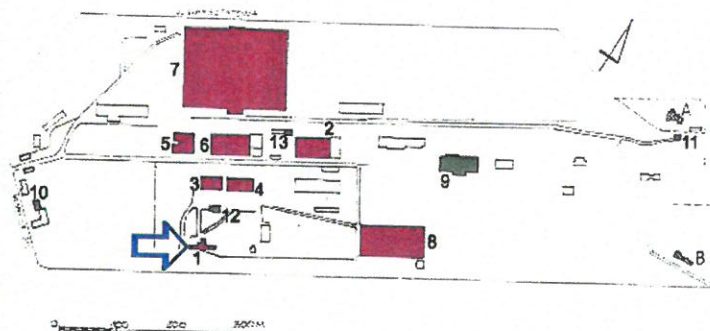
Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek dyrekcji wzniesiono w 1899 r. wraz z założeniem parku krajobrazowego w stylu angielskim. Stanowi przykład architektury neogotyckiej w formie rezydencjalnej, podkreślona wieżą i otoczeniem parku – popularna forma dla II poł. XIX w. Przetrwiał jako nieliczny z budynków należących do zespołu zakładów okres I wojny światowej. Podczas II wojny światowej, w okresie istnienia na terenie zakładów obozy przesiedleńczego mieścił komendę obozu, a następnie siedzibę dowództwa NKWD. Po ponownym uruchomieniu zakładów budynek powrócił jako siedziba zarządu ZNTK. Obecnie nie użytkowany.

Budynek jest otoczony parkiem, obecnie zaniedbanym, usytuowany w pd. części zakładów, w pierwszej linii zabudowań od str. torów kolejowych. Budynek wolnostojący na planie wydłużonego prostokąta z przybudówką od pn. i ryzalitami bocznymi i środkowym od pd. Bryła dwukondygnacyjna, na wysokim cokole, zamknięta dwu i wielospadowym układem zadaszenia z masywną czterokondygnacyjną wieżą zegarową usytuowaną w na skraju środkowego ryzalitu, przykrytą hełmem namiotowym. Elewacje licowane cegłą licówką, urozmaicone gzymsem kordonowym i koronującym z partiami arkadowych i kroksztyn. w partii dachu dekoracje w postaci trójkątnych szczytów zamykających partie ryzalitów, zdobione dekoracyjnymi pinaklami i krenelażem w zwieńczeniu dachu od strony frontowej. W części frontowej od str. pd. na osi zlokalizowano główne wejście w ryzalicie - ostrołukowy portal ujęty kamiennymi kolumnami o głowicach kompozytowych. Okna o wycięciu ostrołukowym, dwuskrzydłowe z nadświetłem, część okien jest ślepa. Pozostałe elewacje nieco skromniej, w partii szczytów otrzymały nieco zredukowaną dekorację (bez pinakli i krenelażu).

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół ZNTK - miejsce pamięci (14) - wieża strażnicza 2 z fragmentem muru z napisem "Tędy przeszła Warszawa"

2. Czas powstania/uwagi

1944 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

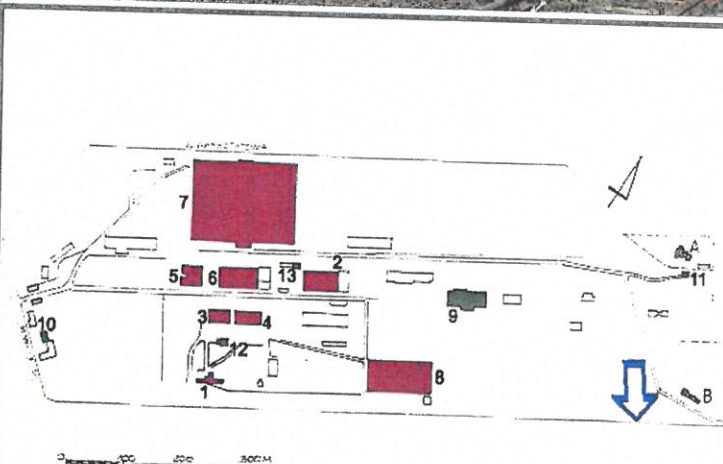
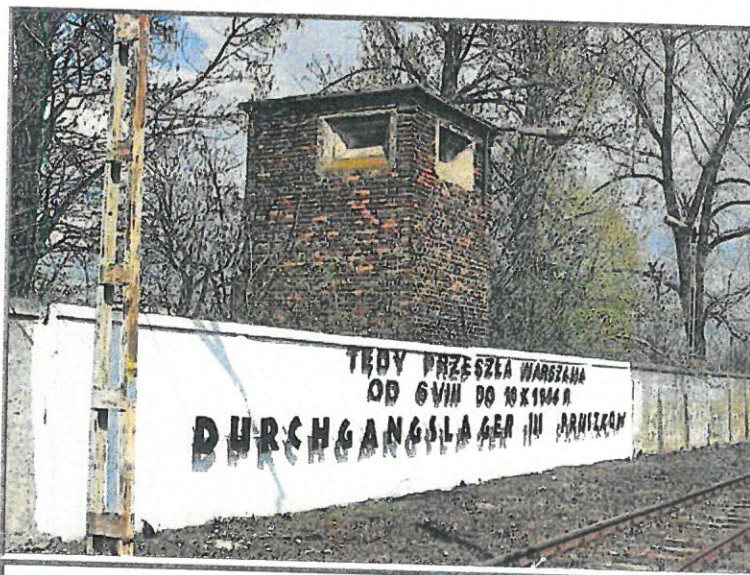
Data wpisu do rejestru

29.03.1999

Nr rejestru:

A-931

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Po upadku Powstania Warszawskiego, teren ZNTK wykorzystany został przez Niemców jako obóz przejściowy dla mieszkańców Warszawy o nazwie „Durchgangslager 121 – Pruszków”. Reliktami obozu są trzy wieże strażnicze, elementy ogrodzenia w postaci zasieków z drutu kolczastego i latarnie oraz bocznic kolejowa.

Wieże strzelnicze, czworoboczne, licowane cegłą z betonowymi uskokowymi otworami strzelniczymi, zadaszone płaskim dachem, usytuowane są w linii muru ogrodzenia w części pn., zach. i pd – przy budynku Hali Napraw Wagonów Towarowych. Pomnik upamiętniający wydarzenie znajduje się w centrum zespołu przed budynkiem Hali napraw Wagonów Osobowych, składa się z zachowanych torów bocznic kolejowej i kompozycji głazów narzutowych z wrytymi napisami upamiętniającymi poszczególne jednostki powstańcze oraz prostego krzyża brzoźowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 24

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

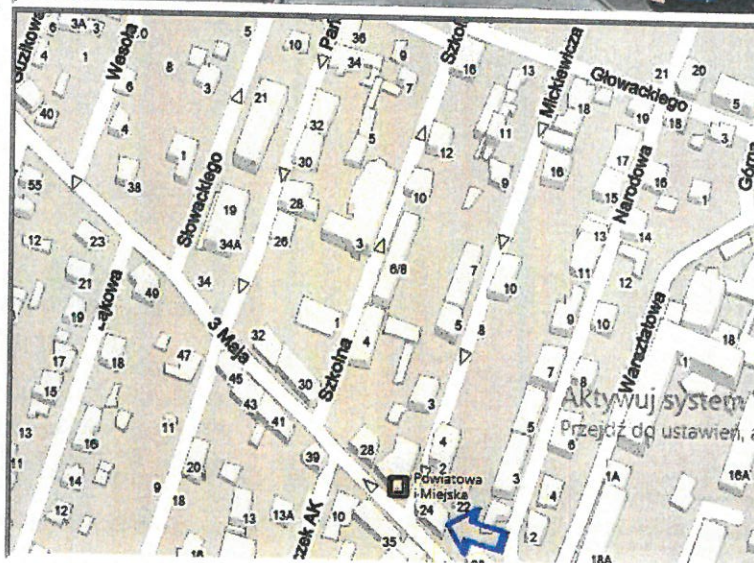
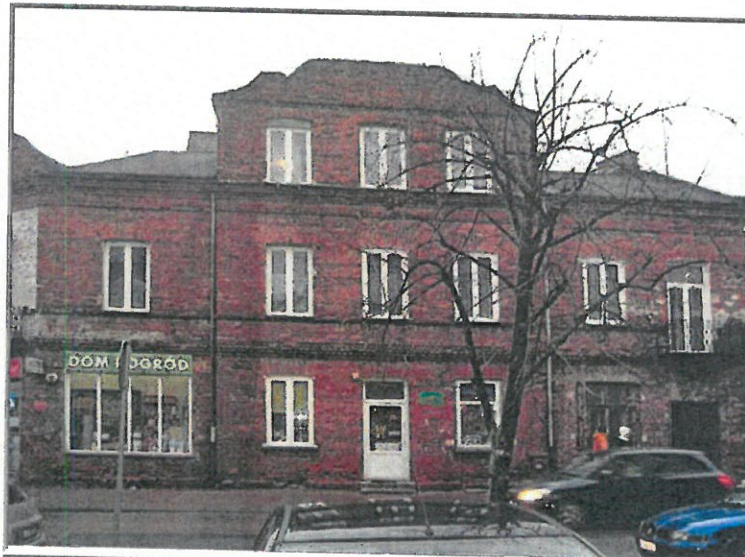
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna zbudowana przed 1914 r., usytuowana u zbiegu ulic 3 Maja i A. Mickiewicza w zwartej zabudowie pierzejowej, rozdzielonej przejściami podwórzowymi. Budynek murowany, o elewacjach ceglanych, wzniesiony w umiarkowanych, historyzujących formach. Dwukondygnacyjna bryła składa się z dwóch skrzydeł powiązanych ściętym, jednoosiowym narożnikiem, nieznacznie cofniętym względem pozostałych elewacji i kryta niskim, wielospadowym dachem wyłożonym papą. Od strony ul. 3 Maja zaprojektowano trójosiową facjatę zwieńczoną wolutowym szczytem (obecnie górna jego część jest zniszczona). Zbliżony wolutowy szczyt zamyka również partię narożnika, która podobnie jak ostatnia oś elewacji od strony 3 Maja uzyskała balkon wsparty na ażurowych, wolutowych wspornikach i kutej balustradzie złożonej z ósemkowego rytmu płaskowników. Resztę wystroju kamienicy uzupełniają para gzymsów kordonowych oraz uskokowy gzyms koronujący.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

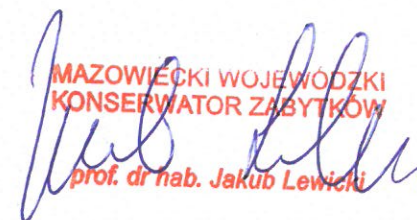
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 26

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

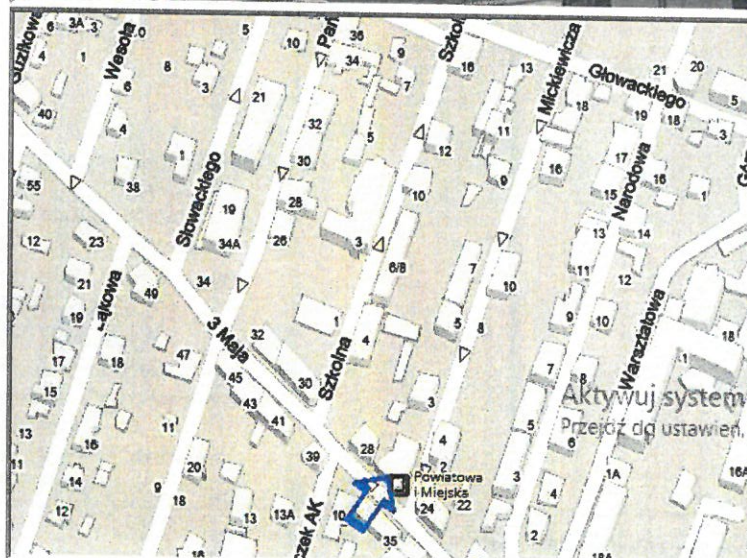
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna wzniesiona przed 1914 r., usytuowana u zbiegu ulic 3 Maja i A. Mickiewicza w zwartej zabudowie pierzejowej, rozdzielonej przejściami podwórzowymi. Budynek murowany, otynkowany wzniesiony w oszczędnych historyzujących formach. Dwukondygnacyjna bryła składa się z dwóch skrzydeł powiązanych ściętym, jednoosiowym narożnikiem, zróżnicowana jest pseudoryzalitami na skrajnych osiach i kryta niskim, wielospadowym dachem pokrytym papą. Naroża ryzalitów akcentowane toskańskimi pilastrami, w części parteru częściowo zniszczone. Balkony o wtórnych balustradach zaprojektowane w partiach ryzalitów oraz narożniku elewacji. Całość wystroju uzupełniają gzyms kordonowy i poprzedzony fryzem profilowany gzyms koronujący oraz profilowane opaski okienne zaopatrzone w profilowane listwy parapetowe. Partia narożnika powyżej gzymsu wieńczącego posiada pełną attykę o wolutowych narożach, rozpiętą pomiędzy niskimi postumentami. Attykę wieńczy falisty naczółek, poniżej którego widnieje dekoracyjna taśma nawiązująca do ornamentu rollwerkowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

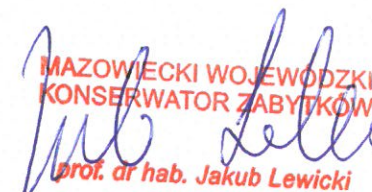
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica - apteka Bielawskich

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1906 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 27

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

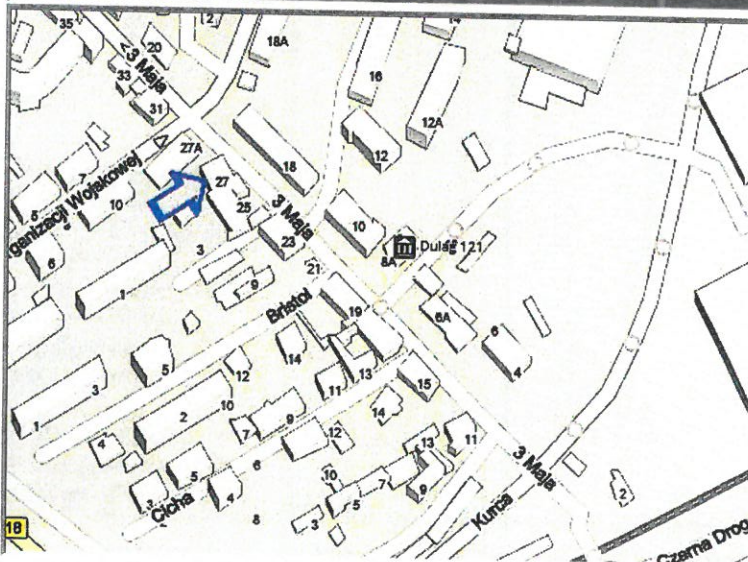
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica wzniesiona ok. 1906 r., w części parteru działała apteka Józefa Bielawskiego. W roku 1916 mieściła się w budynku miejscowa komenda Polskiej Organizacji Wojskowej nr 1 obwodu 11 Warszawa-Prowincja, okręgu I o czym mówi zawieszona od strony ulicy marmurowa tablica.

Kamienica wolnostojąca, usytuowana w zabudowie pierzejowej. Budynek murowany, otynkowany wzniesiony w oszczędnych historyzujących formach. Posiada zwartą, dwukondygnacyjną bryłę zróżnicowaną bocznym, szczytowo zamkniętym ryzalitem w bocznej pn. części elewacji przyulicznej oraz jednokondygnacyjnym ryzalitem zakończonym płytkim tarasem mieszczącym w części parteru wejście do punktu usługowego. Bryłę zamyka wielopłaciowa, naczółkowa od strony elewacji szczytowych forma zadaszenia kryta blachą trapezową. Partia przyziemia uzyskała pasową formę boniowania, pozostała artykulacja elewacji ogranicza się do profilowanego gzymsu wieńczącego i kordonowego oraz płaskich, uszatyh opasek okiennych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

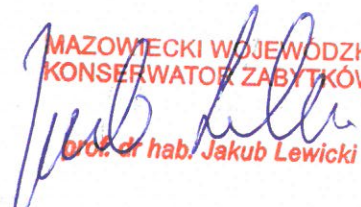
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 30

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

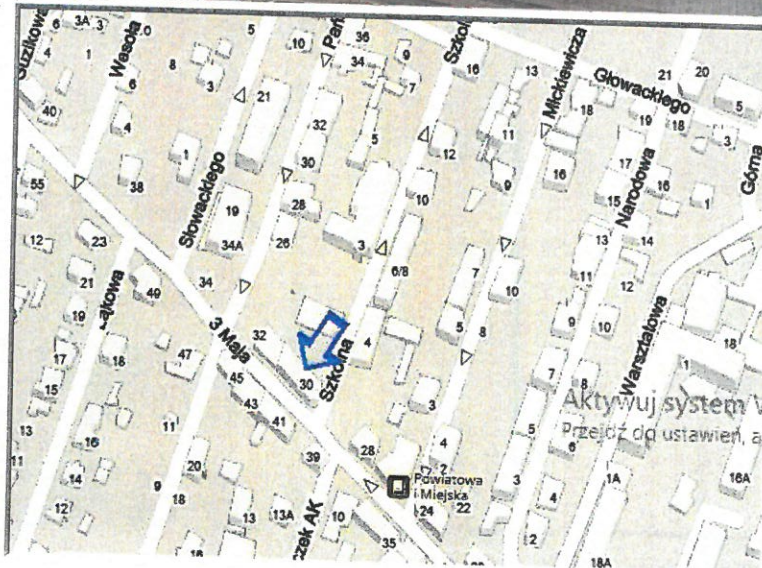
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna wzniesiona na przełomie XIX i XX w., usytuowana u zbiegu ulic 3 Maja i ul. Szkolnej, w zabudowie pierzejowej, zwrócona dłuższą elewacją od ul. 3 Maja. Budynek murowany, wzniesiony w historyzujących formach, o elewacjach tynkowanych skonstruowanych z ceglanymi elementami artykulacji architektonicznej jak lizeny, gzymsy i oprawy okien. Bryła zwarta, dwukondygnacyjna, z trójkondygnacyjną, ściętą partią narożnika, kryta wielopołaciowym dachem przykrytym papą, z pulpitowymi facjatami, od strony ul. Szkolnej tworzącymi formę zbliżoną do dachu mansardowego. Poszczególne osie rozdzielone ceglanymi lizenami, otwory okienne uzyskały ceglane obramienia i odcinkowe naczółki spięte kłińcami. W kondygnacji piętra fartuchy podokienne urozmaicone ceglanymi, uskokowymi pasami nawiązującymi do ślepej balustrady tralkowej. Balkony w partii narożnika i od strony ul. 3 Maja wsparte na ażurowych, żeliwnych konsolowych wspornikach i wyposażone w kute balustrady złożone z przenikającego się rytmu ćwierćkolistych łuków.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

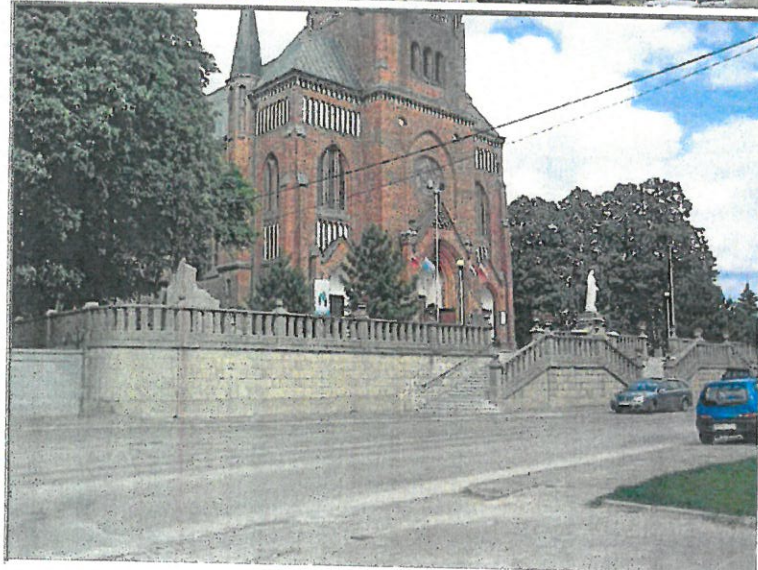
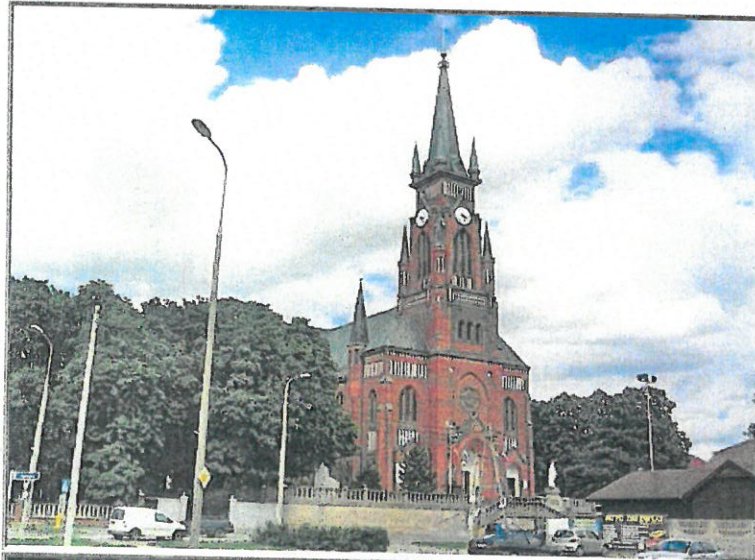
1. Nazwa

Kościół parafialny pw. Niepokalanego Poczęcia NMP

2. Czas powstania/uwagi

1906 r. -1914 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 124

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

27.12.1973

Nr rejestru:

A-1092/1042

8. Historia, opis, wartości

Świątynia powstała w latach 1906 – 1914 z inicjatywy ówczesnego proboszcza parafii żbikowskiej ks. Józefa Szczuckiego wg projektu arch. Henryka Juliana Gaya i zlokalizowana została obok starszego, pochodzącego z XV w. gotyckiego kościoła parafialnego p.w. św. Andrzeja i św. Małgorzaty - fundacji biskupa poznańskiego Andrzeja Bnińskiego. Kościół ten ulegał w przeciągu kolejnych stuleci licznym przebudowom i rozebrany został ostatecznie w 1916 r. Nowo wzniesiony kościół został znacznie uszkodzony podczas działań wojennych w 1915 r., i otwarta ponownie dopiero po kilkuletniej odbudowie w 1923 r. Kościół wzniesiony został na naturalnym wzniesieniu w stosunku do ulicy, prostopadle do tej ostatniej z fasadą zwróconą w kierunku pd. Wzniesienie od strony ulicy wzmocnione kamiennym obmurowaniem z tralkowym ogrodzeniem rozpiętym pomiędzy filarami zwieńczonymi kulami. Na osi wejścia kościoła wysunięte są przed ogrodzenie jednobiegowe, dwuramienne schody z centralnie umieszczoną rzeźbą Marii Panny.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Plebania przy kościele pw. Niepokalanego Poczęcia NMP

2. Czas powstania/uwagi

1906 r. -1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 124

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

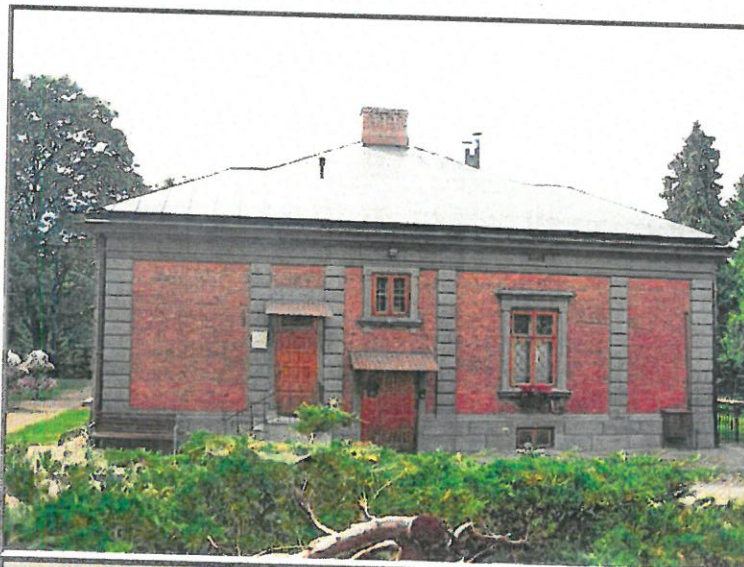
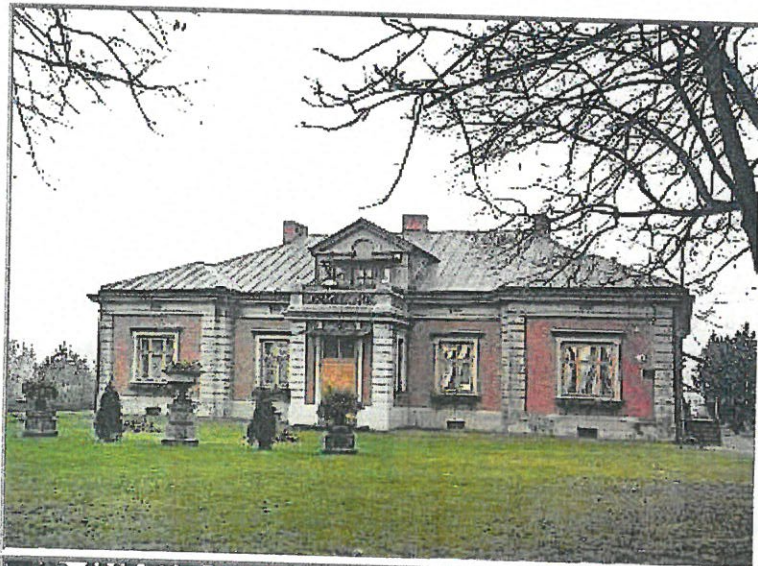
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Plebania przy kościele parafialnym p.w. Niepokalanego Poczęcia NMP powstała najprawdopodobniej jednocześnie z budową kościoła tj. w latach 1906 – 1914 z inicjatywy ówczesnego proboszcza parafii żbikowskiej ks. Józefa Szczuckiego wg projektu arch. Henryka Juliana Gaya.

Plebania zlokalizowana po stronie zachodniej kościoła i oddzielona od niego murowanym ogrodzeniem z przejściem ujętym filarami, które ujmują prowadzące na dół jednobiegowe schodki. Budynek murowany, jednokondygnacyjny, wzniesiony w historyzujących formach o elewacjach licowanych cegłą skonstrastowaną tynkowanymi elementami wystroju w postaci narożnych pasowych boni i lizen, opraw okiennych, cokołu oraz fryzu. Zwarta bryła zróżnicowana została skrajnymi ryzalitami od strony elewacji pd., oraz ryzalitem środkowym pełniącym funkcję zwieńczonego tarasem ganka. Całość zamyka wielospadowy układ zadaszenia krytego blachą. Na wysokości ganka zaprojektowana facjata zwieńczona trójkątnym szczytem. Na działce plebani zachowana jest figura Matki Bożej umieszczona na wysokim postumencie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Willa

2. Czas powstania/uwagi

pocz. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: 3 Maja

Nr: 159

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Willa wzniesiona prawdopodobnie w pocz. XX w. dla dr Leona Zielińskiego, położona w miejscu dawnej rezydencji biskupiej stanowi ostatnią pozostałość dawnego folwarku na Żbikowie, który od końca XVIII w. ulegał stopniowej parcelacji. W pobliżu willi znajdują się ruiny po dawnych budynkach folwarcznych z przełomu XIX i XX w. znajdujących się pod nr 3 Maja 155 i 157

Budynek murowany, otynkowany, dwukondygnacyjny wzniesiony w oszczędnych, historyzujących formach, posiada zwartą bryłę zamkniętą czterospadowym dachem krytym papą. Wejście główne, ujęte pilastrami tokańskimi wielkiego porządku usytuowane zostało na środkowej osi elewacji pn. i poprzedzone centralnie usytuowanym, wspartym na parach kolumn tokańskich tarasem z balustradą tralkową rozpiętą pomiędzy szerokimi postumentami. Środkową oś akcentuje również szczytowe zamknięcie przerywające gzyms wieńczący i posiadające kartusz z pochodnią i girlandą. Od strony elewacji zach. bryła budynku zróżnicowana jest półokrągłym ryzalitem klatki schodowej, przyjmującym powyżej gzymsu wieńczącego postać cylindrycznej wieżyczki krytej niskim stożkowym hełmem. Elewację wsch. poprzedza natomiast silnie wysunięty, półkolisty taras wsparty na kolumnach tokańskich i balustradzie tralkowej. Skromny detal uzupełniają narożne, wielko porządkowe pilastry tokańskie oraz półokrągłe płyciny nadokienne w kondygnacji parteru.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

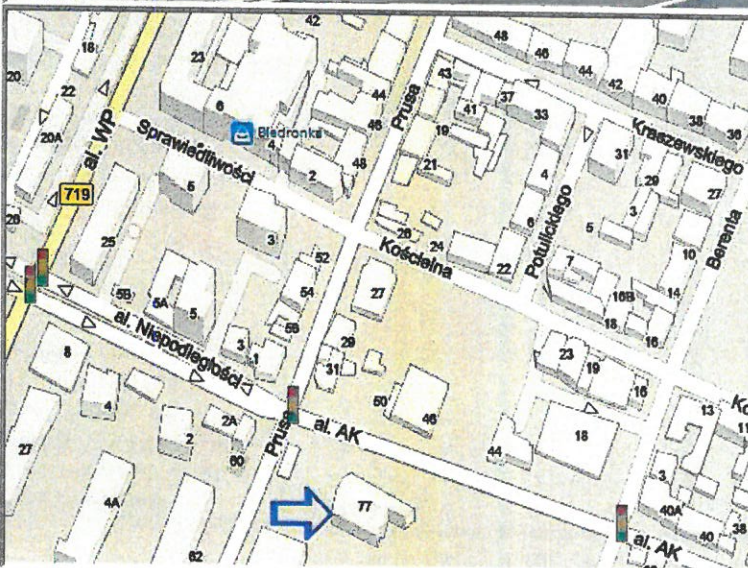
1. Nazwa

Pałac Teichfeldów wraz z otoczeniem (teren działki gruntowej)

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1882 r., przebudowany 1907 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Armii Krajowej

Nr: 77

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

24.05.1976; otoczenie -
dec. 55/2020 z 2.07.2020

Nr rejestru:

A-889

8. Historia, opis, wartości

Pałac wzniesiony został w 2 poł. XIX w. dla Jakuba Teichfelda, właściciela założonej w 1882 r. w Pruszkowie fabryki wyrobów fajansowych. Swoją ostateczną formę pałac uzyskał w 1907 r. Po I wojnie światowej zakłady nie odzyskały już dawnej świetności. Od 1949 r. w pałacu miała siedzibę Centralne Laboratorium Przemysłu Ceramicznego, a następnie od 1951 r. Zakład Badań i Doświadczeń przemysłu Ceramicznego i w 1974 r. Instytut Szkła i Ceramiki. W okresie powojennym elewacja pn. pałacu (przyuliczna) została oszpecona parterową dobudówką.

Budynek w stylu neorenesansowym o nieregularnym planie łączącym centralny układ głównej bryły z podłużnym skrzydłem od strony wsch. Dwukondygnacyjny, silnie zróżnicowany swobodnym układem ryzalitów o trójkątnych szczytach oraz czterokondygnacyjną wieżyczką w pd.zach. narożu i wielobocznym, dwukondygnacyjnym aneksem od strony elewacji pn. Całość przykrywa niska, wielospadowa forma zadaszenia krytego blachą. Wystrój elewacji inspirowany formami architektury renesansu włoskiego składa się z profilowanych obramień okiennych wzbogaconych kwiatowymi kintionami i poziomym naczółkiem poprzedzonym fryzem na kondygnacji drugiej. Od strony elewacji pn., partie elewacji pomiędzy ryzalitami przebite są arkadowo zamkniętymi otworami okiennymi o dekoracyjnych zwornikach i osiach rozdzielonych pilastrami tokańskimi powyżej których zaprojektowano belkowanie zwieńczone attyką balustradową. Profilowany gzyms kordonowy oraz gzyms wieńczący poprzedzony pasem fryzu z przebitymi, owalnymi otworami poddasza ujętymi kartuszowymi obramieniami. Ryzalit wejściowy od strony elewacji zach. wyodrębniony dodatkowo boniowanymi lizenami ujmującymi prostokątną płycinę z trójdzielnym oknem drugiej kondygnacji flankowanym pilastrami tokańskimi i zwieńczonym trójkątnym naczółkiem powyżej którego rozpięto ślepą arkadę o profilowanym obramieniu. Wejście w partii przyziemia zadaszone ćwierćkolistym daszkiem wspartym na ażurowych wspornikach.

Pałac stanowi przykład charakterystycznej dla 2 poł. XIX w. rezydencji fabrykanta zlokalizowanej w pobliżu należących do niego zakładów przemysłowych. Relikty tych ostatnich rozebrane zostały ostatecznie w 2005 r. pod zabudowę mieszkaniową. Do dnia dzisiejszego nie zachowały się również wchodzące w skład kompleksu dawnej fabryki pierwsze w Pruszkowie osiedle domów wielorodzinnych tzw. Murowańców znajdujących się przy ul. Ceramiczne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1900 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Bohaterów
Warszawy

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

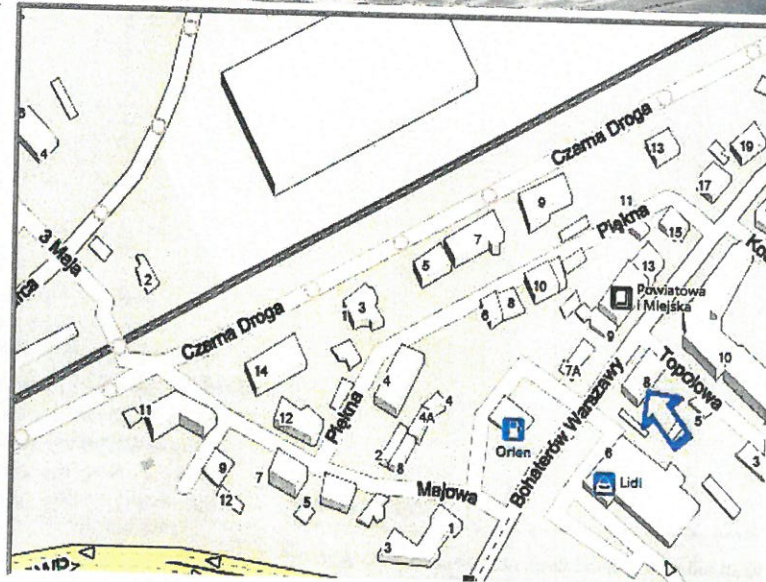
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek wolnostojący, narożny, nieznacznie cofnięty w stosunku do linii regulacyjnej ulicy. Wzniesiony w skromnych, historyzujących formach charakterystycznych dla ówczesnych domów robotniczych, o elewacjach licowanych cegłą. Posiada zwartą dwukondygnacyjną bryłę zamkniętą dwuspadowym dachem krytym papą. Wystój ogranicza się do odcinkowych naczółków nadokiennych oraz gzymsu kordonowego i poprzedzonego kroksztynami gzymsu wieńczącego. Balkony na drugiej i przedostatniej osi posiadają ażurowe wsporniki i kute balustrady złożone z płaskowników o kształcie ósemek. Lokale poniżej balkonów przekształcone zostały wtórnie na funkcje usługowe z doprowadzonymi schodkami zniekształcając pierwotną formę budynku.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

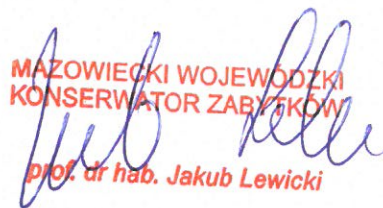
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

1897 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Bohaterów
Warszawy

Nr: 29

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony został w 1897 r. w pierwszej fazie realizacji kompleksu Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego z przeznaczeniem na mieszkania i wykorzystywany przez pracowników dojeżdżających z Warszawy, zwany potocznie „półstacją Żbików”. Budynek wolnostojący, zlokalizowany na wprost niegdyś istniejącej bramy do warsztatów znajdujących się po przeciwległej stronie torów, cofnięty głęboko w stosunku do linii regulacyjnej ulicy i zbliżony do torów. Wzniesiony w oszczędnych, typowych dla architektury przemysłowej i ówczesnych domów robotniczych formach o elewacjach licowanych cegłą. Bryła budynku składa się z dwukondygnacyjnego segmentu zach., i jednokondygnacyjnej części wsch. Oba segmenty posiadają dwuspadową formę zadaszenia krytego blachą falistą. Wystrój budynku ograniczony do lizen, odcinkowych naczółków okiennych oraz kroksztynowych fryzów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

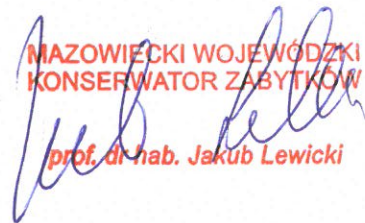
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

lata 20.-30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Bolesława Prusa

Nr: 11

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

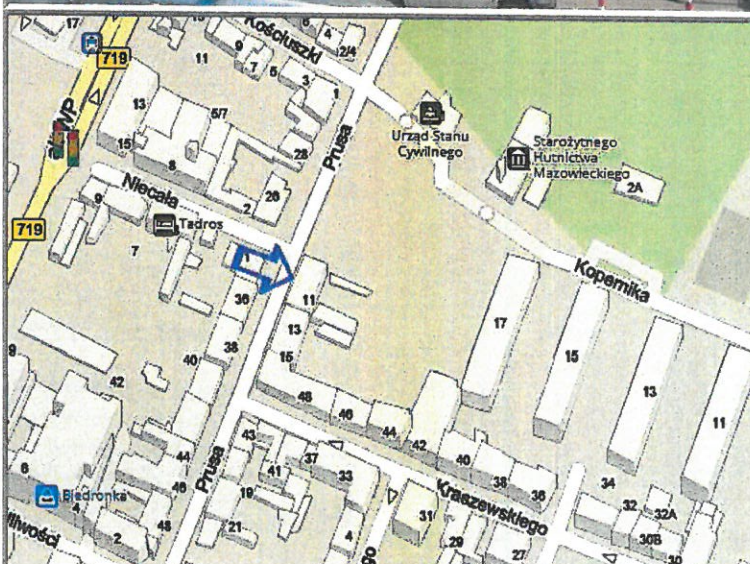
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica usytuowana w zwartej zabudowie pierzejowej, zaprojektowana w uproszczonej, historyzującej stylistyce. Budynek trójkondygnacyjny, z wysoką partią usługowego przyziemia nakryty niską formą zadaszenia i urozmaicony centralnie zlokalizowaną, czteroosiową nadbudówką. Elewacja frontowa posiada symetryczną kompozycję, z przejazdem bramnym na osi środkowej. Powyżej partii przyziemia poszczególne osie rozdzielone lizenami. Całość wieńczy profilowany gzyms koronujący. Balkony zaprojektowane na osi środkowej oraz przedostatnich osiach wyposażone są w ażurowe balustrady złożone z rytmu przenikających się odcinkowych łuków. Układ podwórzowy otwarty, z parterową oficyną od strony pd.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

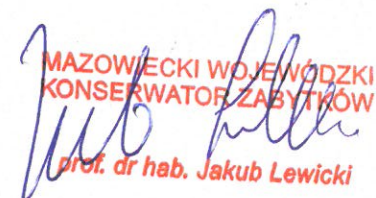
10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

II poł.XIX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Bolesława Prusa

Nr: 66

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

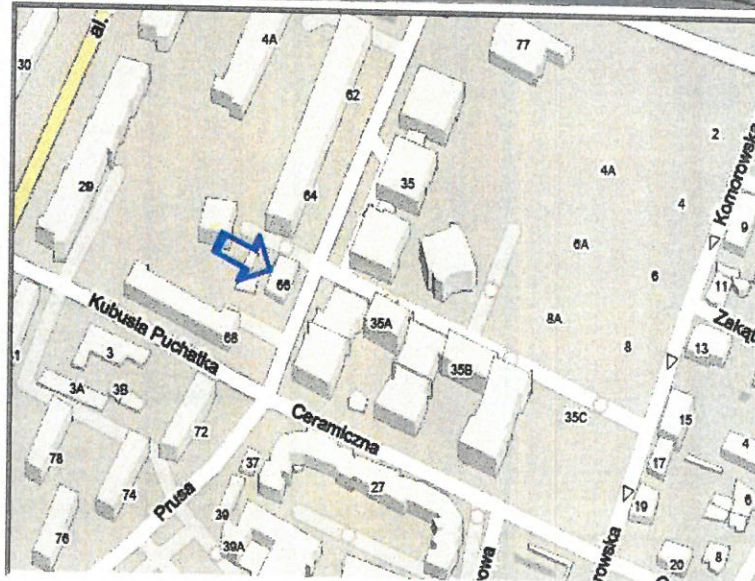
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony w II poł. XIX w. dla Jakuba Teichfelda właściciela pobliskiej, założonej w 1882 r. w Pruszkowie fabryki wyrobów fajansowych. W 1976 roku zmieniono poszycie dachu z dachówki ceramicznej na blachę falistą. Pierwotna stolarka zastąpiona nową, o przypadkowych podziałach.

Dom wolnostojący, usytuowany w linii pierzei ulicy, zwrócony kalenicowo, zaprojektowany w oszczędnych, klasycystycznych formach. Dwukondygnacyjny, o narożach wzmocnionych w części przyziemia skarpami i zamknięty czterospadowym dachem z niskimi szczytowymi dymnikami. Elewacja frontowa (pd.) akcentowana płytkim, trójosiowym ryzalitem zwieńczonym trójkątnym szczytem i wejściem w partii przyziemia.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

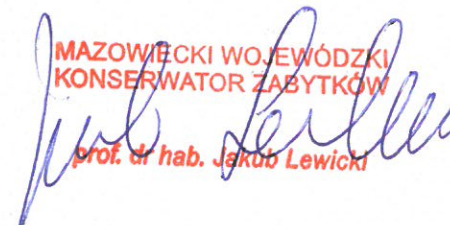
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica Józefa Bielawskiego

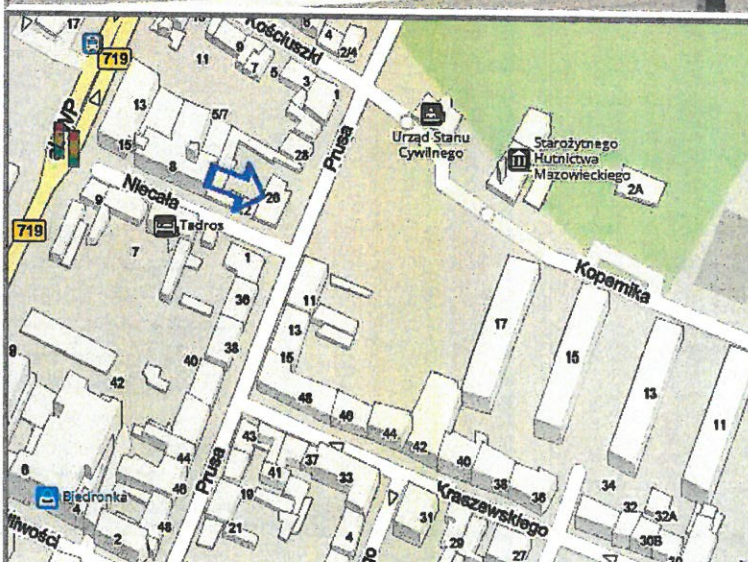
2. Czas powstania/uwagi

1900 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Bolesława Prusa

Nr: 26-30

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Wzniesiona w 1900 r., dla Józefa Bielawskiego mieściła pierwszą w Pruszkowie aptekę. W ostatnich latach wymieniono oryginalną stolarkę okienną na współczesne okna, bez podziałów. Wolnostojąca, w zabudowie pierzejowej, zlokalizowana na narożnej działce z ul. Niecałą, utrzymana w historyzującej stylistyce. Dwukondygnacyjna, przekryta dachem dwuspadowym o małym nachyleniu, z usługowym przyziemiem. Parterowa dobudówka od strony pn. elewacji szczytowej. Wystrój elewacji składa się z pasowego boniowania partii przyziemia oddzielonego od piętra gzymsem kordonowym i pasem fryzem. Otwory okienne piętra zaopatrzone w trójkątne naczółki wsparte na konsolkach. Przedostatnie osie elewacji frontowej poprzedzone balkonami o ażurowych, krzywolinijnych balustradach. Elewację zamyka profilowany gzyms koronujący. Elewacje boczne posiadają trójkątnie zwieńczone szczyty.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

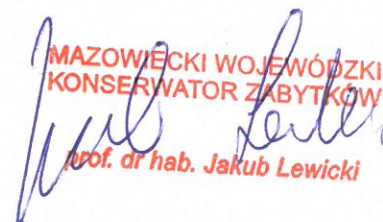
Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Bursowa

Nr: 10

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

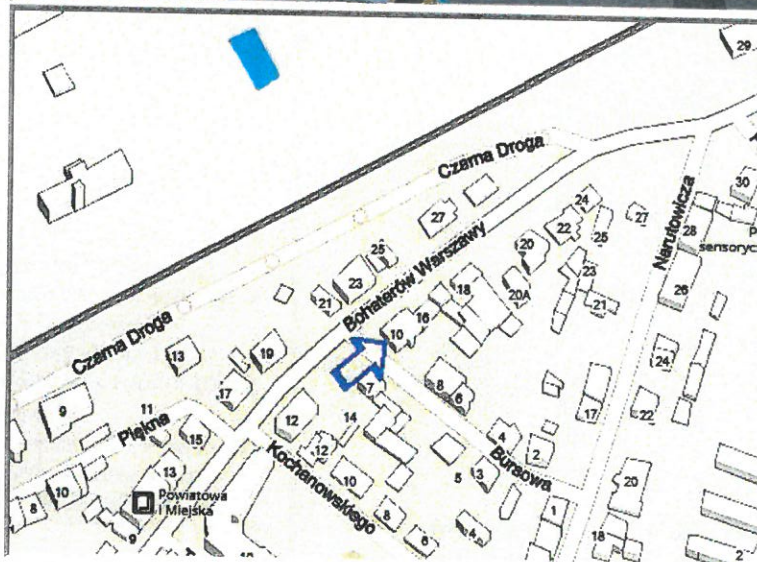
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący wzniesiony przed 1914 r., usytuowany narożnie, zwrócony szczytowo od strony ul. Bursowej i kalenicowo względem ul. Bohaterów Warszawy, zaprojektowany w skromnych, historyzujących formach. Murowany, otynkowany posiada zwartą bryłę złożoną z dwukondygnacyjnych, szczytowo zamkniętych partii bocznych i trójosiowego, trójkondygnacyjnego segmentu środkowego tworzącego od strony dłuższych elewacji formy szczytowo zakończonych ryzalitów. Dwuspadowe dachy mają blaszane pokrycie i silnie wysunięte okapy z drewnianymi, snycerskimi wspornikami. Środkowe osie elewacji szczytowej oraz elewacji pn. poprzedzone balkonami wspartymi na ażurowych, wolutowych wspornikach i zaopatrzonych w kute, ażurowe balustrady z ósemkowym motywem płaskowników. Elewacje odnowione w ostatnich latach z zachowaniem pierwotnych, profilowanych gzymsów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

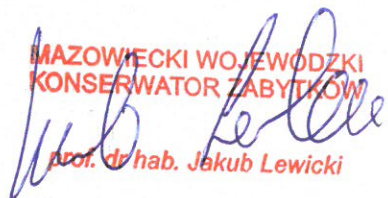
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Cmentarz parafii rzymskokatolickiej pw. św. Kazimierza
wraz z mauzoleum Bielawskich

2. Czas powstania/uwagi

1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Cmentarna

Nr:

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat:	pruszkowski
---------	-------------

Gmina: Pruszków

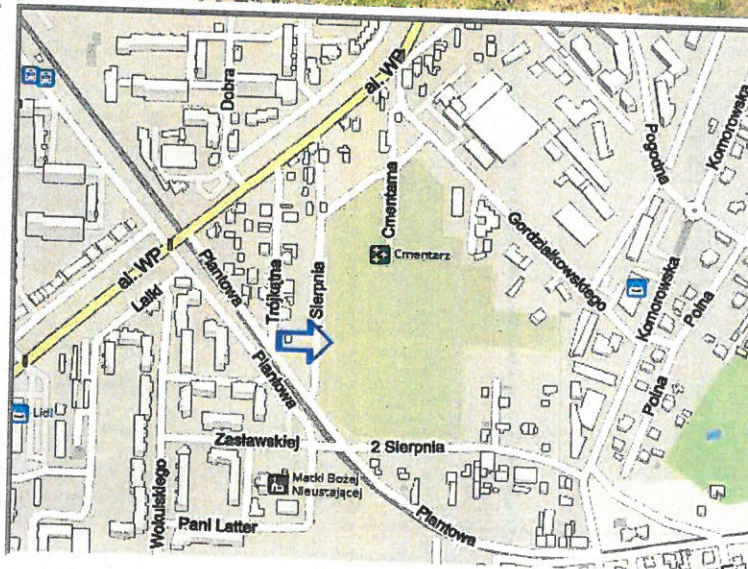
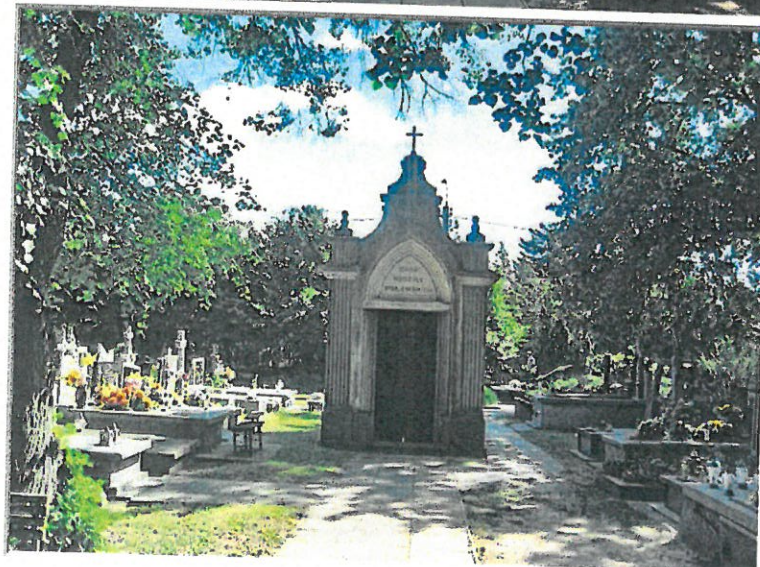
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

05.09.1988

Nr rejestrului:

1338

8. Historia, opis, wartości

Cmentarz założony w 1914 r., posiada wartości historyczne, wartości architektoniczne – Kaplica Grobowa Rodziny Bielawskich z 1925 r. Na cmentarzu znajdują się pochówki osób zasłużonych oraz pochówki powstańcze z 1863 r. i wojenne żołnierzy poległych podczas I i II wojny światowej, również z Powstania Warszawskiego.

Cmentarz założony na planie regularnym, zbliżonym do kwadratu w podziale osiowym alejami obsadzonymi starodrzewiem. Wejście dostępne z 3 bram. Zachowane liczne nagrobki w postaci żeliwnych krzyży, nagrobków w formach dekoracyjnych rzeźbionych z piaskowca- najstarszy grobowiec pochodzi z 1914 r.

Kaplica Grobowa Bielawskich, murowana tynkowana na planie prostokąta, zwarta bryła zwieńczona dachem trójspadowym, łamanym, Elewacje w układzie symetrycznym, na osi otwór drzwiowy zwieńczony trójkątnym tympanonem zawierającym inskrypcję, flankowany pilastrami ze zwieńczeniem w postaci profilowanego szczytu z krzyżem łacińskim oraz sterczynkami na zwieńczeniu bocznych pilastrów. W ścianach bocznych wysokie, wąskie okna ostrołukowe, ściana tylna ślepa, Naroża ścian dekorowane kanelowanymi pilastrami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Cmentarz parafii rzymsko-katolickiej pw. Niepokalanego
Poczęcia NMP

2. Czas powstania/uwagi

I poł. XVIII - XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Domaniewska

Nr:

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

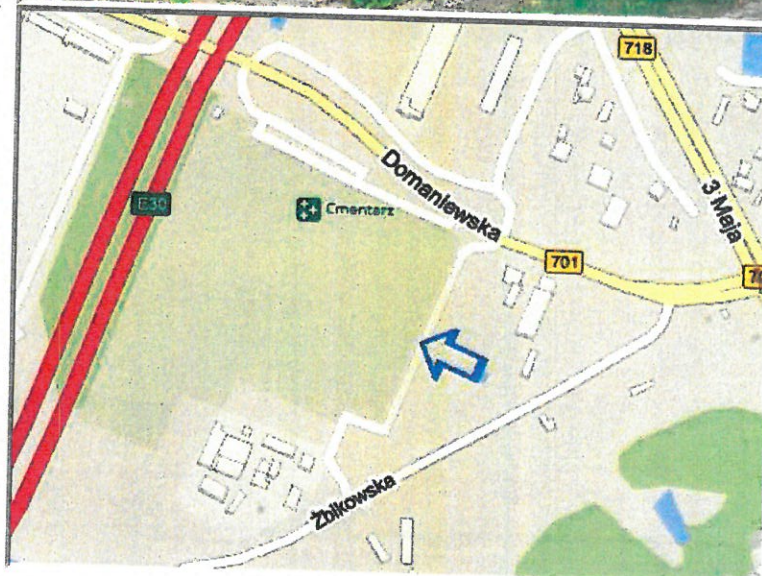
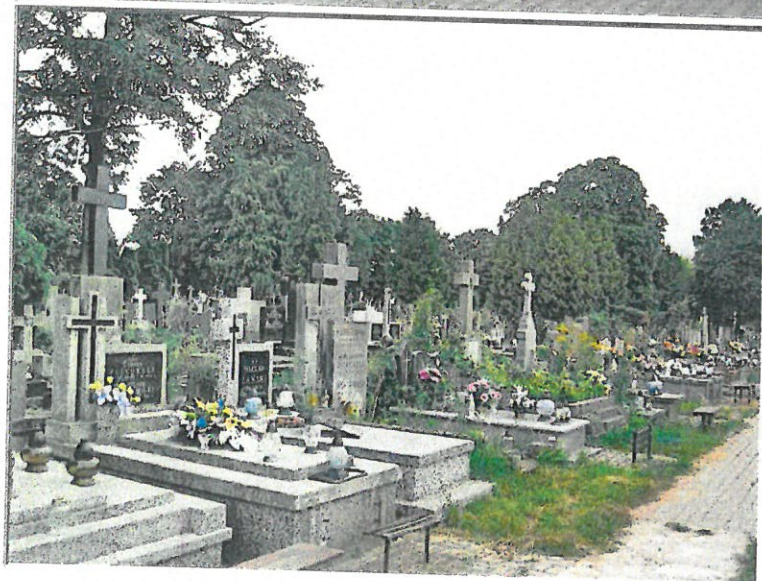
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

20.02.1991

Nr rejestru:

1472

8. Historia, opis, wartości

Cmentarz założony na planie regularnym, zbliżonym do kwadratu pomiędzy ulicami Domaniewską i Żbikowską. Posiada osiowy podział alejkami na kwatery. Wejście dostępne od strony ul. Domaniewskiej. Zachowane liczne nagrobki w postaci żeliwnych krzyży, nagrobków w formach dekoracyjnych rzeźbionych z piaskowca - najstarszy grobowiec pochodzi z 1906 r.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Fryderyka Chopina

Nr: 10

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

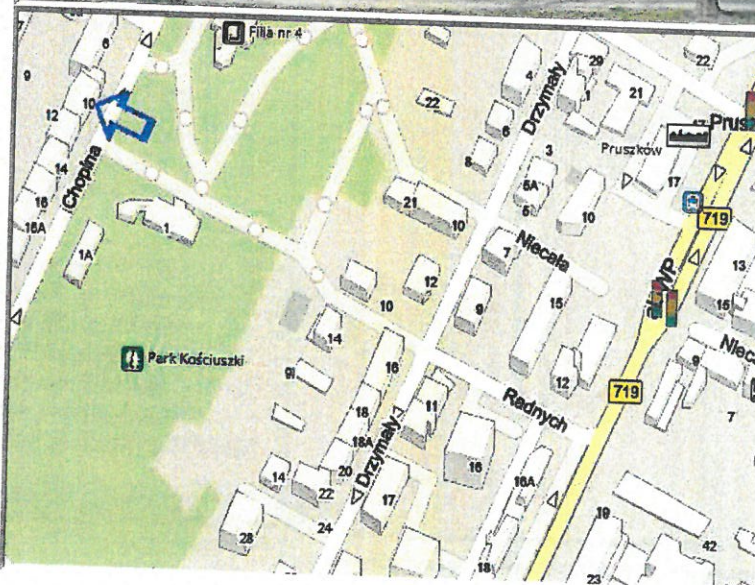
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica czynszowa wzniesiona przed 1914 r. dla Michała Dudy. W latach 1914-1935 mieściła się w nim poczta.

Budynek zlokalizowany w zwartej zabudowie pierzejowej, zaprojektowany w umiarkowanych, historyzujących formach, murowany o frontowej elewacji licowanej cegłą i otynkowanej elewacji podwórzowej. Trójkondygnacyjna bryła zróżnicowana została asymetrycznie usytuowanym dwuosiowym i czterokondygnacyjnym ryzalitem zwieńczonym trójkątnym frontonem. W skrajnej osi przejazd bramny. Prostokątne otwory okienne akcentowane odcinkowymi naczółkami i zaopatrzone w dwustopniowe listwy parapetowe. Kondygnacja przyziemia oddzielona od pozostałych gzymsem kordonowym, całość elewacji zamyka uskokowy gzyms koronujący wsparty na kroksztynach.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

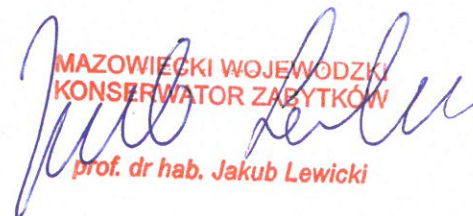
10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

1935 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Fryderyka Chopina

Nr: 16, 16a

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

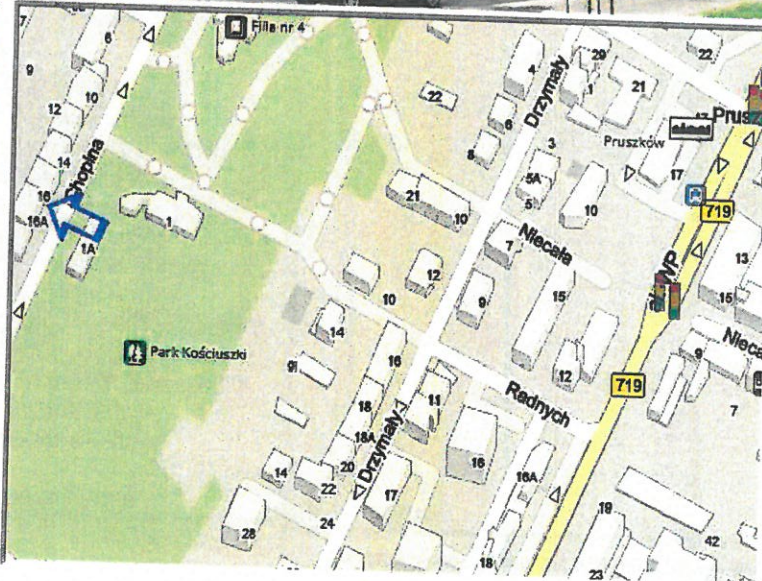
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica czynszowa wzniesiona w 1935 r. dla Dawida Nowera, współwłaściciela Pruszkowskiej Fabryki Ultramaryny „Sommer i Nower”.

Kamienica współtworząca zwarta pierzeję, składa się z dwóch bliźniaczych kamienic zaprojektowanych w modernistycznych formach. Budynek murowany, tynkowany o czterokondygnacyjnej bryle z niską partią poddasza, zamkniętego płaską formą zadaszenia. Pary skrajnych osi obu kamienic mają postać pseudoryzalitu rozdzielonego lizenami. Artykulacja pozostałych części elewacji ogranicza się do płaskiego rysunku geometrycznego, prostokątnego wzoru uzyskanego w płaszczyźnie tynku. Na drugiej i przedostatniej osi znajdują się przejazdy bramne gdzie zwracają uwagę zachowane, trójdzielne drewniane odrzwia o oryginalnej, częściowo ażurowej formie. Skrajne osie oraz dwie pary osi środkowych poprzedzone zostały balkonami o balustradach złożonych z pionowych prętów, urozmaiconych w górnej części rytmem horyzontalnie położonych rombów. Analogiczne romby powtórzone są w układzie szprosów okienek poddasza na skrajnych osiach. Klatki schodowe wyłożone ciemnym lastrykiem z kutą balustradą o drewnianym pochwycie. Kamienice stanowią nieliczny przykład na terenie Pruszkowa modernistycznej, wielkomiejskiej kamienicy czynszowej, o podwyższonym standardzie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

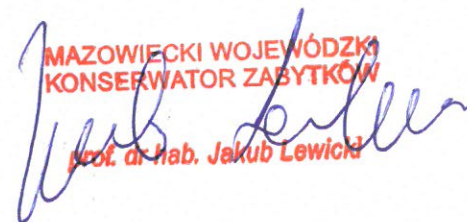
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Gabriela
Narutowicza

Nr: 17

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

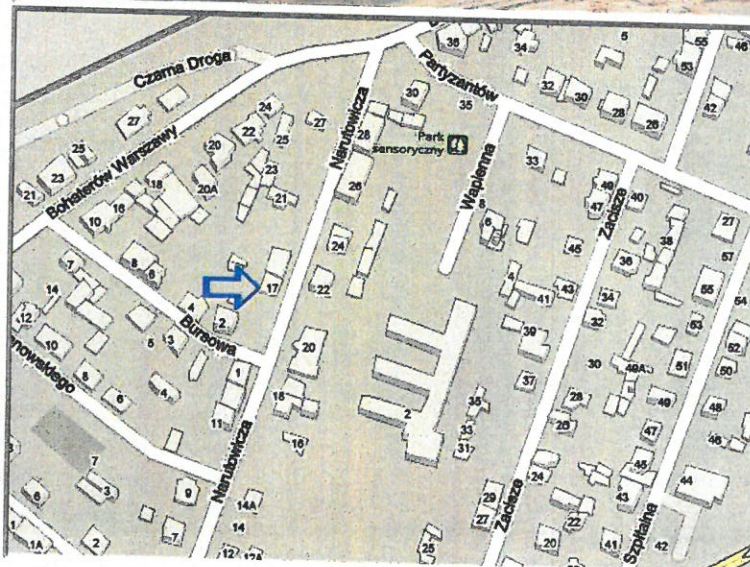
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek nieznacznie cofnięty od linii regulacyjnej ulicy, wolnostojący w układzie bliźniaczym z budynkiem pod nr 19. Wzniesiony w tradycyjnych, historyzujących formach, tynkowany, jednokondygnacyjny z wielospadowym krytym blachą dachu z trójkątnie zamkniętą facjatą w centralnej części elewacji frontowej poprzedzonej balkonem z niezachowaną balustradą. Ponad oknami zachowane uskokowe, ceglane listwy.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

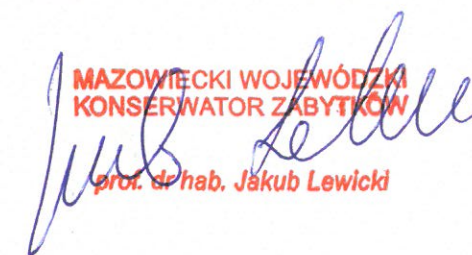
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Gabriela Narutowicza

Nr: 18

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

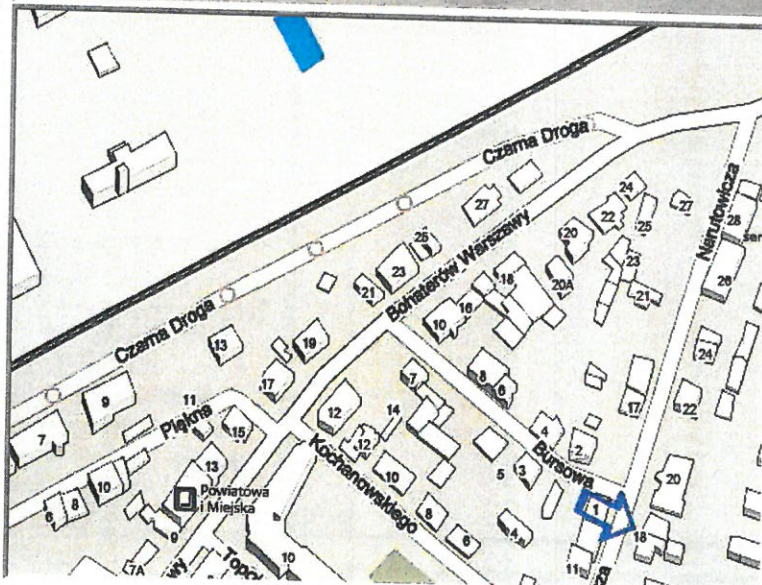
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny wolnostojący, cofnięty od linii regulacyjnej ulicy, wzniesiony w zredukowanych, historyzujących formach. Dwukondygnacyjny, tynkowany, nakryty dwuspadowym, naczółkowym dachem o falistym, eternitowym poszyciu. Elewacja frontowa zróżnicowana cofniętą, trójosiową partią środkową zwieńczoną attykowym szczytem zakończoną łukiem nadwieszonym poniżej którego zachowana jest data budowy obiektu – „1914”. Balkon spinający triadę środkowych osi posiada zaokrąglone narożniki płyty balkonowej wspartej na wysokich wolutach i drewnianą, tralkową balustradę. W części parteru poniżej balkony zaprojektowano taras otoczony ceglana, ażurową balustradą. Całość zamyka profilowany gzyms koronujący poprzedzony fryzem, na pd. narożniku elewacji zachowana pasowo boniowana lizena. Szczytowa elewacja pn. poprzedzona gankiem, do elewacji pd. przylega parterowa, wtórna dobudówka.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

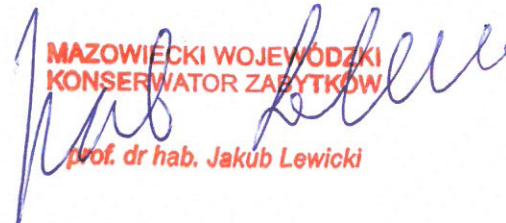
Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

**MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW**

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Gabriela
Narutowicza

Nr: 19

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

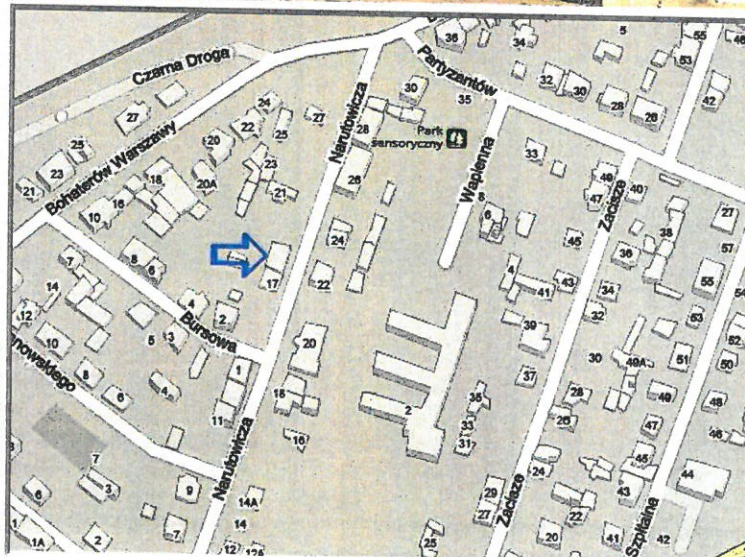
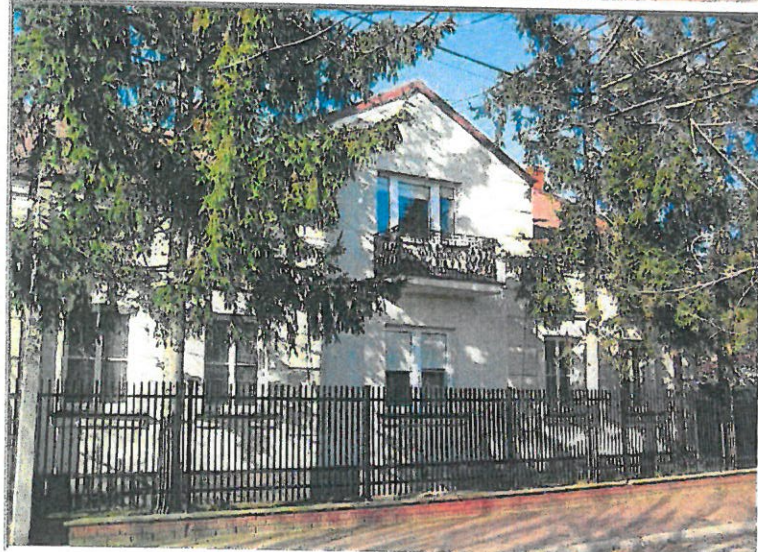
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek nieznacznie cofnięty od linii regulacyjnej ulicy, wolnostojący w układzie bliźniaczym z budynkiem pod nr 17. Wzniesiony w tradycyjnych, historyzujących formach, tynkowany, jednokondygnacyjny z wielospadowym krytym blachą dachu z trójkątnie zamkniętą facjatą w centralnej części elewacji frontowej poprzedzonej balkonem o ażurowej balustradzie złożonej z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników. Środkowa oś flankowana boniowanymi lizenami, otwory okienne akcentowane poziomymi naczółkami i zaopatrzone w listwy parapetowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

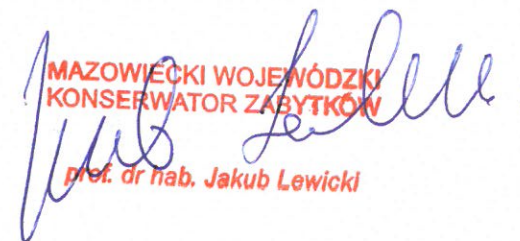
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Górna

Nr: 5

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

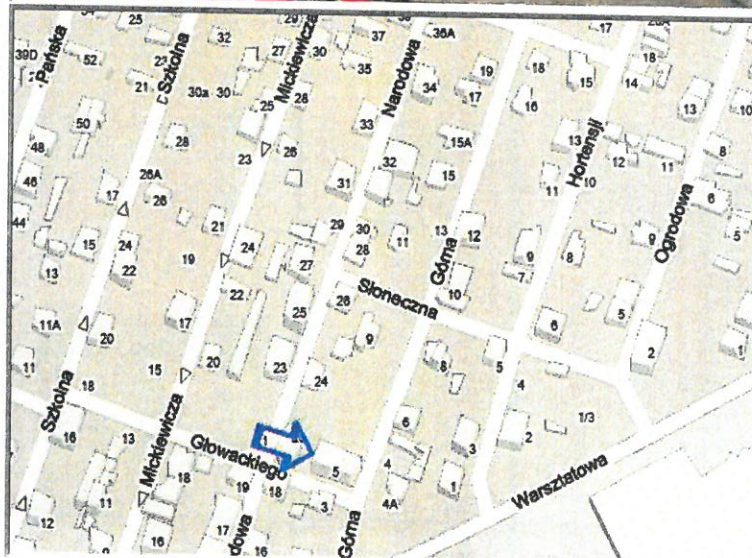
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna, wolnostojąca usytuowana w linii pierzei ulicy. Budynek murowany, tynkowany utrzymany w skromnych, historyzujących, właściwie pozbawionych wystroju formach. Wielopiętrowy układ zadarszenia przykryty papą. Zwarta trójkondygnacyjna bryła o ściętym, jednoosiowym narożniku urozmaicona jest czteroosiową facjatą od strony elewacji pd. zamkniętą niskim zwieńczeniem w postaci łuku nadwieszonoego oraz dwuosiową, zamkniętą trójkątnym szczytem facjatą w elewacji wsch. Elewacja podwórzowa w części środkowej mieści ryzalit klatki schodowej zamknięty trójkątnym szczytem. Istniejące balkony otrzymały balustrady złożone z pionowych prętów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół dworca PKP - wodociągowa wieża ciśnieniowa

2. Czas powstania/uwagi

1926 r. - 1930 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Henryka
Sienkiewicza

Nr: 2

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

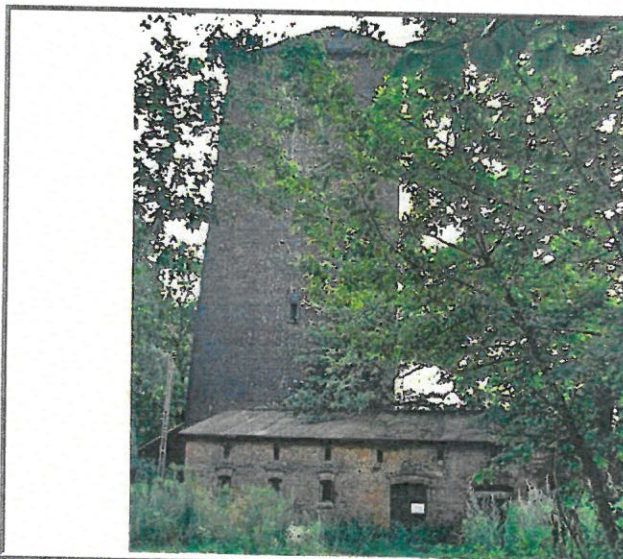
Data wpisu do rejestru

7.01.2008

Nr rejestru:

A-778

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek murowany wzniesiony w latach 1926-1930 w formie wieży przekrytej dachem czterospadowym. Od strony wschodniej parterowa dobudówka przekryta dachem jednospadowym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dworzec PKP

2. Czas powstania/uwagi

1924 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Henryka Sienkiewicza

Nr: 2

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

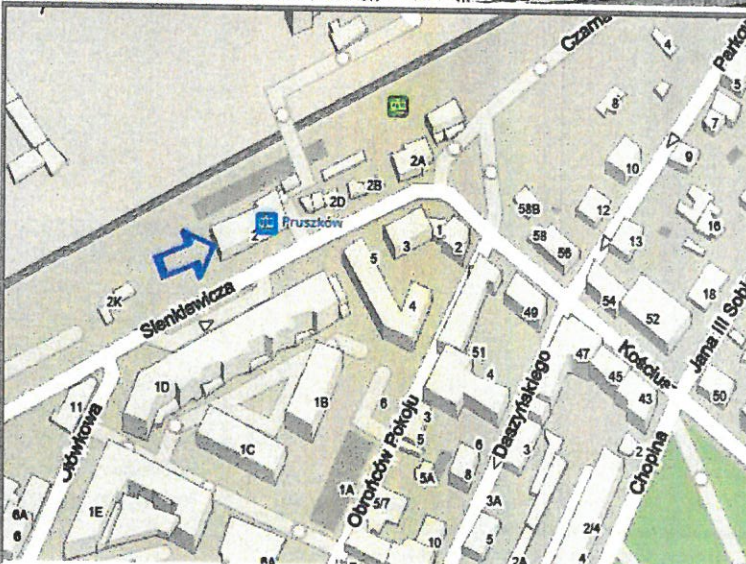
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

07.01.2008

Nr rejestru:

A 778

8. Historia, opis, wartości

Obecnie funkcjonujący dworzec w Pruszkowie był jednym z grupy podobnych obiektów powstałych w latach 1918-1924 w ramach programu odbudowy infrastruktury kolejowej po zniszczeniach I wojny światowej. Niewielki obiekt stacyjny w tej miejscowości wybudowano w latach 1845-1846 po północnej stronie torów powstającej wówczas pierwszej linii kolejowej na obszarze dawnego Królestwa Polskiego tzw. Drogi Żelaznej Warszawsko-Wiedeńskiej. Większy, ceglany dworzec powstał w 1888 roku po południowej stronie torów i został zniszczony w 1914 roku w czasie działań wojennych. Obecny ukończony około 1924 roku zbudowano prawdopodobnie, jak w wielu podobnych przypadkach, z użyciem fundamentów lub murów poprzedniego obiektu. Obok istniała zabudowa pomocnicza jak: wieża ciśnień, kuźnia, komórki, magazyny. W latach 30-tych do budynku dworca dobudowano od północy wiatę peronową nad wejściem do przejścia podziemnego pod torami. Dworzec w stylu dworcowym wzniesiony został wg projektu architektów pracujących w sekcji architektonicznej Wydziału Drogowego Warszawskiej Dyrekcji Kolejowej pod kierunkiem Bronisława Brochowicza-Rogoyskiego, a następnie arch. Romualda Millera stanowi przykład wysokiej klasy architektury użytkowej okresu dwudziestolecia międzywojennego. Należy do grupy podobnych budynków powstających w miejsce zniszczonych obiektów kolejowych w czasie I wojny światowej. Obiekt wyróżnia funkcjonalność, a historyzująca forma i dekoracja nawiązująca zwłaszcza do baroku wyraża ówczesne poszukiwania i próby kształtowania stylu narodowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

1910 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Henryka
Sienkiewicza

Nr: 3

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

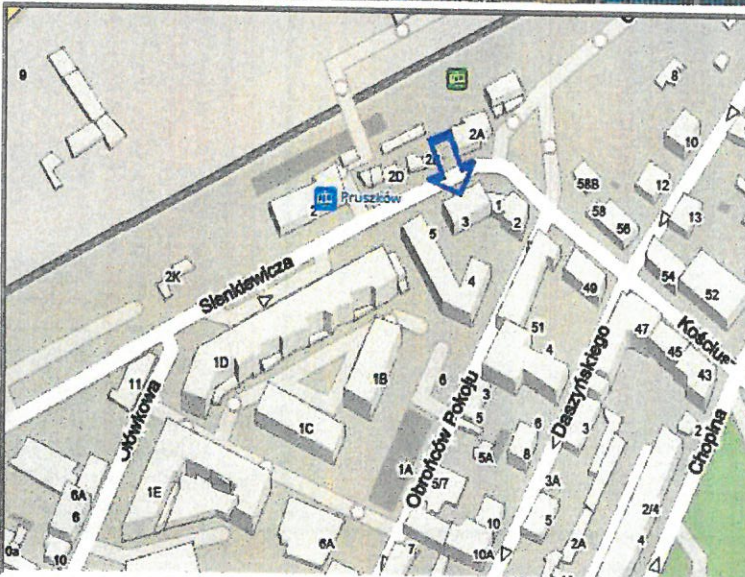
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Wzniesiony w 1910 r. dla K. Gogolewskiego, usytuowany w zabudowie pierzejowej, zaprojektowana w oszczędnych historyzujących formach. Trójkondygnacyjna z wysoką partią usługowego przyziemia, zamknięta dwuspadowym dachem. Elewacja frontowa posiada symetryczną kompozycję podkreśloną centralnie usytuowaną trójosiową facjatą zwieńczoną półkolistym szczytem ujętym wolutami i niskimi postumentami. Poniżej zwieńczenia umieszczono ślepy okullus i datę powstania budynku – „K1910G”. Skraje elewacji spięto lizenami. Całość wieńczy profilowany gzyms wieńczący. Na środkowej osi partii facjaty oraz na osiach ujmujących triadę osi środkowych zaprojektowano balkony o ażurowych balustradach złożonych z pionowych słupków ujętych obustronnie wolutami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

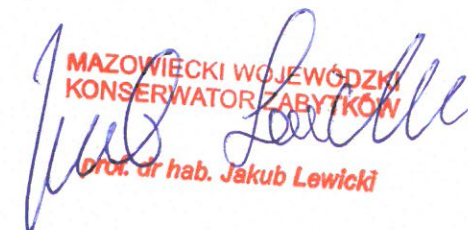
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Hortensji

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, murowany, wzniesiony w oszczędnych, tradycyjnych formach o tynkowanych elewacjach skonstrastowanych z ceglanymi lizenami i fryzem. Stosunkowo niedawno położone tynki z warstwą docieplenia wskazują, iż być może pierwotnie wszystkie elewacje były licowane cegłą. Jednokondygnacyjna bryła ożywiona jest szczytowo zamkniętą facjatą z balkonem na osi środkowej flankowanej licowanymi czerwoną cegłą lizenami. Balustrada balkonu złożona z przeplatających się pionowych słupków. Całość zamyka wielospadowe zadaszenie kryte blachą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

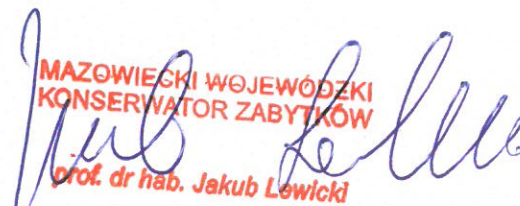
Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

I ćw. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Ignacego
Daszyńskiego

Nr: 58

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

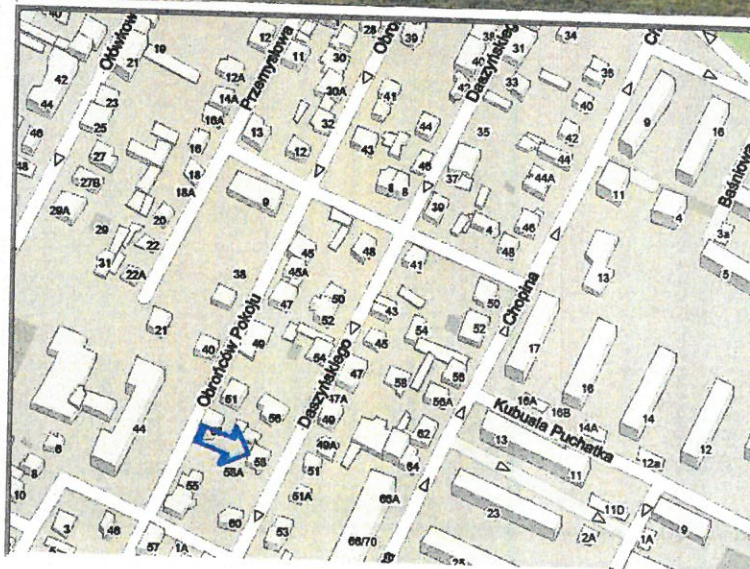
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony w I ćw. XX w.; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem łamanym. W elewacji frontowej wystawka z balkonem wspartym na dwóch kolumnach.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

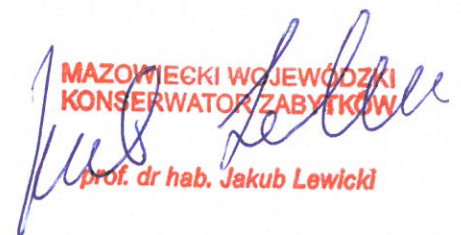
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Jarosława
Dąbrowskiego

Nr: 2

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

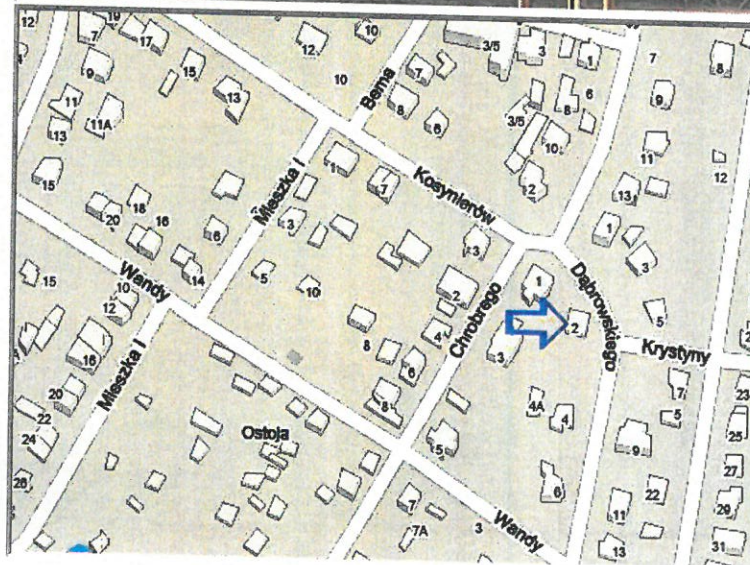
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony przed 1939 r.; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem czterosпадowym; w elewacji frontowej wystawka, a w elewacji przeciwległej wystawka z balkonem wspartym na dwóch kolumnach.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

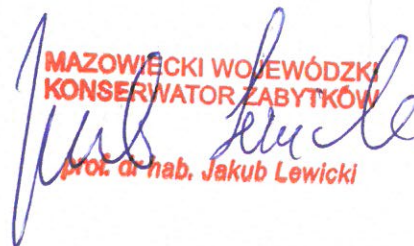
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny, willa „Orleówka”

2. Czas powstania/uwagi

1930 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Jarosława
Dąbrowskiego

Nr: 3

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

23.09.1985

Nr rejestru:

1272

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Willa wzniesiona w 1930 r. wg projektu arch. Antoniego Droszcza dla Olgi i Leona Leo skąd wzięła nazwę „Orleówka”. W 1936 r. willę nabyła p. Turska-Wdowiak. Dom wolnostojący, zwrócony szczytowo względem linii regulacyjnej ulicy, poprzedzony podjazdem. Murowany, tynkowany, jednokondygnacyjny z poddaszem użytkowym zaprojektowany w tradycyjnych, swobodnie traktowanych historyzujących formach na planie prostokąta. Bryłę zamyka forma wysokiego dachu wielopołaciowego zróżnicowanego facjatami i krytego współczesną dachówką esówką. Środkowa elewacja szczytowa od strony ulicy zaakcentowana otwartym, dwukondygnacyjnym gankiem wspartym na filarach i zamknięty daszkiem o blaszanym pokryciu i krzywoliniowym układzie połaci. Ganek flankowany jest półkolistymi, konchowo zamkniętymi niszami w profilowanych oprawach. Elewacja pd. posiada krytą trójpółaciowym daszkiem facjatę z wyjściem na kolumnowy taras o półkolistym układzie płyty z balustradą tralkową. Posesja od strony ulicy odcięta ażurowym ogrodzeniem w postaci stalowych sztachet przęsł rozpiętych między filarami o sfazowanych krawędziach z prostym zwieńczeniem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

1930 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica:

Jarosława
Dąbrowskiego

Nr:

6

5. Przynależność administracyjna

Województwo:

mazowieckie

Powiat:

pruszkowski

Gmina:

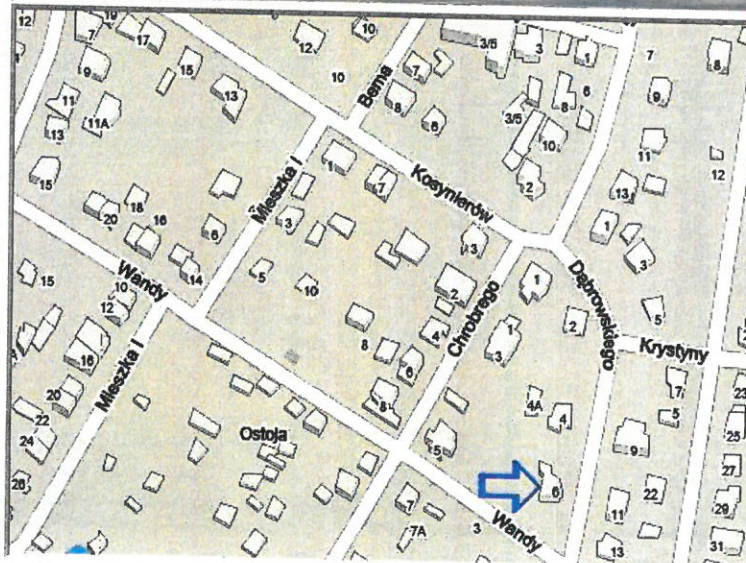
Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek murowany wzniesiony w 1930 r.; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem dwuspadowym; w elewacji frontowej w osi centralnej wystawka oraz murowany ganek; w elewacji południowej płytki ryzalit zwieńczony szczytem; od strony północnej do głównej bryły budynku przylega niewielka, parterowa oficyna.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

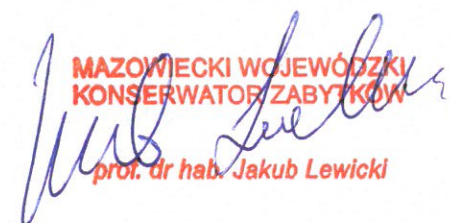
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

I ćw. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Jarosława
Dąbrowskiego

Nr: 22

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

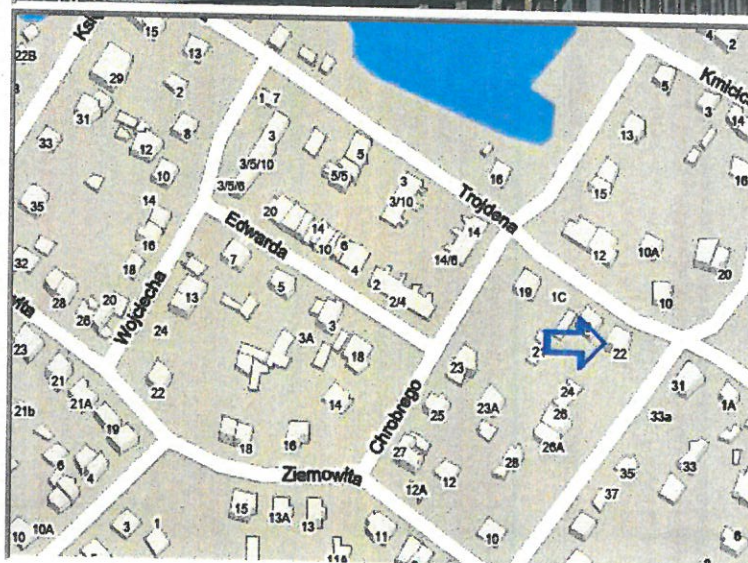
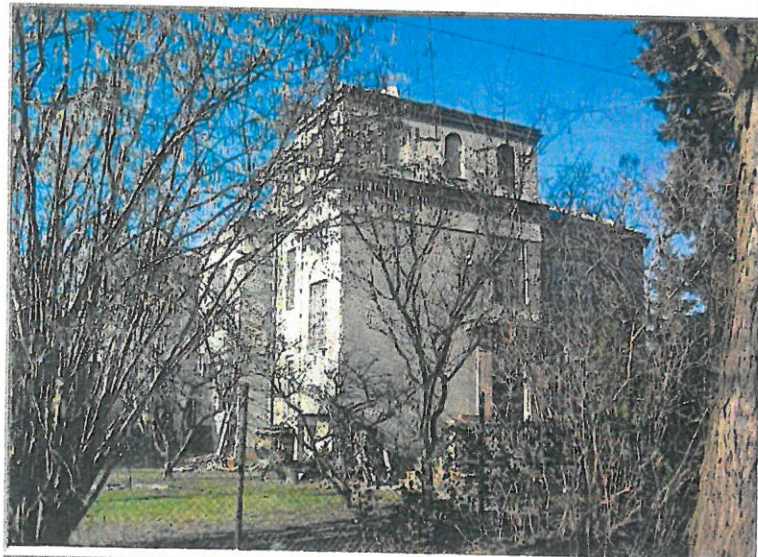
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony w I ćw. XX w., składający się z dwóch brył: większej, piętrowej, przekrytej dachem naczółkowym, oraz mniejszej, trójkondygnacyjnej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

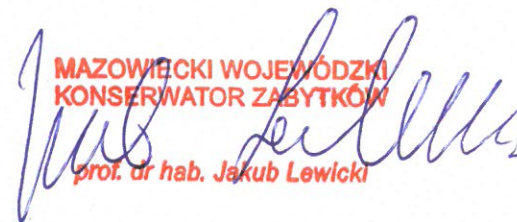
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Willa POD BOCIANEM

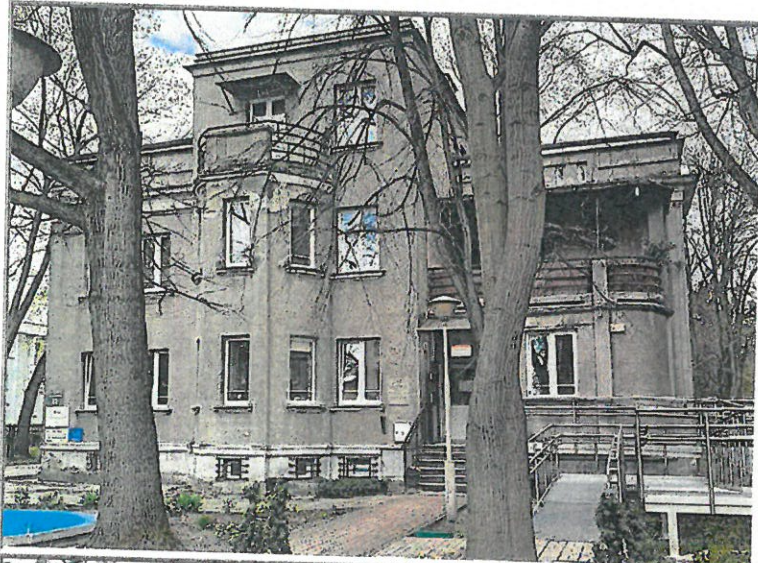
2. Czas powstania/uwagi

pocz. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Józefa Ignacego
Kraszewskiego

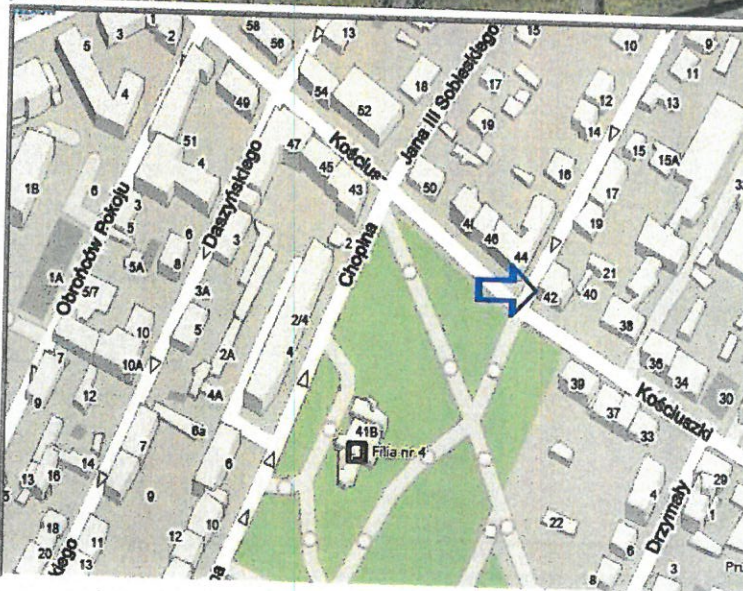
Nr: 18

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

07.11.2019

Nr rejestru:

1541-A

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, cofnięty od linii regulacyjnej ulicy. Zaprojektowany w umiarkowanych, modernistycznych formach, posiada swobodnie ukształtowaną, asymetryczną bryłę złożoną z płasko zadaszonych, przenikających się segmentów - trójkondygnacyjnej partii środkowej wraz z elewacją pn. oraz niższych, dwukondygnacyjnych segmentów bocznych zwieńczonych wydatnym, profilowanym gzymsem koronującym i attyką skrywającą niskie poddasze. Dwuosiowa partia środkowa urozmaicona dodatkowo asymetrycznie usytuowanym, dwukondygnacyjnym, półkolistym, trójosiowym ryzalitem zamkniętym tarasem z balustradą w postaci pełnej płyty frontowej poziomych rurek bocznych. Segment wsch. poprzedzony parterowym aneksem o kolistym narożniku zakończony zadaszonym tarasem. W części parteru zlokalizowane wejście. Drugie wejście z klatką schodową zaprojektowano w elewacji zach. Elewacja pn. zróżnicowana dwoma ryzalitami spiętymi balkonem.

Przykład domu mieszkalnego o podwyższonym standardzie łączącego w sposób typowy dla lat 30-tych architekturę modernistyczną z formami tradycyjnymi.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kościół parafialny pw. św. Kazimierza

2. Czas powstania/uwagi

1908 r. - 1938 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Józefa Ignacego
Kraszewskiego

Nr: 23

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

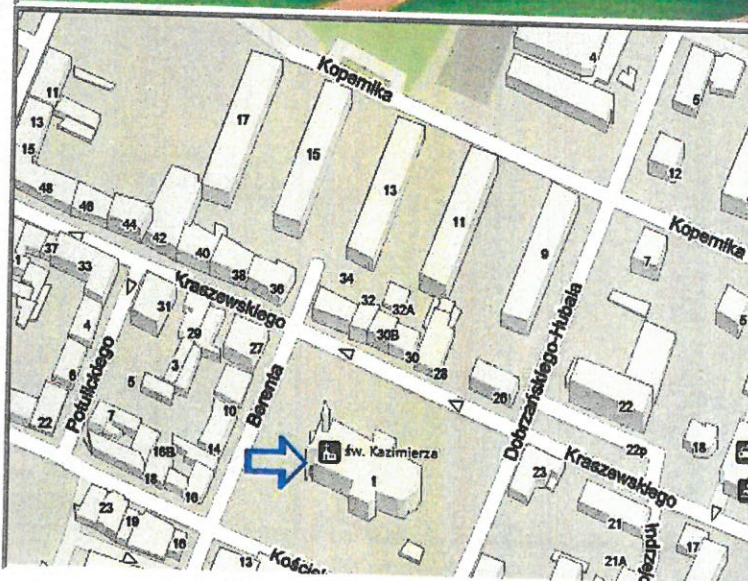
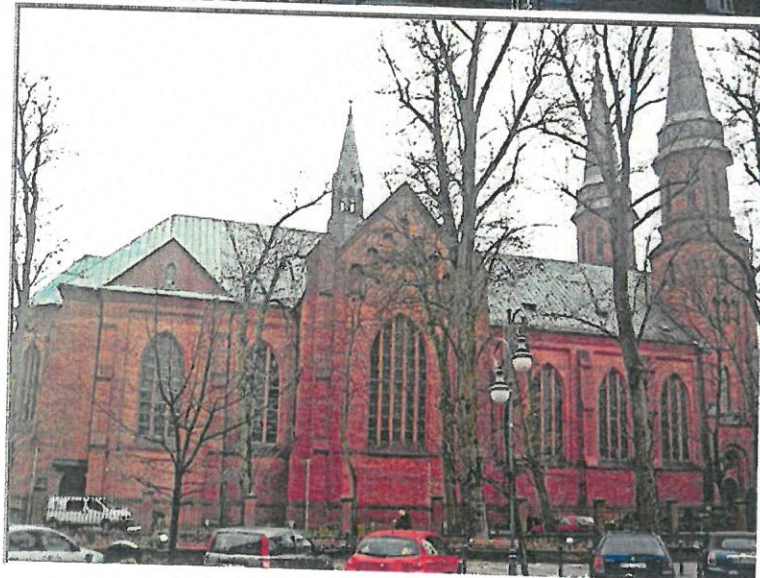
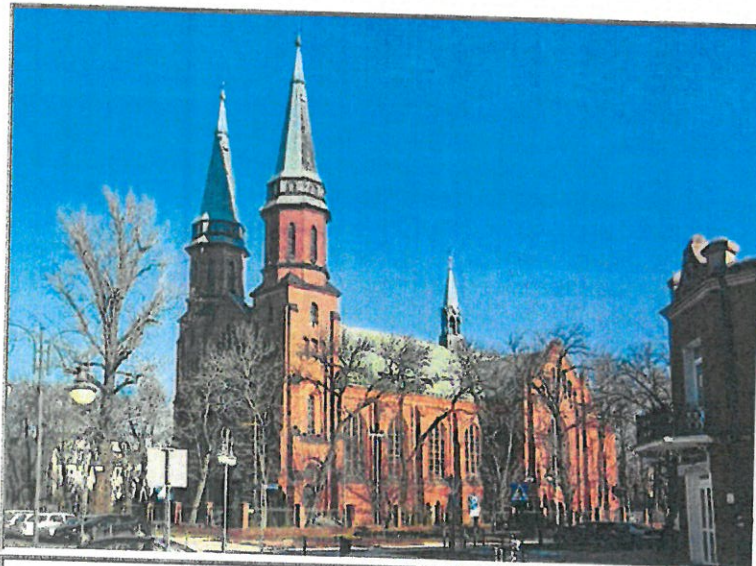
Data wpisu do rejestru

27.12.1973

Nr rejestru:

1041

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kościół został wybudowany w latach 1908 – 1938, wg projektu arch. Czesława Domaniewskiego. Parafia konsekrowana w 1913 r. Secesyjne witraże w transepcie wykonane przez „Krakowski Zakład Witrażów – S.G. Ślepiński w 1923 r. Współczesny wystrój wnętrza z lat 1961 – 1967 wykonany pod kier. arch. M. Twarowskiego (proj. ambony i chrzcielnicy) z udziałem rzeźbiarzy: Z. Trzcińskiego – Kamińskiej i J. Trenerowskiego (proj. ołtarza głównego). Po 1978 r. zastąpiono pierwotnie istniejące, niskie hełmy wież fasady wysokimi, na wysokie, strzeliste znacznie zmieniając pierwotny charakter kościoła. Kościół wzniesiony w centrum obszernego, prostokątnego placu, zwrócony fasadą w kierunku pn.-zach. Zaprojektowany w eklektycznej stylistyce swobodnie łączącej elementy gotyku ceglanego z formami typowymi dla północno-włoskiej architektury romańskiej widocznej szczególnie w rozwiązaniu fasady (rozwiązanie portalu, forma rozety i fryz w postaci ślepej galeryjki arkadowej). Romanizujący wyraz fasady został znacznie zatarty przez niedawną zmianę pierwotnych, niskich hełmów masywnych wież na wysokie, nadające całości strzeliste, bardziej gotycki charakter. Budowla dwuwieżowa, z trójnawowym, czteroprzęsłowym, halowym korpusem głównym oddzielnym od partii prezbiterium prosto zamkniętym transeptem. Dwuprzęsłowe prezbiterium o wielobocznym zamknięciu absydy ujmują obustronnie prostokątne aneksy tworzące w zewnętrznym układzie bryły przedłużenie naw bocznych korpusu głównego. Całość zamyka wielospadowy układ zadaszenia o pokryciu z blachy. Miejsce przecięcia korpusu głównego z transeptem zaakcentowane sygnaturką. Fasada składa się z partii centralnej zwieńczonej trójkątnym szczytem poprzedzonym arkadową galeryjką wspartą na kolumnach i ujętej obustronnie masywnymi, czworobocznymi wieżami przyjmującymi w ostatniej kondygnacji formę ośmioboczną zwieńczoną strzelistymi hełmami. Partia centralna oraz naroża wież obramione skarpami. Centralnie usytuowany portal o uskokowych rozglifieniach uzupełniają kamienne kolumny o kostkowych głowicach osadzone w uskokach i przechodzące w półkolistą, uskokową archiwoltę. Tympanon wypełniony płaskorzeźbą z wyobrażeniem klęczącego św. Kazimierza. Powyżej portalu zaprojektowano rozetę. Elewacje boczne przeprute są wysokimi, ostrołukowymi, trójdzielnymi oknami osadzonymi w płycinach zamkniętych kroksztynowymi fryzami i dzielonych na przęsła przyporami. Ściany szczytowe transeptu z ostrołukowymi oknami otrzymały trójkątne zamknięcia poprzedzone arkadową, ślepą galeryjką analogiczną jak w partii fasady kościoła. Elewacje boczne aneksów kształtujące od zewnątrz partie prezbiterium posiadają dwuprzęsłowy układ rozdzielony skarpami. Bliższe absydzie przęsła otrzymały trójkątne frontony. Kolor i układ cegieł tych ostatnich wskazują, iż są one dodane wtórnie, prawdopodobnie w latach 70. XX w.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Józefa Ignacego
Kraszewskiego

Nr: 36

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna wzniesiona w latach 30. XX w.; trzykondygnacyjna, z narożną czterokondygnacyjną wieżą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

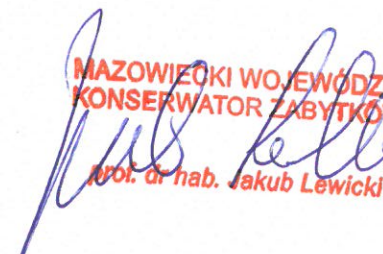
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Willa IRUSIN

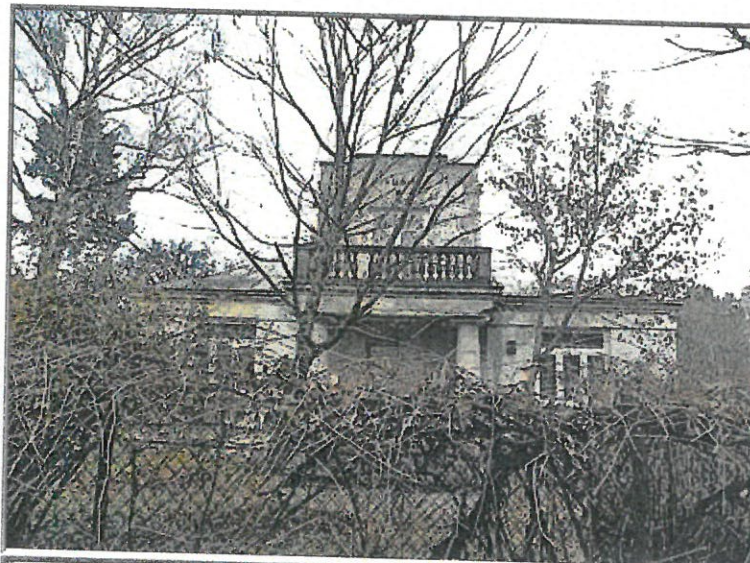
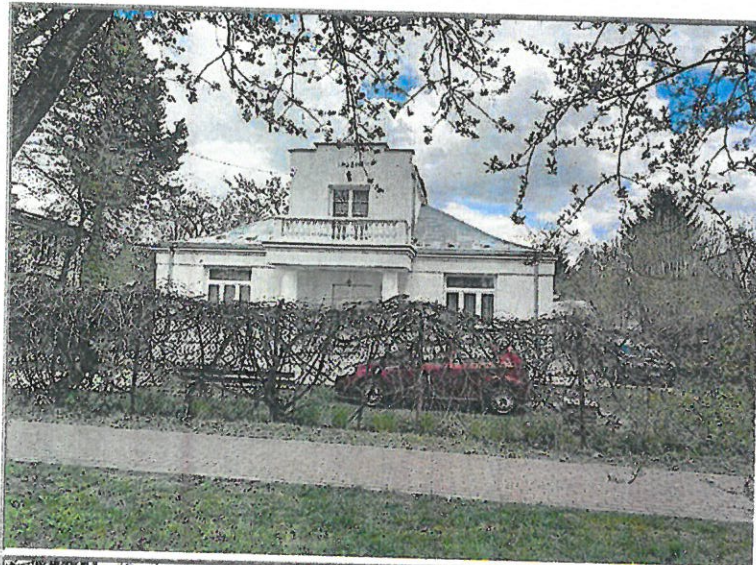
2. Czas powstania/uwagi

lata 20-30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Kosynierów

Nr: 12

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

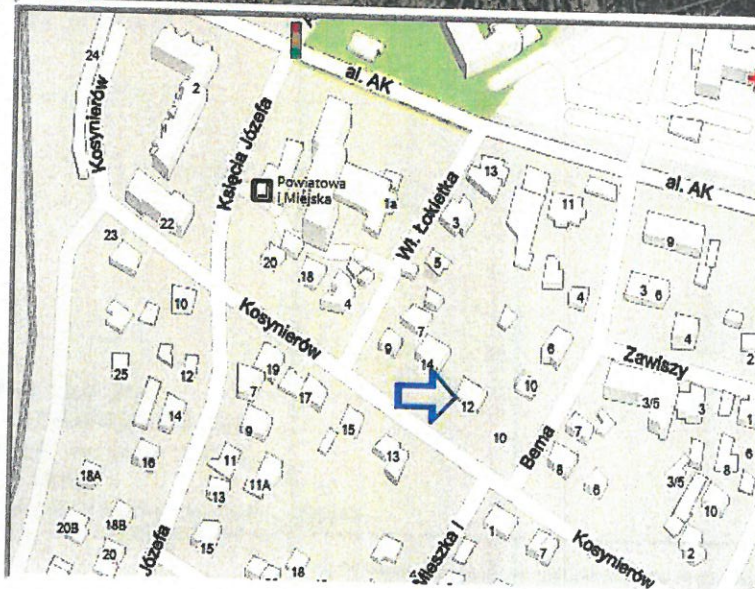
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, cofnięty od linii regulacyjnej ulicy. Murowany, tynkowany, posiada zwartą jednokondygnacyjną bryłę zwieńczoną dachem wielospadowym krytym blachą. Zaprojektowany w tradycyjnych, historyzujących formach, zaakcentowany od strony elewacji pd., schodkowo zamkniętą facjatą poprzedzoną tarasowym gankiem z balustradą tralkową wspartym na kolumnach doryckich. W partii szczytu widnieje nazwa willi – IRUSIN.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

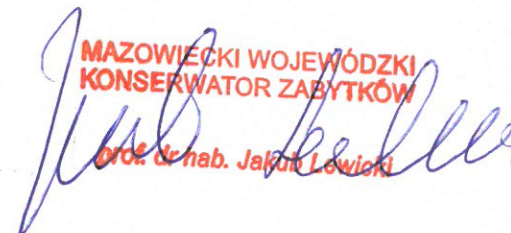
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

lata 20-30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Kosynierów

Nr: 14

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

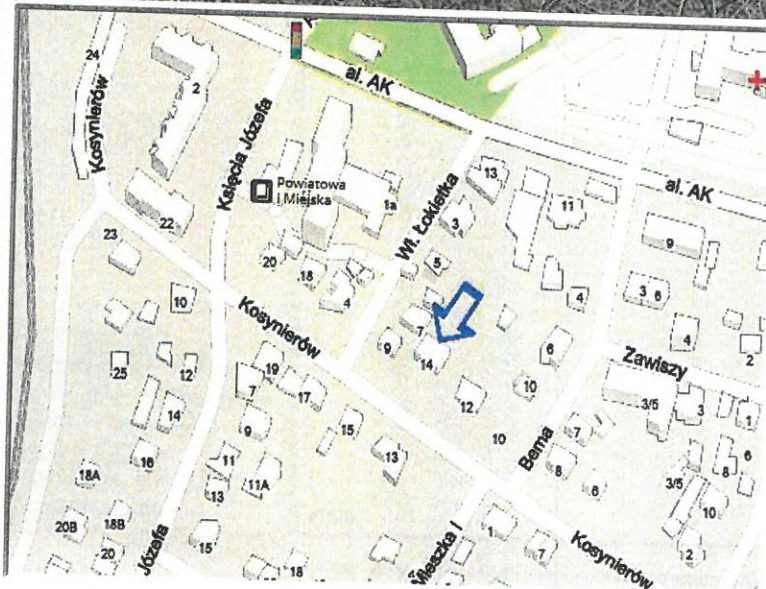
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, cofnięty od linii regulacyjnej ulicy. Zaprojektowany w tradycyjnych, historyzujących formach, murowany, tynkowany, posiada zwartą dwukondygnacyjną bryłę zróżnicowaną trójkondygnacyjnym segmentem od strony pn. Całość zamyka płaskie zadaszenie z wydatnym gzymsem wieńczącym. Elewacja pd. o symetrycznej kompozycji poprzedzona jest na środkowej osi małym tarasem ujętym tralkową balustradą z wyjściem na ogród powyżej którego zaprojektowano balkon z ażurową balustradą złożoną z pionowych słupków. Elewacja zach. zróżnicowana płytkim ryzalitem klatki schodowej przeprutej wysokim, półkoliście zamkniętym oknem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

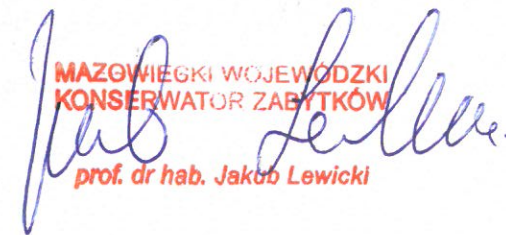
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

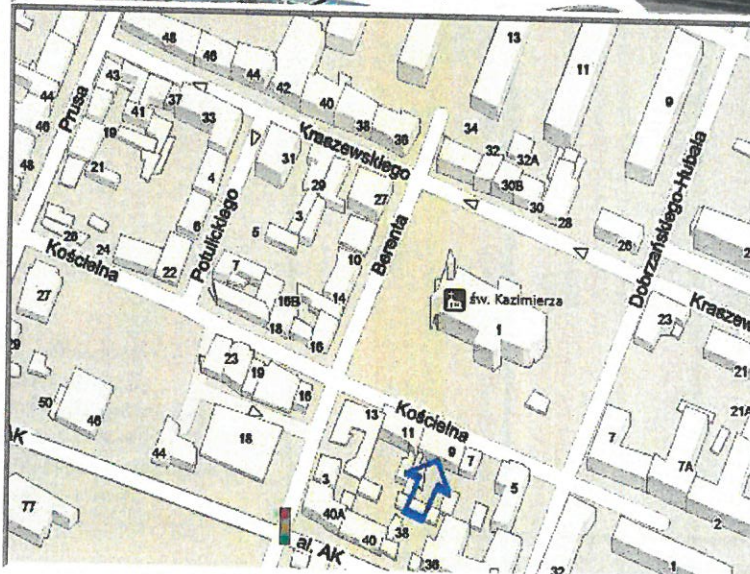
1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Kościelna

Nr: 9

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica sprzed 1914 r., usytuowana w zwartej zabudowie pierzejowej, Budynek trzykondygnacyjny, otynkowany, dziewięcioosiowy. Kondygnacje akcentowane profilowanymi gzymsami kordonowymi i wieńczącym. Elewacja frontowa otrzymała symetryczną kompozycję zaakcentowaną na skrajach dwuosiowymi pseudoryzalitami z balkonami na ostatniej kondygnacji o prętowych balustradach. W osi centralnej przejazd bramny zwieńczony łukiem odcinkowym; budynek poddany termomodernizacji i otynkowany z pozostawieniem ceglanych gzymsów i naczółków okiennych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

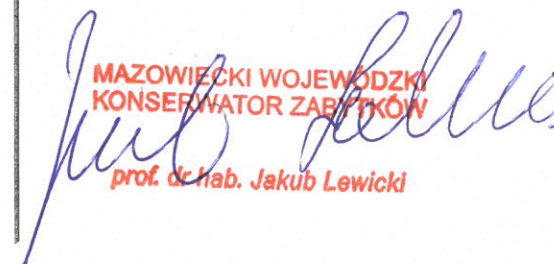
Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1912 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Kościelna

Nr: 11

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

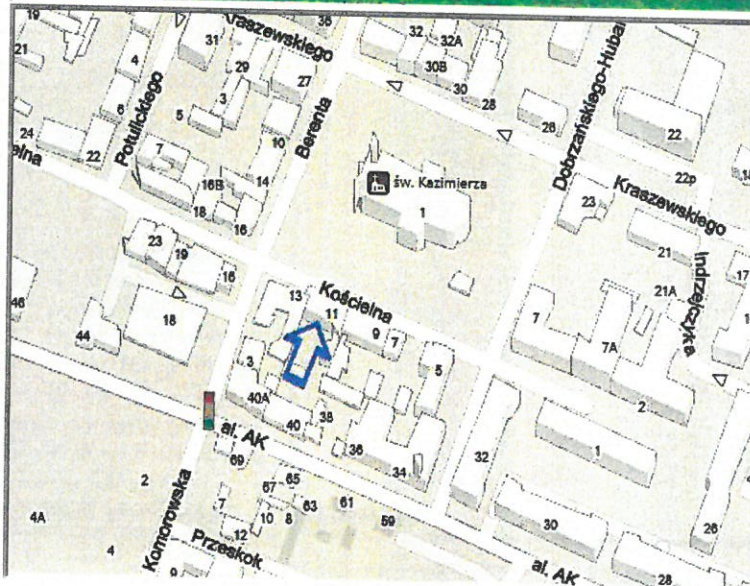
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Wzniesiona dla Ciszewskiego przed 1914 r. Budynek zlokalizowany w zwartej zabudowie pierzejowej, zaprojektowany w historyzujących formach charakterystycznych dla XIX-wiecznej architektury ceglanej, murowany o elewacjach i artykulacji wykonanych z czerwonej cegły. Trójkondygnacyjną bryłę zamyka niska forma zadaszenia. Elewacja frontowa posiada symetryczną kompozycję ujętą na skrajach lizenami i zaakcentowaną centralnie usytuowaną, trójosiową facjatą zamkniętą falistym szczytem rozpiętym pomiędzy prostokątnymi filarkami o uskokowych, stożkowych przykryciach. Otwory okienne mają ceglane, odcinkowe naczółki, na ostatniej kondygnacji dodatkowo rozdzielone stylizowanymi pilastrami o wiązkowych trzonach wykonanych z kształtek ceramicznych. W partii przyziemia na osi środkowej przebito odcinkowo zamknięty przejazd bramny powyżej którego zaprojektowano płytki wykusz ujęty lizenami wspartymi na profilowanych wspornikach i zakończony kutą balustradą złożoną z płaskowników giętych w kształcie ósemek. Analogiczne balkony poprzedzają przedostatnie osie po obu stronach elewacji oraz środkową oś facjaty. Artykulacja horyzontalna elewacji złożona z gzymsów kordonowych oraz gzymsu wieńczącego urozmaiconych kroksztynami. Podwórze kamienicy zamyka od strony wsch. dwukondygnacyjna, licowana ceglą oficyna kryta dachem pulpitowym. Ceglana architektura budynku choć z założenia prosta i ascetyczna zwraca uwagę stosunkowo dobrze opracowanym detałem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Kościelna

Nr: 13

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

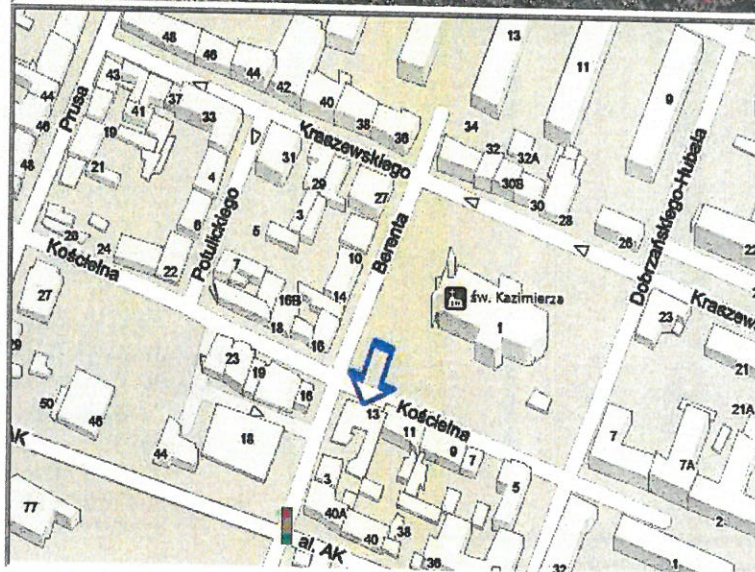
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Zbudowana przed 1914 r. kamienica narożna, usytuowana w zwartej zabudowie pierzejowej, zaprojektowana w skromnych, historyzujących formach. Budynek dwukondygnacyjny, otynkowany z ściętym jednoosiowym narożnikiem zwieńczonym stożkowym szczytem z owalnymi bokami ujętymi przez niskie postumenty. Przedostatnie osie obu elewacji przyulicznych oraz narożnika poprzedzone balkonami o ażurowych balustradach złożonych z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników. Kondygnacje akcentowane profilowanymi gzymsami kordonowym i wieńczącym; Elewacje budynku pokryte styropianem i otynkowane z zachowaniem układu gzymsów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

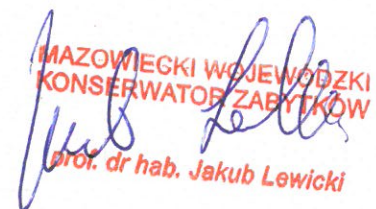
10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Cmentarz żydowski wraz z domem pogrzebowym

2. Czas powstania/uwagi

początek XX w. - lata 30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Lipowa

Nr: 50

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

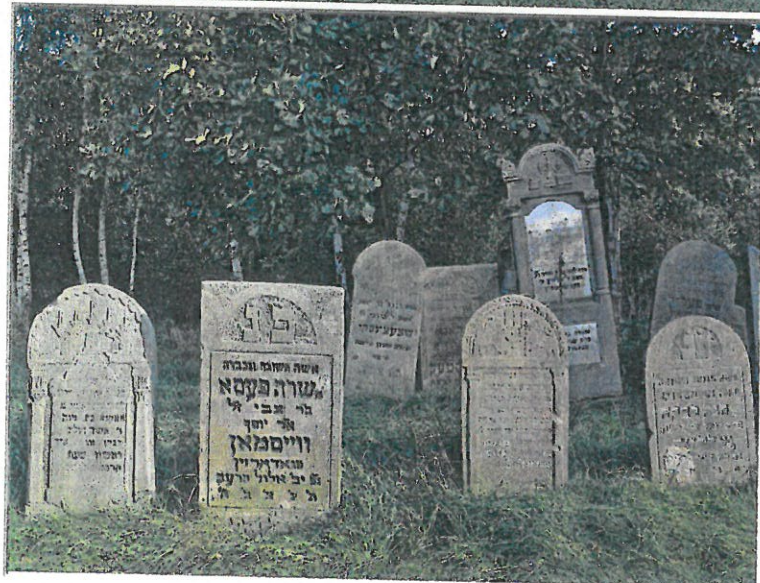
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

27.12.1988

Nr rejestru:

1339

8. Historia, opis, wartości

Żydowska gmina wyznaniowa utworzona została w Pruszkowie w 1904 r. Jej organizatorami byli przede wszystkim Mordechaj Gutowicz oraz Jakub Teichfeld. Ten ostatni zakupił od hr. Potulickiego grunt pod cmentarz przy ulicy Lipowej. W latach 20-tych XX w. cmentarz został ogrodzony i wzniesiono dom pogrzebowy. Najstarsze nagrobki pochodzą z początku XX w., ostatni pochówek w 1943 r. Po wojnie cmentarz nie czynny.

Cmentarz założony na planie regularnym, zbliżonym do równoległoboku. W chwili obecnej znacznie zatarty jest układ pierwotnych alejek. Zachowany jest cenny starodrzew. Istniejące nagrobki posiadają formę wykonanych z piaskowca tradycyjnych macew. Inskrypcje w języku hebrajskim, z wyjątkiem nagrobków (powojennych?) osób zamordowanych przez Niemców w okresie okupacji. W pn.-zach. narożniku znajduje się brama wjazdowa oraz dom pogrzebowy. Jest to jednokondygnacyjny budynek murowany o elewacjach licowanych cegłą, posiadający zwartą bryłę krytą dwuspadowym dachem. Cmentarz otoczony jest ceglany ogrodzeniem o przęsłach rozdzielonych filarami, które tworzą płyciny o górnych krawędziach wspartych na kroksztynach. Cmentarz jest ostatnim obiektem świadczącym o funkcjonującej do 1939 r. na terenie Pruszkowa gminy żydowskie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Ludowa

Nr: 30

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

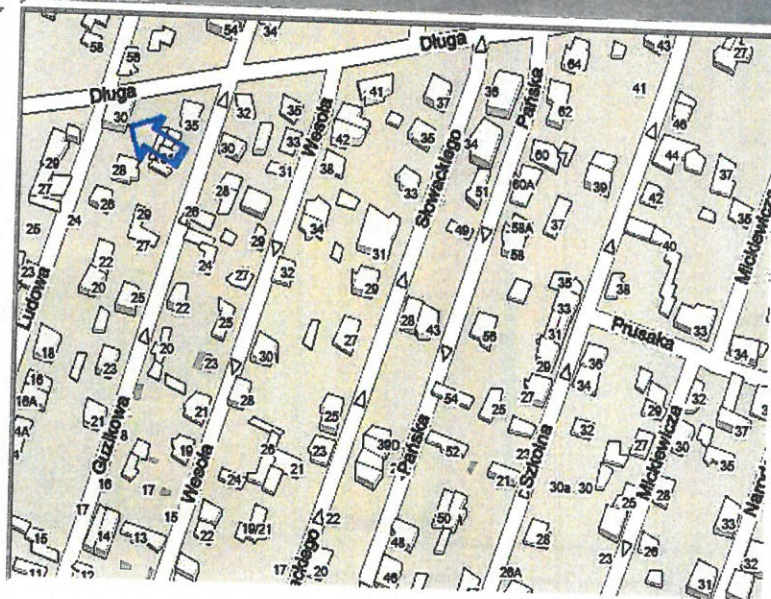
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna z ul. Długą, usytuowana w zabudowie pierzejowej, wolnostojąca, tynkowana, wzniesiona w historyzujących formach. Dwukondygnacyjna bryła na rzucie litery L z skrzydłami spiętymi ściętym, jednoosiowym, zróżnicowanym płytkim ryzalitem narożnikiem zamkniętym trójkątnym szczytem. Całość przykrywa wielospadowa forma zadaszenia wyłożonego papą. Elewacje w partii przyziemia akcentowane pasowym boniowaniem, oddzielonym gzymsem kordonowym. Partie narożne kondygnacji piętra ujęte kanelowanymi lizenami. Otwory okienne tej kondygnacji uzyskały częściowo zachowane, płytkie obramienia zwieńczone poziomymi naczótkami. Całość wieńczy profilowany gzyms wieńczący z pasem fryzu gdzie rozmieszczono okienka strychowe. W partii narożnika zachowany balkon o secesyjnej, krzywolinijnej balustradzie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

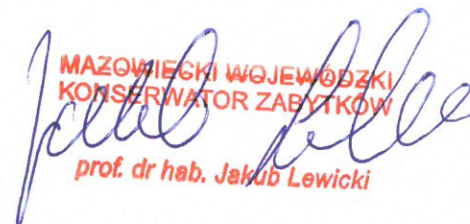
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Majowa

Nr: 5

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

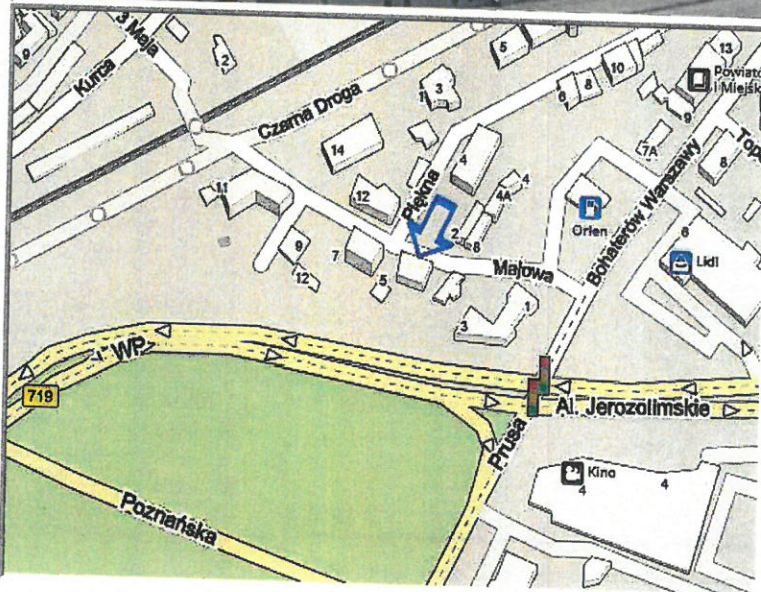
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny z początku XX w., zlokalizowany w zabudowie pierzejowej, wolnostojący o ślepych elewacjach szczytowych, murowany, tynkowany, zaprojektowany w umiarkowanej, historyzującej stylistyce. Dwukondygnacyjna bryła zaakcentowana dwuosiowym, trójkondygnacyjnym, płytkim ryzalitem zamkniętym szczytem w formie falistej attyki. Wielopołaciowa forma dachu pokryta papą. Ostatnia kondygnacja ryzalitu na jego skrajnej osi oraz pary flankujących ryzalit osi poprzedzone są balkonami o ażurowych balustradach złożonych z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników. Kondygnacje rozdzielone profilowanymi gzymsami kordonowymi z szeroką partą fryzu oraz wydatnym, profilowanym gzymsem wieńczącym

Architektura budynku stanowi często powielaną na terenie Pruszkowa przed 1914 r. w nieznacznie zmienianych wariantach typ małomiasteczkowego domu czynszowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

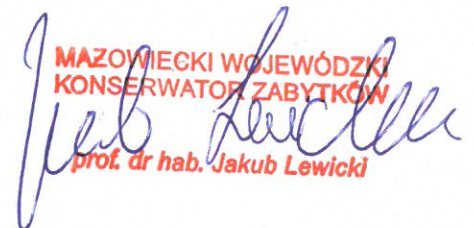
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

**MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW**

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Majowa

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

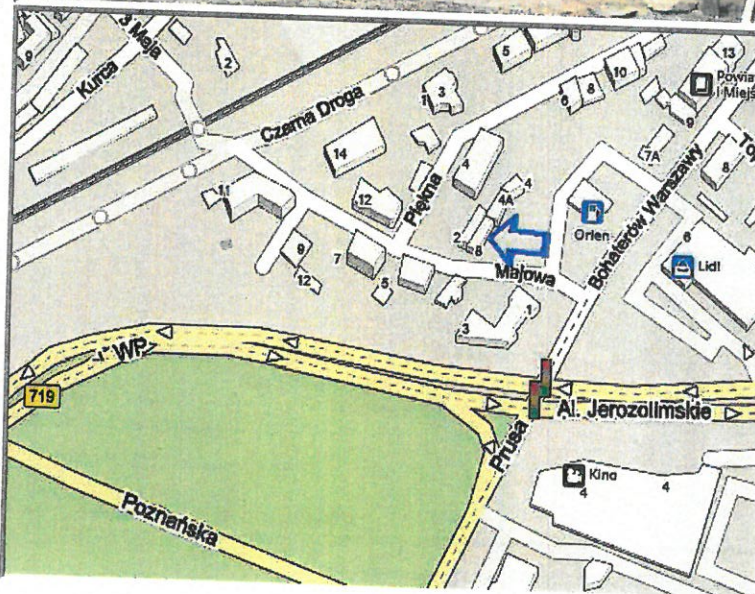
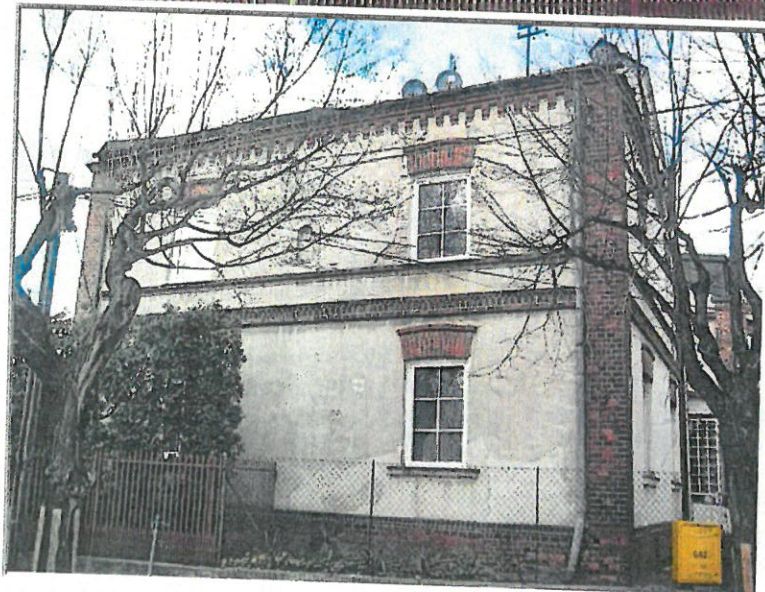
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny z początku XX w., narożny u zbiegu ul. Majowej z ul. Piękną, cofnięty od linii regulacyjnej ulicy, zaprojektowany w oszczędnych, historyzujących formach o tynkowanych elewacjach i ceglanym detalu w postaci narożnych lizen, odcinkowych naczółków i gzymsów – kordonowego z fryzem i wieńczącego wspartego na kroksztynach. Bryła składa się z dwukondygnacyjnej części pd. i jednokondygnacyjnej partii pn. Oba segmenty kryte dwuspadowymi dachami pokrytymi papą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

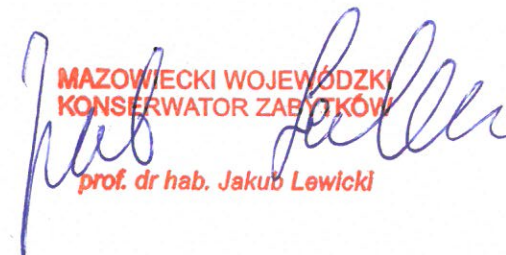
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

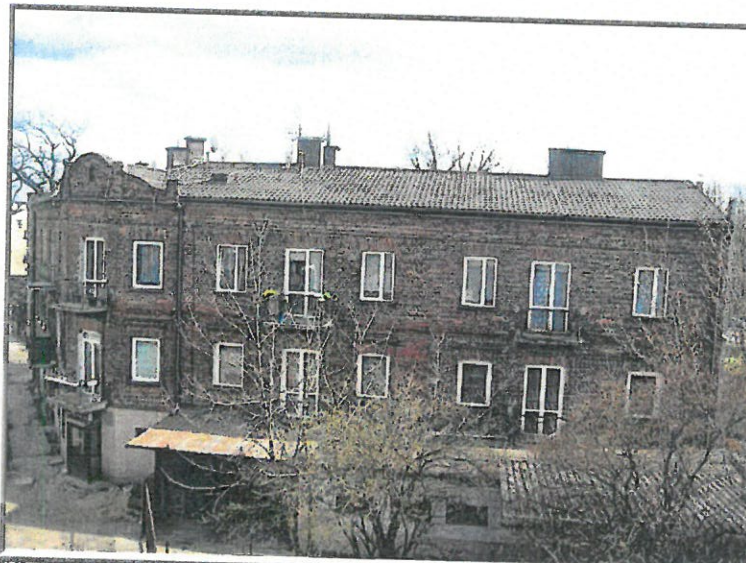
2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Majowa

Nr: 11

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

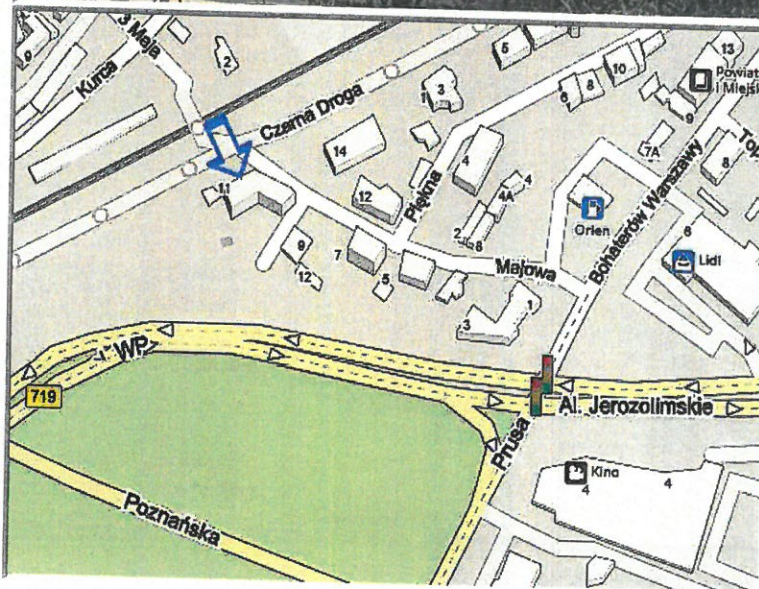
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Dom zlokalizowany w zabudowie pierzejowej, wolnostojący, z narożnikami od strony ul. Topiel i Czarnej Drogi. Wzniesiony w zredukowanych, historyzujących formach o elewacjach licowanych cegłą. Budynek trójkondygnacyjny o trójskrzydłowej bryle spiętej jednoosiowymi partiami narożnymi, zamknięty niskim dachem pokrytym papą. Partia trzech narożnych osi od strony pn. akcentowana trójpłaszczyzną, falistą attyką, narożnik pd. uzyskał zwieńczenie w postaci trójkątnego szczytu. Otwory okienne z wyjątkiem ostatniej kondygnacji urozmaicone odcinkowymi naczółkami, na kondygnacji środkowej posiadają dodatkowo boczne obramienia. Partie narożne oraz jednostkowo osie poszczególnych elewacji poprzedzone balkonami o balustradach złożonych z pionowych prętów. Kamienicę wieńczy uskokowy, wielostopniowy gzyms koronujący.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

1928 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Majowa

Nr: 12

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

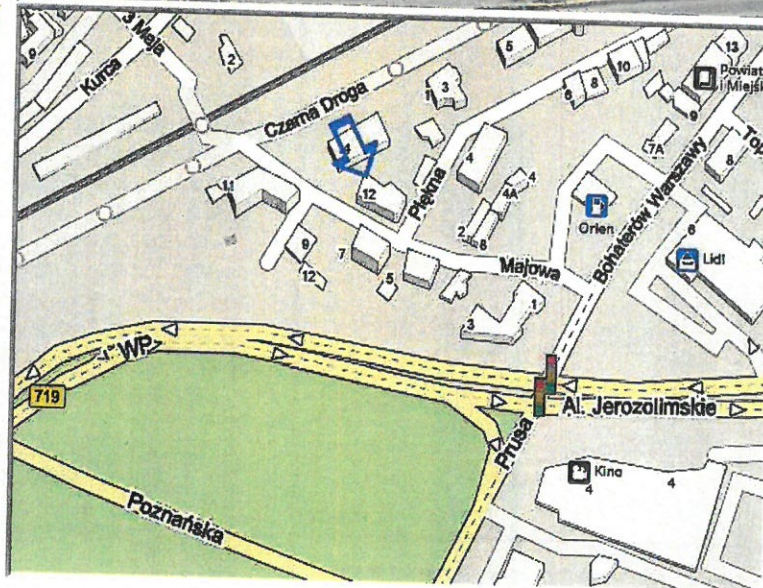
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica wzniesiona w 1928 r. wg projektu arch. Michniewicza dla Romana Radziszewskiego. W ostatnich latach budynek wyremontowany i ocieplony z ogólnym zachowaniem pierwotnego charakteru. Zakryte zostały niestety lizeny międzyokienne w elewacji od strony ul. Majowej.

Kamienica narożna, wolnostojąca, usytuowana w zabudowie pierzejowej, wolnostojąca. Budynek trójkondygnacyjny, utrzymany w zredukowanych, historyzujących formach posiada dłuższą, dziewięcioosiową elewację od strony ul. Majowej i krótszą trójosiową od strony ul. Pięknej. Obie elewacje spięte jednoosiowym narożnikiem. Poszczególne osie rozczłonkowane pierwotnie lizenami, w chwili obecnej zachowane jedynie od strony ul. Pięknej. Na trzeciej i siódmej osi elewacji od strony ul. Majowej oraz w części narożnej zaprojektowano płytkie ryzality zamknięte formą łuku nadwieszono. Otwory okienne tych osi umieszczone w arkadowo zwieńczonych płycinach i poprzedzone balkonami o ażurowych balustradach złożonych z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników. Zamknięcia w postaci arkadowej płyciny umieszczone są również ponad oknami parteru. Budynek posiada niską, wielospadową formę zadaszenia.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Narodowa

Nr: 5

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

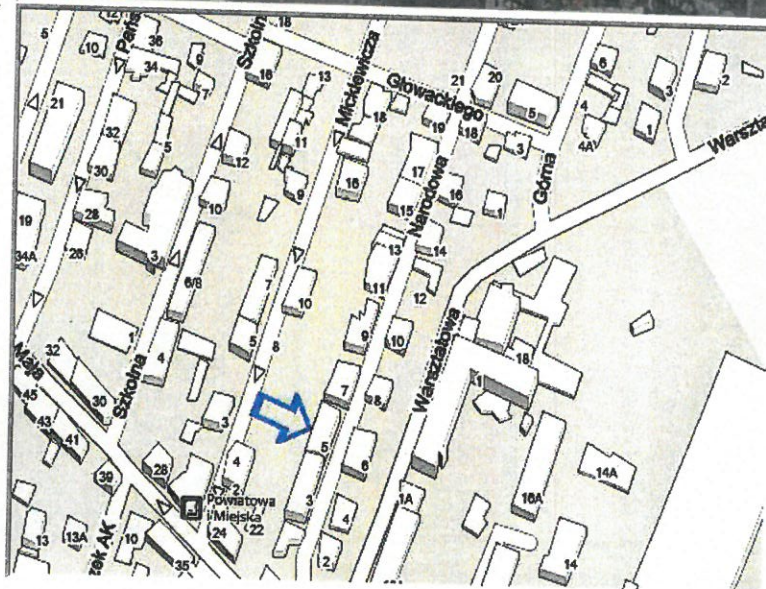
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica zlokalizowana w zwartej zabudowie pierzejowej, z ślepa ścianą szczytową od strony pn. Trójkondygnacyjna, tynkowana, zaprojektowana w uproszczonej, historyzującej stylistyce. Elewacja frontowa posiada symetryczną kompozycję z schodkowo zwieńczoną facjatą obejmującą trzy środkowe osie. Skrajne osie tej elewacji akcentowane płytkimi ryzalitami flankowanymi powyżej parteru wielkoporządkowymi pilastrami tokańskimi podtrzymującymi odcinkowy naczółek. Środkowa oś facjaty posiada ślady po istniejącym niegdyś balkonie. Pary flankujących facjatę osi poprzedzone są balkonami o prostych prętach. Partia przyziemia odcięta od pozostałych gzymsem kordonowym, przerwany na wysokości trzech środkowych osi, któremu odpowiada wydatny, profilowany gzymś wieńczący.

Architektura budynku stanowi często powielany w różnych wariantach na terenie Pruszkowa typ podmiejskiej kamienicy o symetrycznej kompozycji elewacji akcentowanej centralnie umieszczoną facjatą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Narodowa

Nr: 7

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

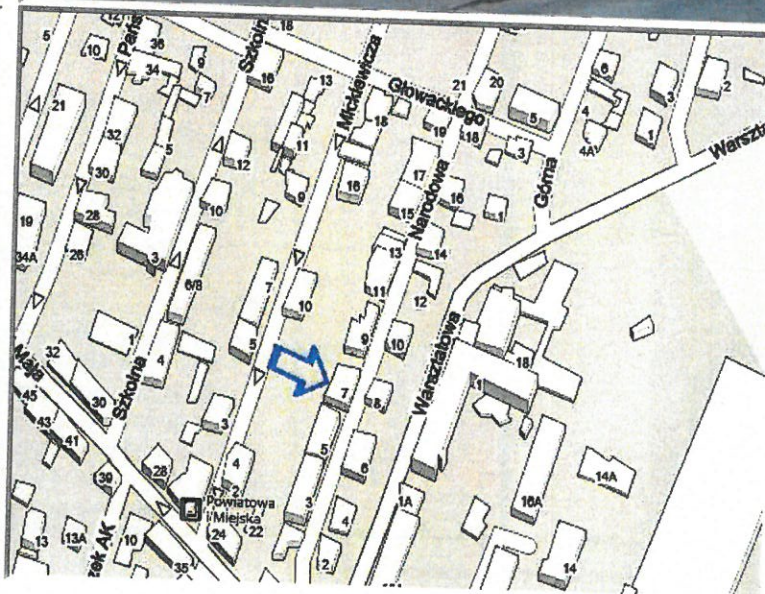
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica zlokalizowana w zabudowie pierzejowej, wolnostojąca z ślepymi ścianami szczytowymi. Dwukondygnacyjna, tynkowana, zaprojektowana w eklektycznej, historyzującej stylistyce. Elewacja frontowa posiada symetryczną kompozycję z środkowym, jednoosiowym ryzalitem z facjatą zamkniętą szczytem trójkątną formą szczytu z owalnymi, bocznymi krawędziami rozpiętą pomiędzy niskimi postumentami i wewnętrznym polem wypełnionym ślepą balustradą słupkową. Skrajne osie elewacji akcentowane płytkimi ryzalitami zwieńczonymi attyką balustradową o odcinkowo zamkniętej górnej krawędzi pomiędzy postumentami. Pary okien ujmujących ryzalit środkowy poprzedzone balkonami o słupkowej balustradzie wsparte na masywnych wolutowych wspornikach. Przyziemie urozmaicone pasowym boniowaniem odcina od pozostałych kondygnacji profilowany gzyms kordonowy. Całość zamyka wydatny, profilowany gzyms wieńczący. Otwory drugiej kondygnacji ujęte ozdobnymi ramami o płynnie poszerzonych ku górze krawędziach bocznych oraz kłirca spinającego obramienie górne.

Architektura budynku stanowi chętnie powielany w różnych wariantach na terenie Pruszkowa typ podmiejskiego domu czynszowego o symetrycznej kompozycji elewacji akcentowanej centralnie umieszczoną facjatą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

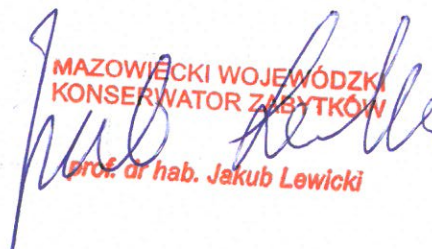
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Narodowa

Nr: 23

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

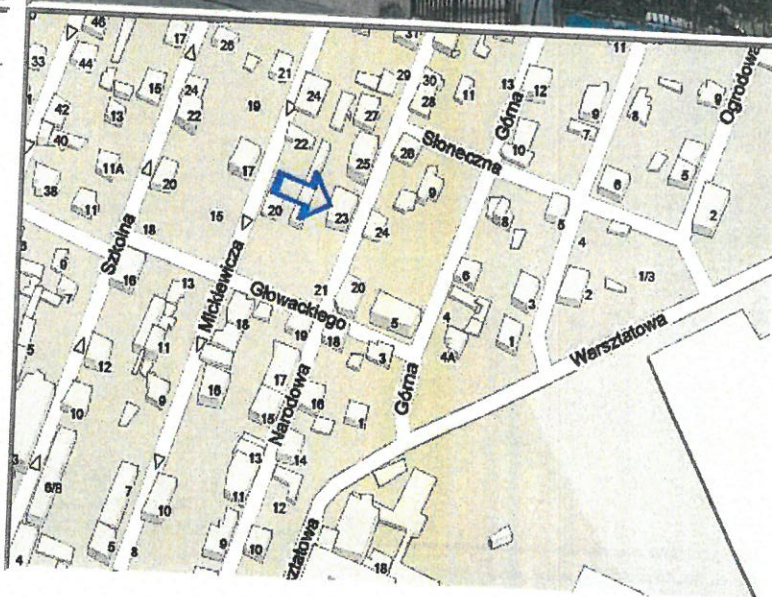
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica wzniesiona przed 1914 r., murowany, dwukondygnacyjny, przekryty dachem naczółkowym; skrajnie usytuowany, trójkondygnacyjny płytki ryzalit przekryty dachem dwuspadowym; mieści się w niej poczta.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

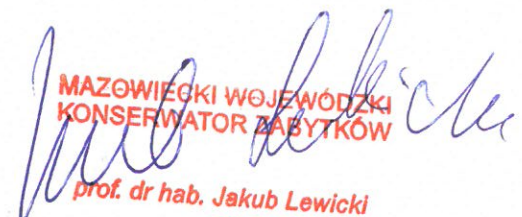
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Narodowa

Nr: 24

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

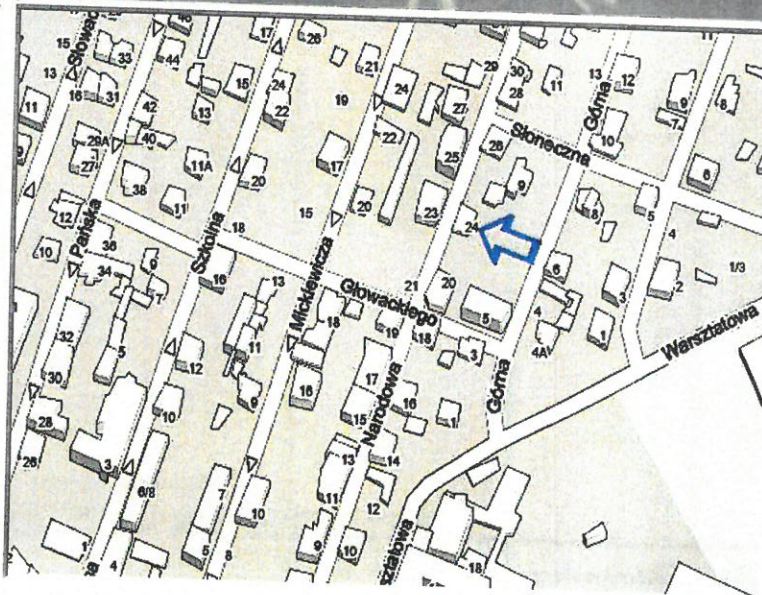
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Murowany budynek mieszkalny wzniesiony przed 1914 r.; jednokondygnacyjny, kryty dachem dwuspadowym o niewielkim nachyleniu. Fasada pięcioosiowa, prosta w formie, tynkowana; budynek ocieplony z zewnątrz.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

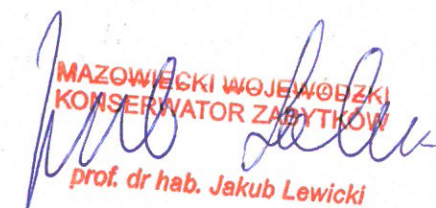
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

lata 30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Narodowa

Nr: 31

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

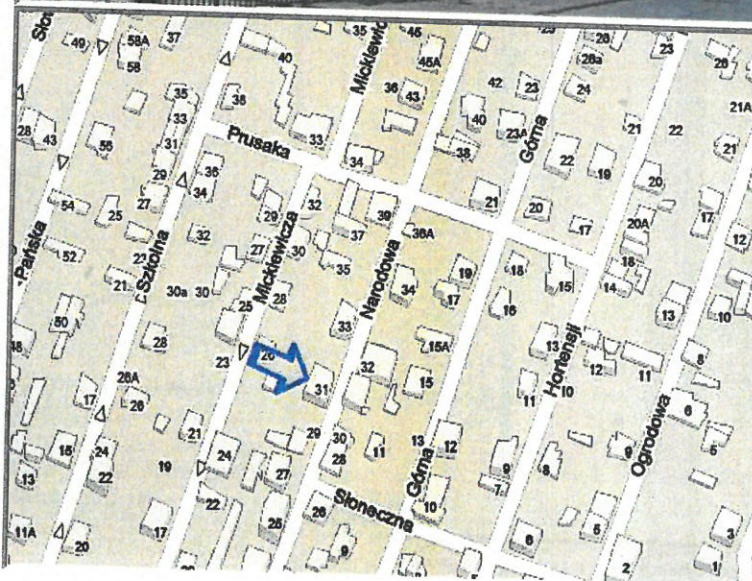
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica zlokalizowana w zabudowie pierzejowej, wolnostojąca z ślepymi ścianami szczytowymi. Dwukondygnacyjna, tynkowana, zaprojektowana w eklektycznej, historyzującej stylistyce. Elewacja frontowa posiada symetryczną kompozycję z środkowym, jednoosiowym ryzalitem z facjatą zamkniętą pierwotnie przerwany odcinkowym naczółkiem (widocznym na fot. z 1978 r.) obecnie zabudowaną w formie attyki. Okna ujmujących ryzalit środkowy poprzedzone balkonami o murowanej, częściowo ażurowej balustradzie wspartej na masywnych konsolach. Przyziemie odcina od pozostałych kondygnacji para profilowanych gzymsów kordonowy rozdzielonych pasem fryzu. Całość zamyka wydatny, profilowany gzyms wieńczący.

Architektura budynku stanowi chętnie powielany w różnych wariantach na terenie Pruszkowa typ podmiejskiego domu czynszowego o symetrycznej kompozycji elewacji akcentowanej centralnie umieszczoną facjatą; obiekt w trakcie zewnętrznego ocieplania.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

pocz. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Narodowa

Nr: 46

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

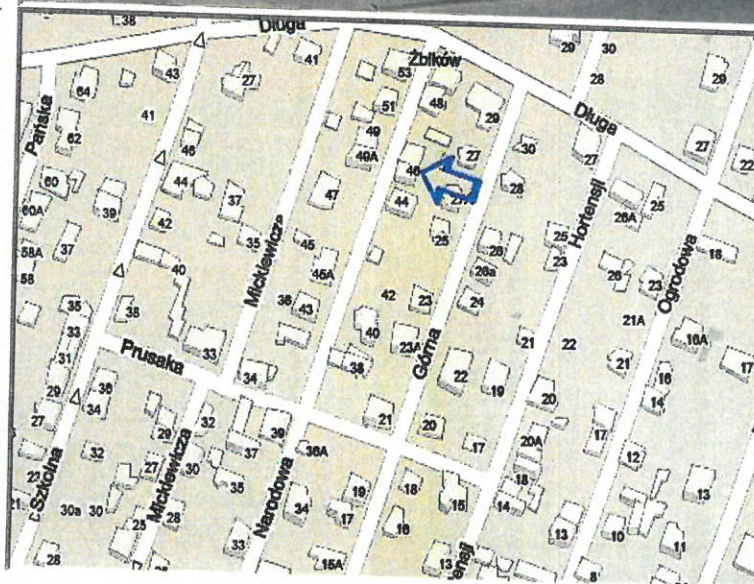
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek zlokalizowany w zabudowie pierzejowej, wzniesiony w zredukowanych, historyzujących formach o elewacjach licowanych cegłą. Jednokondygnacyjny, z dwukondygnacyjnym i dwuosiowym ryzalitem środkowym zwieńczonym trójkątnym szczytem. Otwory okienne posiadają obramienia z rozbudowaną formą odcinkowego naczółka. Dwuspadowy dach przykryty papą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

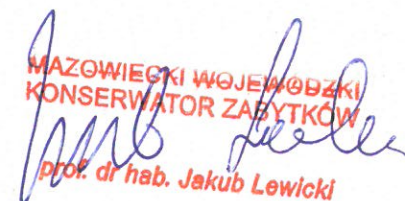
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

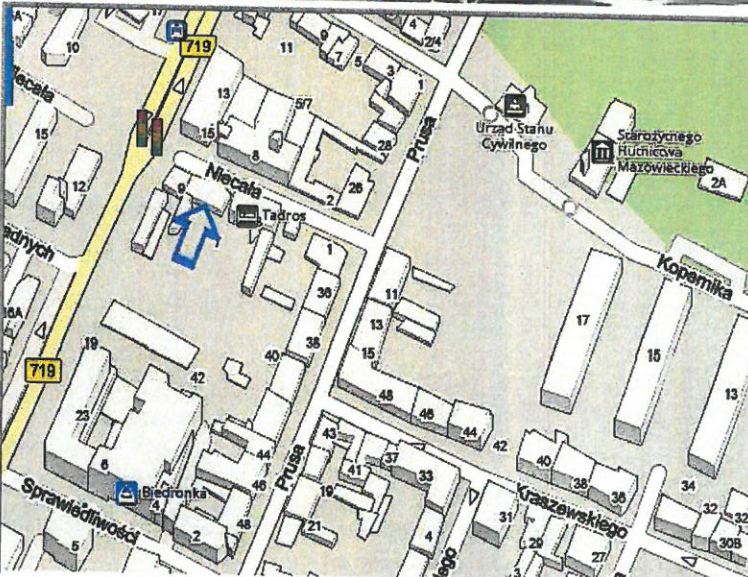
2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Niecała

Nr:

7

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny usytuowany w pierzei. Razem z oficyną jego rzut ma kształt litery L, z układem otwartym od strony wsch. z uwagi na przejazd podwórzowy. Dwukondygnacyjna, zaprojektowana w historyzujących formach nawiązujących do tradycyjnej architektury ceglanej. Elewacja frontowa oraz elewacja szczytowa powiązane ściętym, jednoosiowym narożnikiem, elewacja podwórzowa oraz oficyny wtórnie otynkowanej z pozostawieniem ceglanych naczółkowych odcinków oraz gzymsów. Elewacja frontowa zaakcentowana trójosiowym, asymetrycznie umieszczonym, płytkim ryzalitem zwieńczonym trójkątnym szczytem z bocznymi, niskimi postumentami. Partia narożnika poprzedzona jest balkonem z ażurową balustradą złożoną z przenikających się ćwierćkolistych narożników. Zwieńczenie narożnika stanowi niska, sterczynowa attyka. Artykulację poziomą stanowią gzymsy kordonowe oraz wsparty na kroksztynach gzyms wieńczący. Otwory okienne akcentują odcinkowe naczółki i uskokowe listwy parapetowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

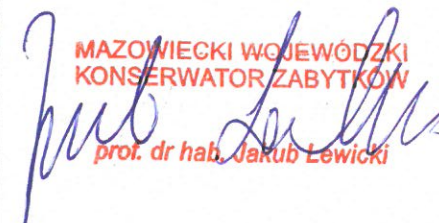
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół d. fabryki ołówków „St. Majewski i S-ka” - stołówka,
obecnie restauracja

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Obrońców Pokoju

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

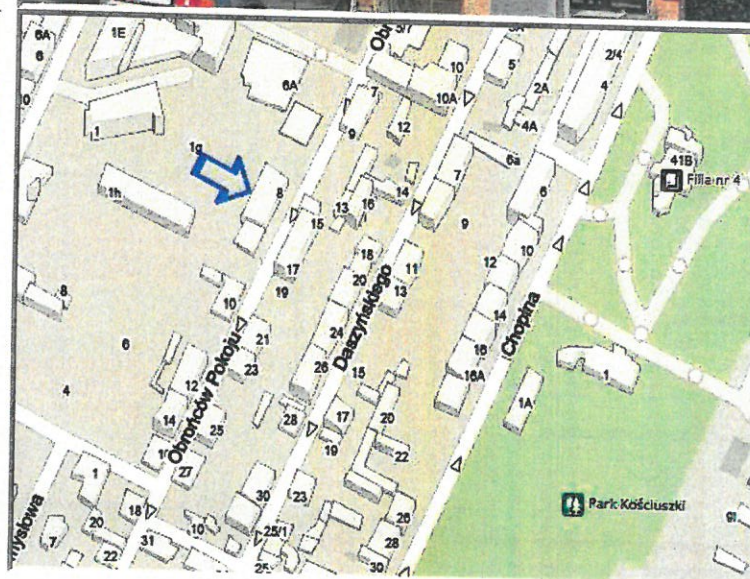
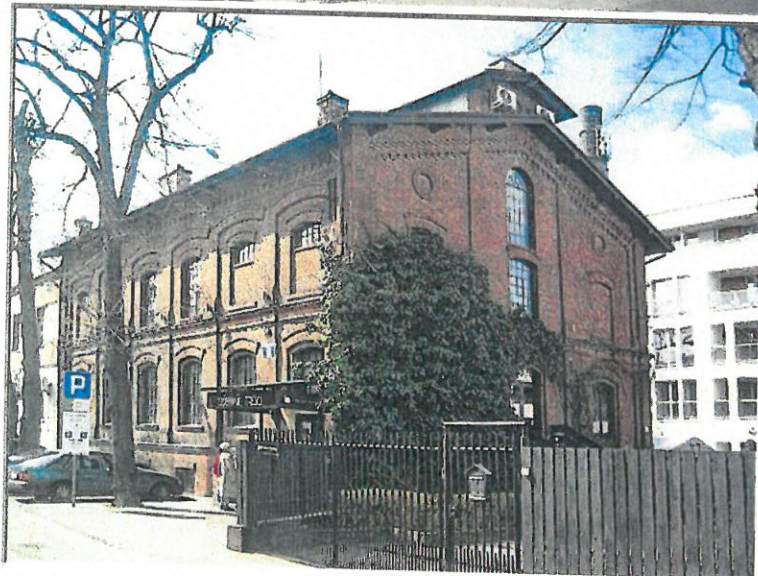
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Dwukondygnacyjny, murowany budynek przekryty dachem dwuspadowym wzniesiony przed 1914 r.; okna zamknięte łukowo; osie oddzielone lizenami; gzymsy.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

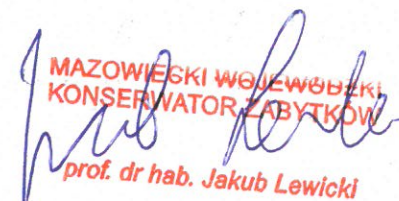
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Ogrodowa

Nr: 6

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

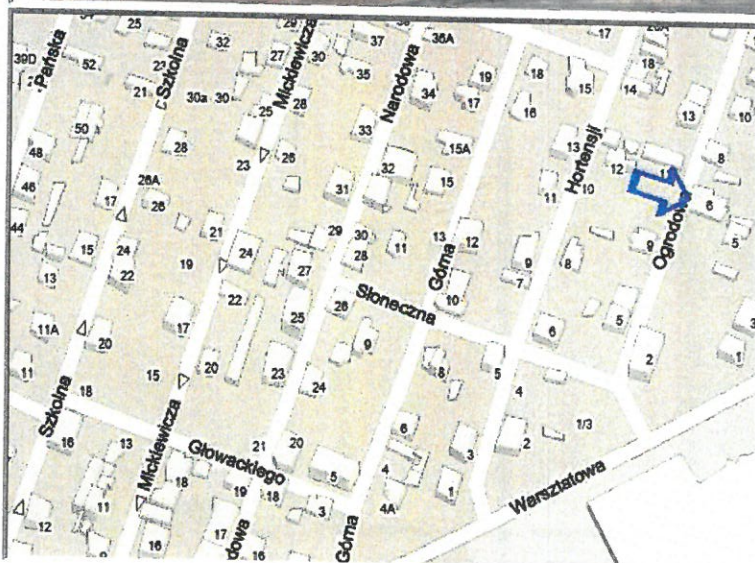
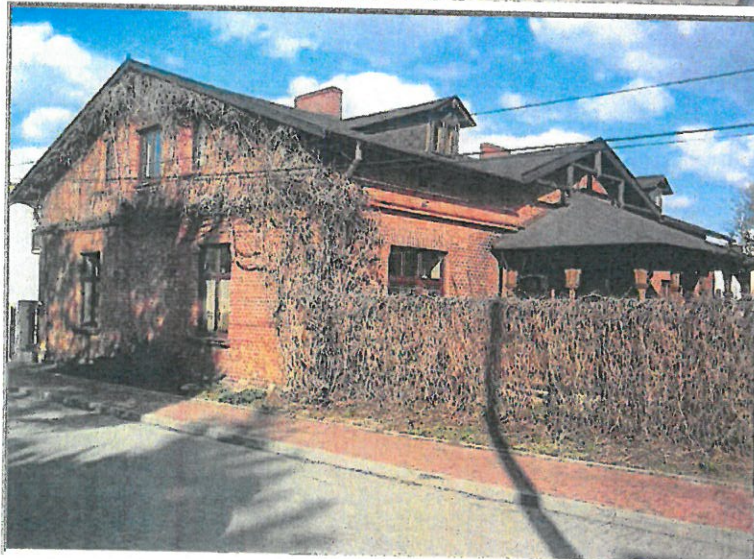
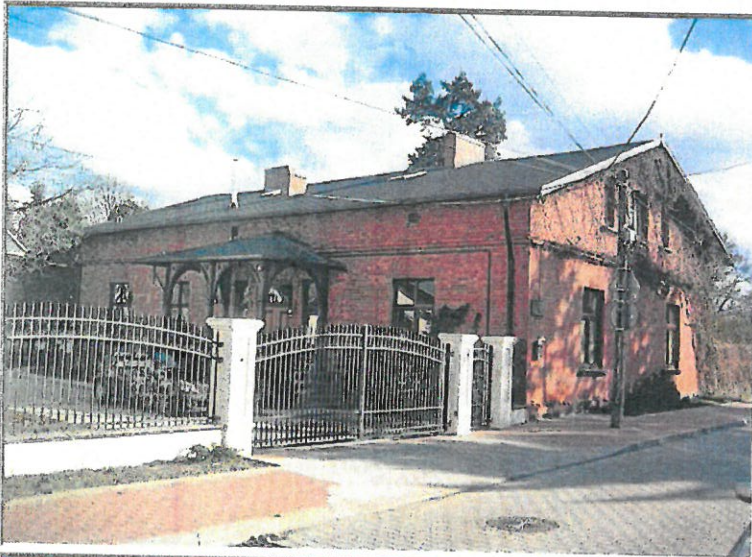
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na planie prostokąta; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem dwuspadowym o niewielkim nachyleniu, z okapami; w elewacjach bocznych centralnie usytuowane wystawki.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

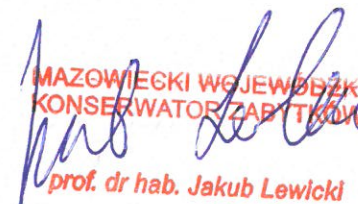
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Ogrodowa

Nr:	9
-----	---

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

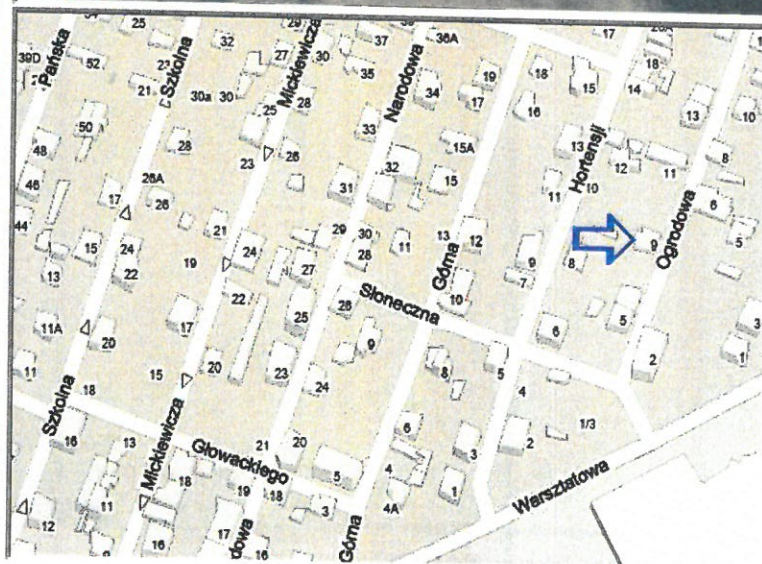
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na planie prostokąta; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem dwuspadowym; okna zwieńczone naczółkami; na ścianach bocznych gzymsy międzykondygnacyjne i wieńczące, na ścianach szczytowych - międzykondygnacyjne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

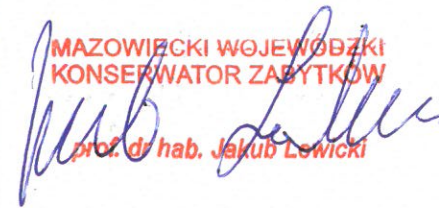
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

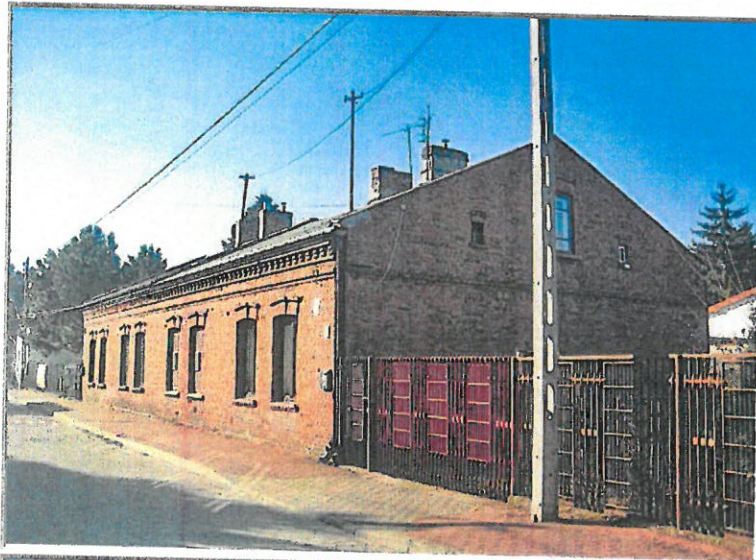
2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Ogrodowa

Nr: 13/ 15

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

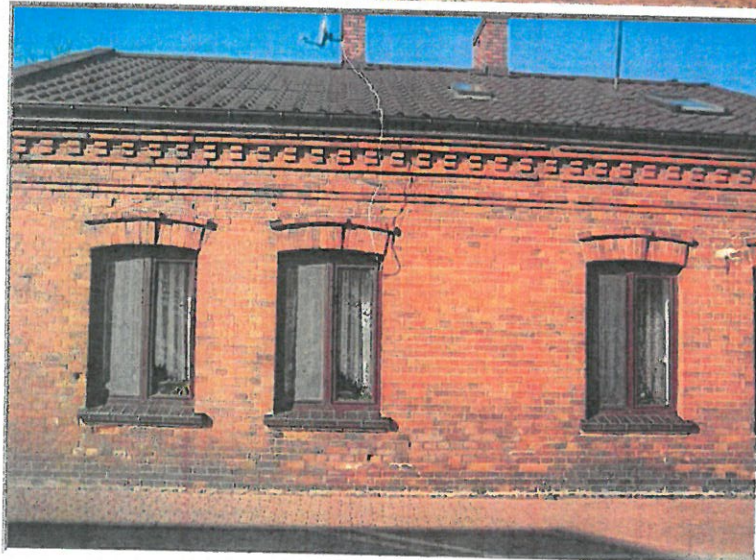
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na planie wydłużonego prostokąta; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem dwuspadowym; okna zwieńczone naczółkami; na ścianach bocznych gzymsy wieńczące, na szczytowych - międzykondygnacyjne.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

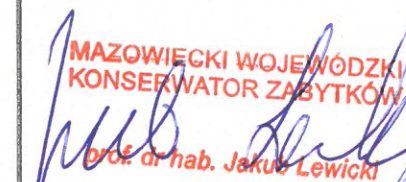
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół d. fabryki ołówków „St. Majewski i S-ka” - graficiarnia

2. Czas powstania/uwagi

koniec XIX w.; przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Ołówkowa

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

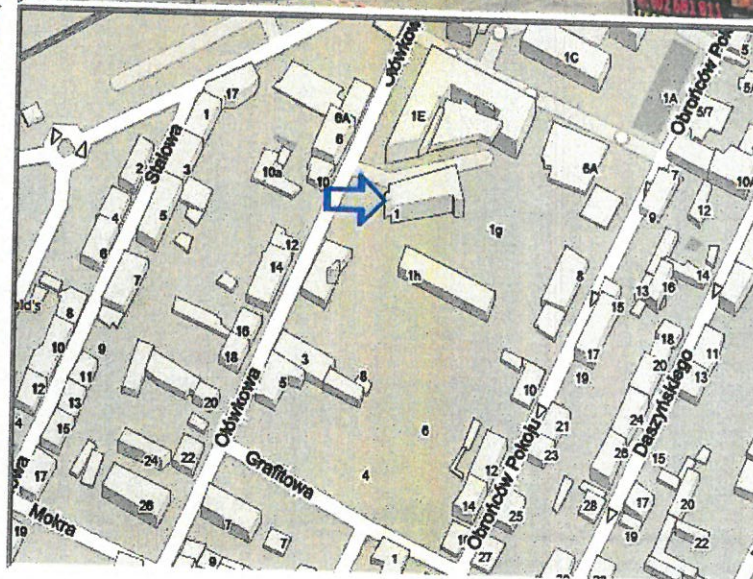
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

3

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

W roku 1894 Fabryka Ołówków przeniosła się do Pruszkowa. Zatrudnienie, podobnie jak w Warszawie, wzrastało stopniowo i w 1898 r. pracowało tu już około 100 robotników. Formalnie spółka komandytowa „St. Majewski, Zaborski, Starzeński” przekształciła się w Towarzystwo Akcyjne Fabryk Ołówków „St. Majewski i S-ka” 21 lipca 1899 roku. Teren fabryczny ograniczają ulice: Sienkiewicza, Ołówkowa, Przemysłowa i Obrońców Pokoju. Architektura budynków jest typowa dla budownictwa przemysłowego tego okresu. Hale w budynku głównym, usytuowane na dwóch, po rozbudowie trzech, kondygnacjach, oświetlały rzędy szprosowanych okien ze stalowymi ramami. Mury wzniesione były z nietynkowanej, twardo palonej czerwonej cegły.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

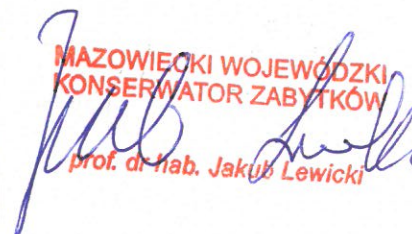
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół d. fabryki ołówków „St. Majewski i S-ka” - komin

2. Czas powstania/uwagi

koniec XIX w.; przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Ołówkowa

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

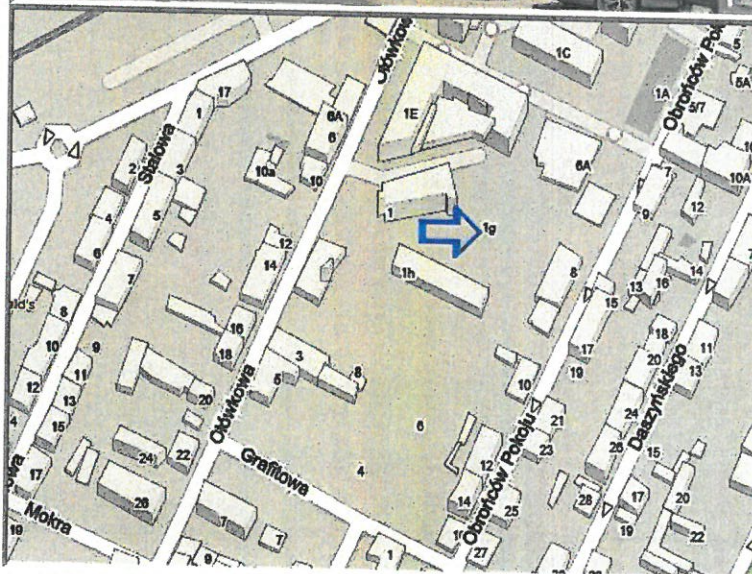
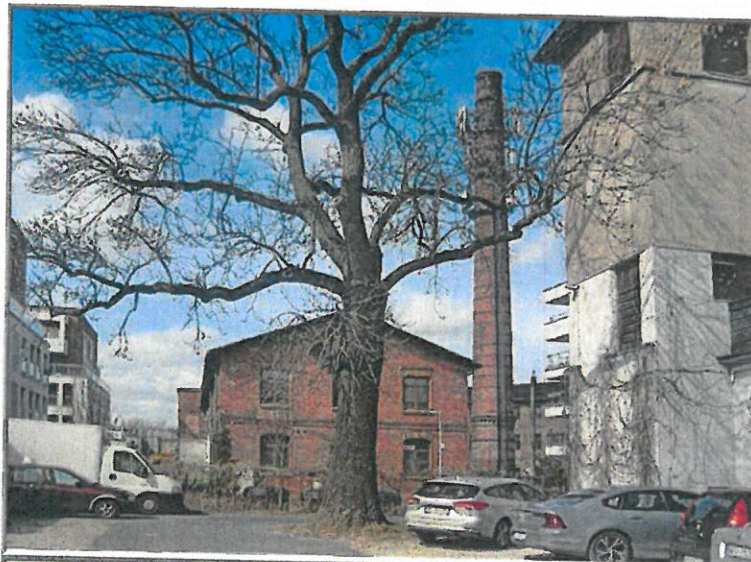
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Komin o wysokości ponad 30 m, wzniesiony z cegły. Znajduje się w zespole dawnej Fabryki Ołówków.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

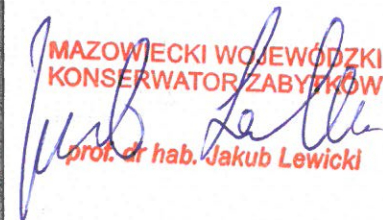
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Figura NMP

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Ołówkowa

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

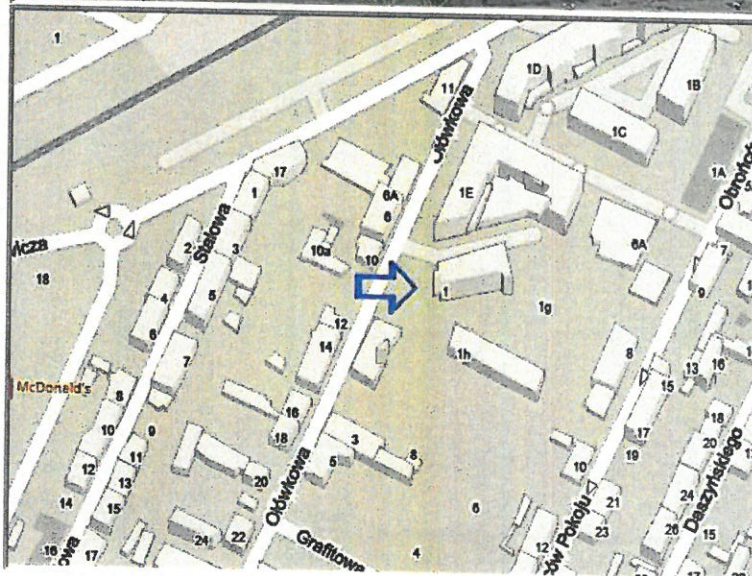
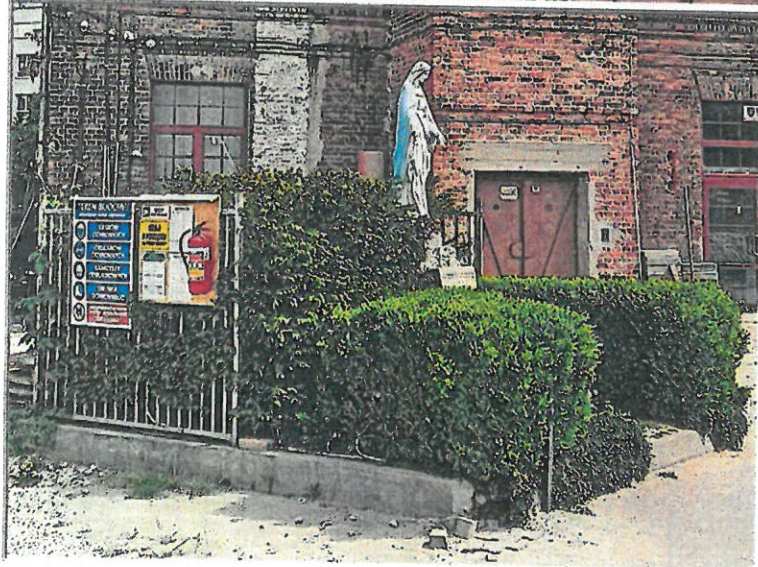
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Figura NMP z przełomu XIX i XX w., umiejscowiona na terenie dawnej fabryki ołówków.
Umieszczona na cokole, otoczona z trzech stron żywopłotem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

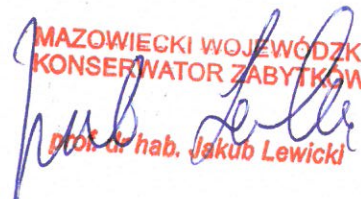
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

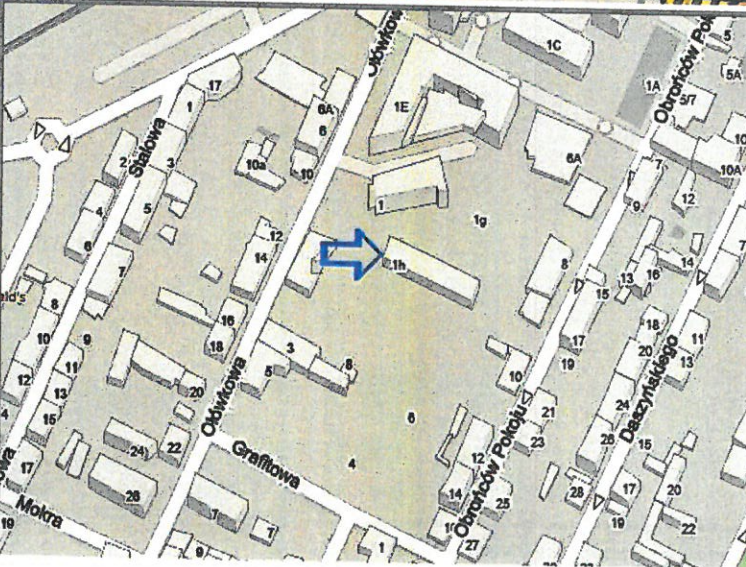
1. Nazwa

Zespół d. fabryki ołówków „St. Majewski i S-ka” - magazyn

2. Czas powstania/uwagi

koniec XIX w.; przed 1939 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Olówkowa

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek dwukondygnacyjny wzniesiony w formie typowej dla budownictwa przemysłowego tego okresu. Mury wzniesione były z nietynkowanej, twardo palonej czerwonej cegły. Znajduje się w zespole dawnej Fabryki Ołówków.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

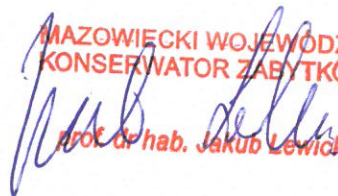
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

pocz. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Ołówkowa

Nr: 14

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

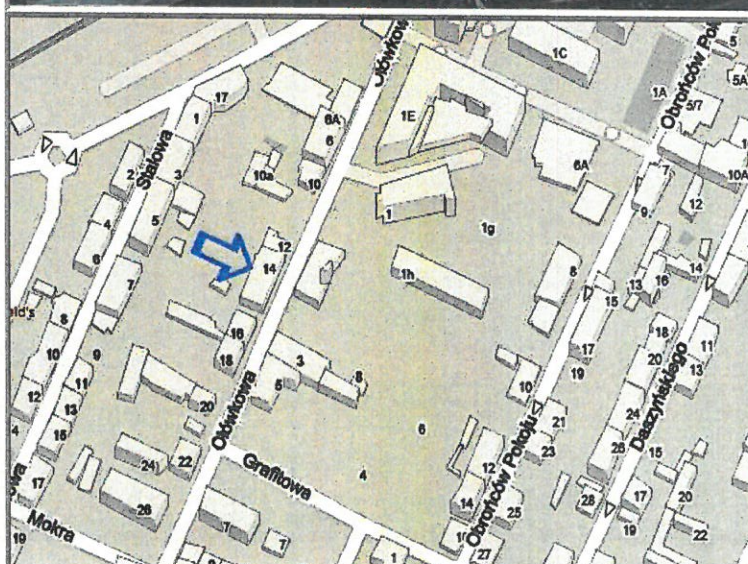
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny z początku XX w., przebudowany.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

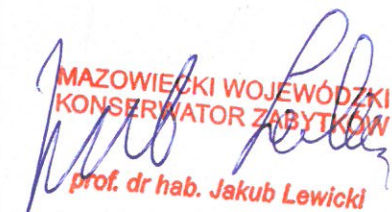
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Olówkowa

Nr: 28

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

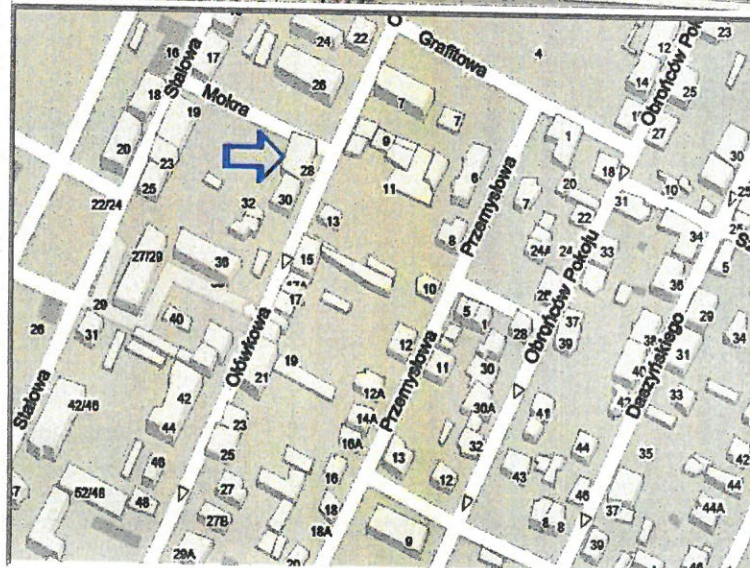
Powiat: pruszków

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek narożny wzniesiony na przełomie XIX i XX w. na skrzyżowaniu ul. Ołówkowej i Mokrej. Dwundygacyjny, w narożu nadbudowana trzecia kondygnacja zwieńczona attyką z figurą NMP w niszy; budynek murowany, otynkowany - tynk w bardzo złym stanie.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

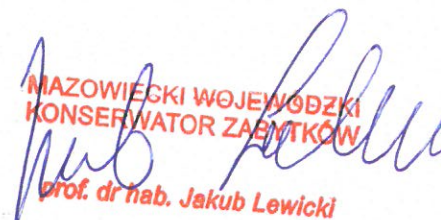
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

lata 30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Pańska

Nr: 20

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

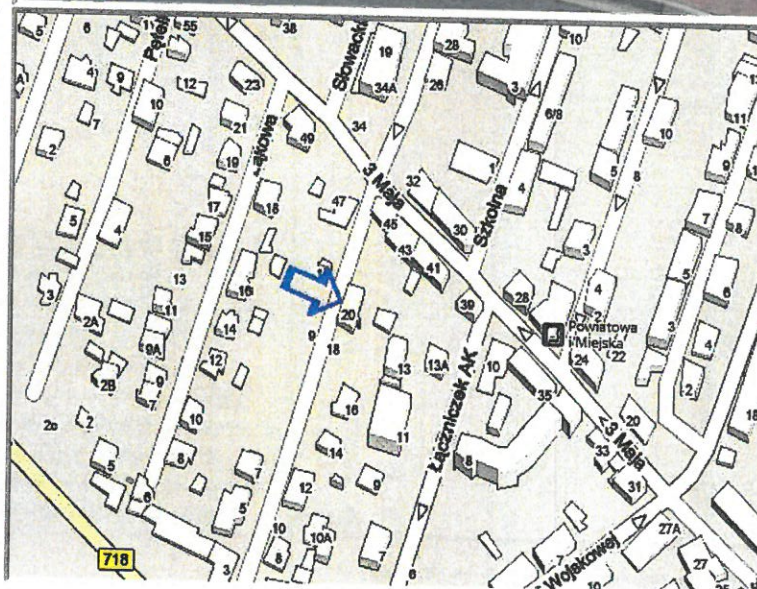
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny wzniesiony w latach 30. XX w., usytuowany w zabudowie pierzejowej, wolnostojący, wzniesiony w historyzujących formach, pierwotnie zapewne w całości licowany cegłą, obecnie tynkowany z pozostawieniem w cegle detaliów w postaci lizen, gzymsów i opraw okiennych. Jednokondygnacyjny, z poddaszem użytkowym, całość nakrywa dach wielospadowy wyłożony blachodachówką. Elewacja frontowa ujęta lizenami, z wydzieleniem dwóch ostatnich osi podwyższonych o partię szczytowo zamkniętej facjaty doświetlonej okullusem. Otwory okienne i wejście ujęte ceglanymi opaskami przedłużonymi do cokołu budynku i zwieńczone odcinkowymi szczytami. Partia poddasza od strony elewacji frontowej oddzielona jest kroksztynowym gzymsem i ma postać fryzu urozmaiconego ślepymi, ceglanymi okullusami. Elewacje szczytowe posiadają okno w części poddasza oraz ślepią część przyziemia urozmaiconego lizenami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

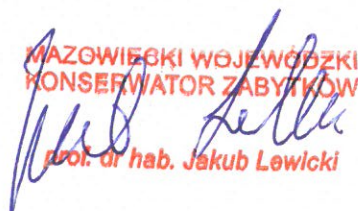
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

lata 30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Parkowa

Nr: 12

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

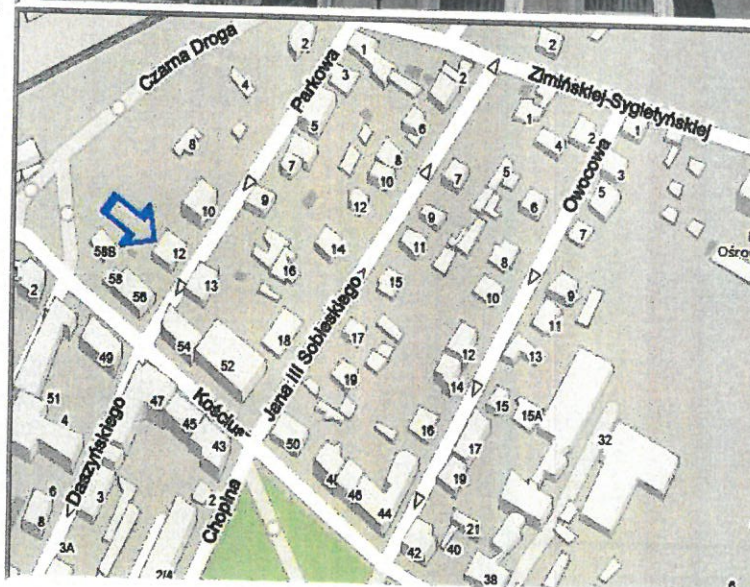
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny wzniesiony w latach 30. XX w. w zabudowie pierzejowej, wolnostojący o ślepych elewacjach szczytowych, utrzymany w uproszczonych, historyzujących formach. Dwukondygnacyjny, o symetrycznej kompozycji elewacji z usytuowaną centralnie jednoosiową facjatą. Facjata oraz pary osi skrajnych poprzedzone balkonami o ażurowych balustradach złożonych z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników. Środkowe pary osi w kondygnacji parteru umieszczone w arkadowych płycinach. Całość zwieńczona profilowanymi gzymsami koronującymi.

Architektura budynku stanowi chętnie powielany w nieznacznie zmienianych wariantach na terenie Pruszkowa typ podmiejskiego domu czynszowego o symetrycznej kompozycji elewacji akcentowanej centralnie umieszczoną facjatą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

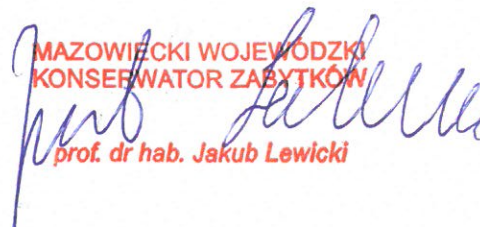
Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

lata 30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Parkowa

Nr: 13

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek mieszkalny wzniesiony w zabudowie pierzejowej, wolnostojący o ślepych elewacjach szczytowych, utrzymany w uproszczonych, historyzujących formach. Dwukondygnacyjny, o symetrycznej kompozycji elewacji z niską formą zadaszenia, akcentowanej jednoosiowymi, skrajnymi, płytkimi ryzalitami zwieńczonymi dwuspadowymi, pełnymi attykami. Balkony w partii ryzalitów posiadają ażurowe balustrady, oryginalna zachowana jedynie w balkonie od strony pd., złożona jest z przenikających się łuków odcinkowych. Articulacja elewacji ograniczona do arkadowych płycin nadokiennych, znacznie szerszych na osiach skrajnych oraz profilowanym gzymsem koronującym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

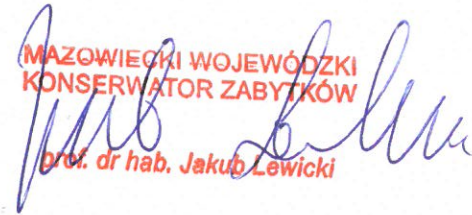
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Figura NMP (25)

2. Czas powstania/uwagi

1897 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

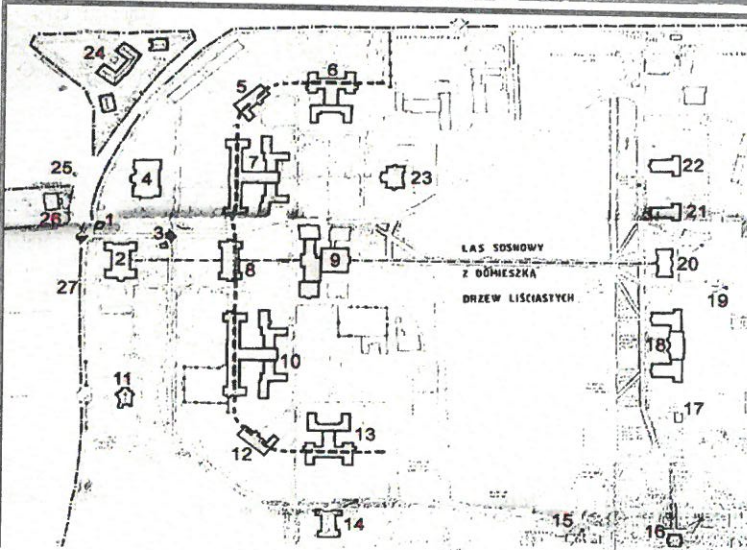
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Figura NMP – zlokalizowana po drugiej stronie ulicy, na niewielkim placu. Figura osadzona na wysokim cokole z wyrytą datą 1897. Cokół otacza ażurowe, neogotyckie ogrodzenie uzupełnione od strony ulicy niskimi latarniami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny (26)

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

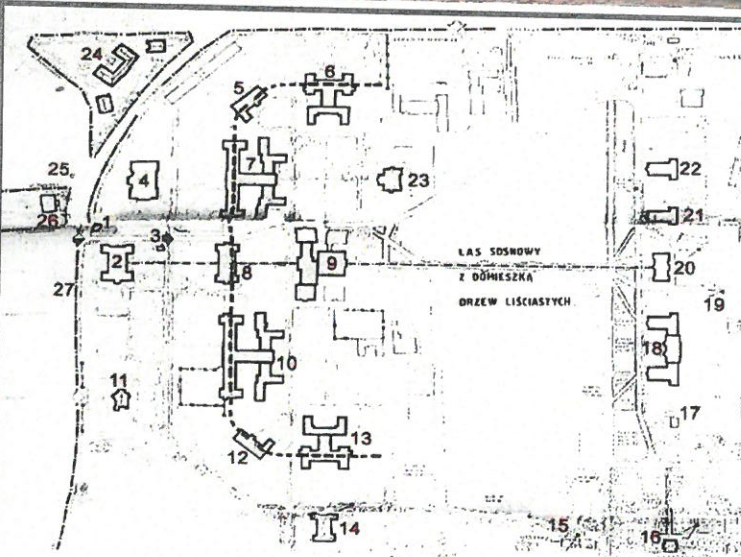
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

1281

8. Historia, opis, wartości

Dom wzniesiony prawdopodobnie w pierwszym okresie budowy zespołu szpitalnego przed 1914 r. Forma żłobkowanych pilastrów i detale elewacji są identyczne jak w kamienicy przy ul. Kościelnej 11 co może wskazywać na jednego autora obu budynków. Budynek wolnostojący, zlokalizowany na narożnej działce, cofnięty od linii regulacyjnej ulicy zaprojektowany został w historyzujących formach o elewacjach licowanych cegłą. Posiada zwartą, dwukondygnacyjną bryłę, zwieńczoną czterospadowym krytym papą dachem. Triada środkowych osi elewacji frontowej rozdzielona jest żłobkowanymi lizenami i zwieńczona schodkową attyką wypełnioną ślepymi arkadkami. W partii przyziemia elewację poprzedza trójpłaszczyznowy, arkadowy tarasowy z balustradą złożoną z ażurowych kształtek ceglanych. Od strony elewacji bocznych zaprojektowano zamknięte tarasami ganki. Artykulację elewacji uzupełniają odcinkowe naczółki okienne i gzymsy – kordonowy oraz wsparty na krokwach wieńczący.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dawna kasa biletowa przy stacji EKD/WKD

2. Czas powstania/uwagi

lata 30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

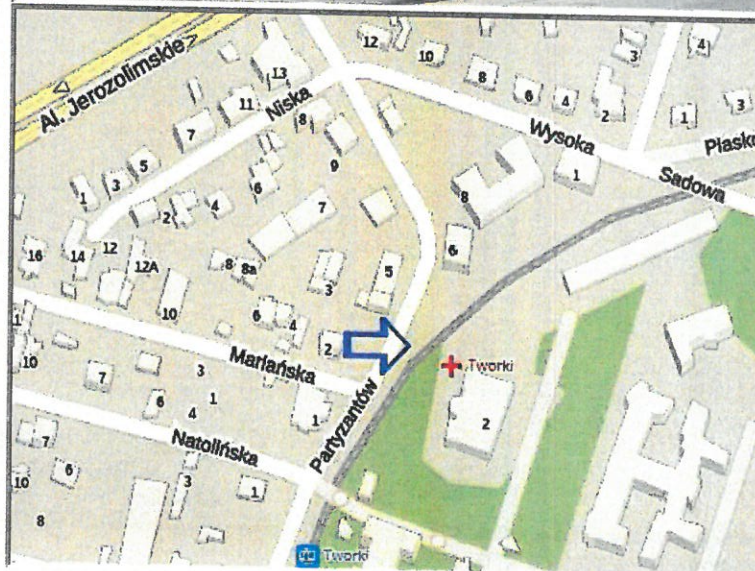
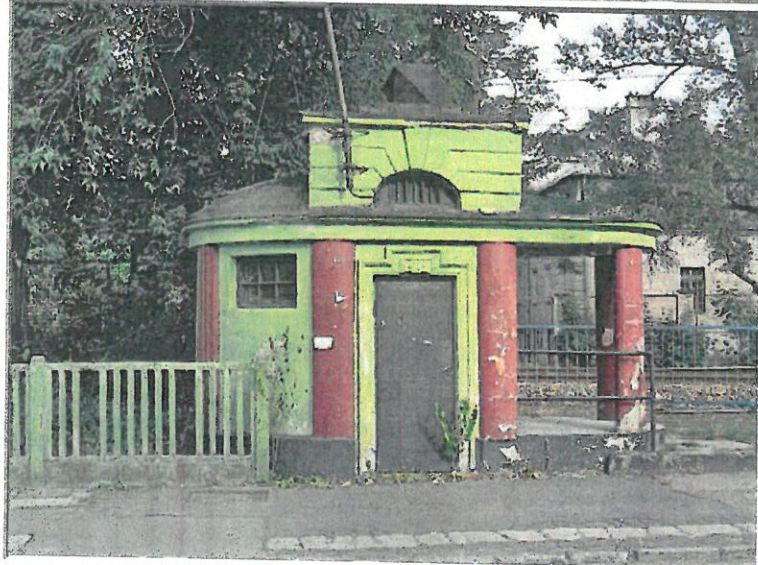
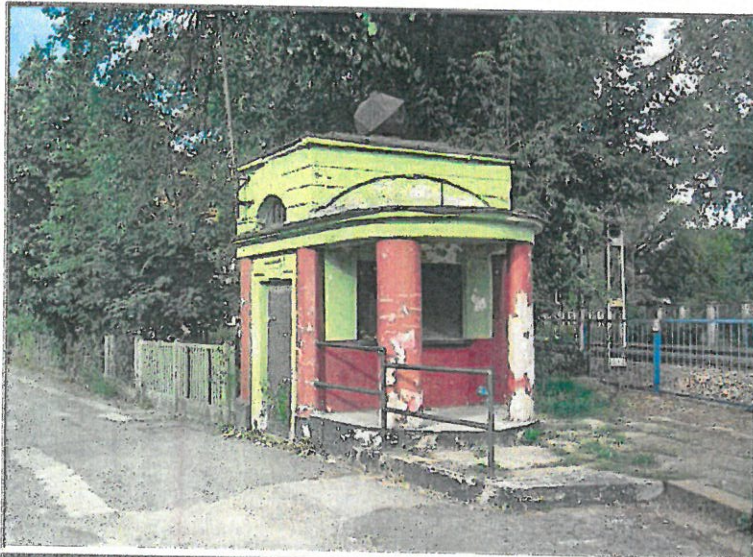
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek kasy biletowej kolejki EKD/WKD został zbudowany w latach 30. XX w. Wzniesiony na rzucie owalnym, jednokondygnacyjny, z centralnie umieszczonym poddaszem o żłobkowanych ścianach. Od strony południowej ganek wsparty na dwóch kolumnach.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

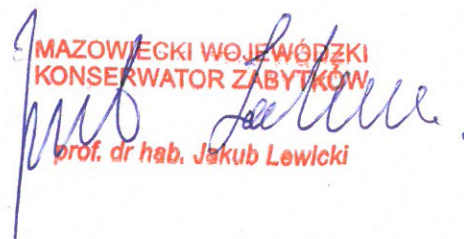
Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica (24)

2. Czas powstania/uwagi

1934 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 6

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

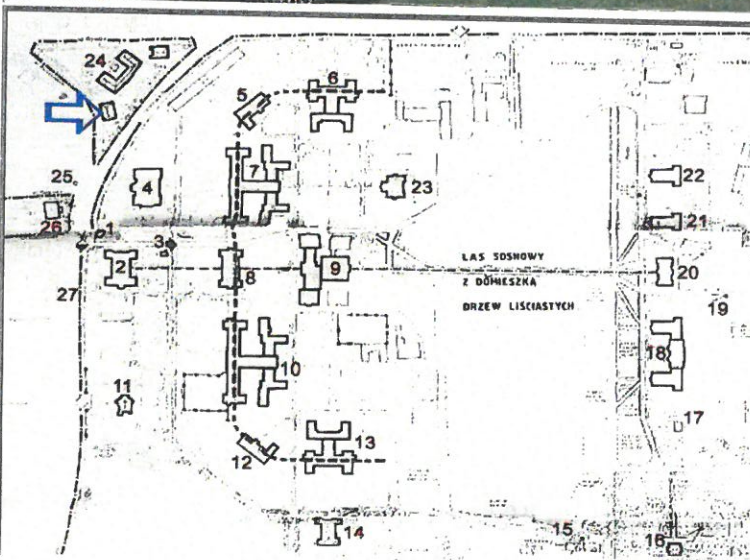
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Zespół trzech wolnostojących domów mieszkalnych przeznaczonych dla rodzin pracowników szpitala powstał w drugim, międzywojennym okresie rozbudowy placówki wg projektu T. Plucińskiego. Zlokalizowane poza terenem szpitala, oddzielone linią kolejki WKD. Zespół usytuowany na trójbocznej, narożnej parceli utworzonej przez układ ulic Partyzantów i Wysoką oraz linię kolejki WKD. Posiada symetryczną, jednorodną stylistycznie kompozycję złożoną z centralnie zlokalizowanego domu pod nr 8 oraz dwóch, identycznych domów usytuowanych do niego pod kątem domów pod nr Partyzantów 6 i Wysoka 1, tworzących od strony pd. układ otwartego, obszernego dziedzińca z umieszczoną centralnie fontanną. Budynek pod nr 6 wzniesiony został w 1934 r. i zlokalizowany jest po stronie zach. założenia.

Budynek wolnostojący, tynkowany, zaprojektowany w uproszczonych, historyzujących formach inspirowanych architekturą klasycystyczną. Posiada zwartą, dwukondygnacyjną bryłę, zwieńczoną mansardowym dachem pokrytym dachówką karpiówką. Elewacja szczytowa od strony pn. uzyskała centralnie usytuowaną, arkadową wnękę mieszczącą wejście i okna klatki schodowej poprzedzone loggiami balkonowymi. Całość zamyka ścięty u góry, trójkątny fronton. Pozostała, oszczędna artykulacja budynku ogranicza się do prostokątnych, szerokich płycin i gzymsu wieńczącego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Pruszków

1. Nazwa

Kamienica (24)

2. Czas powstania/uwagi

1927 r.

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 8

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

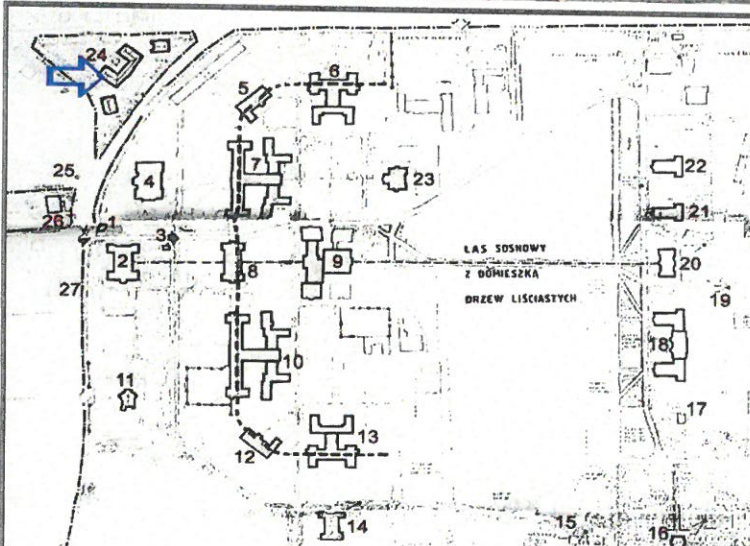
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Zespół trzech wolnostojących domów mieszkalnych przeznaczonych dla rodzin pracowników szpitala powstał w drugim, międzywojennym okresie rozbudowy placówki wg projektu T. Plucińskiego. Zlokalizowane poza terenem szpitala, oddzielone linią kolejki WKD. Zespół usytuowany na trójbocznej, narożnej parceli utworzonej przez układ ulic Partyzantów i Wysoką oraz linię kolejki WKD. Posiada symetryczną, jednorodną stylistycznie kompozycję złożoną z centralnie zlokalizowanego domu pod nr 8 oraz dwóch, identycznych domów usytuowanych do niego pod kątem pod nr Partyzantów 6 i Wysoka 1, tworzących od strony pd. układ otwartego, obszernego dziedzińca z umieszczoną centralnie fontanną. Budynek pod nr 8 wzniesiony został w 1927 r. i pierwotnie przeznaczony był dla 36 rodzin pracowników szpitala.

Budynek wolnostojący, tynkowany, zaprojektowany w uproszczonych, historyzujących formach inspirowanych architekturą klasycystyczną. Posiada dwukondygnacyjną, zwieńczoną mansardowym dachem pokrytym dachówką karpówką bryłę, złożoną z segmentu pd. i prostopadłych krótszych skrzydeł bocznych tworzących układ litery C. Oszczędna artykulacja budynku ogranicza się do prostokątnych, szerokich płycin i gzymsu wieńczącego. Elewacja pd., zróżnicowana trójosiowym, centralnie usytuowanym ryzalitem przedłużeniem którego jest partia zamkniętej prostą attyką facjaty. Osie klatek schodowych zaprojektowane w elewacjach bocznych osadzone w płycinie o odcinkowym zamknięciu zwieńczonym attyką.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon VIII B (22)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

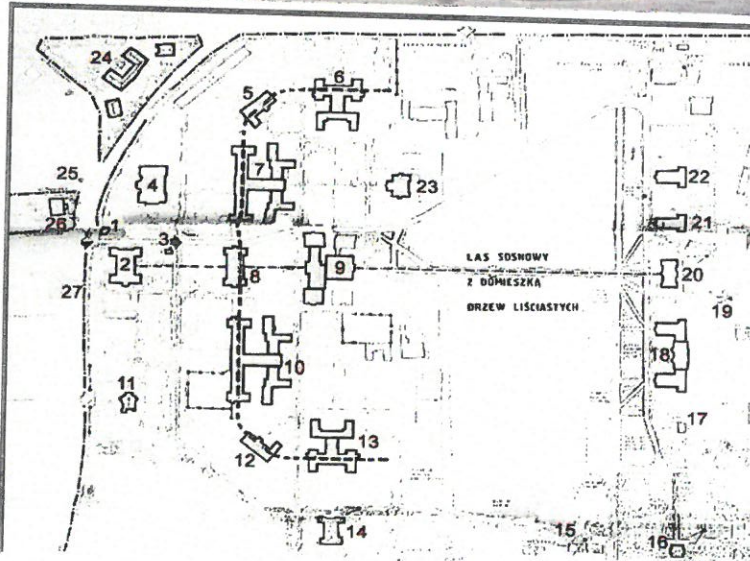
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony na terenie dawnej farmy, powstał w pierwszym etapie budowy szpitala. Pawilon żeński szpitala dla nieuleczalnie chorych identyczny jak pawilon VIII A oraz sąsiadujący połączony łącznikiem pawilon XIV, przeznaczony dla mężczyzn. Budynek wolnostojący, wzniesiony w oszczędnych, historyzujących formach z elewacjami licowanymi cegłą. Jednokondygnacyjny, zaprojektowany na rzucie litery T, kryty wielospadowym dachem o blaszanym poszyciu. Wejście zlokalizowane w dłuższym segmencie, osadzone w dwukondygnacyjnym, szczytowo zamkniętym ryzalicie. Naroża elewacji akcentowane lizenami, szczyty ryzalitów uzyskały schodkowe fryzy, okna zaś wyposażone w odcinkowe naczółki.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon XI (8)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

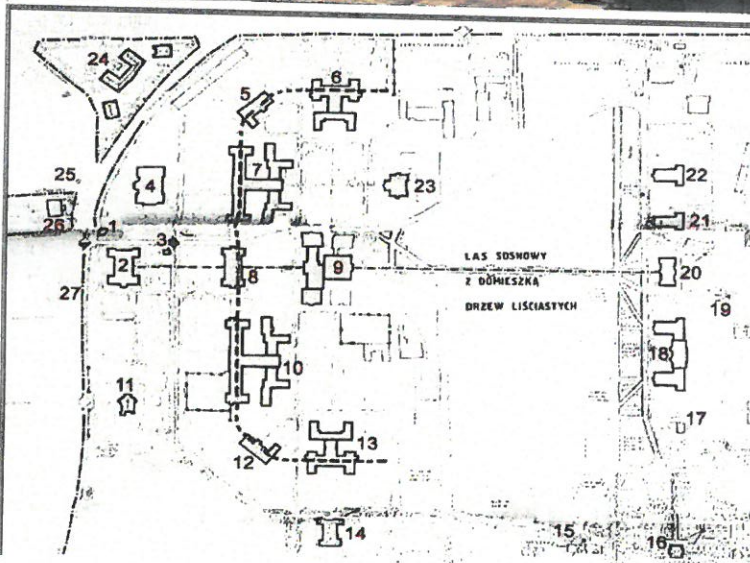
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Wybudowany w 1891 r., pierwotnie pełnił funkcję pierwszego budynku administracyjnego, usytuowany na osi założenia. Utrzymany jest w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową, zaprojektowany przez O. Oswalda. Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach z licowanymi cegłą elewacjami. Uzyskał zwartą, symetryczną bryłę, na rzucie litery H utworzonymi przez układ narożnych ryzalitów. Gmach pierwotnie trójkondygnacyjny z nadbudowaną czwartą kondygnacją w l. 70-tych XX w. Nakryty niskim dachem z pokryciem z blachy. W dłuższej elewacji od strony wsch. wejście główne, usytuowane w ryzalicie klatki schodowej na osi środkowej, w krótszych elewacjach bocznych dodatkowe wejścia. Otwory okienne posiadają odcinkowe naczółki i listwy parapetowe, w kondygnacji dobudowanej mniejsze, prostokątne. Poszczególne kondygnacje rozdzielają gzymsy kordonowe, powyżej parteru urozmaicony kroksztynami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - dom mieszkalny (20)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

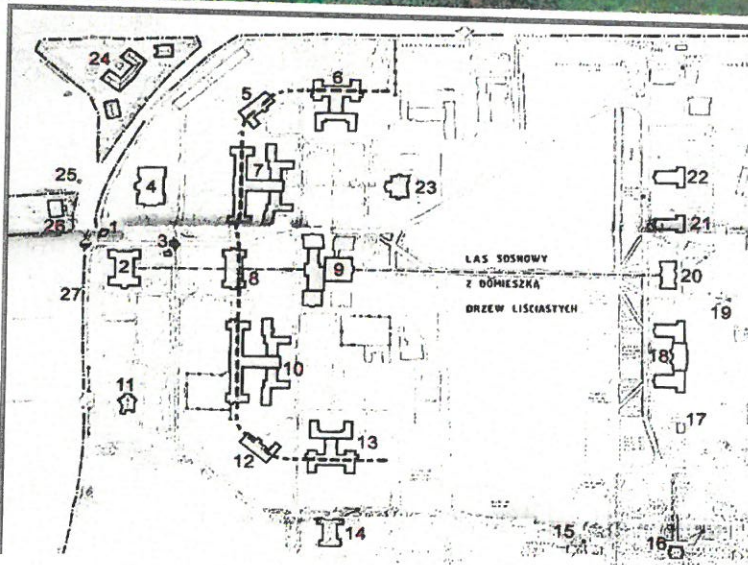
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach o licowanych cegłą elewacjach. Dwukondygnacyjny, o wielospadowej formie zadaszenia krytego papą, zróżnicowany jest zamkniętymi dwuspadowo ryzalitami skrajnymi i ryzalitem środkowym. Otwory okienne posiadają odcinkowe naczółki, kondygnację rozdziela uskokowy gzyms kordonowy. Szczyty ryzalitów urozmaicone schodkowymi fryzami poniżej silnie wysuniętych okapów.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - ogrodzenie (1)

2. Czas powstania/uwagi

koniec XIX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

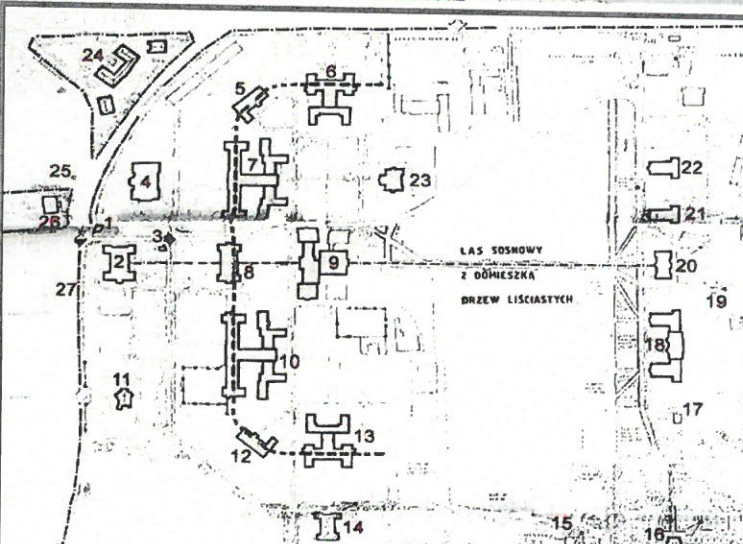
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Mur ceglany zbudowany pod koniec XIX w.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im.J. Mazurkiewicza -
prosektorium, kaplica cmentarna (16)

2. Czas powstania/uwagi

1923 r. - 1924 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

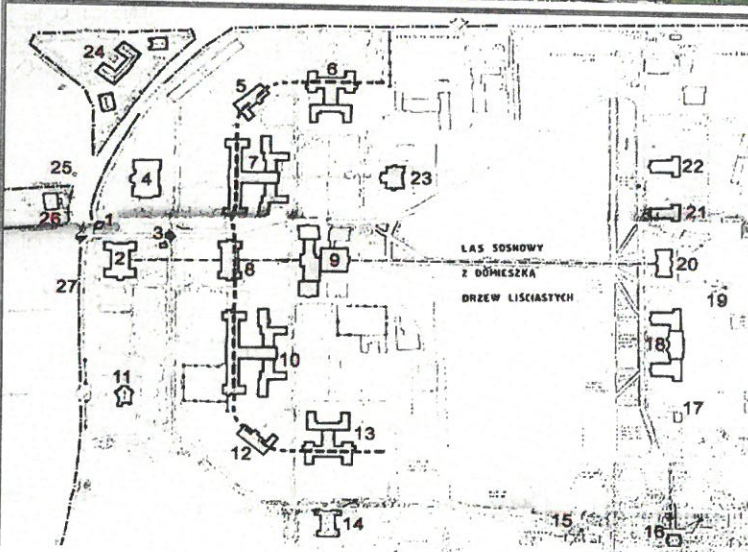
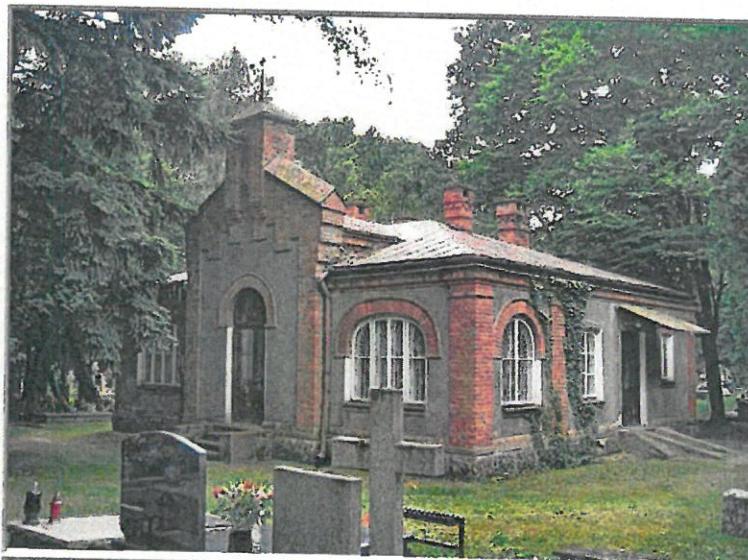
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach. Jednokondygnacyjny, kryty niskim, wyłożonym blachą dachem namiotowym. Elewacje tynkowane z ceglanymi elementami artykulacji w postaci narożnych lizen, odcinkowych naczółków okiennych oraz gzymsu wieńczącego. Elewacja frontowa zaakcentowana centralnie umieszczonym, jednoosiowym ryzalitem zwieńczonym sygnaturką z dzwonnica. Otwory okienne flankujące ryzalit o czteroskrzydłowych podziałach zamknięte łukiem koszowym urozmaiconym opaską. Cmentarz z kaplicą, nagrobkami i drzewostanem wpisany do rejestru odrębną decyzją.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon V (12)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

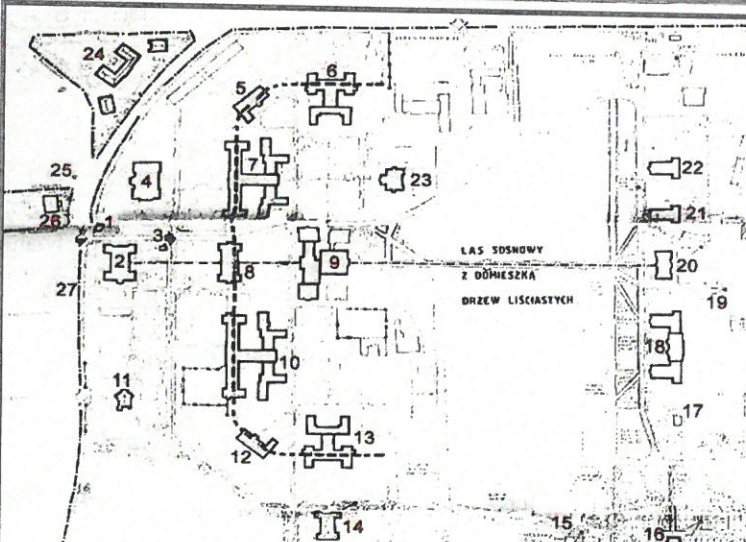
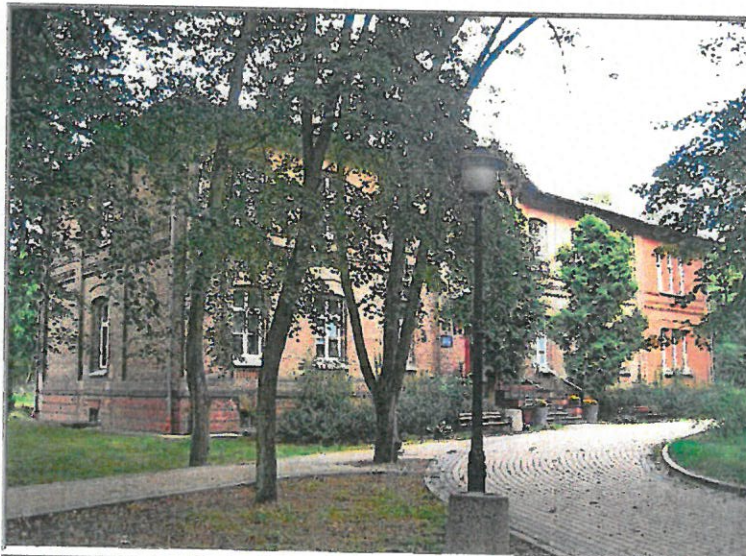
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego do 1891 r. ostateczny kształt otrzymał w 1899 r., utrzymany jest w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową, zaprojektowany w zespole projektantów, w którym m.in. pracował Józef Pius Dziekoński. Pawilon przeznaczony był dla mężczyzn i jest identyczny jak pawilon nr VI przeznaczony dla kobiet.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach o elewacjach licowanych cegłą. Dwukondygnacyjny, wzniesiony na rzucie zbliżonym do litery „L” o wielospadowym, krytym blachą zadaszeniu. Elewacja frontowa od str. pd., z głównym wejściem i klatką schodową w ryzalicy na osi środkowej zwieńczonej trójkątnym szczytem. Otwory okienne akcentowane odcinkowymi naczółkami i listwami parapetowymi. Artykulację horyzontalną podkreśla kroksztynowy gzyms kordonowy z pasem fryzu.

Na wysokości podjazdu przed budynkiem usytuowany jest niewielki budynek gospodarczy na planie kwadratu, zadaszony namiotowym daszkiem z wejściem od strony wsch. i dwoma małymi okienkami w elewacji pd., ściany akcentowane narożnymi lizenami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - budynek gospodarczy (9)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

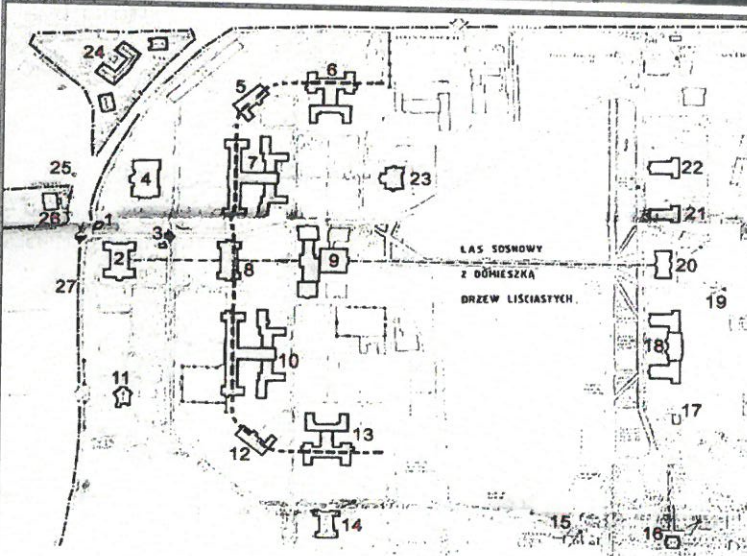
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

wybudowany do 1891 r. – wiele razy modyfikowany, o funkcji gospodarczej - usytuowany na osi założenia za pierwotnym budynkiem administracyjnym. Utrzymany jest w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową, zaprojektowany przez O. Oswalda.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach z licowanymi cegłą elewacjami. Bryła silnie rozczłonkowana przez liczne ryzality, pawilony i skrzydła boczne, na rzucie nieregularnym. Posiada od dwóch do trzech kondygnacji nakrytych dachami wielospadowymi, w części tylnej zlokalizowana jest czworoboczna wieża ciśnień i komin kotłowni. Otwory okienne posiadają odcinkowe naczółki i listy parapetowe rozdzielone lizenami. Elewacje zamknięte gzymsami koronującymi wspartymi na kroksztynach. Ostatnia kondygnacja wieży przepruta z wszystkich stron triadą arkadowych okien.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon III (13)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

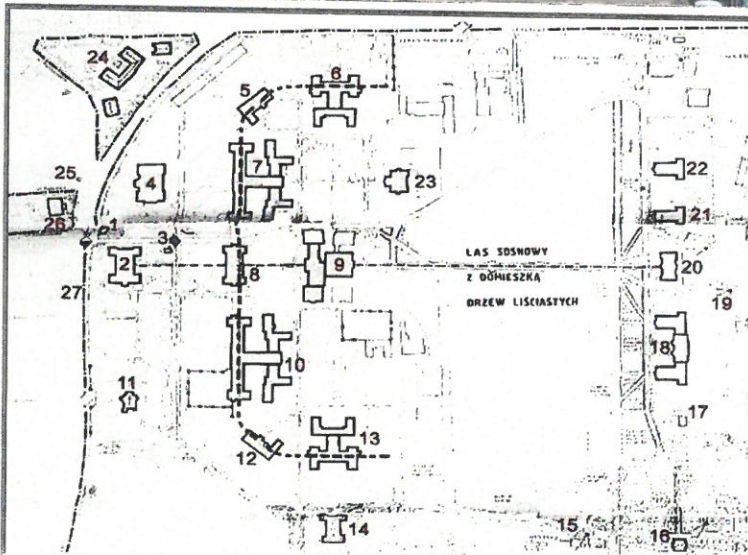
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego do 1891 r. w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową, zaprojektowany przez O. Oswalda. Pawilon przeznaczony był dla mężczyzn i jest identyczny jak pawilon nr IV przeznaczony dla kobiet.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach, o znacznie rozczłonkowanej symetrycznej bryle w formie połączonych ze sobą pawilonów o zróżnicowanej wysokości z podpiwniczeniem: w części frontowej pd. jednokondygnacyjna i w części tylnej, pn. dwukondygnacyjna. Całość nakryta dachami wielospadowymi z pokryciem z blachy. Wejście na osi środkowej w elewacji pd. z dobudowaną rampą, flankowaną dwoma ryzalitami z wejściami bocznymi, poprzedzone schodami. Otwory okienne zamknięte łukami odcinkowymi z naczółkami i listwami parapetowymi. Dwukondygnacyjne segmenty budynku akcentowane gzymsem kordonowym wspartym na krokwach z fryzem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im. Jana
Mazurkiewicza - kaplica, ob. przedszkole (23)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

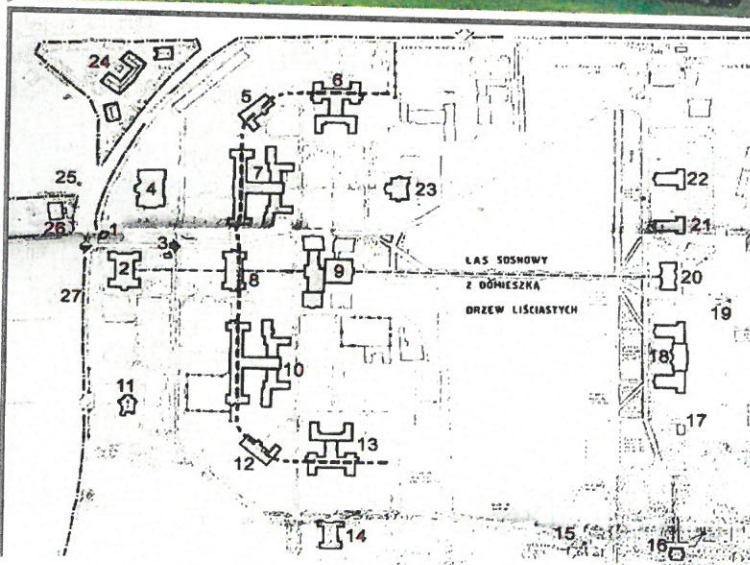
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek pierwotnej kaplicy rzymsko – katolickiej, powstały w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego do 1891 r., zlokalizowany w części centralnej, za pawilonami przeznaczonymi dla kobiet. W 1930 r. został przebudowany na dom dla Sióstr Miłosierdzia oraz aptekę. Obecnie mieści przedszkole i aptekę. Budynek pierwotnie wyróżniał się bogatszym wystrojem elewacji, zwieńczonej od frontu krzyżem.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach, łączący eklektycznie różne motywy wywodzące się z tradycyjnej architektury ceglanej. Korpus główny dwukondygnacyjny zróżnicowany partiami ryzalitów bocznych nakrywa wielospadowy dach o blaszanym poszyciu. Fasada trójosiowa, przepruta wysokimi, arkadowymi oknami zaakcentowana jest centralnie usytuowanym portalem baldachimowym o arkadowym zamknięciu i trójkątnym szczycie wspartym na masywnych filarach. Naroża elewacji fasady oraz ryzalitów bocznych ujęte lizenami wysuniętymi powyżej gzymsu wieńczącego w formie postumentów. Szczytowe zamknięcie fasady zwieńczone schodkową sygnaturką powyżej schodkowego fryzy powtórzonego również w partii portalu. Wystrój uzupełniają rozbudowane formy gzymsów i naczółków okiennych – odcinkowych i arkadowych. Poprzez przebudowę w 1930 r. zmianie uległa elewacja wschodnia poprzedzona obecnie wspartym na filarach tarasem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - cmentarz wojenny (15)

2. Czas powstania/uwagi

1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

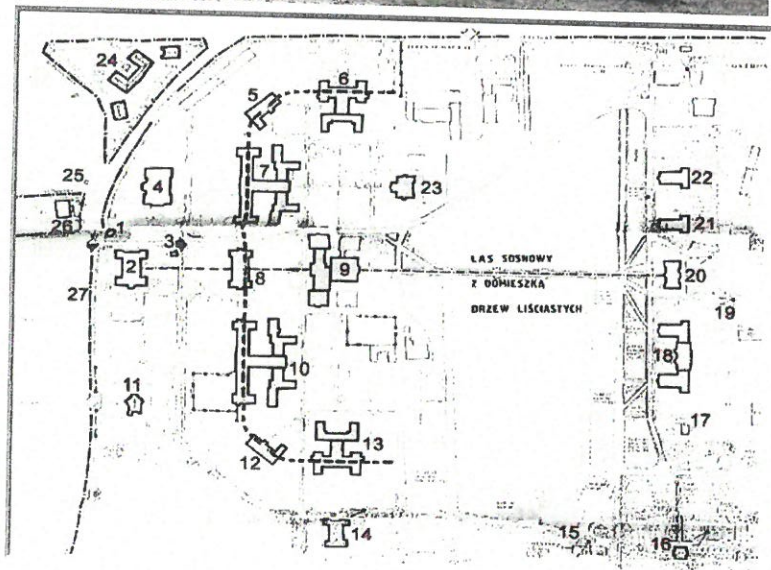
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Cmentarz wojenny założony w 1939 r., gdzie pochowani zostali żołnierze zmarli w szpitalu tworkowskim na skutek odniesionych ran we wrześniu 1939 r. Początkowo były to mogiły ziemne, następnie ok. l. 70-tych zamienione na zaprojektowany przez inż. K. Wyrzykowskiego układ betonowych krzyży i pomnika i ok. 1999 r. powstał obecny cmentarz, powtarzający wcześniejszy układ- zaprojektowany również przez inż. Wyrzykowskiego. Budynek wolnostojący, otynkowany, zaprojektowany w zredukowanych, historyzujących formach. Dwukondygnacyjny wzniesiony na rzucie litery H utworzonym przez znacznie wysunięte, trójosiowe ryzality i przykryty wielospadowym, pokrytym blachą dachem. Articulacja architektoniczna ogranicza się do narożnych, szerokich boniowanych lizen. Elewacja od strony pn. z wejściem głównym na osi środkowej, z dobudowanym do niego podjazdem dla karetek i wtórnym blaszanym zadaszeniem. Między ryzalitami elewacji pd. dobudowana jednokondygnacyjna weranda.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im. Jana
Mazurkiewicza - cmentarz (16)

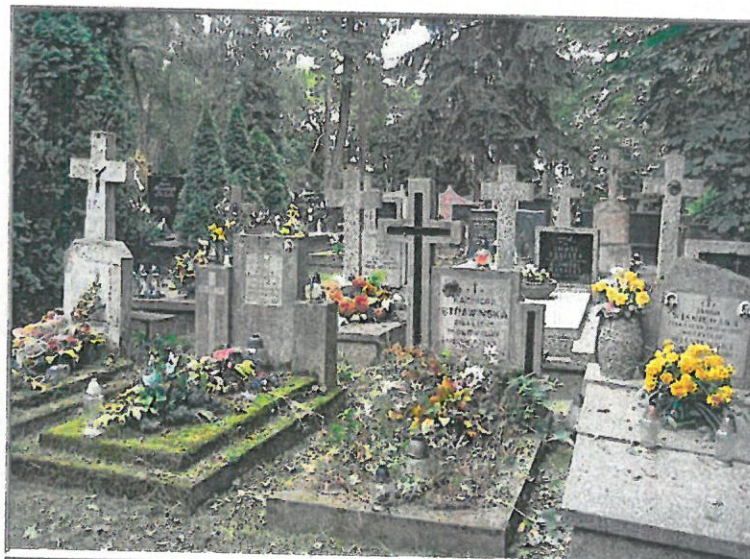
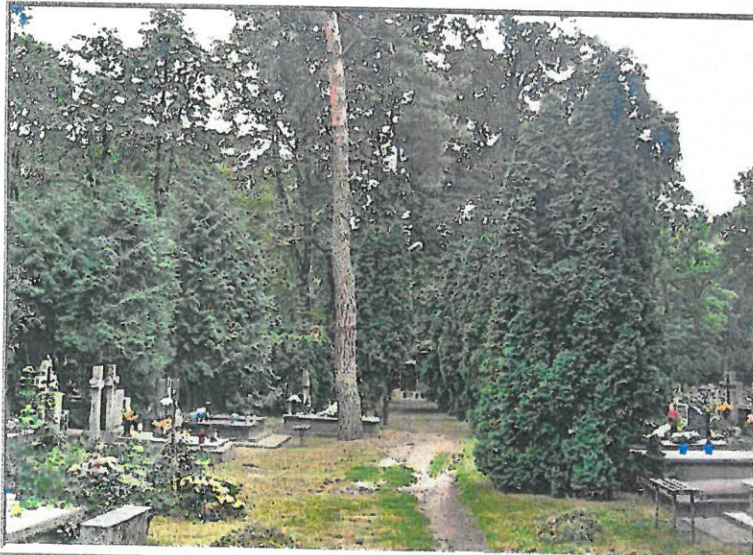
2. Czas powstania/uwagi

1924 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

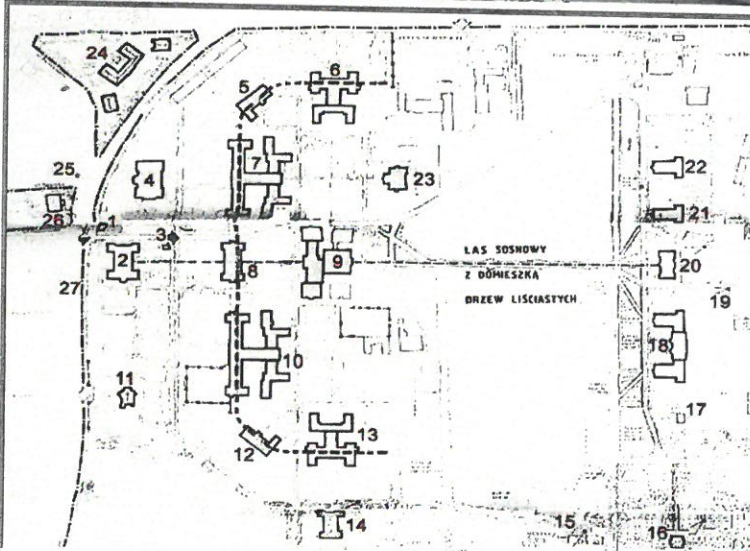
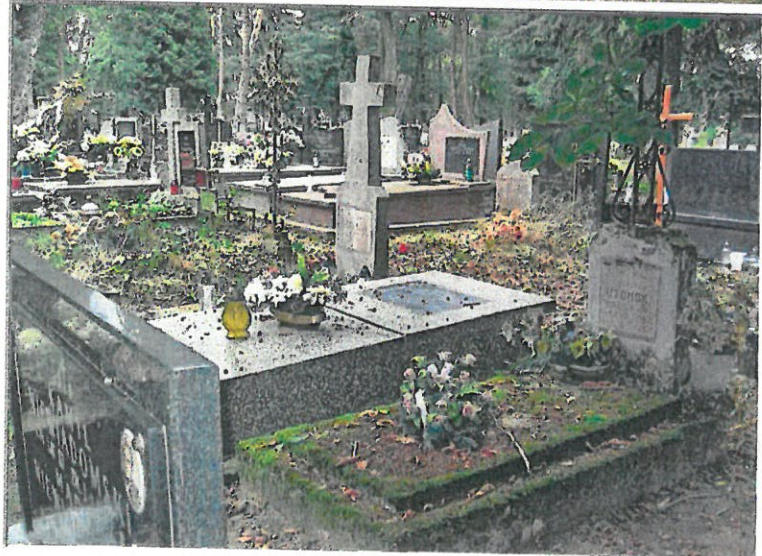
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

1348

8. Historia, opis, wartości

W 1924 r. wytyczony został cmentarz, budynek zaprojektowany przez arch. Rodkiewicza. Cmentarz liczy ok. 2 h, posiada czytelny układ kwaterowy. Otoczony jest ogrodzeniem metalowym z głównym wjazdem od strony pn. Cmentarz z kaplicą, nagrobkami i drzewostanem wpisany do rejestru odrębną decyzją.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im. J. Mazurkiewicza -
dom rozrywki pacjenta, ob. dom kultury (4)

2. Czas powstania/uwagi

1928 r. - 1930 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

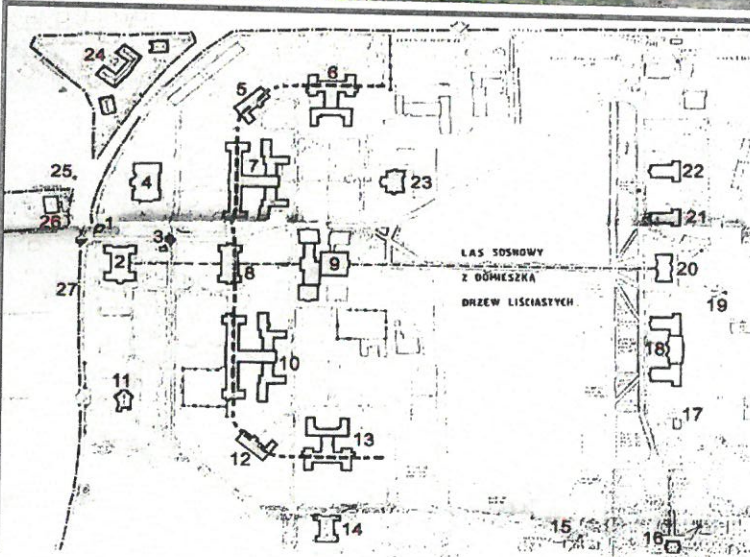
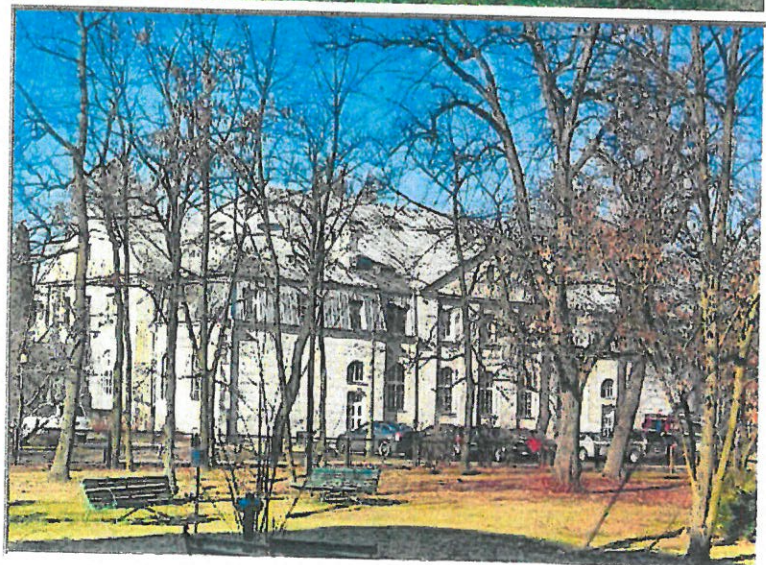
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał w drugim okresie budowy kompleksu szpitalnego w latach 1929 - 1930 r., wg projektu arch. T. Plucińskiego.

Budynek murowany, wolnostojący, otynkowany, dwukondygnacyjny z ostatnią kondygnacją w mansardzie o przekroju z blachy. Zaprojektowany w uproszczonych, historyzujących formach. Bryła zwarta, akcentowana trójosiowymi, rozdzielonymi lizenami ryzalitami, zamkniętymi trójkątnym frontonem, w elewacji wschodniej półkoliście zamknięty parterowy aneks z tarasem na górnej kondygnacji. Elewacje urozmaicone boniowane pasowym zamkniętym gzymsem koronującym. Elewacja frontowa od strony pd. z wejściem w postaci trzech półkoliście zamkniętych drzwi dwuskrzydłowych. W tympanonie umieszczony poniżej eliptycznego okullusa rok budowy MCMXXIX. Otwory okienne prostokątne, w elewacji pn. i pd. zamknięte półkoliście.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
(ZOZ) im. Jana Mazurkiewicza

2. Czas powstania/uwagi

Lata 1886 – 1891 oraz 1923 – 1939

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

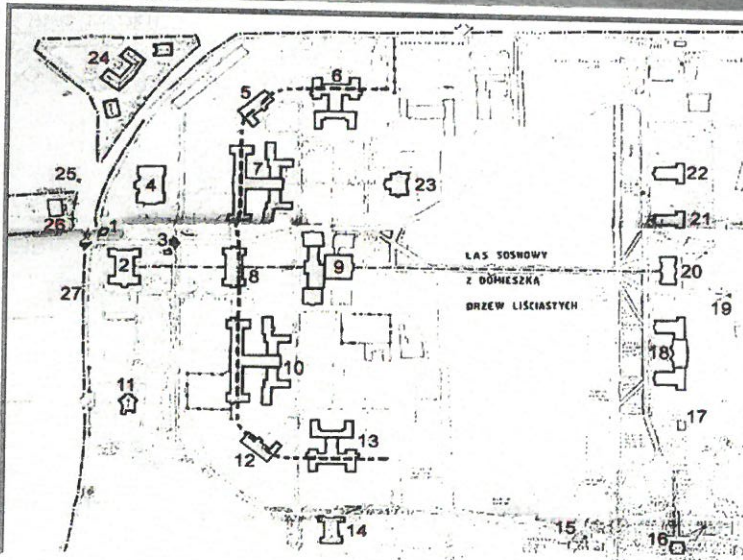
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987; cmentarz -
15.09.1988

Nr rejestru:

A-1281; cmentarz - A-
1342

8. Historia, opis, wartości

W roku 1882 Komitet Budowy Szpitala Psychiatrycznego, nabywa od Franciszka Kryńskiego część folwarku Tworki pod Warszawą o wielkości 58ha. W latach 1888-1891 powstają tu pierwszy szpital wg. projektu W. Sztroma – 2 zespoły pawilonów dla pacjentów (kobiet i mężczyzn), budynek administracyjny, gospodarczy, kaplica, cerkiew, utrzymane w stylu eklektycznym, m.in. neogotyckim (kaplica), ormiańskim (cerkiew) oraz przy użyciu charakterystycznego dla drugiej połowy XIX wieku wystroju klinkierowego (pawilony pacjentów). W zespole projektantów był arch. Józef Pius Dziekoński (oraz projektant poprawek założenia O.Oswald, i T.Lembke). Otwarcie szpitala pod nazwą: „Warszawska Lecznica dla Obląkanych” następuje 02.11.1891 r. Był to pierwszy polski Szpital zbudowany w układzie pawilonowym, oświetlony elektrycznie, posiadający własną infrastrukturę. Następny etap rozbudowy szpitala wypada na okres międzywojenny – na powiększonym o kolejne 50 h. terenie założono park, utworzono cmentarz (1924 r.) oraz teren ogrodzono bez strony wschodniej (1926r.) – spowodowane przeprowadzeniem w pobliżu linii kolejki WKD. Zmiany te przeprowadzono zgodnie z koncepcją miasta-ogrodu zaprojektowaną przez Witolda Łuniewskiego - zagospodarowanie przestrzeni parkowej, urozmaiconej przez fontanny, letni teatr. Na obrzeżach dawnego założenia powstały nowe budynki mieszkalne i administracyjne (nowy budynek administracyjny i portiernia) oraz przebudowano cerkiew na kościół Rzym. – kat. W lata 1923 - 1939 powstaje również szereg nowych budynków mieszkalnych i administracyjnych zaprojektowanych m.in. przez arch. Tadeusza Plucińskiego. Fazę tą charakteryzuje styl modernizmu z zastosowaniem uproszczonego detalu historyzującego nawiązującym do architektury dworkowej. Kolejna rozbudowa kompleksu szpitalnego nastąpiła w latach 70 -tych XX w., kiedy to powstało kilka pawilonów w stylu typowym dla budynków użyteczności publicznej tego okresu – budynki nie podlegają ochronie. Od roku 2009 częścią Szpitala im. Prof. Jana Mazurkiewicza stał się Oddział Leczenia Zaburzeń Nerwicowych w pobliskim Komorowie, także wkomponowany w zabytkowy park. WKD podlegają ochronie na mocy wspólnego wpisu do rejestru zabytków. Cały teren szpitala obejmuje obszar o pow. prawie 70 hektarów, z czego około jedna trzecia jest zalesiona. Na terenie parku znajdują się rozlewiska i starorzecza Utraty. W obrębie parku znajduje się zabytkowy cmentarz z nagrobkami twórców polskiej psychiatrii oraz cmentarz wojenny. Budynki szpitalne – pawilony, administracyjne i mieszkalne zlokalizowane są zgodnie z osią, przebiegającą z kier wsch. – zach. Wszystkie budynki oprócz tzw. domku szwajcarskiego, drewnianego są murowane, najstarsze z elewacjami ceglanyymi, późniejsze otynkowane, dachy w większości dwu i wielospadowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

grudzień 2021

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon VI (5)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

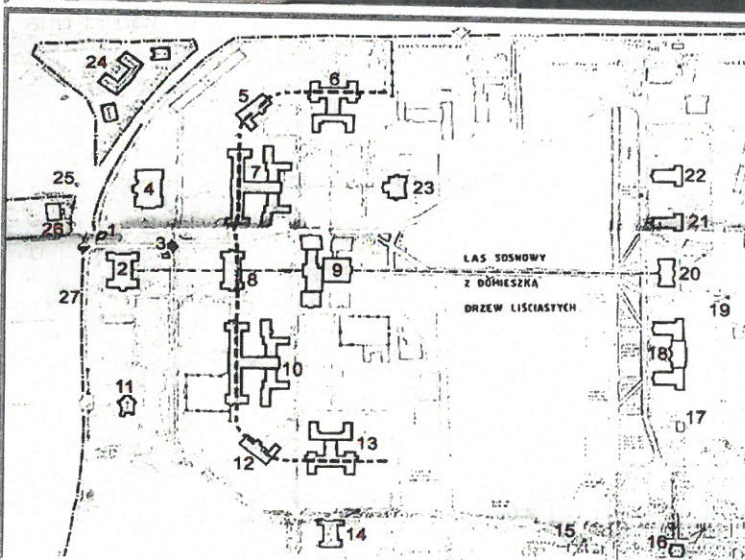
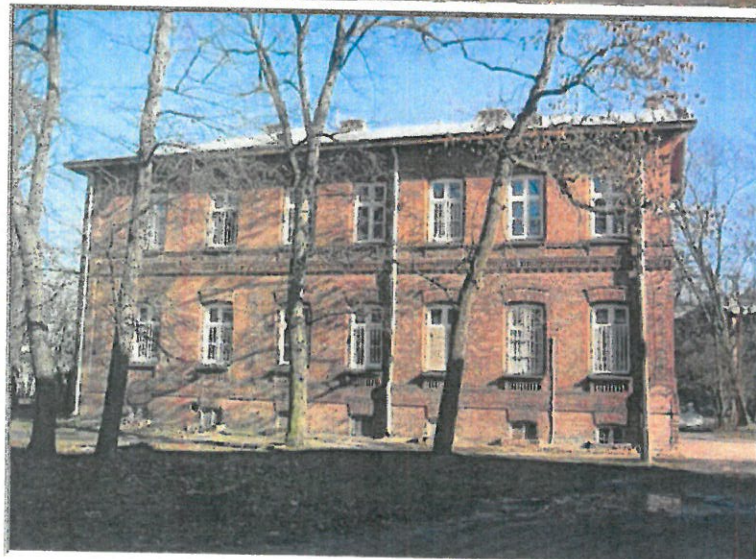
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstały w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego (do 1891 r.). Ostateczny kształt otrzymał w 1899 r. Utrzymany jest w charakterystycznym dla tej fazy stylu: budynków oblicowanych cegłą klinkierową. Zaprojektowany w zespole projektantów, w którym m.in. pracował Józef Pius Dziekoński. Pawilon przeznaczony był dla kobiet. Był identyczny jak pawilon nr V przeznaczony dla mężczyzn.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach, o elewacjach licowanych cegłą. Dwukondygnacyjny, wzniesiony na rzucie zbliżonym do litery „L”, o wielospadowym, krytym blachą zadaszeniu. Elewacja frontowa usytuowana od strony południowej, z głównym wejściem i klatką schodową umieszczoną w ryzalicy na osi centralnej, zwieńczonej trójkątnym szczytem. Otwory okienne akcentowane odcinkowymi naczółkami i listwami parapetowymi. Artykulację horyzontalną podkreśla kroksztynowy gzyms kordonowy z pasem fryzu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Pruszków

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon XIV (18)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.; rozbudowany przed 1939 r.

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

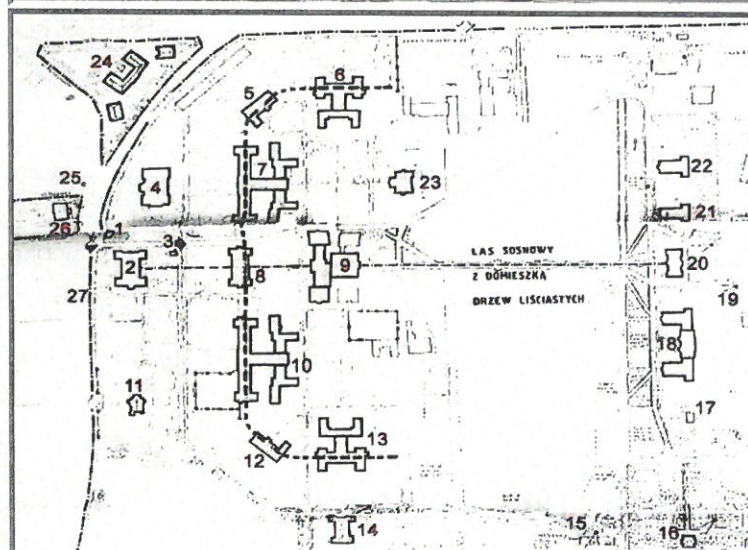
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony na terenie dawnej farmy, powstał w pierwszym etapie realizacji kompleksu. Pierwotnie były to dwa odrębne budynki wolnostojące – pawilony męskie analogiczne do pawilonów żeńskich VIII a i VIII b . W okresie międzywojennym powiązane wspólnym łącznikiem.

Układ powstały przez połączenie dwóch wolnostojących identycznych pawilonów (na rzucie litery „T”) w tylnej części łącznikiem, tworzy obecnie plan zbliżony do litery „C”. Części te zróżnicowano pod względem materiałowym, stylu oraz wysokości: wcześniejsze pawilony są ceglane, jednokondygnacyjne, nakryty dachem dwuspadowym, a w części łącznika budynek tynkowany, dwukondygnacyjny nakryty niskim dachem dwuspadowym. Bryła pawilonów zróżnicowana ryzalitami, w ścianach szczytowych zlokalizowane są główne wejścia na osiach środkowych. Elewacje ceglane urozmaicone lizenami, kroksztynowym gzymsem wieńczącym oraz odcinkowymi naczółkami. Do wejść pawilonów dobudowano nowe schody i rampy.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon IX (14)

2. Czas powstania/uwagi

1937 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

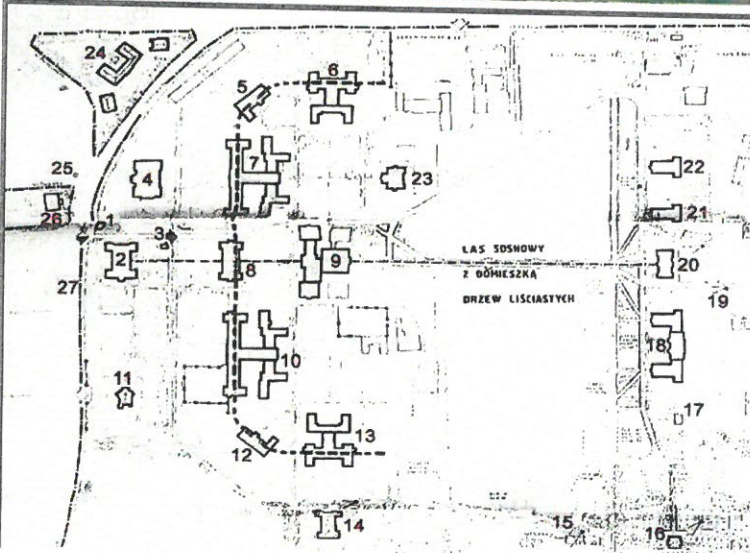
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstały w drugim etapie realizacji kompleksu, wg projektu Tadeusza Plucińskiego oddany w 1937 r.

Budynek wolnostojący, otynkowany, zaprojektowany w zredukowanych, historyzujących formach. Dwukondygnacyjny wzniesiony na rzucie litery H utworzonym przez znacznie wysunięte, trójosiowe ryzality i przykryty wielospadowym, pokrytym blachą dachem.

Artystyka architektoniczna ogranicza się do narożnych, szerokich boniowanych lizen.

Elewacja od strony pn. z wejściem głównym na osi środkowej, z dobudowanym do niego podjazdem dla karetek i wtórnym blaszanym zadaszeniem. Między ryzalitami elewacji pd. dobudowana jednokondygnacyjna weranda.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im. J. Mazurkiewicza -
dom kwarantanny, ob. dom mieszk. (17)

2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

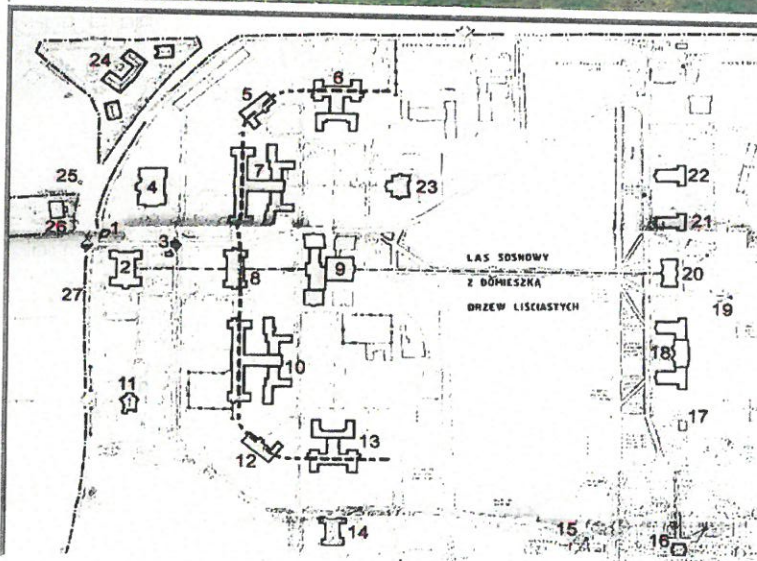
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek zrealizowany w drugim etapie, przed 1939 r. Pierwotnie ceglany, obecnie tynkowany, przez co stracił swoje walory detalu ceglanego. Budynek pierwotnie pełnił rolę domu kwarantanny.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w uproszczonych, tradycyjnych formach. Jednokondygnacyjny, kryty dwuspadowym dachem wyłożonym papą, wtórnie otynkowany, od strony elewacji frontowej poprzedzony drewnianym gankiem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - portiernia (1)

2. Czas powstania/uwagi

1926 r. - 1929 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

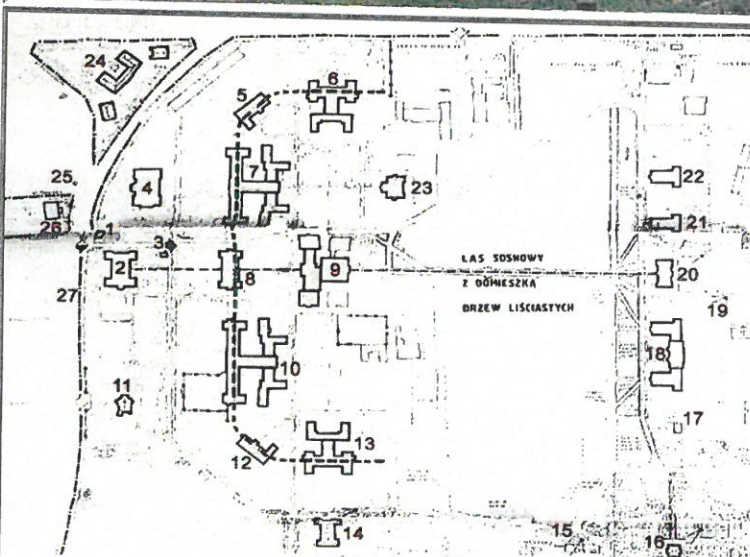
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek portierni powstał w drugim etapie, wg projektu Tadeusza Plucińskiego w 1928 r. Budynek wolnostojący murowany, tynkowany, zaprojektowany w tradycyjnych, historyzujących formach odwołujących się do stylu dworskiego. Jednokondygnacyjny, zwieńczony wysokim, łamanym dachem krytym dachówką. Elewacja frontowa i tylna zaakcentowane płytkim ryzalitem podwyższonym o facjatę zamkniętą trójkątnym szczytem. Elewacje boniowane pasowe, wejścia posiadają półkoliste zamknięcia z nadświetlami. Z prawej strony budynku znajduje się boniowany mur mieszczący bramę z wjazdem głównym i dwoma furtami na teren szpitalny.

Układ bramy symetryczny pięcioczęściowy, na osi środkowej dwuskrzydłowa brama metalowa osadzona na wychodzących ponad lico muru słupach, zamkniętych daszkami czteropółciowymi, po obu stornach furtki jednoskrzydłowe i od zewnątrz przęsła muru boniowane, zamknięte dwuspadowymi daszkami, przeprute prostokątnym otworem wypełnionym metalową ukośną kratą. Furtki i brama ażurowe.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im.J. Mazurkiewicza -
stróżówka (3)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

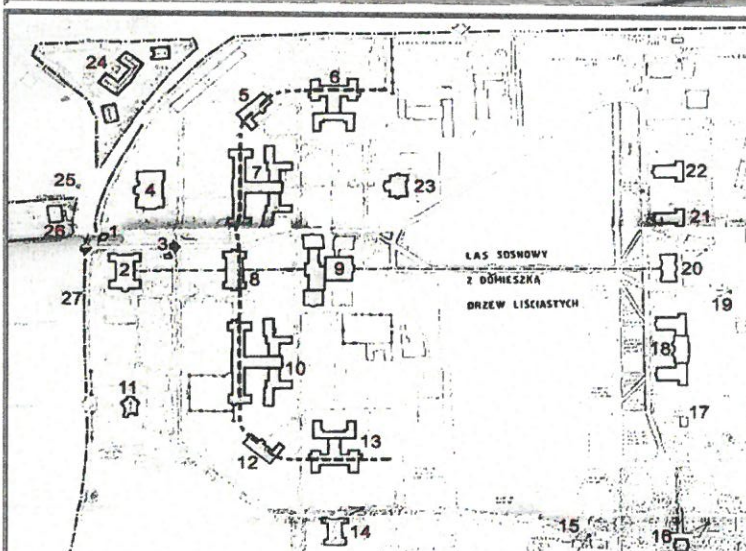
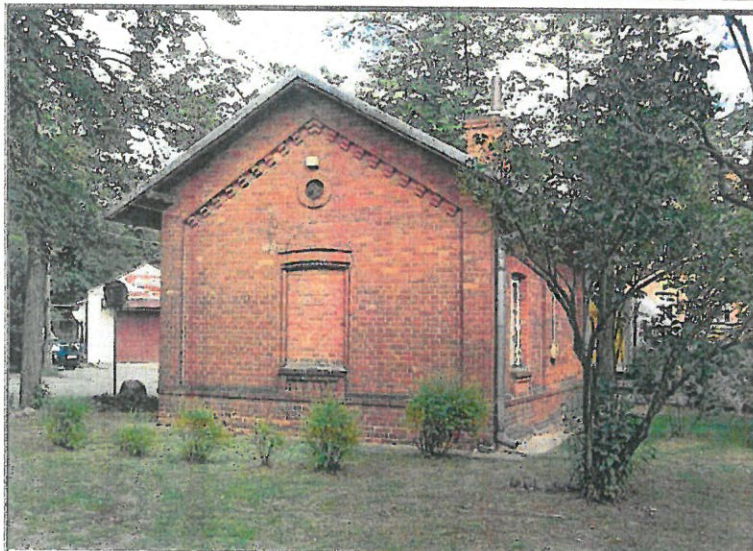
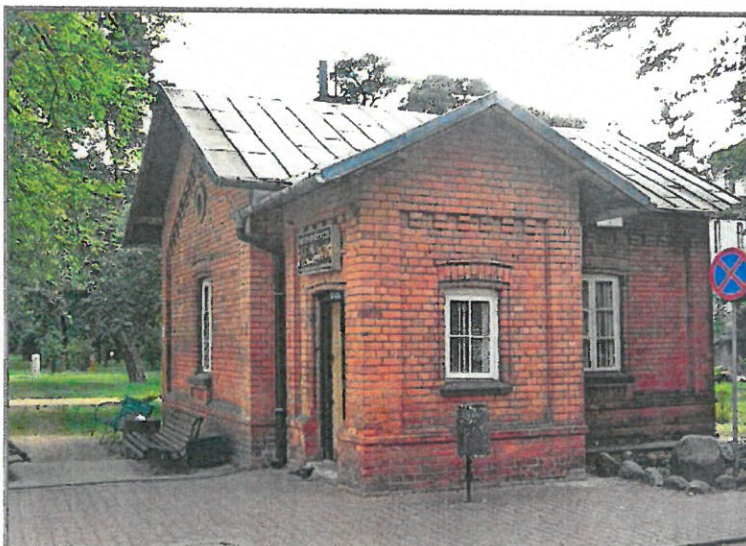
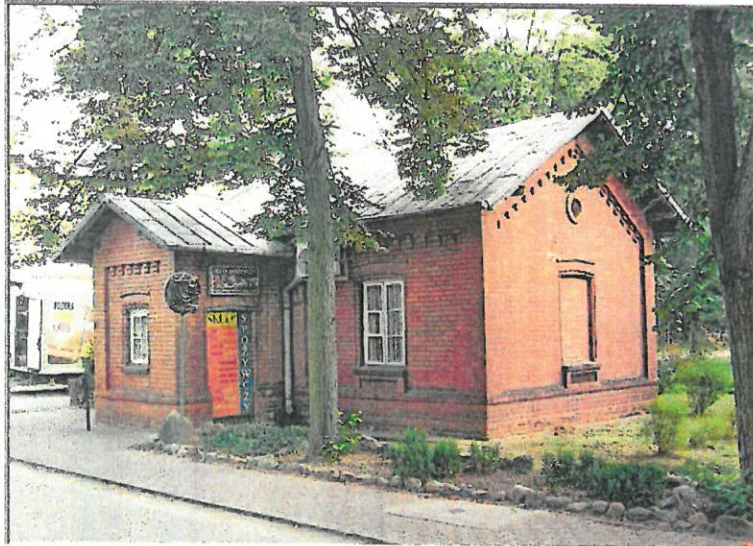
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstały w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego do 1891 r. w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową. Pierwotnie pełnił funkcje stróżówki – obecnie mieści się w nim sklep (w decyzji rejestrowej zaznaczony jako kiosk).

Budynek murowany, wolnostojący, wzniesiony w uproszczonych, historyzujących formach o elewacjach licowanych cegłą. Posiada zwartą, jednokondygnacyjną bryłę, na rzucie prostokąta z niewielką dobudówką od str. pn., mieszczącą wejście. Nakryty dachem wielospadowym z pokryciem z blachy. Elewacje jedno i dwu osiowe z otworami okiennymi zamkniętymi łukiem odcinkowym z naczółkiem. Elementem dekoracyjnym są ceglane detale w postaci gzymsu krokwistynowego, zamykającego niewielki płyciny, którymi zaakcentowano elewacje.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

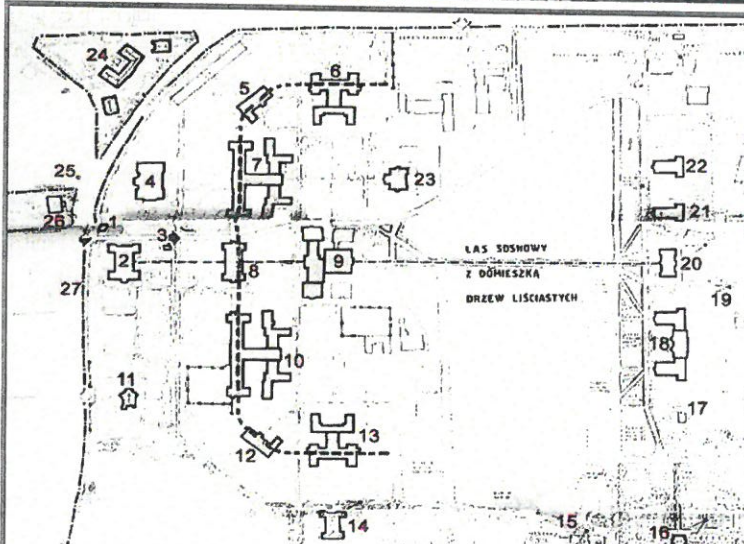
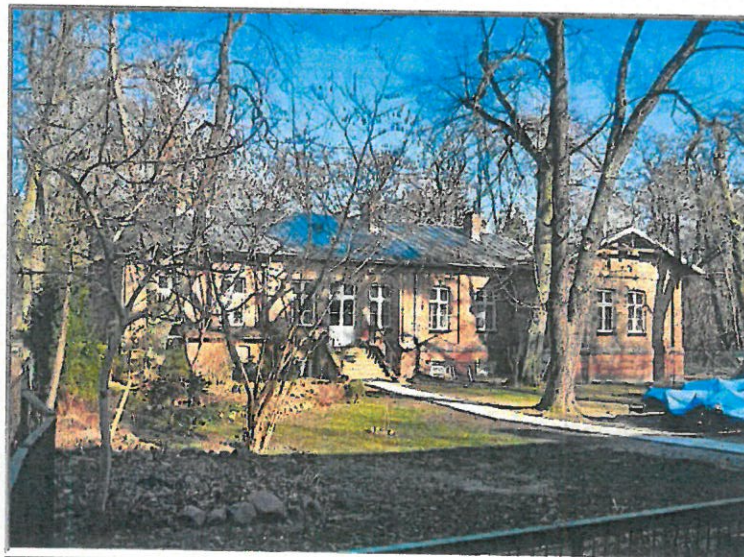
1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon VIII A (21)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstały w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego (do 1891 r.). Pawilon żeński szpitala dla nieuleczalnie chorych identyczny jak pawilon VIII B oraz pawilon XIV, przeznaczony dla mężczyzn.

Budynek wolnostojący, wzniesiony w oszczędnych, historyzujących formach, z elewacjami licowanymi cegłą. Jednokondygnacyjny, zaprojektowany na rzucie litery T, kryty wielospadowym dachem o blaszanym poszyciu. Wejście zlokalizowane w dłuższym segmencie, osadzone w szczytowo zamkniętym ryzalicie. Naroża elewacji akcentowane lizenami; szczyty ryzalitów uzyskały schodkowe fryzy, okna zaś zostały wyposażone w odcinkowe naczółki.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

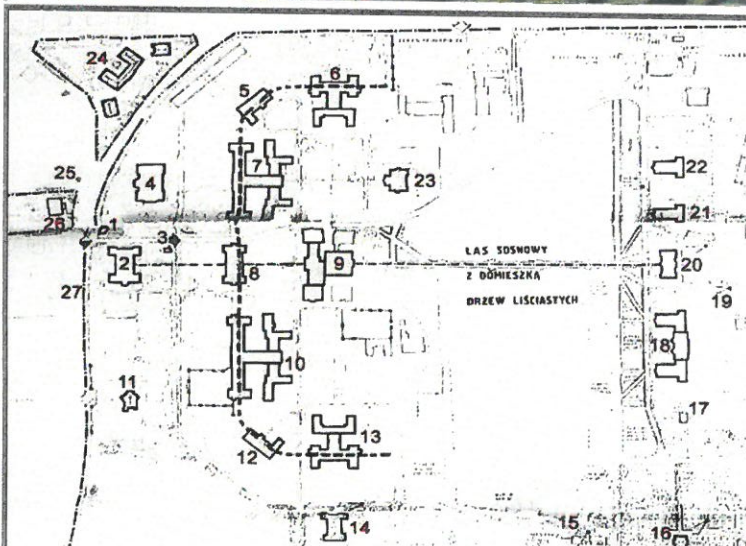
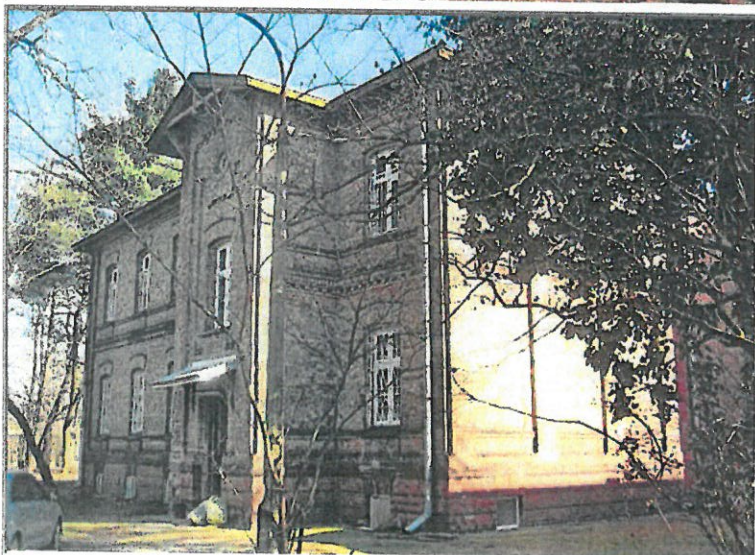
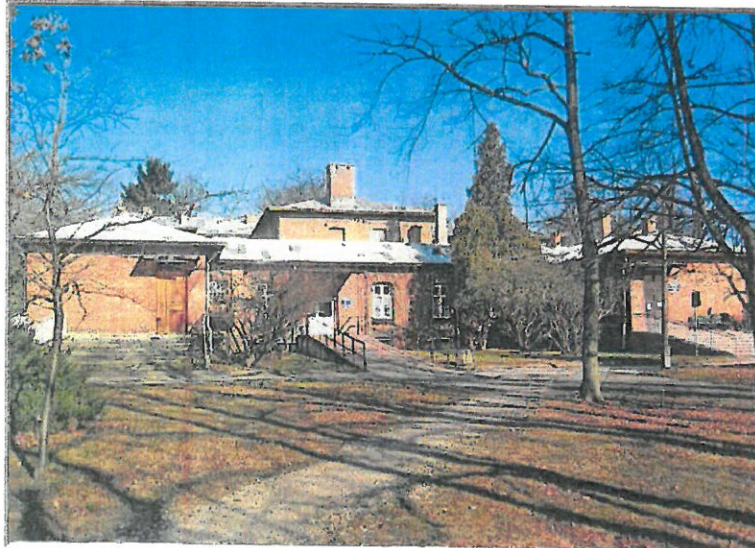
1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon IV (6)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego (do 1891 r.) w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową. Zaprojektowany przez O. Oswalda. Pawilon przeznaczony był dla kobiet. Jest identyczny jak pawilon nr III przeznaczony dla mężczyzn.

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach, o znacznie rozczłonkowanej symetrycznej bryle w formie połączonych ze sobą pawilonów o zróżnicowanej wysokości, z podpiwniczeniem. Część frontowa (południowa) jednokondygnacyjna; część północna dwukondygnacyjna. Całość nakryta dachami wielospadowymi z pokryciem z blachy. Wejście w osi centralnej elewacji południowej, z dobudowaną rampą flankowaną dwoma ryzalitami z wejściami bocznymi. Otwory okienne zamknięte łukami odcinkowymi z naczółkami i listwami parapetowymi. Dwukondygnacyjne segmenty budynku akcentowane gzymsem kordonowym wspartym na kroksztynach z fryzem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Pruszków

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im.J. Mazurkiewicza -
budynek mieszkalny, tzw. "Domek szwajcarski" (19)

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1900 r.

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

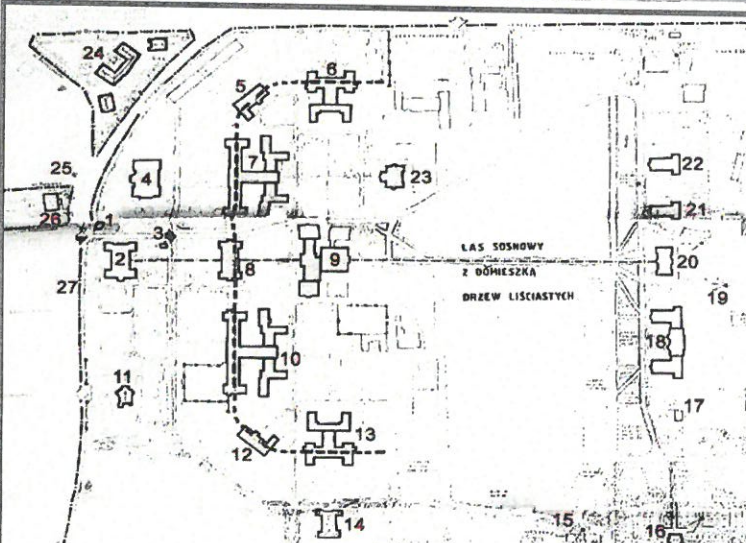
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał ok. 1900 r, na terenie dawnej farmy. Dom wolnostojący, wzniesiony w formach nawiązujących do tradycyjnej architektury drewnianej. Jednokondygnacyjny, osadzony został na wysokim ceglanym podpiwniczeniu. Zwieńczony dwuspadowym, krytym papą dachu posiada elewacje z poziomym układem deskowania z wyjątkiem partii szczytu gdzie zastosowano pionowy układ o stożkowych zakończeniach. Dekorację budynku uzupełniają snycerskie podpory i belki rozporowe. Wejście od strony elewacji szczytowej poprzedzone gankiem o pulpitowym zadaszeniu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - budynek administracyjny (2)

2. Czas powstania/uwagi

1935 r. - 1937 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

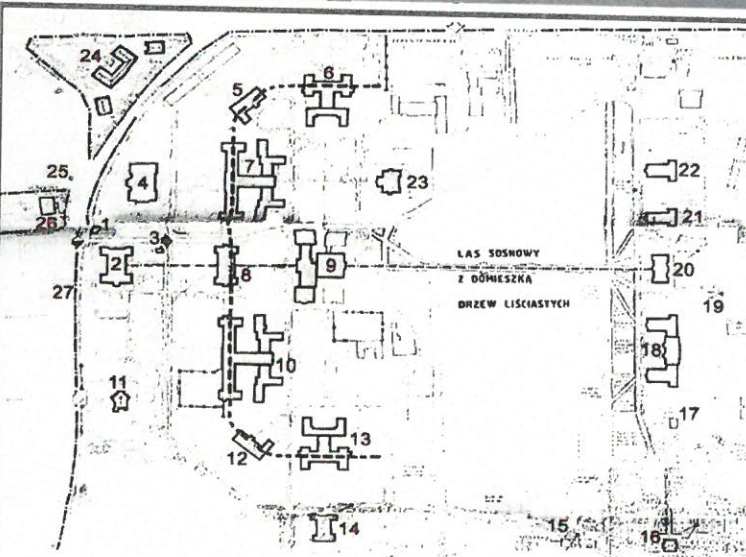
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek administracyjny powstały w drugim etapie, wg projektu Tadeusza Plucińskiego w latach 1935 - 1937 r. Znalazły się tu wszystkie pomieszczenia administracyjne: gabinety lekarskie, kancelaria, pracownie, laboratorium (introligarnia, drukarnia oraz sala konferencyjna).

Budynek wolnostojący murowany, tynkowany, najbardziej reprezentacyjny wśród obiektów zespołu, utrzymany w stylu umiarkowanego modernizmu. Formą nawiązuje do budynków szpitalnych, pochodzących z pierwszej fazy budowy szpitala z końca XIX w. Posiada rozczłonowaną, zryzalitowaną bryłę na planie zbliżonym do lit. „H”, o zróżnicowanej wysokości: w części centralnej trójkondygnacyjny, nakryty dachem czterospadowym z użytkowym poddaszem doświetlonym małymi prostokątnymi facjatkami i w partiach bocznych dwukondygnacyjny z płaskim zadaszeniem. Elewacje przeprute na kondygnacjach przez wysokie, prostokątne okna dwudzielne (w całości wymienione). W partii środkowej - elewacja wsch. i zach., na drugiej kondygnacji pięć środkowych osi zaakcentowano półkolistymi płycinami z ozdobnymi maskami powyżej i na trzeciej kondygnacji mniejsze okna prostokątne. Główne wejście mieści się w elewacji pn., na osi środkowej, ponad wejściem trzy okna wstęgowe. Elewacja pd. ogrodowa z półkolistym ryzalitem na osi środkowej i wyjściem na niewielki taras.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej
im. Jana Mazurkiewicza - pawilon I (10)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

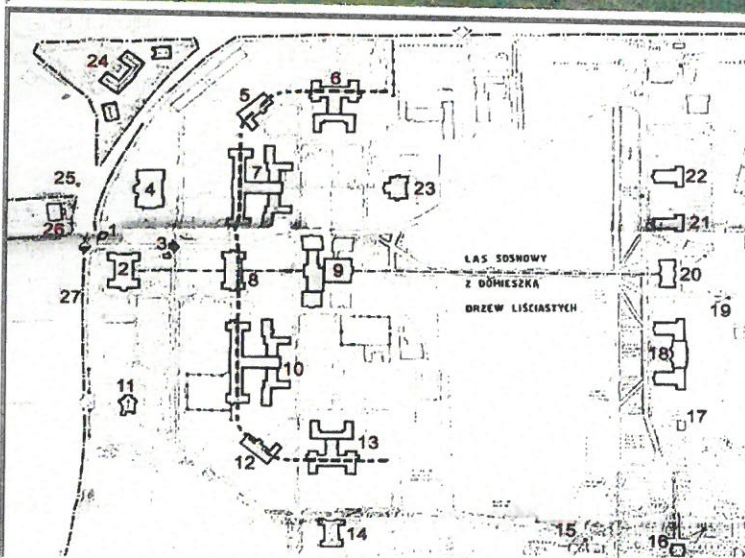
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Budynek powstał w pierwszym okresie budowy kompleksu szpitalnego do 1891 r. ostateczny kształt otrzymał w 1899 r., utrzymany jest w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową, zaprojektowany przez O. Oswalda. Pawilon przeznaczony był dla mężczyzn (architektura budynku jest identyczna do pawilonu IV, przeznaczonego dla kobiet).

Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach z licowanymi cegłą elewacjami. Posiada rozczłonkowaną symetryczną bryłę, złożoną z połączonych ze sobą pawilonów na rzucie w kształcie litery „H”, nakrytej dachem wielospadowym z pokryciem z blachy. Budynek o zróżnicowanej wysokości składa się z części zach. dwukondygnacyjnej i części wsch. jednokondygnacyjnej z usytuowanym centralnie dwuspadowo zadaszonym świetlikiem. Elewacja pd. zawiera główne wejście w środkowym dwukondygnacyjnym ryzalicie. Otwory okienne zamknięte łukami odcinkowymi z naczółkami oraz listwami parapetowymi rozdzielają lizeny. Segmenty dwukondygnacyjne przedzielone kroksztynowym, gzymsem kordonowym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalistyczny Psychiatryczny ZOZ im.J. Mazurkiewicza -
pawilon II (7)

2. Czas powstania/uwagi

1891 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

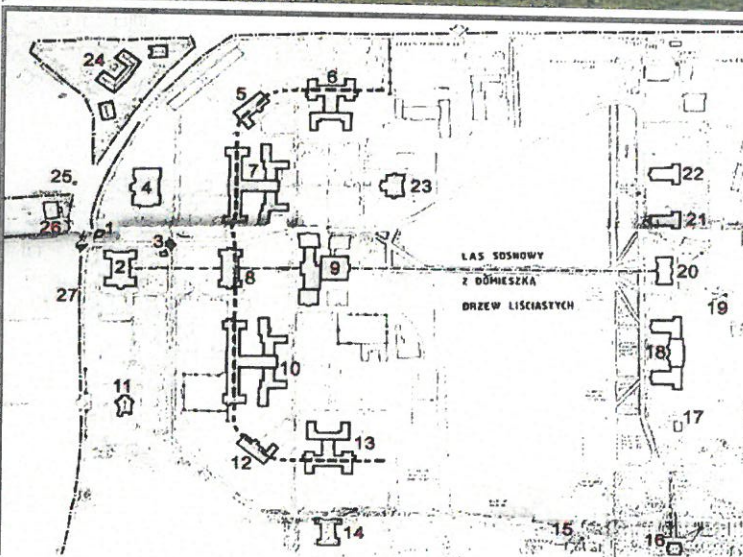
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

1281

8. Historia, opis, wartości

Wzniesiony w 1891 r. ostateczny kształt otrzymał w 1899 r. Utrzymany jest w charakterystycznym dla tej fazy stylu budynków oblicowanych cegłą klinkierową, zaprojektowany w zespole projektantów, w którym m.in. pracował Józef Pius Dziekoński. Pawilon przeznaczony był dla kobiet (zbliżony do pawilonu I, przeznaczonego dla mężczyzn). Budynek wolnostojący, zaprojektowany w historyzujących formach z licowanymi cegłą elewacjami. Posiada rozczłonkowaną, symetryczną bryłę, złożoną z połączonych ze sobą pawilonów na rzucie w kształcie litery „H”, nakrytą dachem wielospadowym z pokryciem z blachy. Budynek o zróżnicowanej wysokości składa się z części zach. dwukondygnacyjnej i części wsch. jednokondygnacyjnej, z usytuowanym centralnie dwuspadowo zadaszonym świetlikiem. Elewacja pd. zawiera główne wejście w środkowym dwukondygnacyjnym ryzalicie. Otwory okienne zamknięte łukami odcinkowymi z naczółkami oraz listwami parapetowymi rozdzielają lizeny. Segmenty dwukondygnacyjne przedzielone krokwistynowym, gzymsem kordonowym.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Specjalist. Psychiatryczny ZOZ im.Jana Mazurkiewicza -
cerkiew, ob. kościół pw. Przemienia Pańskiego (11)

2. Czas powstania/uwagi

1906 r.; 1930 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Partyzantów

Nr: 2/4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

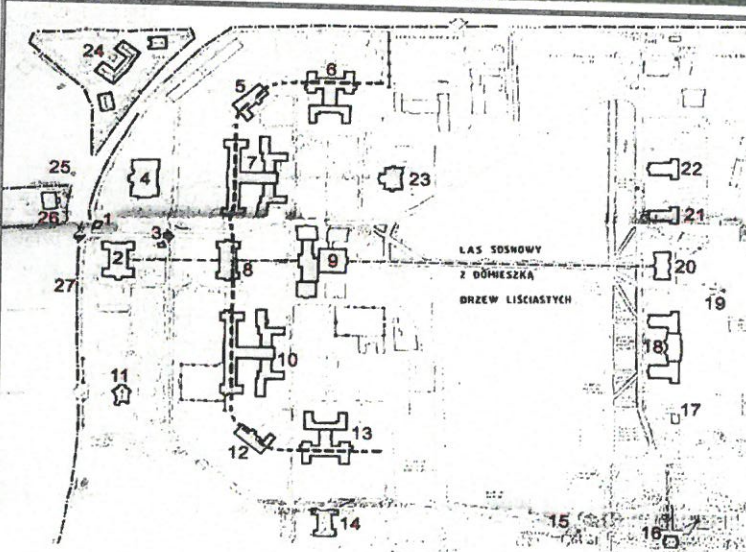
Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Cerkiew prawosławna p.w. Przemienienia Pańskiego została wybudowana w 1906 r. wg projektu arch. P. A. Feddera. Usytuowana na uboczu, w pobliżu zachodniej granicy terenu szpitalnego (nie była uwzględniana w pierwotnych planach). Cerkiew w 1930 r. została przebudowana na kościół rzymsko – katolicki zachowując wezwanie.

Budynek wolnostojący, tynkowany, orientowany wzniesiony w stylu ormiańskim. Bryła zwarta, centralna założona na planie krzyża greckiego, z ośmioboczną wieżą na skrzyżowaniu naw i dostawioną od strony zach. trójkondygnacyjną wieżą – dzwonnica, połączoną arkadowym przejściem z ryzalitem wejściowym. Prezbiterium zamknięte półkolistą apsydą, od zach. dobudowany uskokowy aneks zakrystii i wejścia bocznego. Ściany szczytowe naw przeprute trzema oknami zamkniętymi półkoliście, dzielonych kolumnkami, tambur części centralnej przeprute oknami biforyjnymi. Portal w przybudówce od strony zach. nakryty dwuspadowym daszkiem ponad arkadowym otworem. Poprzez przebudowę w 1930 r. zmianie uległa elewacja wschodnia. Budynek cerkwi odgródzony jest od linii WKD zabytkowym ogrodzeniem w postaci muru pełnego i części wejściowej z furtką dwuskrzydłową, flankowaną po jednym przęsle ażurową kratą na wysokiej podmurówce.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Pruszków

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

4. Adres

Ulica: Pilnikowa

Nr: 2

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruskiowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, cofnięty głęboko od linii regulacyjnej ulicy, z boczną, ślepą uliczką dojazdową, zaprojektowany w historyzujących formach. Jednokondygnacyjny, kryty wielospadowym dachem o poszyciu z blachy i zróżnicowany od strony elewacji frontowej (pd.) czteroosiowym, dwukondygnacyjnym, płytkim ryzalitem z ostatnią kondygnacją w formie facjaty zamkniętej pełną formą attyki z żłobkowaną płyciną w centrum. Dwie osie środkowe facjaty spięte wspólnym balkonem wspartym na wolutowych podporach i balustradzie złożonej z arkadowo wygiętych rurek. Wystrój elewacji składa się z profilowanych, uszatyh opraw okiennych przeciętych zwornikiem oraz profilowanym gzymsem wieńczącym poprzedzonym fryzem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

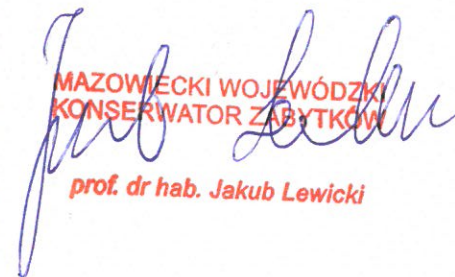
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

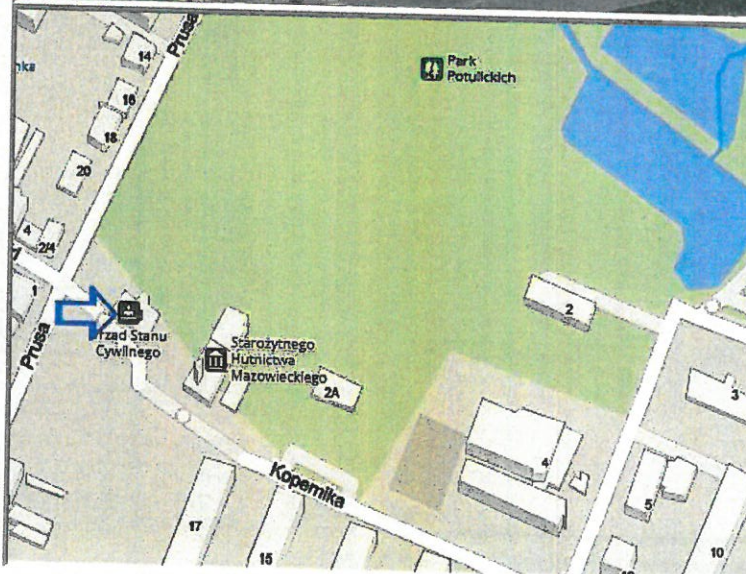
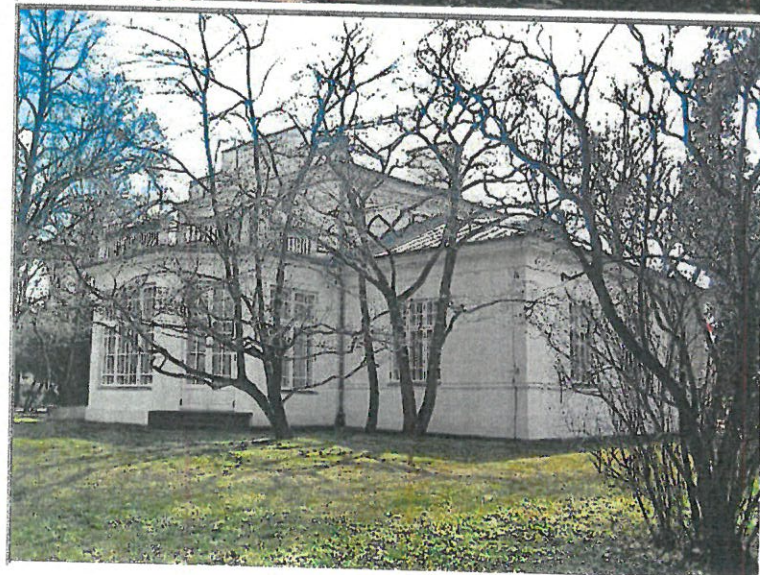
1. Nazwa

Pałac i park Potulickich

2. Czas powstania/uwagi

1820 r.; 1860 r. -70 r.; koniec XIX w.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Pl. Jana Pawła II

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

26.03.1962

Nr rejestru:

A-1089/491

8. Historia, opis, wartości

Pałacyk powstaje ok. 1820 r. w miejscu wcześniejszego, drewnianego dworu dla Józefa Czerskiego, wg projektu prawdopodobnie arch. Franciszka Lessla. Po licznych sprzedażach majątek trafia do Józefa Epstaina, który dokonuje 1870 r. przebudowy dworu (rozbudowuje budynek gospodarczy dodając oranżerię) i zakład park projektowany przez Karola Sparmana. W 1877 r. obiekt kupuje Stanisław Wołowski by przekazać go w 1899 r. jako wiano ślubne swojej córce Jadwidze, żonie hr. Antoniego Potulickiego. Stąd też dzisiaj funkcjonująca nazwa obiektu. W tym czasie pałacyk i park zostaje dalej rozbudowany (poddasze mieszkalne, rozbudowa budynków gospodarczych), przeobrażeniu podlega park wg projektów Waleriana Kronenberga. Po wojnie majątek wywłaszczony użytkowany jest na biura, wielokrotnie przebudowywany, zniszczeniu uległy również budynki gospodarcze i park znaczenie okrojony w stosunku do pierwotnej formy. W 1975 r. obiekt został przeznaczony na Urząd Stanu Cywilnego – odremontowany wg projektów PP PKZ, przywracając mu pierwotny, reprezentacyjny charakter (rezygnując z nadbudów).

Budynek wolnostojący, tynkowany wzniesiony w klasycyzujących formach. Bryła zwarta, na planie prostokąta, składa się z jednokondygnacyjnych partii bocznych o oddzielnym wielospadowym zadaszeniu i dwukondygnacyjnego segmentu środkowego krytego dachem dwuspadowym. Elewacja frontowa (pd.) posiada symetryczną kompozycję, pięcioosiową, zróżnicowaną centralnie usytuowanym, trójosiowym w partii przyziemia ryzalitem zamkniętym trójkątnym frontonem. Ryzalit poprzedzony trójpłaszczyznowym portykiem wspartym na tokańskich kolumnach i zakończonych tarasem z ażurową balustradą złożoną z pionowych prętów. Elewacja od strony parku (pn.) jest trójosiowa i zaakcentowana pięciobocznym ryzalitem ogrodowym zamkniętym tarasem. Kondygnacja piętra zwieńczona jest pełną, schodkową attyką urozmaiconą arkadową płyciną. Oszczędny wystrój pałacyku ogranicza się do pasowego boniowania partii przyziemia oraz wspartego na kroksztynach gzymsu wieńczącego poprzedzonego fryzem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Oficyna pałacu Potulickich i lodownia

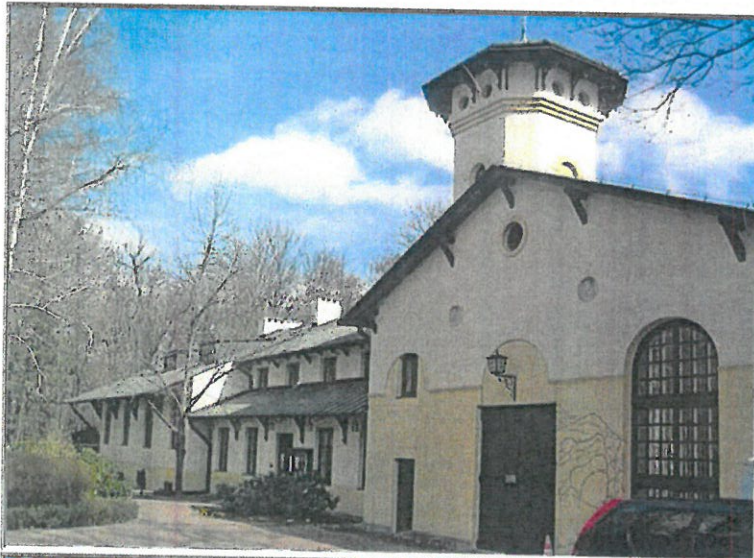
2. Czas powstania/uwagi

III ćw. XIX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Pl. Jana Pawła II

Nr: 2

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

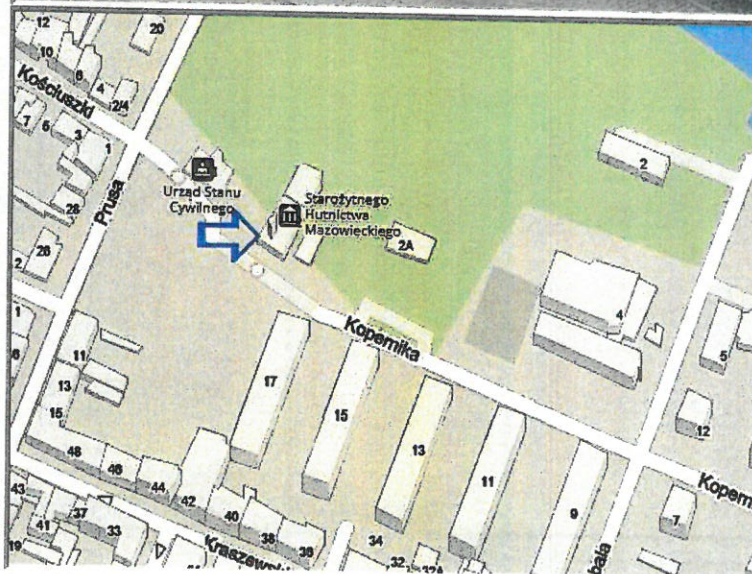
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

17.05.1975; 16.02.1987

Nr rejestru:

A-1090/1111; A-1287

8. Historia, opis, wartości

Budynek oficyny wraz z wozownią stanowi część założenia pałacowo-parkowego pałacyku Potulickich. Datowany na 3 ćw. XIX w. Po II wojnie światowej budynek adaptowany na cele muzeum, po roku 1976 nadbudowany w części środkowej, wymieniona została i ujednolicona stolarka okienna i drzwiowa (przywrócenie form w części z wieżą). Budynek wolnostojący, usytuowany od strony wsch. pałacyku, o tynkowanych elewacjach, zaprojektowany w historyzujących, malowniczych formach. Jednokondygnacyjny, wzniesiony na rzucie zbliżonym do litery T, składa się z podłużnego segmentu północnego oraz znacznie wyższej, poprzecznej partii wsch. Obie części powiązane czworoboczną wieżyczką o ściętych narożnikach i namiotowym daszku. Poszczególne segmenty kryte dwuspadowym dachem o blaszanym poszyciu z silnie wysuniętymi okapami wspartymi na snycerskich wspornikach. Elewacja szczytowa od strony pn. uzyskała w partii szczytu niewielki, drewniany balkon. Segment pd. akcentowany w partii przyziemia boniowaniem pasowym posiada od strony elewacji szczytowych triadę osi z czego skrajna oś wypełnia arkadowo zamknięty otwór okienny, pozostałe osadzone w arkadowych płycinach lub w formie blendy posiadają bramę wjazdową na środkowej osi elewacji zachodniej i wejście z małym okienkiem na przeciwległych skrajnych osiach. Elewacja pd., przepruta wysokimi, odcinkowo zamkniętymi otworami okiennymi.

Dawna Lodownia zlokalizowana od strony wsch. w stosunku do oficyny. Jest to niski parterowy budynek, o zwartej bryle na planie prostokąta, częściowo zagłębiony w ziemi. Elewacja od strony zach. zawiera wejście ujęte szerokimi lizenami i zwieńczona jest pełną attyką poprzedzoną uskokowym gzymsem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

I ćw. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: **Przemysłowa**

Nr: 7

1

5. Przynależność administracyjna

Województwo:	mazowieckie
--------------	-------------

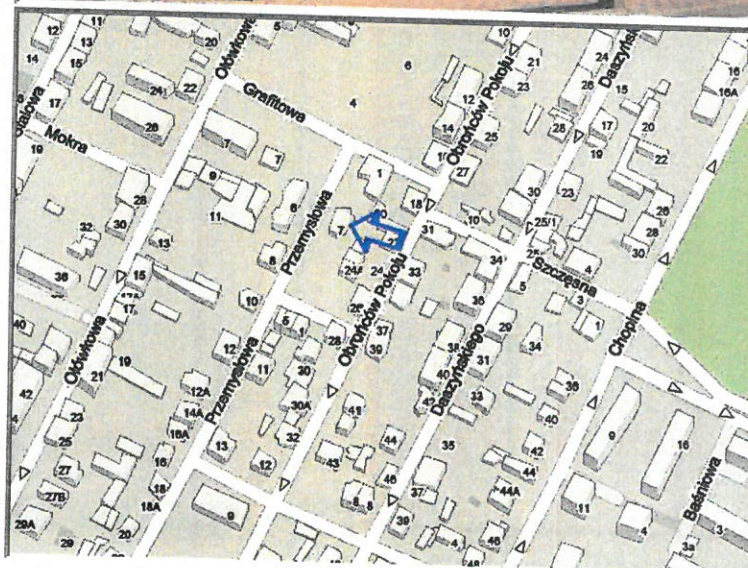
Powiat:	pruszkowski
---------	-------------

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony w I ćw. XX w.; parterowy z użytkowym poddaszem, przekryty dachem czterospadowym; w fasadzie i w elewacji północno-wschodniej wystawki; od strony północno-wschodniej weranda zwieńczona balkonem; od strony południowo-zachodniej ganek.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

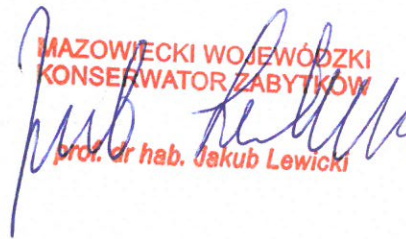
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Stalowa

Nr: 21

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

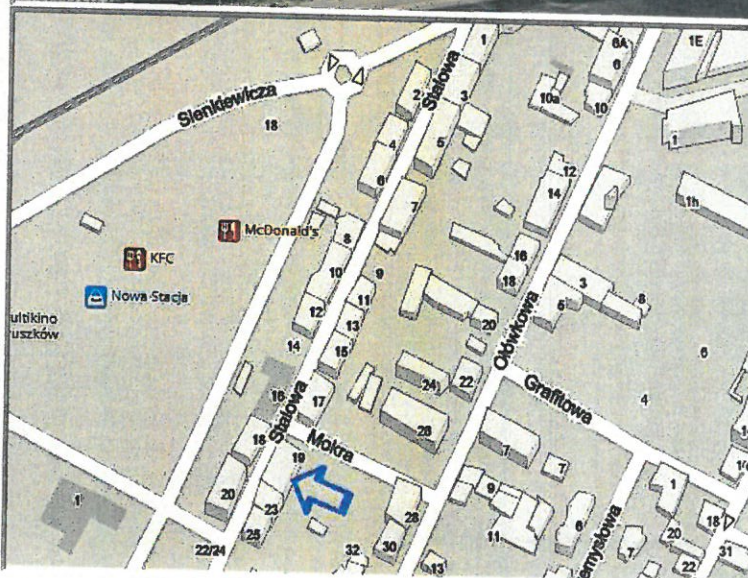
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica usytuowana w zwartej zabudowie pierzejowej, posiada ślepą elewację pn. tynkowana z oszczędną dekoracją secesyjną. Trójkondygnacyjna, zamknięta niskim dachem poprzedzonym gzymsem koronującym. Kondygnacja parteru akcentowana pasowym boniowaniem z szorstką fakturą wyprawy tynkarskiej i odcięte od pozostałych kondygnacji gzymsem kordonowym. Osie na pozostałych kondygnacjach rozdzielone lizenami z secesyjnymi, geometrycznymi motywami dekoracyjnymi. Całość wieńczy czteroosiowa facjata rozdzielona lizenami z zamknięciem w postaci trójstopniowego szczytu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

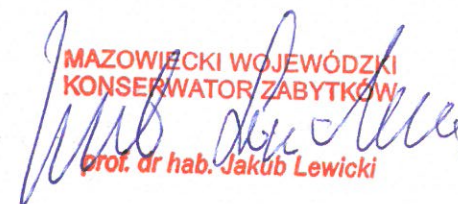
Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTEKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Szczęsna

Nr: 4

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

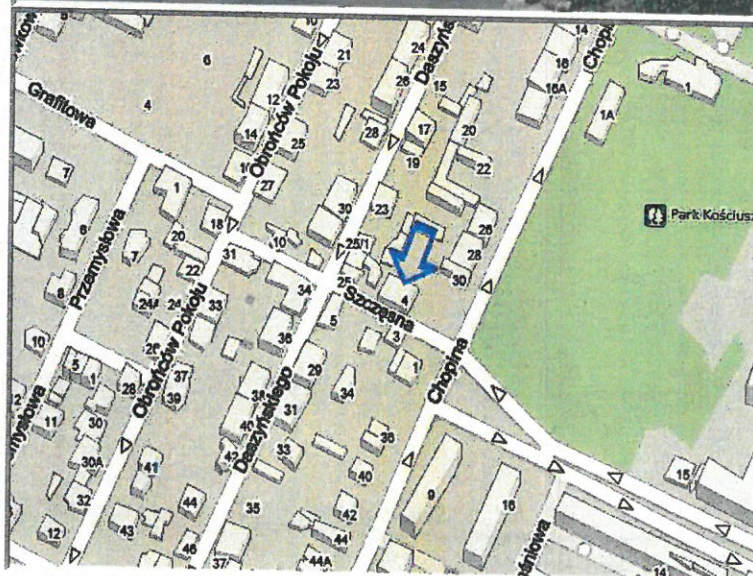
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica usytuowana w zabudowie pierzejowej, o ślepych elewacjach szczytowych, tynkowana zaprojektowana w uproszczonych, historyzujących formach o licowanych ceglą elewacjach. Dwukondygnacyjna, zamknięta dwuspadowym dachem poprzedzonym wspartym na kroksztynach gzymsem koronującym. Otwory okienne zaopatrzone w odcinkowe naczółki. Skrajne osie poprzedzone balkonami o słupkowych, ażurowych balustradach. Oś środkowa zaakcentowana sterczynowym szczytem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

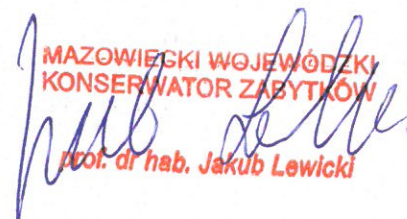
Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

Pruszków

1. Nazwa

Dom mieszkalny

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

4. Adres

Ulica: Szkolna

Nr: 10

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

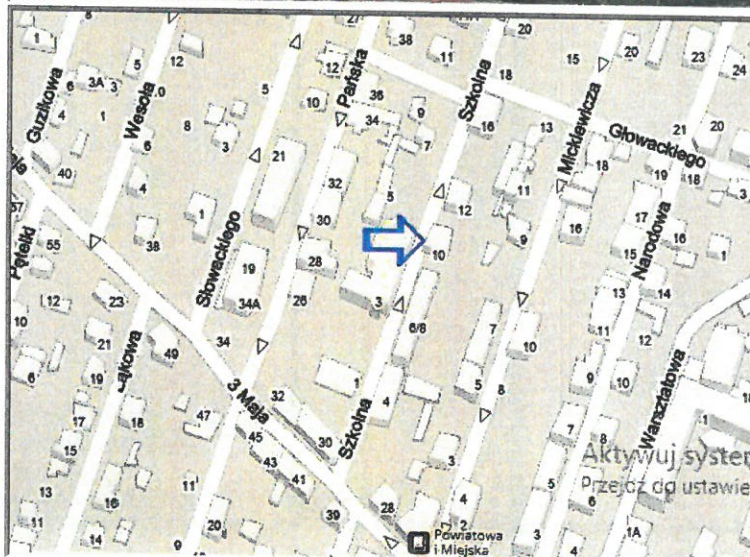
Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Kamienica usytuowana w zabudowie pierzejowej, wolnostojąca, dwukondygnacyjna o ślepych elewacjach szczytowych. Zaprojektowana w historyzujących stylistyce o tynkowanych elewacjach z pozostawionym ceglanym detalu w postaci opraw okiennych z odcinkowym szczytem, gzymsu kordonowego i wspartego na kroksztynach gzymsu wieńczącego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

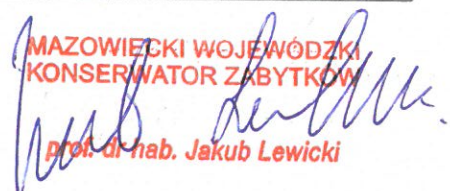
Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

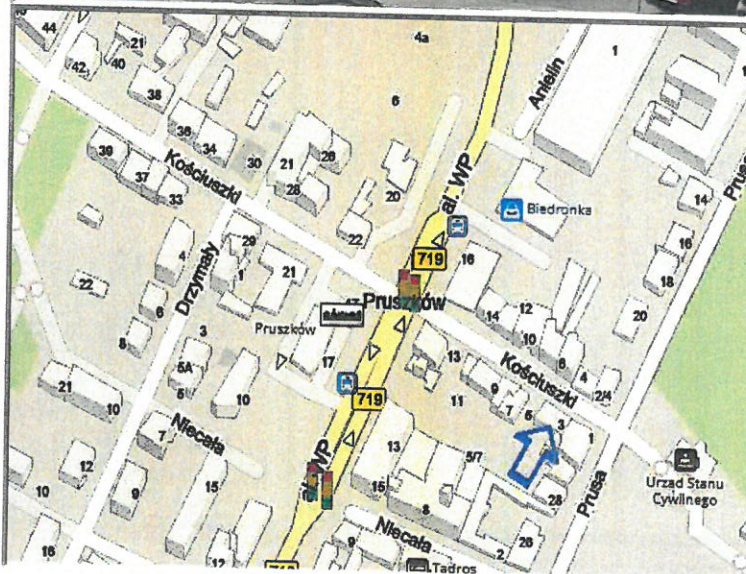
1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica:

Tadeusza
Kościuszki

Nr:

3

5. Przynależność administracyjna

Województwo:

mazowieckie

Powiat:

pruszkowski

Gmina:

Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Budynek zlokalizowany w zwartej zabudowie pierzejowej, zaprojektowany w skromnych, historyzujących formach. Trójkondygnacyjny, z niską formą dwuspadowego zadaszenia. Trzy środkowe osie w asymetrycznym układzie urozmaicone zostały szczytem w postaci falistej attyki rozpiętej pomiędzy filarkami. Pary osi ostatniej kondygnacji flankujące szczyt nieco niższe od pozostałych powstały prawdopodobnie w wyniku wtórnej nadbudowy. Przejazd bramny na piątej osi zamknięty został łukiem odcinkowym zachował oryginalne drewniane drzwi. Środkową oś drugiej kondygnacji poprzedza balkon o kutej, wolutowej balustradzie. Architektura budynku stanowi przykład chętnie wykorzystywanego w różnych wariantach w Pruszkowie, małomiasteczkowego domu czynszowego z usługowym przyziemiem i elewacją akcentowaną trójosiową facjatą.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

lata 20.-30. XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Tadeusza
Kościuszki

Nr: 39

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

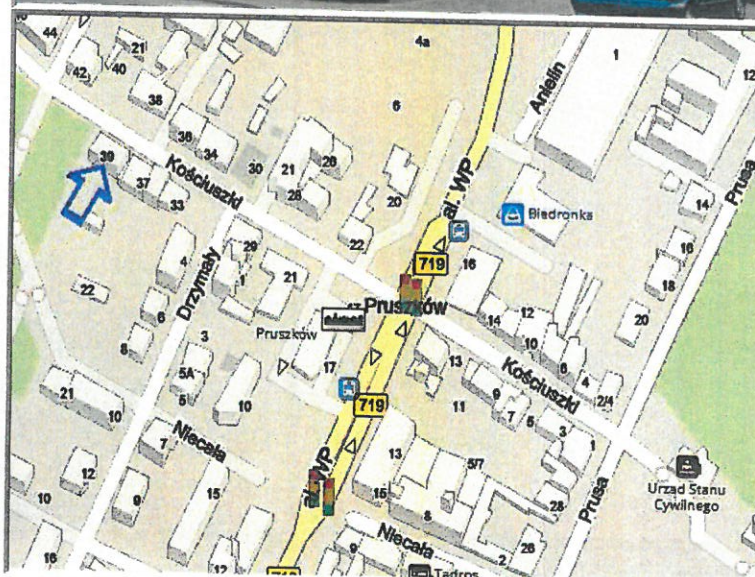
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica powstała w latach 20.-30. XX w. Zlokalizowana w zabudowie pierzejowej, oddzielona od sąsiedniego domu wąskim przejściem i pozostawieniem ślepych, schodkowo zamkniętych elewacji szczytowych. Wzniesiony w zredukowanych, historyzujących formach, otynkowany, trójkondygnacyjny, z niską partią strychu cofniętego powyżej profilowanego gzymsu wieńczącego oraz centralnie usytuowaną, czteroosiową facjatą zamkniętą niskim, trójkątnym szczytem. Triady skrajnych osi osadzone w pseudoryzalitach poprzedzone balkonami o balustradach złożonych z układu pionowych prętów z ćwierćkolistymi narożnikami wypełnionymi prętami poziomymi. Cztery osie środkowe osadzone w arkadowo zamkniętych płycinach; budynek przeszedł generalny remont z zachowaniem charakteru jego architektury.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

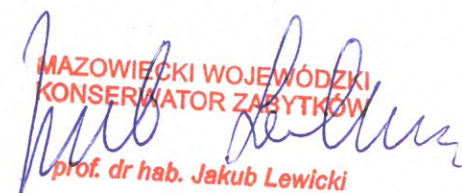
10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Pałac "Sokoła"

2. Czas powstania/uwagi

1867 r., przebudowany w 1926 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Tadeusza
Kościuszki

Nr: 41

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

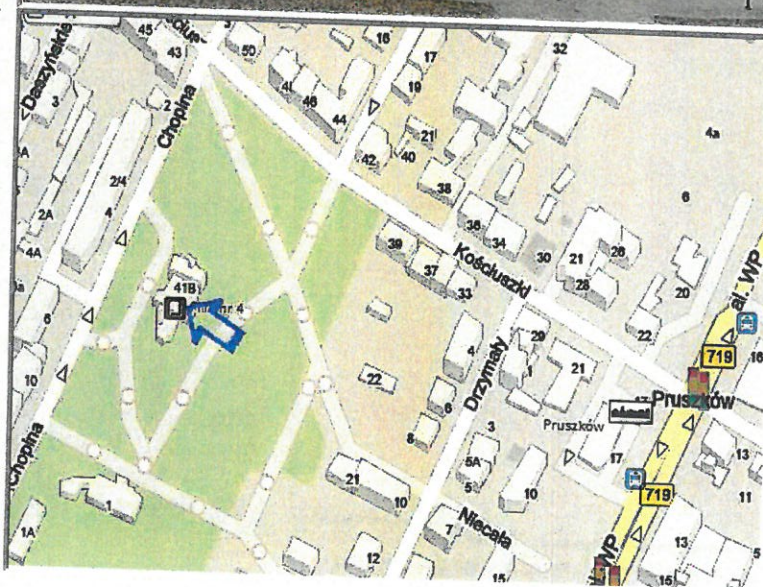
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

04.01.2006

Nr rejestru:

A - 644

8. Historia, opis, wartości

Pałac wraz z otaczającym parkiem wzniesiony został w 1867 r. jako wiejska rezydencja dla Ignacego Więckowskiego. Kolejnymi właścicielami byli Aleksander Stępiński, następnie hrabia Ksawery Pusławski i w końcu Stowarzyszenie Księży Emerytów. Od tych ostatnich w 1925 r. zrujnowany obiekt wraz z parkiem wydzierżawiło Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” skąd przyjęta została ogólnie funkcjonująca nazwa budynku, którego gruntowny remont przeprowadzono w 1926 r. Pałacyk pełnił wówczas funkcję otwartego dla mieszkańców domu kultury i klubu sportowego. Istniała w nim świetlica z czytelnią, sala gimnastyczna. W otaczającym parku urządzono zaś stadion lekkoatletyczny, boiska, korty i strzelnicę. Od 1927 r. w budynku istniało kino Znicz.

Budynek murowany, tynkowany zaprojektowany w eklektycznej, neorenesansowej stylistyce o nieregularnym planie i malowniczej, zasadniczo dwukondygnacyjnej bryle zróżnicowanej uskokowymi ryzalitami, tarasami i aneksami. Całość nakrywa wielospadowa forma zadaszenia o blaszanym poszyciu. Dominantą pałacu jest centralnie usytuowana od strony pn.-wsch. czworoboczna wieża zegarowa, o fazowanych narożach, balkonie widokowym obiegającym ją dookoła i namiotowym hełmie. Wieży zach. odpowiada znacznie niższa, cylindryczna wieżyczka wzniesiona w pd.-zach. narożniku o niskim zadaszeniu. Bogaty wystrój elewacji inspirowany formami architektury renesansu włoskiego składa się z profilowanych opraw okiennych wyposażonych w poziome naczółki, par arkadowo zamkniętych okien lub blend rozdzielonych tokańskimi pilastrami. Ryzality w elewacji zach. spięte są kolumnową galerią (kolumny jońskie) zwieńczoną tarasem o tralkowej balustradzie. Analogiczną balustradę uzyskały również tarasy parterowego ryzalitu od pd. oraz tarasu w elewacji pn.-wsch. krytego dodatkowo pulpitowym zadaszeniem wspartym na słupkach wyposażonych w ażurowe, ozdobne wsporniki. Dekorację pałacyku uzupełniają pasowe układy boniowania, prostokątne płyciny i profilowane gzymsy z belkowaniem. Nieco wyższa, wieżowa elewacja pn.-wsch. zwieńczona jest pełnym belkowaniem z balustradową attyką. Ryzality od strony elewacji wsch. i zach. posiadają zamknięcia w postaci trójkątnych szczytów.

Pierwotnie pałacyk otaczał park krajobrazowy, który uległ licznym zmianom i nie posiada obecnie wartości zabytkowych, traktowany jako otoczenie obiektu zabytkowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Tadeusza
Kościuszki

Nr: 42

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

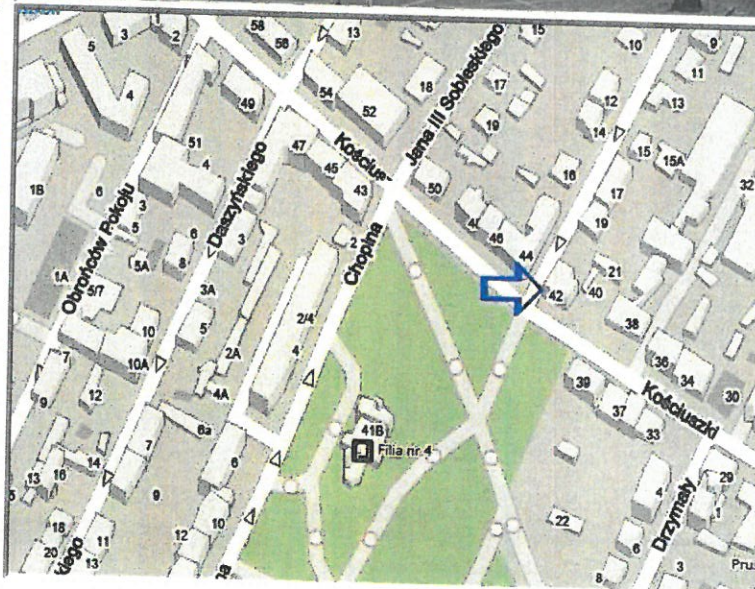
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Tadeusza
Kościuszki

Nr: 44

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

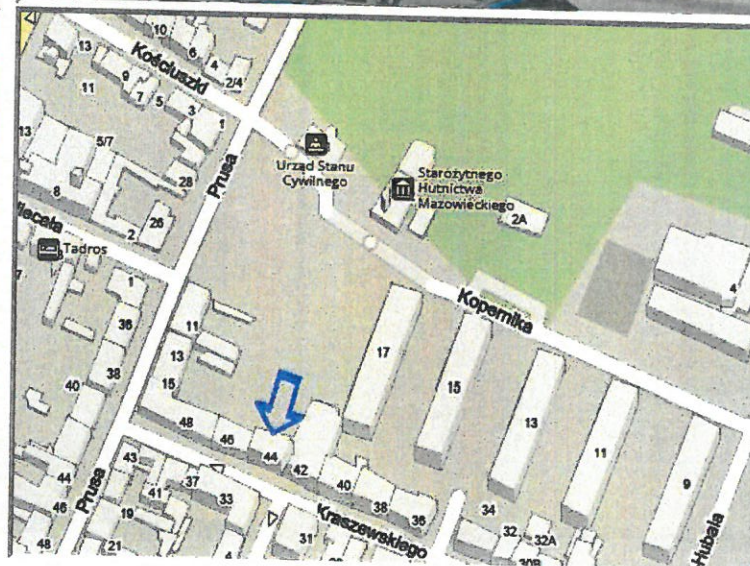
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Modernistyczny, trzypiętrowy budynek z użytkowym poddaszem, przekryty dachem łamanym, wzniesiony przed 1939 r.; w osi centralnej przejazd oraz owalny ryzalit w kondygnacjach od II do IV; w poddaszu nad ryzalitem wystawka zwieńczona owalnym szczytem.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

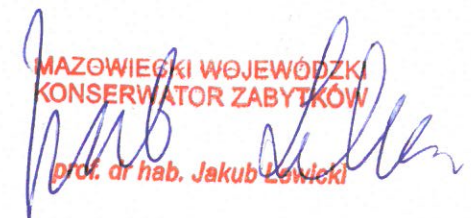
2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica:

Tadeusza
Kościuszki

Nr:

54

5. Przynależność administracyjna

Województwo:

mazowieckie

Powiat:

pruszkowski

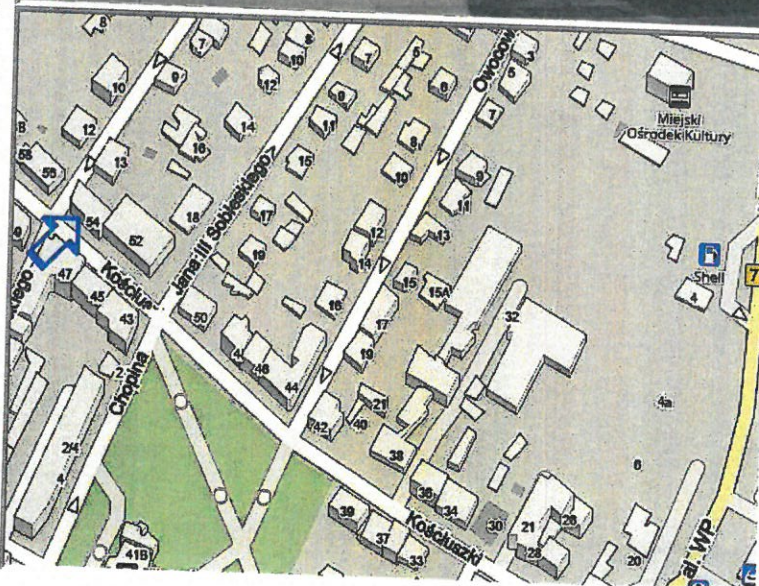
Gmina:

Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna z ul. Parkową, tynkowana, dwukondygnacyjna, z współczesnym poddaszem użytkowym w dachu mansardowym z facjatami krytym blachodachówką. Wzniesiona w zredukowanych, historyzujących formach na planie litery „L” o dłuższej siedmioosiowej elewacji od strony ul. Kościuszki i krótszej dwuosiowej od ul. Ogrodowej powiązanych ściętym, jednoosiowym, nieznacznie zryzalitowanym narożnikiem. Poszczególne osie rozdzielone lizenami. Środkowa oś elewacji od strony ul. Kościuszki umieszczona w pseudoryzalicy zawiera w kondygnacji przyziemia półkoliście zamknięty przejazd bramny. Ponad przejazdem zaprojektowano balkon o ażurowej balustradzie złożonej z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników rozpiętych pomiędzy murowanymi postumentami. Analogiczny balkon istnieje również od strony narożnika ponad wejściem do punktu usługowego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

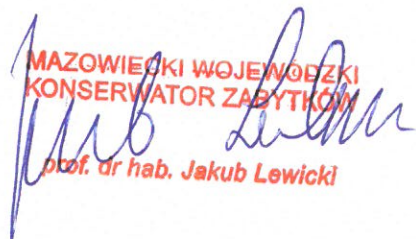
Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica

2. Czas powstania/uwagi

przed 1914 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Tadeusza
Kościuszki

Nr: 56

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

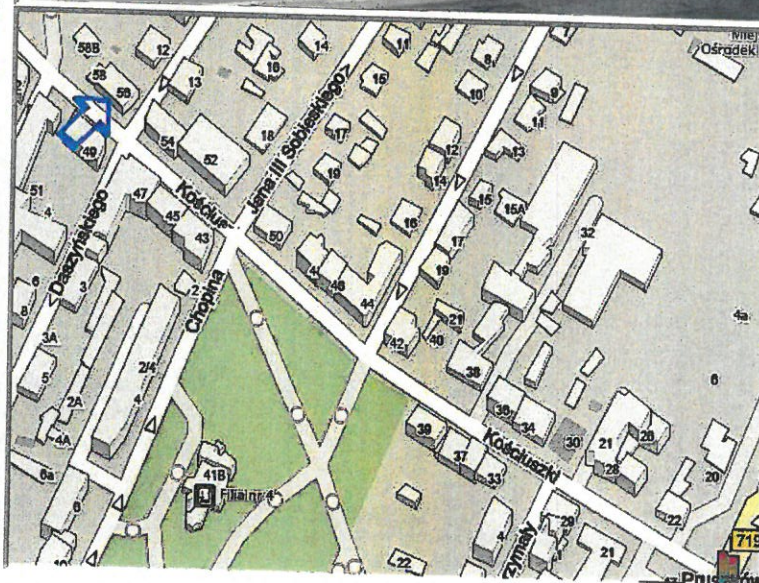
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Kamienica narożna z ul. Parkową zbudowana przed 1914 r., tynkowana, dwukondygnacyjna, z współczesnym poddaszem użytkowym w dachu mansardowym z facjatami krytym blachodachówką. Wzniesiona w zredukowanych, historyzujących formach na planie litery „L” o dłuższej pięcioosiowej elewacji od strony ul. Kościuszki i krótszej trójosiowej od ul. Ogrodowej powiązanych ścietym, jednoosiowym, nieznacznie, nieznacznie cofniętym narożnikiem. Partia narożna oraz flankujące ją osie zostały nadbudowane jednokondygnacyjną, płasko zadaszoną wystawką. Poszczególne osie rozdzielone lizenami, środkowa oś elewacji od strony ul. Kościuszki zaakcentowana płytkim ryzalitem i zwieńczona trójkątnym szczytem. Osie nieparzyste oraz oś narożna umieszczone w arkadowo zamkniętych płycinach. O pierwotnym charakterze obiekty świadczą jedynie zachowane balkony na pierwszej i narożnej osi wyposażonych w ażurowe balustrady złożone z rytmu giętych na kształt ósemek płaskowników; budynek remontowany, docieplony styropianem i otynkowany, co znacznie zatępiło jego pierwotny wyraz architektoniczny.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

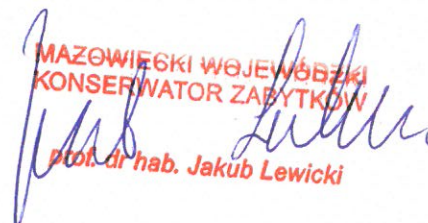
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

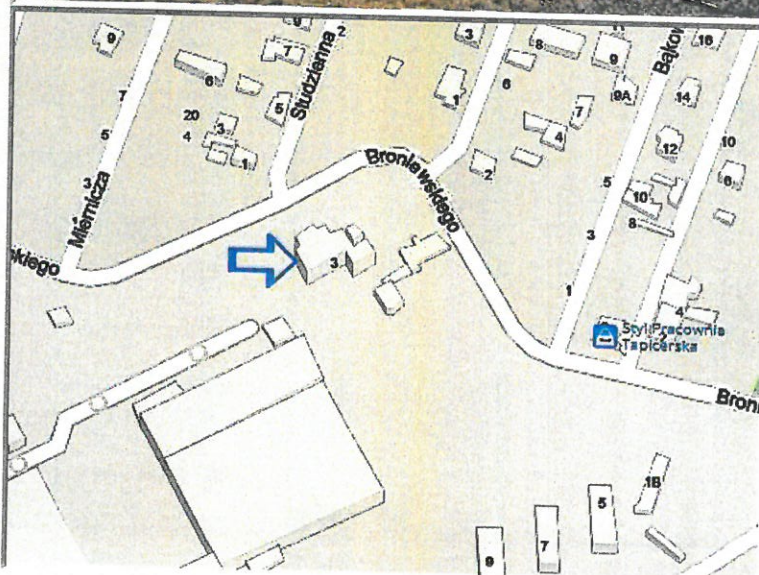
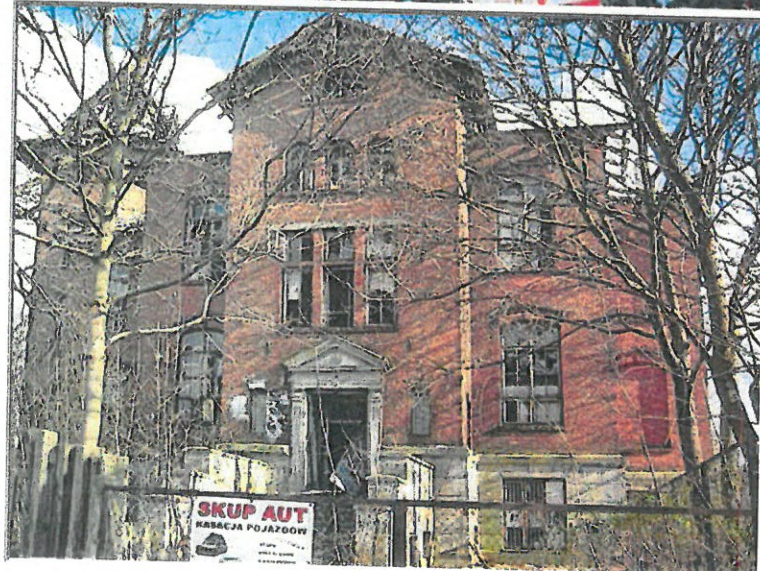
1. Nazwa

Szpital Kolejowy Zespołu ZNTK, - d. przyzakładowa szkoła powszechna

2. Czas powstania/uwagi

1904 r.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Władysława
Broniewskiego

Nr: 3

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

30.08.2011

Nr rejestru:

A-1030

8. Historia, opis, wartości

Budynek wzniesiony został w 1904 r. w pierwszej fazie realizacji kompleksu Zakładów Naprawczych Taboru Kolejowego z przeznaczeniem początkowo jako szpital kolejowy dla robotników uległych wypadkom. Od roku 1919 zaadaptowany został na potrzeby szkoły powszechnej. Jako szkoła funkcjonował do lat 80 –tych XX w. Mieścił również internat, a później schronisko turystyczne. Od 1987 r. budynek został zaadaptowany na cele biurowe prywatnej firmy (nowego właściciela budynku). Obecnie budynek nieużytkowany. Budynek wolnostojący, zlokalizowany w pn.-wsch. części dawnego zespołu ZNTK, obecnie wydzielony ogrodzeniem. Wzniesiony w charakterystycznych dla pozostałych budynków zespołu kolejowego, zredukowanych, historyzujących formach wywodzących się z gotyku ceglanego, murowany z elewacjami licowanymi czerwoną cegłą. Dwukondygnacyjna, nieregularna bryła zróżnicowana ryzalitami osadzona została na wysokim, akcentowanym pasowym boniowaniem w tynku podpiwniczeniu z dominantą w postaci czterokondygnacyjnej, czterobocznej wieży o ściętych narożnikach i krytej stożkowym hełmem o silnie wysuniętych okapach. Pozostała część budynku posiada wielopłaciową formę zadaszenia przykrytego jest blachą. Większość okien ma odcinkowe zamknięcia z naczółkami tudzież prostokątne wykroje z tynkowanymi belkami nadproży. Trójkondygnacyjny ryzalit wejściowy od strony pn. na kondygnacji trzeciej uzyskał triadę arkadowych okien powyżej których przebito półkoliste doświetle. Wejście do budynku ujęte kanelowanymi lizenami dźwigającymi belkowanie z trójkątnym szczytem. Budynek stanowi jeden z cenniejszych obiektów dawnego zespołu ZNTK korespondującego formą i stylistyką z pozostałymi obiektami zespołu i reprezentujący charakterystyczny przykład kształtowania ówczesnej architektury użyteczności publicznej.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Budynek papierni, ob. dom mieszkalny, w Zespole ZNTK

2. Czas powstania/uwagi

ok. 1890 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Władysława
Broniewskiego

Nr: 1a

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

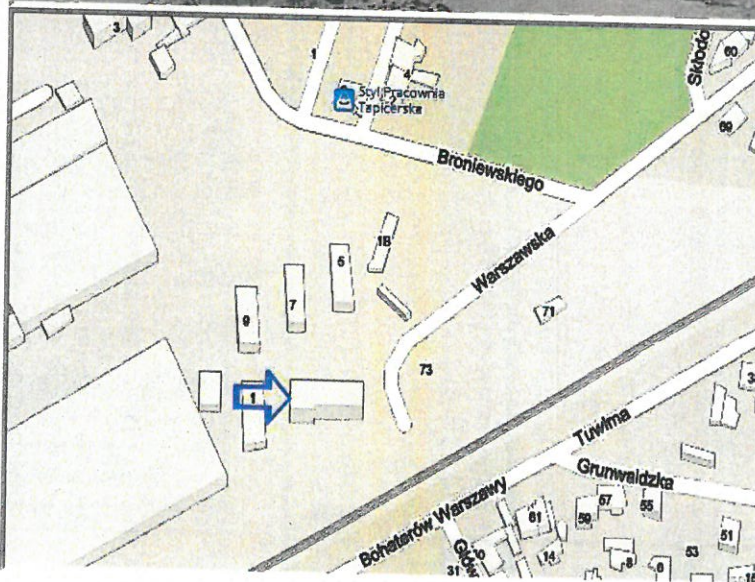
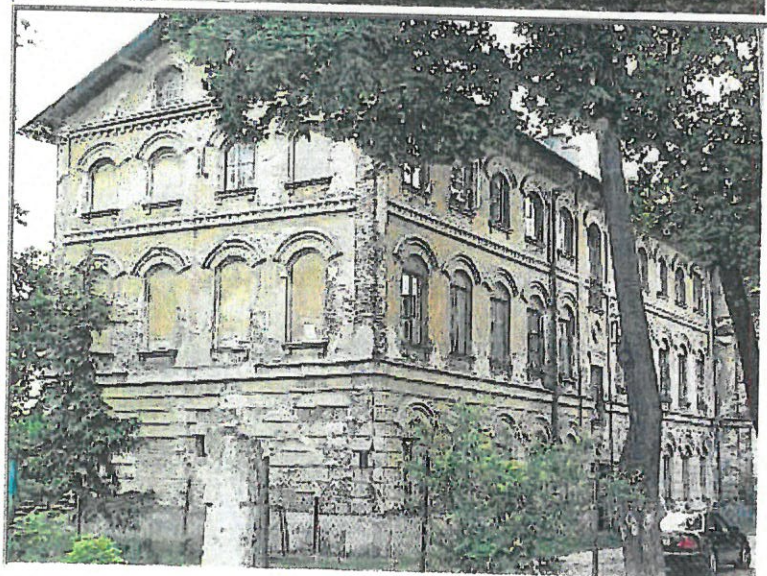
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

22.05.2018

Nr rejestru:

A-1426

8. Historia, opis, wartości

Wzniesiony ok. 1890 r. na potrzeby nigdy nie uruchomionej wytwórni tapet, przekształcony następnie w 1898 roku na cele mieszkaniowe dla pracowników warsztatów kolejowych. Przez krótki okres między 1900-1902 rokiem działała w dwóch pomieszczeniach budynku założona przez inż. St. Michalskiego szkoła początkowa. W okresie okupacji w latach 1940-1941 funkcjonował tu niemiecki obóz karny dla ludności żydowskiej. Po wojnie budynek wrócił pod zarząd ZNTK.

Budynek wolnostojący, zlokalizowany w pd.-wsch. części dawnego zespołu ZNTK, obecnie wydzielony ogrodzeniem. Obiekt murowany, tynkowany o architekturze utrzymanej w historyzujących formach tzw. Rundbogenstill czyli stylu okrągłolukowego łączącego elementy wywodzące się z włoskiego quattrocenta i romanizmu. Posiada trójkondygnacyjną bryłę złożoną z prostokątnego, dłuższego segmentu wsch. i usytuowanej prostopadle, krótszej części zach. o szczytowych zamknięciach elewacji. Oba segmenty mają dwuspadową formę zadaszenia z wyraźnie wysuniętymi okapami i poszycie z blachy. Otwory okienne segmentu wsch. otrzymały półkoliste, boniowane naczółki, w segmencie zach. odcinkowe. Wszystkie zaopatrzone w profilowane listwy parapetowe wsparte płaskimi kroksztynami. Osie klatek schodowych w elewacji pn. osadzone w płytkich ryzalitach i przeprute międzykondygnacyjnym układem okien. Articulację poziomą elewacji tworzy pasowy układ boniowanego przyziemia oraz gzymsy kordonowe i wieńczące urozmaicone kroksztynami.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Kamienica (24)

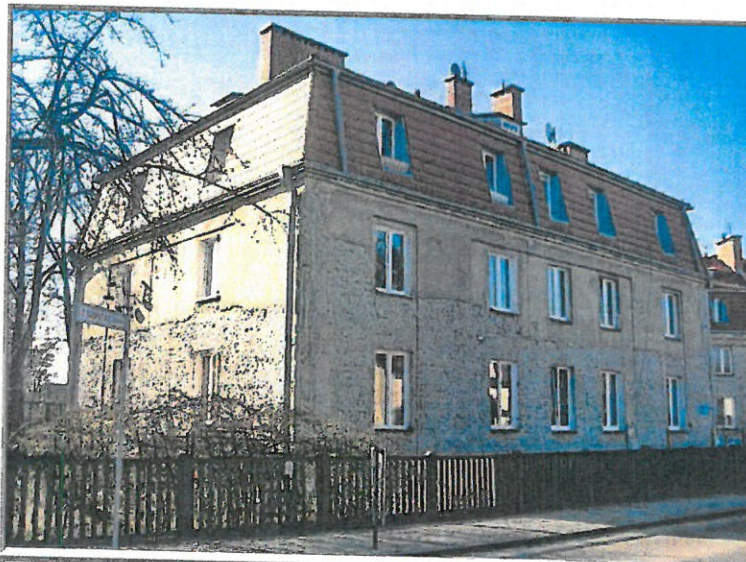
2. Czas powstania/uwagi

1934 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Wysoka

Nr: 1

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

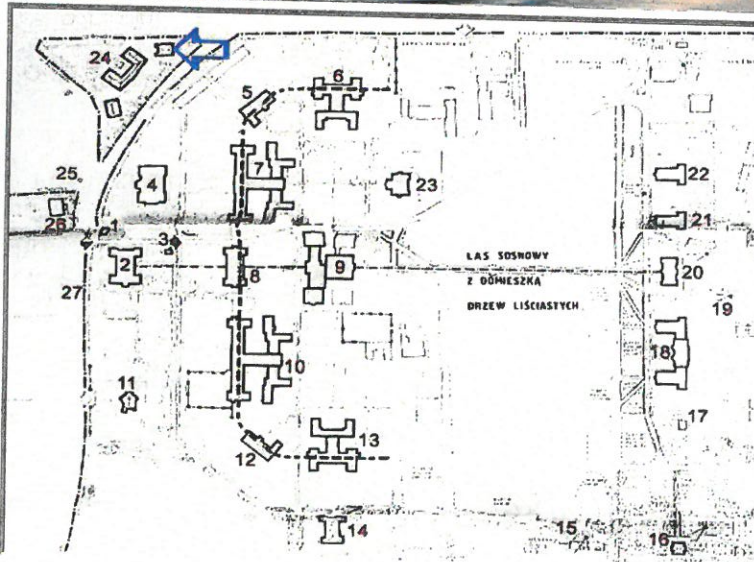
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

02.01.1987

Nr rejestru:

A-1281

8. Historia, opis, wartości

Zespół trzech wolnostojących domów mieszkalnych przeznaczonych dla rodzin pracowników szpitala powstał w drugim, międzywojennym okresie rozbudowy placówki wg projektu T. Plucińskiego. Zlokalizowane poza terenem szpitala, oddzielone linią kolejki WKD. Zespół usytuowany na trójbocznej, narożnej parceli utworzonej przez układ ulic Partyzantów i Wysoką oraz linię kolejki WKD. Posiada symetryczną, jednorodną stylistycznie kompozycję złożoną z centralnie zlokalizowanego domu pod nr 8 oraz dwóch, identycznych domów usytuowanych do niego pod kątem domów pod nr Partyzantów 6 i Wysoka 1, tworzących od strony pd. układ otwartego, obszernego dziedzińca z umieszczoną centralnie fontanną. Budynek przy ul. Wysokiej wzniesiony został w 1934 r. i zlokalizowany jest po stronie wschodniej założenia.

Budynek wolnostojący, tynkowany, zaprojektowany w uproszczonych, historyzujących formach inspirowanych architekturą klasycystyczną. Posiada zwartą, dwukondygnacyjną bryłę, zwieńczoną mansardowym dachem pokrytym dachówką karpiówką. Elewacja szczytowa od strony pn. uzyskała centralnie usytuowaną, arkadową wnękę mieszczącą wejście i okna klatki schodowej poprzedzone loggiami balkonowymi. Całość zamyka ścięty u góry, trójkątny fronton. Pozostała, oszczędna artykulacja budynku ogranicza się do prostokątnych, szerokich płycin i gzymsu wieńczącego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

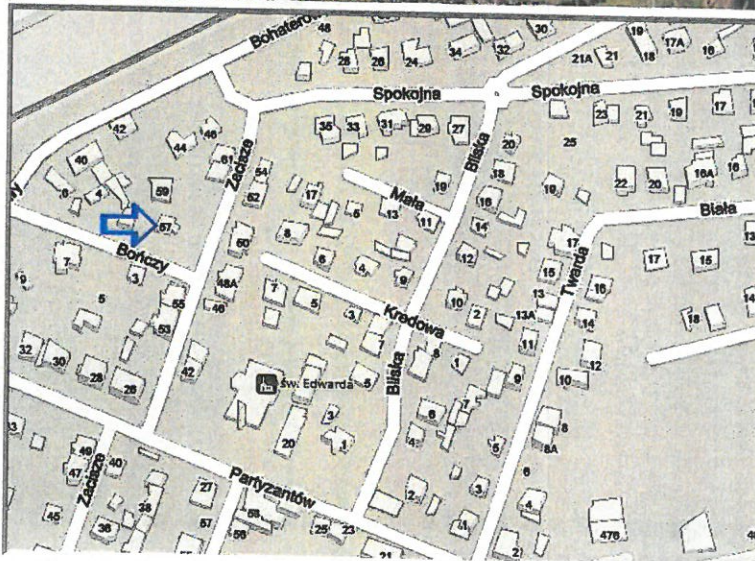
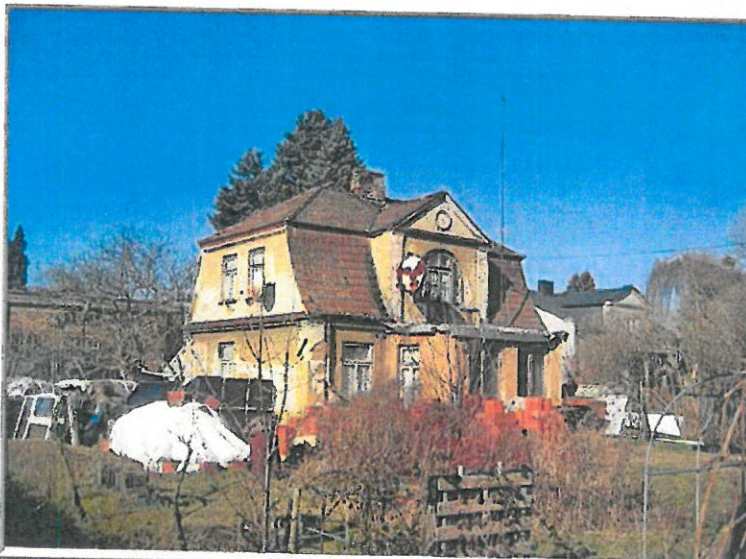
2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Zacisze

Nr: 57

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, głęboko cofnięty w głąb działki, tynkowany, zaprojektowany w uproszczonych, historyzujących formach nawiązujących do stylistyki dworku polskiego. Jednokondygnacyjny, kryty dachem mansardowym pokrytym dachówką o naczółkowych elewacjach bocznych. Elewacja frontowa poprzedzona obecnie utylitarną dobudówką zaakcentowana została szczytowo zamkniętą facjatą z szerokim, podkowiastym portfenetrem; budynek w trakcie remontu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

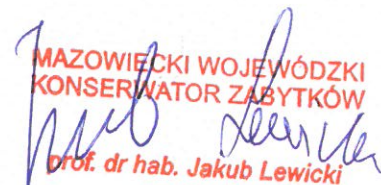
Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Dom mieszkalny

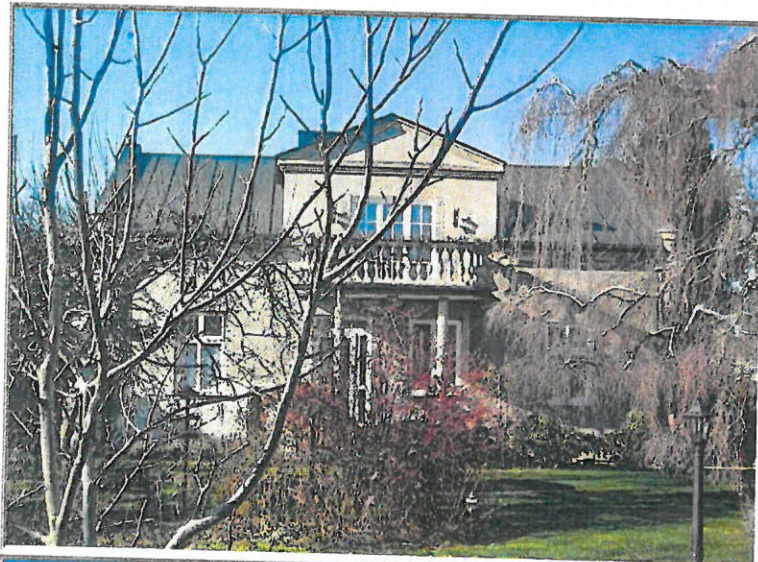
2. Czas powstania/uwagi

przed 1939 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Zacisze

Nr: 59

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

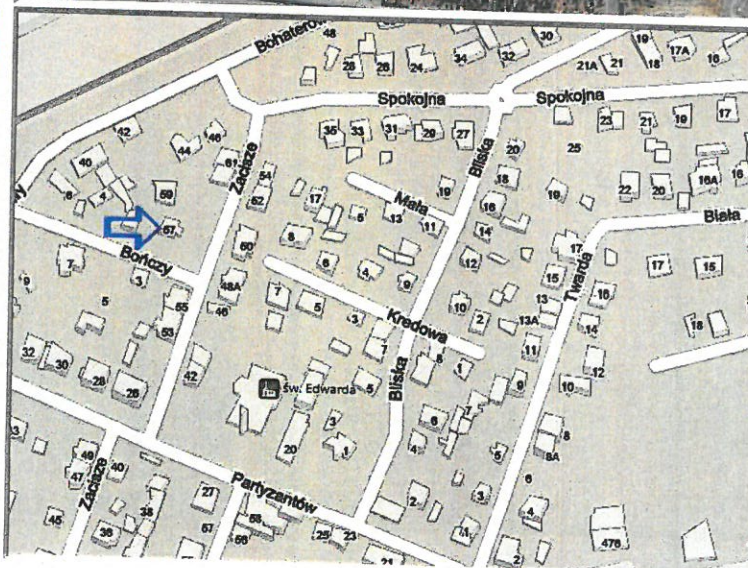
Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Dom wolnostojący, głęboko cofnięty w głąb działki, tynkowany, zaprojektowany w uproszczonych, historyzujących formach. Jednokondygnacyjny, kryty dachem wielospadowym z jednoosiową facjatą zwieńczoną trójkątnym szczytem. Okno facjaty w formie portfenetru wychodzi na dobudowany taras.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

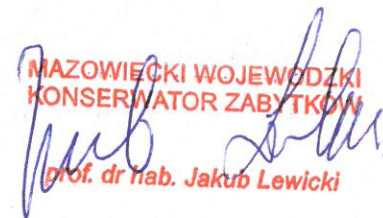
Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW

prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

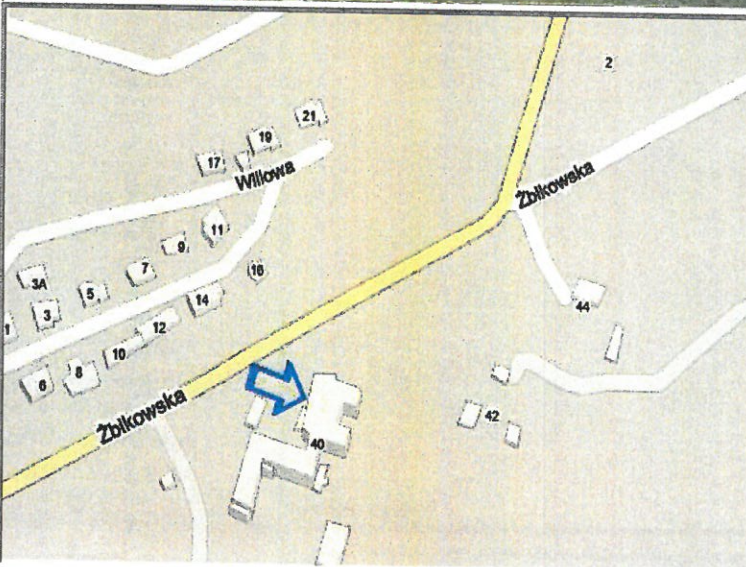
1. Nazwa

Dom Opieki Społecznej dla Dzieci Głęboko
Niedorozwiniętych Umysłowo

2. Czas powstania/uwagi

I ćw. XX w.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Zbikowska

Nr: 40

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

Nr rejestru:

8. Historia, opis, wartości

Wzniesiony prawdopodobnie przed 1914 r. jako dom opieki dla kobiet chorych psychicznie. W 1929 r. zakupiony przez Zgromadzenie Sióstr Benedyktyn i przeznaczony na dom opieki społecznej dla dzieci głęboko niedorozwiniętych umysłowo. Po 1978 r. rozebrane zostały budynki pralni i kotłowni. W ostatnich latach do elewacji szczytowej budynku dostawiony został dwukondygnacyjny łącznik, nie uwzględniający zabytkowego charakteru obiektu i nie dopasowany do niego niszcząc jednocześnie fragment pierwotnej elewacji szczytowej.

Budynek wolnostojący, wzniesiony w historyzujących, neogotyckich formach i elewacjach licowanych cegłą. Dwukondygnacyjny, wzniesiony na rzucie litery C składającej się z dłuższej części centralnej i dwóch krótszych skrzydeł od strony pd. Całość zamyka wielopołaciowy dach kryty blachodachówką z pulpitowymi facjatami. Elewacje frontowa oraz elewacje szczytowe segmentu środkowego poprzedzone są ryzalitami wejściowymi. Wystrój elewacji kształtowany z elementów ceglanych. Naroża budynku akcentowane lizenami urozmaiconymi opaskami, partie szczytów zamykają arkadowe fryzy zwieńczone schodkowymi sterczynami. Otwory okienne ujęte ceglany opaskami z odcinkowym naczółkiem spiętym kłincem. Podziały horyzontalne wyznaczają boniowany cokół, gzyms kordonowy oraz rozbudowany gzyms koronujący.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Bardzo dobry

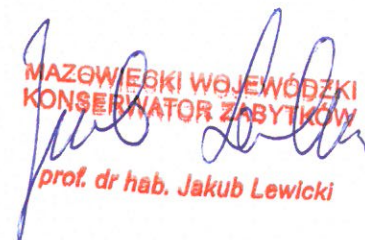
10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

MAZOWIECKI WOJEWÓDZKI
KONSERWATOR ZABYTKÓW
prof. dr hab. Jakub Lewicki

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser

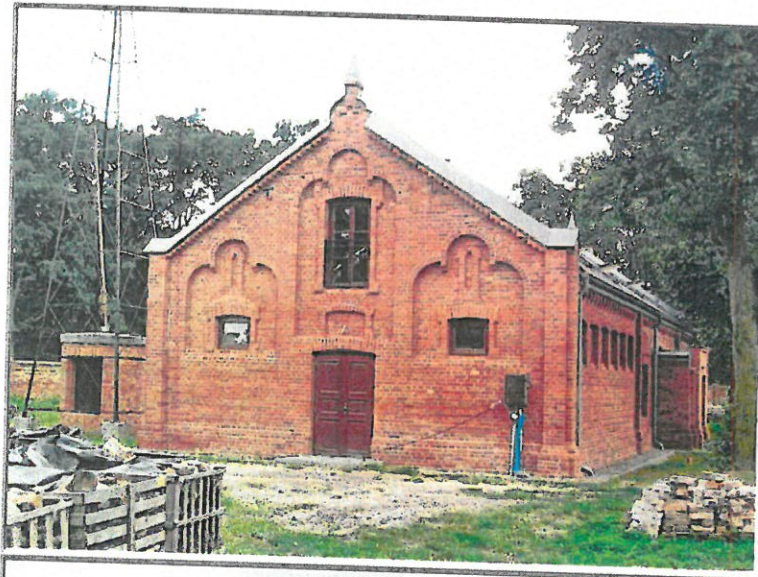
2. Czas powstania/uwagi

1896 r. - 1898 r.; 1910 r.; 1918 r. - 1922 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

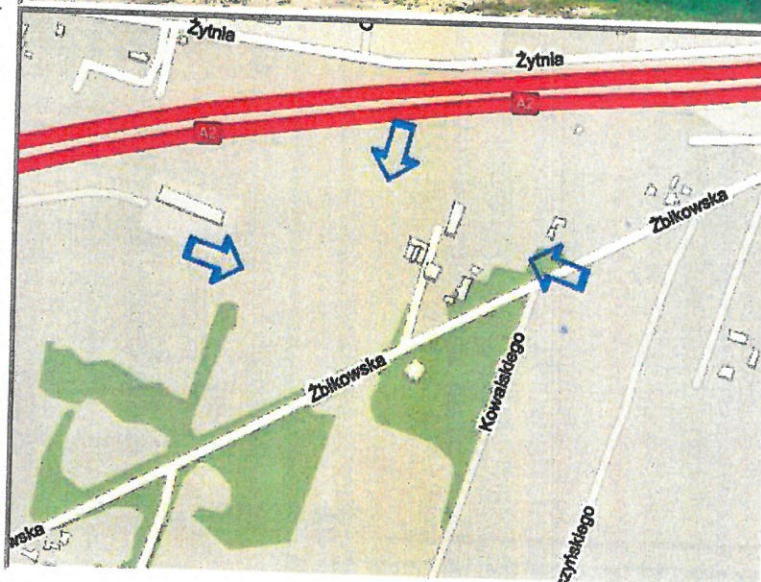
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Zespół produkcyjny gospodarstwa ogrodniczego, założony przez Piotra Ferdynanda Hosera, wzniesiony wg projektu arch. Czesława Domaniewskiego (ok. 1898 r.) składa się z gospodarstwa ogrodniczego i budynków: budynek zarządcy, szklarni, stajnie, piwnice, wiatrak z budynkiem transformatora, parkan murowany i mur osłonowy. Założycielem pierwszej firmy był Piotr Hoser senior, urodzony i wykształcony w Czechach ogrodnik niemieckiego pochodzenia, który przybył do Warszawy jako naczelný ogrodnik Ogrodu Saskiego. Firma braci Hoserów - Piotra i Wincentego była jedną z największych w Warszawie (gospodarstwa przy ul. Nowogrodzkiej, następnie między Al. Jerozolimskimi i Marszałkowską oraz zakłady na Woli i Rakowcu). Synowie Piotra seniora – Piotr Ferdynand i Wincenty przejęli firmę w 1896 r., i podzielili działalność. Piotr Ferdynand (patrz karta 1) w tym czasie kupił tereny w śbikowie gdzie przeniósł likwidowaną szkółkę na Rakowcu i rozwinął specjalizację hodowli drzew owocowych i ozdobnych. W 1910 r. w gospodarstwie założono wodociąg z wiatrakiem zasilającym pompę wodną. Po stratach I wojny światowej, gdzie spaleni uległy głównie zabudowania drewniane dokonano napraw bud. mieszkalnego, pakowni oraz wybudowano na nowo stodołę z suszarnią nasion 1922 r. w 1928 r. wybudowano budkę z transformatorem. Gospodarstwo rozwijane jest następnie przez dwóch synów: Wincentego Antoniego i Henryka do 1942 r. Po wojnie firma uległa nacjonalizacji, gdzie pieczę nad powstałym PGR trzymał kolejny spadkobierca Piotr Tadeusz Hoser. W 2003 r. rodzina odzyskuje ostatecznie gospodarstwo (w części gruntów z całą zabudową). Teren gospodarstwa o pow. 20 h, zlokalizowany po pn. stronie ul. Żbikowskiej, połączony z częścią reprezentacyjną (willa z parkiem arboretum) wspólną drogą stanowiącą oś całego założenia. Składa się z części: pn.-zach. stanowiącej zespół zabudowań gospodarczych związanych z prowadzeniem szkółek ogrodniczych. Budynki zespołu są murowane, o spójnej stylistyce (szklarnia, dom zarządcy, stodoła, stajnia z wiatrakiem). Pola uprawne, sady i arboretum podzielone są przez ceglany mur osłonowy na dwie części: szkółek roślin ciepłolubnych (kwatery z sadem matecznym, matecznik roślin iglastych i liściastych) oraz szkółek zimnolubnych (pola).

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - transformator

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

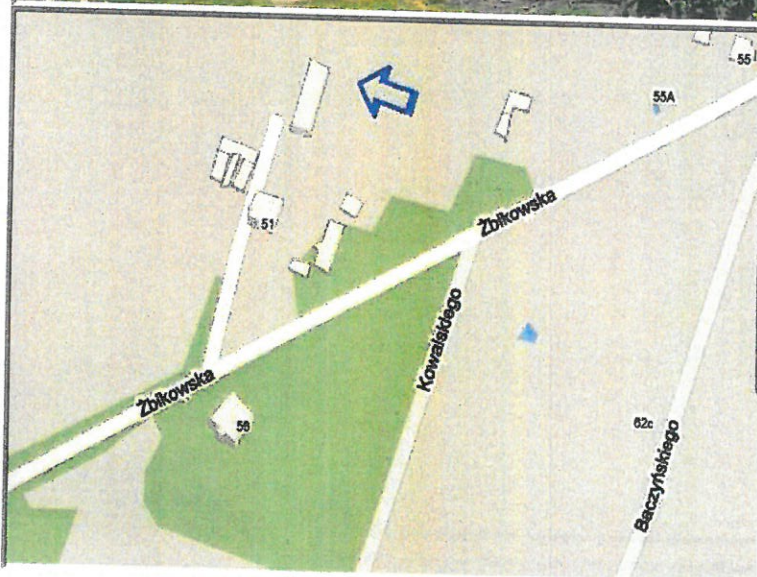
Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Transformator zasilający zespół ogrodniczy usytuowany jest w północno-wschodniej części zespołu. Budynek murowany, na planie kwadratu, przekryty dachem namiotowym

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - szklarnia

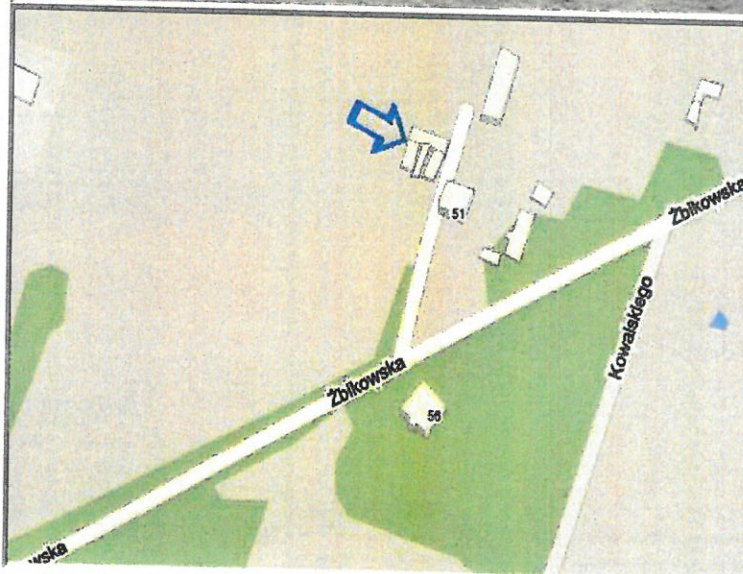
2. Czas powstania/uwagi

1898 r. - 1899 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Zbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Szklarnia składa się z dwóch zasadniczych segmentów – murowanej parterowych części centralnej, o dwuspadowym, krytym blachą zadaszeniu z wejściem od strony elewacji szczytowych oraz niższych, zwróconych prostopadle do części centralnej segmentów hodowlanych o ceglanych podmurówce i szczytach i przeszklonym, dwuspadowym zadaszeniu.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - dom zarządcy

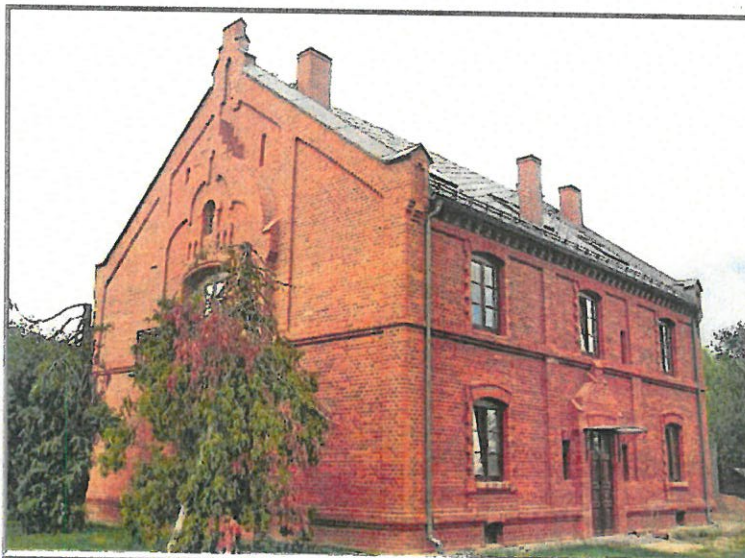
2. Czas powstania/uwagi

1898 r.; 1918 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

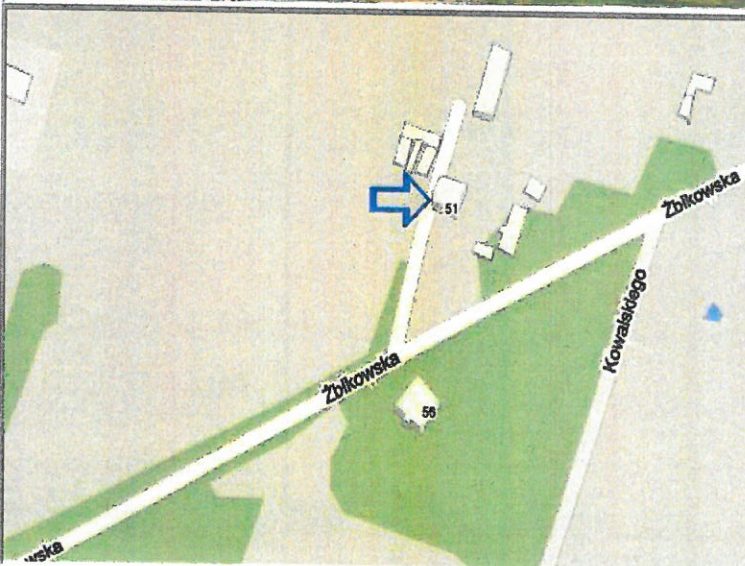
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Dom zarządcy o funkcji mieszkalno-administracyjnej powstał w zespole zabudowań zaprojektowanych przez Czesława Domaniewskiego. Podczas I wojny światowej zniszczony i w 1918 r. odbudowany.

Budynek wolnostojący, utrzymany w historyzujących, neogotyckich formach o elewacjach licowanych cegłą. Bryła zwarta, dwukondygnacyjna wzniesiona na planie prostokąta nakryta wysokim dwuspadowym dachem o eternitowym poszyciu. Elewacja zach. zróżnicowana zamkniętym trójkątnym szczytem ryzalitem klatki schodowej. Articulacja elewacji składa się z lizen międzyokiennych, gzymsu kordonowego i wspartego na kroksztynach gzymsu wieńczącego oraz schodkowych opraw okiennych zaopatrzonych w odcinkowe naczółki. Naroża budynku i zamknięcia szczytów ryzalitu i elewacji bocznych zwieńczone niskimi sterczynami. Środkowa oś elewacji bocznych uzyskała oryginalne, uzyskane w fakturze cegły, trójlistne zamknięcia.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

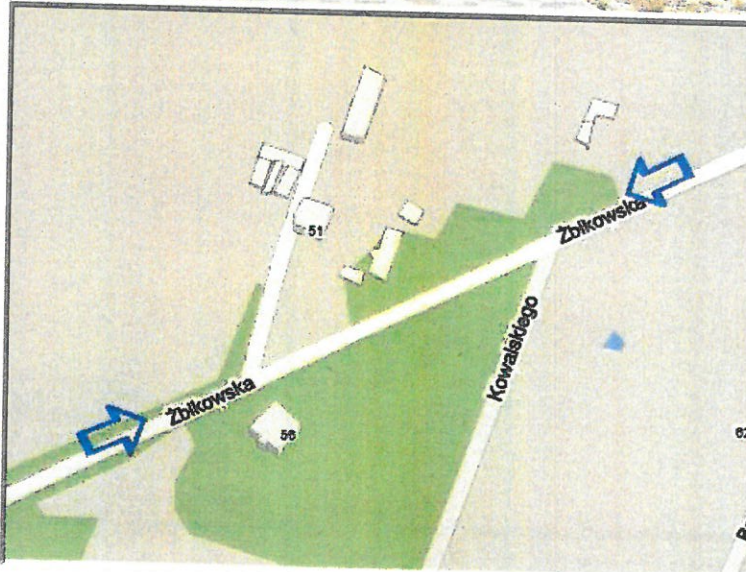
1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - ogrodzenie

2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

8. Fotografie

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Zbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Zespół produkcyjny gospodarstwa ogrodniczego, założony przez Piotra Ferdynanda Hosera, wzniesiony wg projektu arch. Czesława Domaniewskiego (ok. 1898 r.) składa się z gospodarstwa ogrodniczego i budynków oraz murowanego ogrodzenia. Mur ten posiada na osi wjazdu bramę, prowadził dalej do budynku stodoły. W okresie powojennym został przedłużony (w wersji cementowej) łącząc w linii ogrodzenia bud. transformatora.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - piwnica

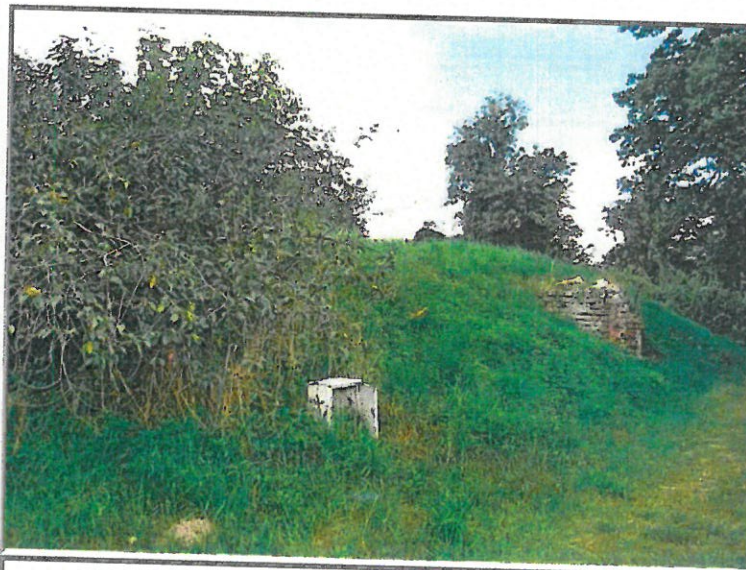
2. Czas powstania/uwagi

XIX/XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

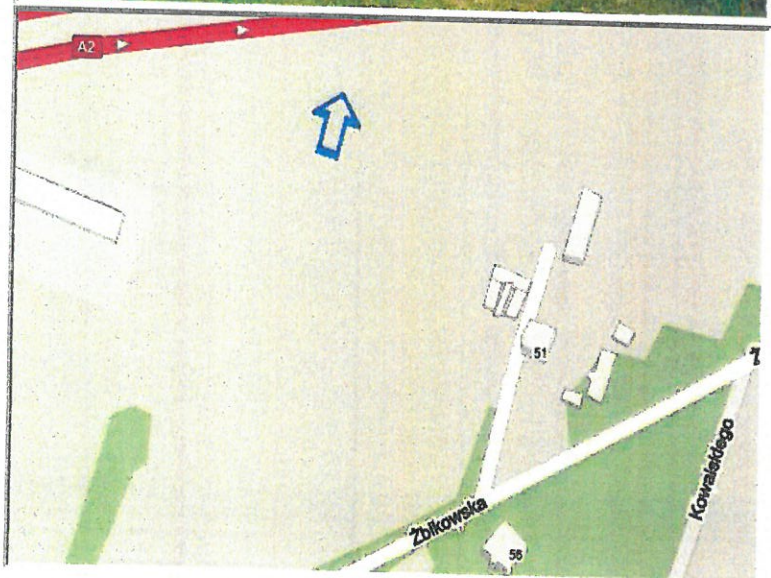
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Piwnica usytuowana jest w północnej części zespołu, w bezpośrednim sąsiedztwie autostrady A1.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Zły

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - ogród

2. Czas powstania/uwagi

1896 r. - 1898 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

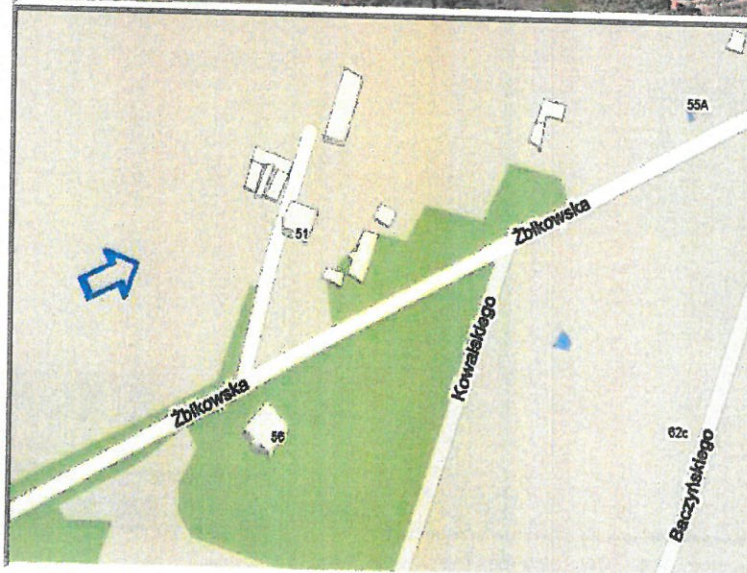
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Firma braci Hoserów - Piotra i Wincentego była jedną z największych w Warszawie (gospodarstwa przy ul. Nowogrodzkiej, następnie między Al. Jerozolimskimi i Marszałkowską oraz zakłady na Woli i Rakowcu). Synowie Piotra seniora – Piotr Ferdynand i Wincenty przejęli firmę w 1896 r., i podzielili działalność. Piotr Ferdynand (patrz karta 1) w tym czasie kupił tereny w śbikowie gdzie przeniósł likwidowaną szkółkę na Rakowcu i rozwinął specjalizację hodowli drzew owocowych i ozdobnych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - wiatrak

2. Czas powstania/uwagi

1910 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

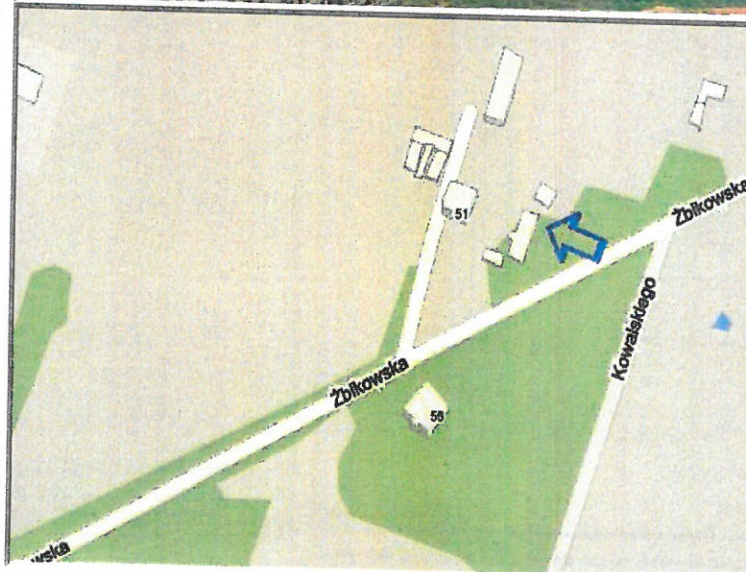
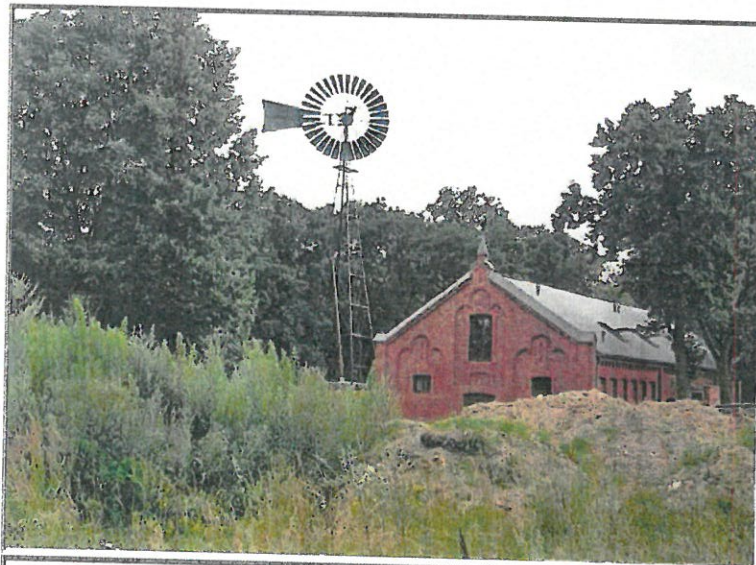
Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

W 1910 roku gospodarstwo zostało podłączone do wodociągu oraz postawiono w pobliżu stajni wiatrak do pompowania wody w tej sieci. Wiatrak ma żelazną konstrukcję szkieletową w formie ostrosłupa. Stoi nad krytą cylindryczną studnią.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - stodoła

2. Czas powstania/uwagi

1922 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

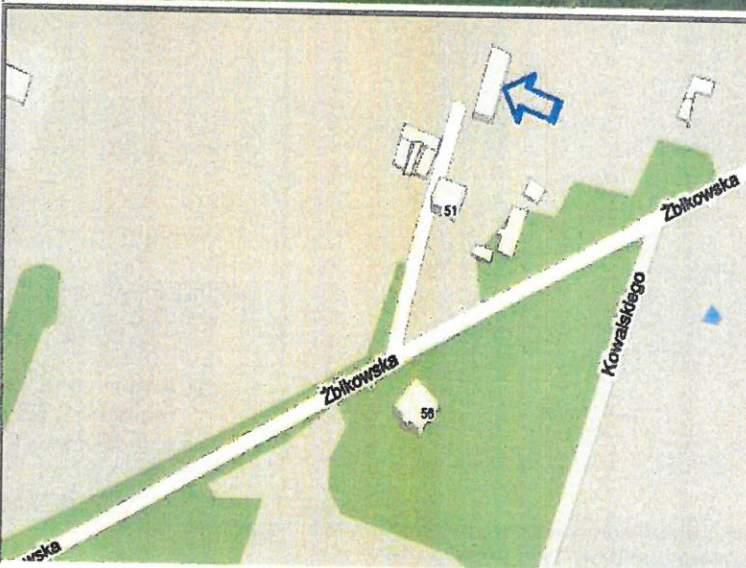
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Historia, opis, wartości

Pierwsza stodoła, wybudowana w 1898 r. uległa zniszczeniu podczas I wojny światowej. W 1922 r. zbudowano nową stodołę, która pełniła również funkcje suszarni nasion i magazynu. Budynek wolnostojący, wzniesiony w tradycyjnych formach i elewacjach tynkowanych z ceglanym detalem. Jednokondygnacyjny, z poddaszem pełniącym funkcję spichlerza, wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta kryty dwuspadowym dachem naczółkowym. Elewację dzielone na przęsła lizenami, przeprute pojedynczymi okienkami lub formą potrójnych wąskich szczelin. Partia poddasza wydzielona gzymsem kordonowym zawiera triady prostokątnych okienek. Szerokie, dwuskrzydłowe wrota wejściowe od strony dłuższych i szczytowych elewacji.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - stajnia

2. Czas powstania/uwagi

1898 r.

3. Miejscowość

Pruszków

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 51

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

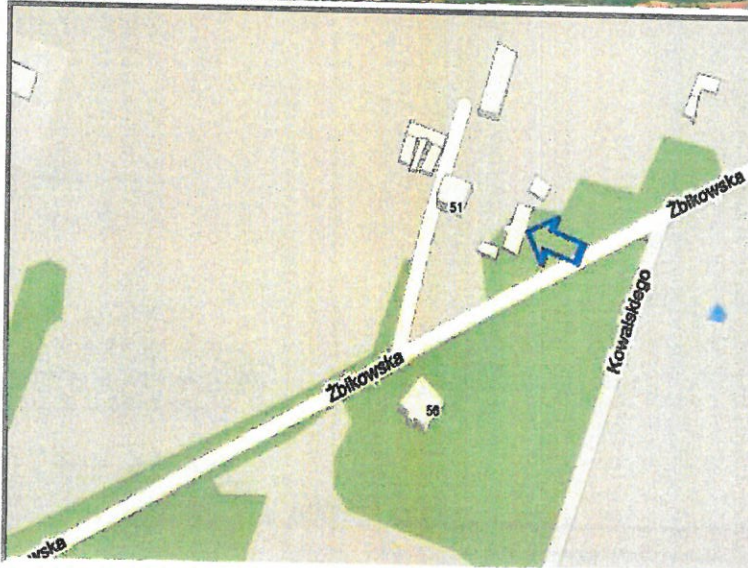
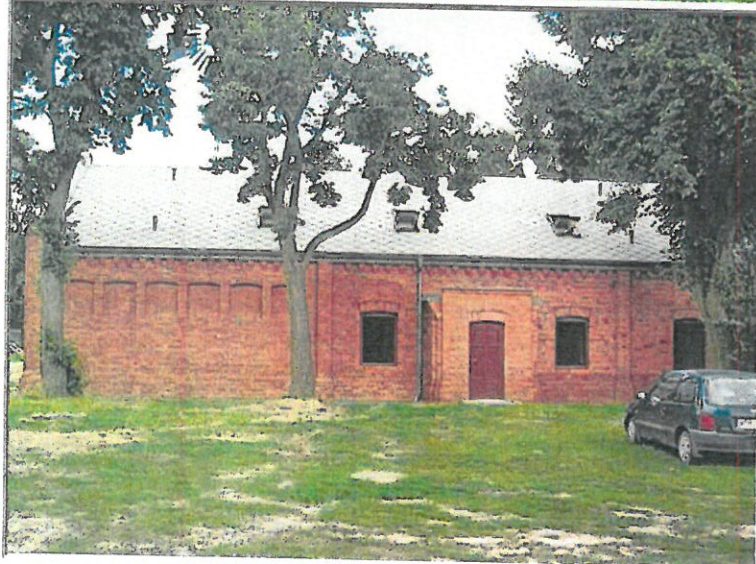
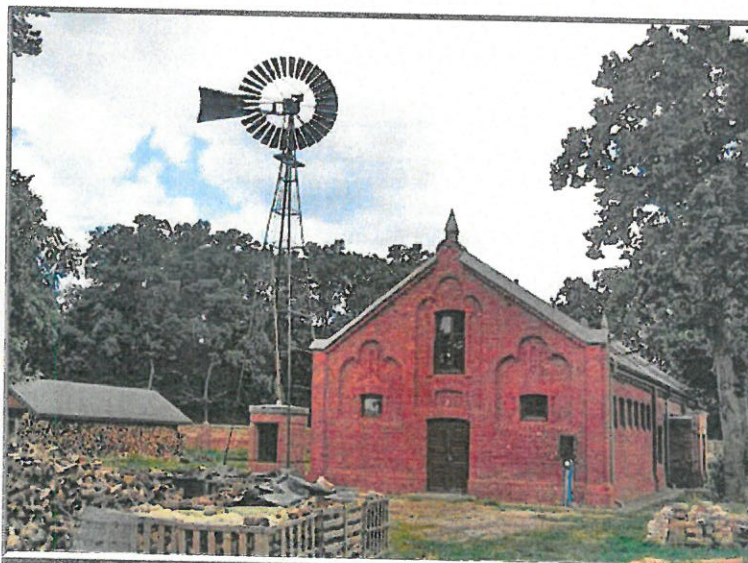
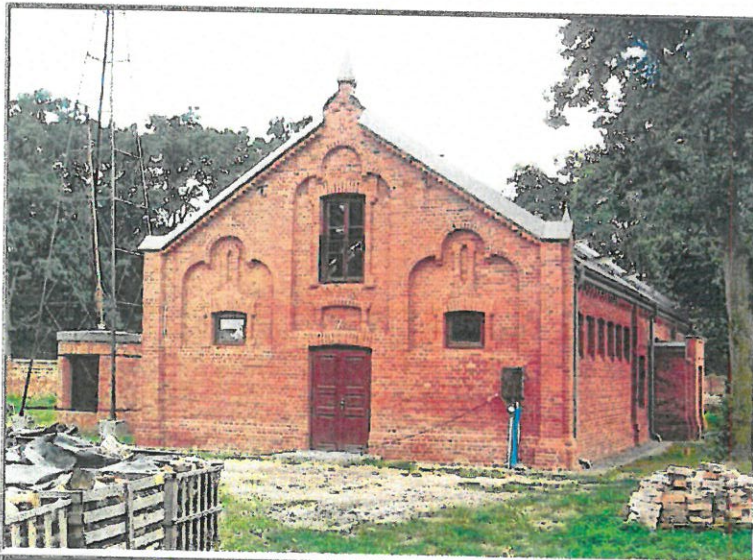
Data wpisu do rejestru

8.01.1992

Nr rejestru:

A-1500

8. Fotografie

8. Historia, opis, wartości

Stajnia powstała w zespole zabudowań zaprojektowanych przez Czesława Domaniewskiego, w stylu neogotyckim. Budynek stajni pierwotnie posiadał bogatszy wystrój dachu w postaci sterczynek w formie iglic na zwieńczeniach.

Budynek wolnostojący, wzniesiony w historyzujących, neogotyckich formach o elewacjach licowanych cegłą. Jednokondygnacyjny, wzniesiony na planie wydłużonego prostokąta, kryty dwuspadowym dachem. Elewacje szczytowe akcentowane trójlistnymi blendami i skrajnymi lizenami, dłuższe elewacje w górnej części posiadają odcinkowo zamknięty rząd blend okiennych.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - willa

2. Czas powstania/uwagi

1898 r.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 56

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

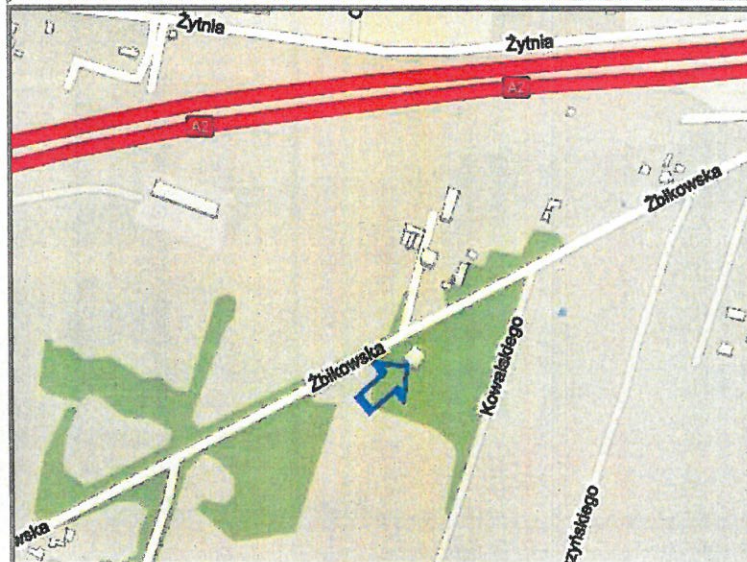
6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

08.01.1992

Nr rejestru:

A-1501

8. Historia, opis, wartości

Willa wzniesiona została ok. 1898 r. wg projektu arch. Czesława Domaniewskiego. Była to siedziba jednego z dwóch kolejnych właścicieli przedsiębiorstwa „Zakładów Ogrodniczych Braci Hoserów”, które powstało w poł XIX w. w Warszawie. Piotr Ferdynand Hoser (lata życia 1857 – 1939) syn Piotra Hosera – seniora, założyciela firmy, jest wybitną postacią w dziedzinie nauk pomologii i dendrologii, a także zasłużonym pedagogiem i działaczem społecznym towarzystw polskich i zagranicznych; współzałożyciel Towarzystwa Ogrodniczego Warszawskiego, wykładowca SGGW, założyciel Polskiego Związku Wytwórców Drzew i Krzewów. W 1939 r. otrzymał tytuł honoris causa nauk ogrodniczych SGGW w Warszawie.

Zespół willi podmiejskiej z parkiem – arboretum, usytuowany jest po południowej stronie ul. Żbikowskiej, na trójkątnej parceli. Budynek willi wolnostojący, wzniesiony w historyzujących, neogotyckich formach o elewacjach tynkowanych z detalem licowanym cegłą. Bryła zwarta, dwukondygnacyjna, zróżnicowana jednoosiowymi skrajnymi ryzalitami w elewacji pd., centralnie usytuowanym ryzalitem w części pn. z tarasem oraz licowanym cegłą ryzalitem klatki schodowej w elewacji wsch. zwieńczonej namiotowym hełmem. Całość zamknięta wielospadowym układem zadaszenia krytego blacha. Naroża elewacji i ryzalitów akcentowane lizenami, otwory okienne ujęte są ceglanyimi opaskami i zwieńczone odcinkowym naczółkiem. W partiach ryzalitów występują dodatkowo dekoracyjne formy zwieńczeń okien w postaci ostrołuków.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dobry

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmayer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

1. Nazwa

Zespół Ogrodniczy P. Hoser - park-arboretum

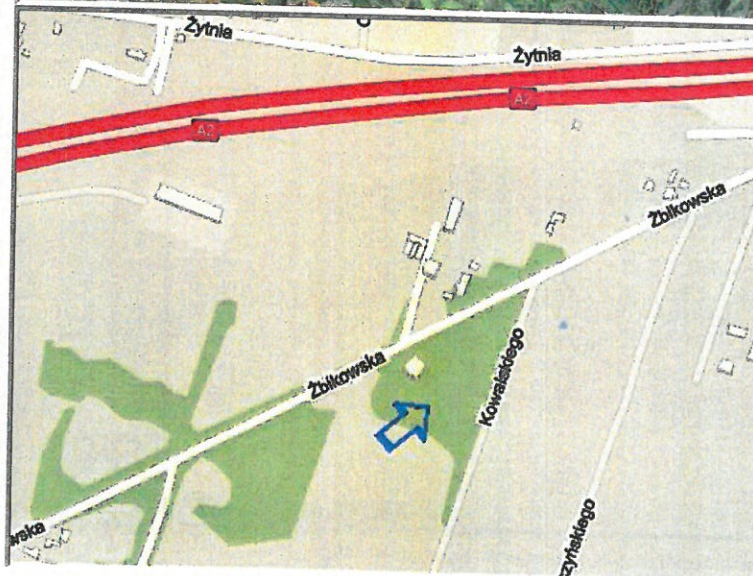
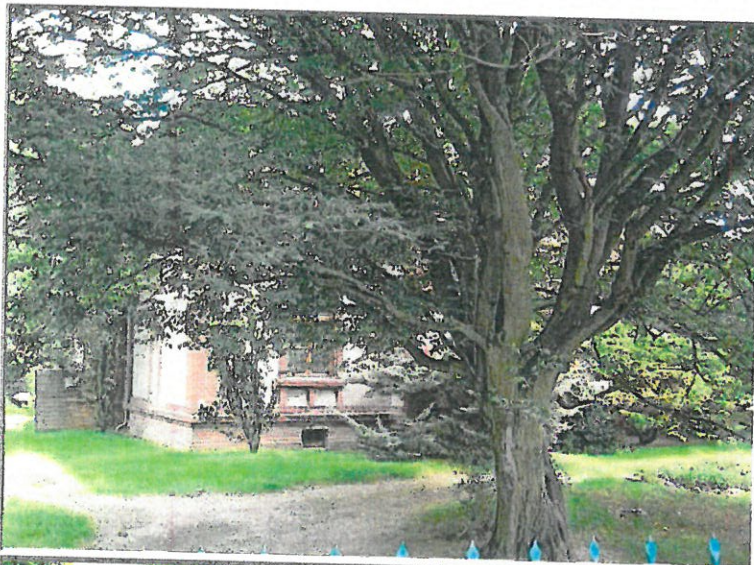
2. Czas powstania/uwagi

1898 r. - XX w.

3. Miejscowość

Pruszków

8. Fotografie

4. Adres

Ulica: Żbikowska

Nr: 56

5. Przynależność administracyjna

Województwo: mazowieckie

Powiat: pruszkowski

Gmina: Pruszków

6. Forma ochrony

Data wpisu do rejestru

08.01.1992

Nr rejestru:

A-1501

8. Historia, opis, wartości

Park – arboretum zaprojektowany został przez wybitnych planistów ogrodów - Waleriana Kronenberga i Teodora Chrząńskiego. Park w stylu naturalistycznym krajobrazowym, o czytelnej zachowanej kompozycji, posiada arboretum z kolekcją rzadko spotykanych gatunków i odmian drzew i krzewów, stanowiących podstawę matecznika do produkcji szkółkarskiej. Zachowany liczny starodrzew dawnych odmian drzew (ogółem 47 odmian) w tym lipa będąca pomnikiem przyrody (zlokalizowana przy wjeździe na teren parku). Kompozycja parku stanowi jeden z elementów tworzących układ przestrzenny całego założenia gospodarstwa ogrodniczego.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Dostateczny

10. Wykonanie karty

Autor

Piotr Najmajer

Data i podpis

2022

11. Zatwierdzenie karty (podpis
Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków)